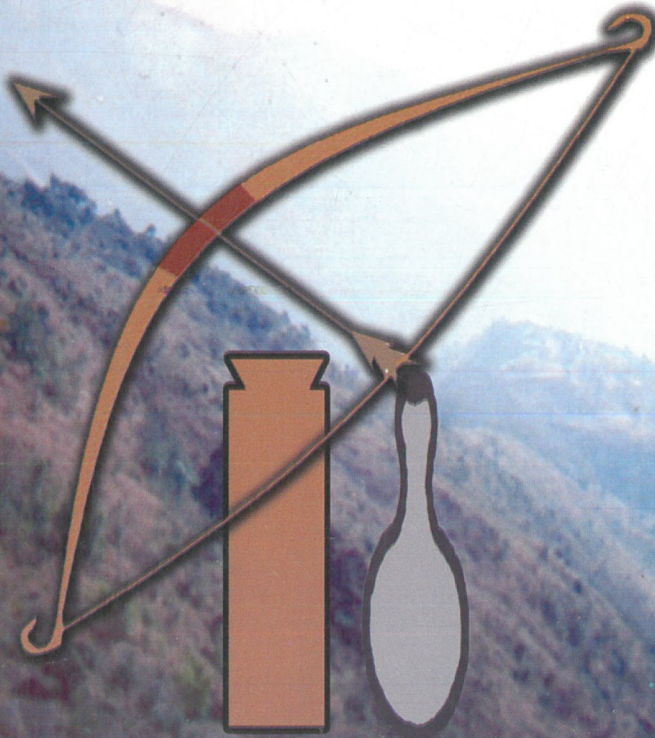

प१५५ सेमदी

बाहिङ ज्वादी फृब्दिम तुम्लो
बाहिङ किरात धर्म ग्रन्थ संग्रह

- कुमार धन मुनारी तोलचा

बाहिङ ज्वादी फृब्दिम वालेकु पंखु लिब्जु

बाहिङ किरात ऐतिहासिक भुमि पंखु लिब्जु

बाहिङ जाती साधारण भेषभूषामा

बाहिङ ज्वादी फृब्दिम वालेकु सोबु रु रुम्जाटार (बाहिङ किरात ऐतिहासिक भुमि ओखलढुङ्गा रुम्जाटार)

सेमदी

बाहिङ चादी फृब्दिम तुम्लो

बाहिङ किरात धर्म ग्रन्थ संग्रह

बाहिङ किरात तुम्लो लाई सद्द्या लाई
उपहार स्वरूप सेमदी पुस्तक १ प्राले उपहार स्वरूप
प्रदान गरेकाहु।

कुमार धन मुनारी तोलचा,

२५/२/२०७९

२०७९/३/६/२०८०

लेखक तथा प्रकाशक
कुमार धन मुनारी तोलचा
केतुके-६ पंखु, ओखलढुङ्गा

कृति

:- सेम्दी

विधा

: - बाहिड -वादी फृब्दिम तुम्लो ।

लेखक/प्रकाशक

: - कुमार धन मुनारी तोलचा

सर्वाधिकार

:- लेखकमा सुरक्षित ।

प्रथम संस्करण

:- २०७० (येले संवत् ५०७२)

प्रकाशन प्रति

:- ३०० प्रति

डिजाइन

:- निर्मल धिताल (निमेश)

कम्प्यूटर टाइप

:- लेखक आफै र कमला राई सुस्तो ।

मूल्य रु. ४००

परिचय

आदिम कालदेखी कुनै समय लिखित रुपमा रहेको भए तापनि केही समय अलिखित रुपमा रहेकोले मौखिक रुपमा रहन गएको नेपाल आदिवासी जनजाति बाहिड किरात भाषा, संस्कृति ग्रन्थ 'सेम्दी' पुस्तक लिखित रुपमा राख्नको निम्ती र हरेक क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेका बाहिड समुदायलाई आफ्नो संस्कार मान्न सजिलो होस् भनेर यो सेम्दी पुस्तक प्रकाशित गरिएको हो । आज भन्दा लगभग १० दशौ हजार वर्ष पहिले बाहिड किरातीहरूको पुर्खा रेचाकुपा कवित्सलले रचना गर्नु भएको ग्रन्थ सेम्दी नेपालको शासकहरूले आगोमा जलाई, पानीमा बगाई नष्ट गरीदिए, पछि पुनः प्रकाशन कुनैबाट नहुदा, दिन प्रति दिन लोपहुदै गइरहेको अबस्था थियो । उहाँले बाहिड किरातहरूको -वादी फूब्दिम तुम्लो (किरात मुन्धुम धर्म) मान्ने ज्यदै उपयोगी महत्वपूर्ण भाषा शब्दको रचना गरी ग्रन्थ सेम्दी तयार पार्न जीवन जगतसँगै बन जंगल पाखा पार्वत चहादै हरेक प्राणीहरूको प्राकृतिक कलाबाट ज्ञान पाउनु भएकोको थियो भन्ने गरिन्छ । बाहिड किरातहरू आदिकाल देखी आफ्नै देश नेपाल भूमिमा आफ्नै इलाकामा स्थिर रुपमा रह दै आइरहेकाछन, र आफ्नो भाषा संस्कृतको क्षेत्रमा भाषा बिद अलौकिक शक्ति भएका सृष्टि श्रृजना देखी भविष्य सम्मको बारेमा प्रवचन दिन सक्ने ज्ञान भएका, महान ब्यक्तिहरू भएर पनि, २००७ सालमा प्रजातन्त्र आइसके पछि, बाहिड -वादी फूब्दिम तुम्लो मान्ने आफ्नो भाषा संस्कृत ग्रन्थ सेम्दीलाई लिखित रुपमा राख्न नसक्नु मुलत अस्तित्व र पहिचानको बारेमा चेतनाको कमी हो भन्ने लाग्दछ । बाहिड समुदायहरू ज्यादै उत्पिडनमा परेका हुन् । पारुहाड पत्रिकामा भिम पियाचाको लेख अनुसार मान्नेहो भने, बाहिड किरातहरूको बाहिड -वादी फूब्दिम तुम्लो मान्ने धर्म ग्रन्थ सेम्दी राणा शासनले ग्रन्थ आगोमा जलाएर, नष्ट पारिदिएको थियो । पुनः प्रकाशन गरे सजाय भोग्नु पर्ने सुनाए पछि पुन प्रकाशन नगरी त्यसैको खरानी खाउ र भन्ने बेलामा आफैमुखमा आवोस भनेर त्यही जलाएको खरानी खाएर पुन प्रकाशन नगरी, भन्ने बेलामा मौखिक रुपमा जति सम्झनु सके त्यती नै भन्दै आइरहेका थिए । यस सेम्दीलाई कुनै समयामा थुथुरी वेद, पनि भन्ने गर्दथे । तर यो ग्रन्थको सही नाम सेम्दी हो । पछिल्लो समयामा रुम्जाटार हुदै तलुवामा खालिवा तोलचा, रुम्जाटारमा रुम्दाली, यी दुइले बाहिड किरातहरूको बाहिड -वादी फूब्दिम तुम्लो (बाहिड किरात मुन्धुम धर्म) मान्ने सेम्दीलाई मौखिक रुपमा भए पनि संरक्षण गरेका थिए । उनिहरू बसोबास गरेको स्थानलाई रुम्दाली सन्तानहरूले बसोबासगरेको स्थानलाई रुम्जाटार भनियो । खालिवा छोरा होलासीका छोरा होपाते तोलचा बसोबास बसोबास गरेको स्थानलाई तोलावा भनिएको थियो । पछि अप भ्रम्सभई तलुवा हुन गएको हो । यस धर्म संस्कारलाई निरन्तरता दिदै आउने क्रममा खालिवाका नाती होसालिका छोरा होपाते तोलचा, सांकाते रिनाम्साचा, गेलोक्ते रिपोचा (३) भाइमचे, होपाते तोलचा पंखुमा बसोबास गर्न थाल्यो । रिनाम्साचा अन्धेरीमा बसोबास गर्न थाल्यो । रिपोचा मासेपुमा बसोबास गर्न थाल्यो । अन्धेरीको रिनाम्साचा र पंखुको तोलचा संयुक्त रुपमा आफ्नो पितृ संस्कार मान्दै आउदासम्म, यो -वादी फूब्दिम तुम्लो मान्ने (किरात मुन्धुम धर्म) मान्नेहरूको थपना सालको चिरी, लिंग, प्रानिमा गोरुको बदलामा राँगा कुखा माछा पाहा खाद्यमा (१६) घ्याम्पा कोदोको जाड केही घ्याम्पा रक्सी र चामलको भात पकाएर धुरी छुवाउनु पर्ने, सबै तयार पारेर पित्री मान्दै आइरहेका थिए । देशमा

निति नियामले जित्दै गयो, जमिन खिड्दै र उजाडिदै गयो, हरेक वस्तु उत्पादनमा कमी हुदै जान थाले पछि, अधेरीकाहरु अधेरीमा नै पितृ मान्न सिमित रहन गए । पंखुको तोलचाहरु पनि पंखुमानै पितृ गर्न सिमित रहन गए । देशमा धर्म सापेक्षको निति हुन जादा, गोरु काट्न प्रतिबन्ध भएपछि, गोरुको नाम लिएर राँगा चढाउँदै आइरहेका थिए । राँगा पनि चढाउन नसके पछि राँगाको छाला पोलेर पितृलाई चढाउने चलन बसालेर आफ्नो पितृ संस्कार मान्दै आइरहेका छन् । तोलचा सारी गर्दा दुई किसिमको मोसिम सारी गर्ने गरिन्छ, फुलाम मोसिम सारी र आमृलाम मोसिम सारी, स्वारुवा नाग्ले सारी दुई किसिमको हुन्छ, फुलाम स्वारुवा नाग्ले सारी, गरी दुई किसिमले गर्ने गरिन्छ । आमृलाम स्वारुवा नाग्ले सारी, दुई किसिमले मान्ने गरिन्छ । लेखोलिमा फुलाम नाग्ले सारी, कुयामालाम नाग्ले सारी, आमृलाम नाग्ले गर्ने गर्दा पहिला कुखुरा, बंगुरलाई चाहिँ पोक्नु मात्र चढाइन्छ । लालिखा (विवाह) गर्दा प्राय फकाएर ल्याउने र चेलिको जन्ती जाने परम्परिक चलन चल्दै आएको हो । हाल कुनैले केटाबाट पनि जन्ती जाने चलन कतैकतै भेटिन थालिएको छ । पितृ संस्कारमा गाईने गीतलाई ह्वाक्मा र साल्माया भन्ने गरिन्छ । विवाहमा गाईने गीतलाई किमो लहविरे र वायेखले भन्ने गरिन्छ । यसरी कहिले धेरै, कहिले थोरै, हुदै जानुको खास कारन, अलिखित रुपमा रहेको स्थग्दीले गर्दा हरेक छेत्रमा दिन प्रति दिन बाहिड समुदयाको भाषा संस्कृत भेषा भुषा यी सारा चिज लोपहुदै जानेकम जारी रहेकाले वि.सं.२०४६ सालदेखीको निरन्तर प्रायासमा दाजुभाई भाना भानिज साथी भाईहरुको सर सहयोगमा यो सेग्दी पुस्तक प्रकाशित गरिएको हो । यो प्रकाशित सेग्दी पुस्तकले बाहिड समुदयाको निम्ती, समय र परिस्थितिले गर्दा चौवाटोमा उभिएको यात्रुको अवस्थामा रहेका कुना कन्दर दुर्गम सुगम हरेक क्षेत्रामा बसोवास गर्दै आइरहेकाहरुलाई अत्यन्तै उपयोगी हुनेछ, यो सेग्दी पुस्तक लाई विषेश गरी सही ढंगले प्रयोग गर्नेछन् भन्ने मलाई पुरा विश्वास लागेको छ । बाहिड समुदयाले यो संस्कार गर्दा घर बनाएपछि पैलो साल मोसिम कासिल गर्ने गरिन्छ । दोस्रो वर्षमा स्वारुवा, लेखोली, केले गर्न सकिन्छ । तेसैले गर्ने गरिन्छ । कहिले मोसिम कहिले स्वारुवा कहिले लेखोलीले गर्ने चलन चल्दै आइरहेको अवस्था हो । स्वा. मन्त्री बलबादुर (राई) जैलुङका अनुसार बाहिड समुदयाको किपटको वारेमा, खाउलो (गोरुमारे भान्ज्यङ)ओखेनी,क्वप्सी चोसिं(जोरचिलाउने) किसिब्वकुर(तुवापानी) वेतेनी, चुचेढुंगा, प्यआवदी (दमैथला) चौरासको साँद, चिक्वाकोको, (महुरेडाडा) डुम्रेखोला, पिछाखिम, ढिक, वांगेसल्ला, खांखोला, दुधकोसी, रबुवा, थत्नेखोला, माम्खा, रुम्जाटार, तेछोंगल्ली, सिस्नेखोला, मुसेओडार, वुंमा च्यमाराई, रिपा, बुस्यमा, सम्म भनिएको छ । हाल बाहिड जातिहरुले बसोवास गर्दैआइरहेका स्थानहरु सोलु सल्यन, रावाखोला, नेचा, देउसुम्बु (रागादिप) सासेंपु(विगुटार) प्राप्चा, खिस्तो, (धुस्के) सोबुरु, मिभिमदयल,(गैरीगाउ)थाम्रोचोदयल (बास्बोटे) मोपोदयल (रातमाटे)रुम्जाटार, मोप्लो (अधेरी) पंखु, मोली, निपने, ध्यम्नाल, जुरे,सिनदुली शंखरटार, उदयापुर कटारी, भगलपुर, चकरघटी, दमक, पथ्री, पाचथर फिदिम, हलेसी, लामीडाडाँआखैले, काठमाण्डौ, ललितपुर, रावाखोला, रामपुर, भगरपुर, बिदेशमा भुटान, सिक्किम, दार्जीलिं, मा बसोवास गरीरहेका छन् ।

सि:सि, देखी पित्री सम्म मान्न र पुज्न सकिने, बाहिड -वादि फृब्दिम तम्लो -बाहिड किरात मुन्धुम धर्म) मान्ने सेग्दीको रचनाकार कक्तिसल, मौखिक रुपमा भएपनि सरक्षण गर्ने बाहिड किरातहरुको पुर्खा खालिवा र रंबुलाई बाहिड किरात समुदयाले उहाँहरुप्रति हमेसा प्रार्थाना गरिरहनु पर्दछ । धन्यवाद । अनिमखला ।

लेखकको भनाई

मानवीय समाजको विकासको गतिसँगै मानिसले जान्नुपर्ने बुझ्नु पर्ने विषयहरु पनि उत्तिकै थपिदै जाने गर्दछ । सत्ययुगमा सावारी साधनका रुपमा अलौकिक शक्तिले टाढा टाढा सम्म पुग्न सक्दथे । साइकल रिक्साको बारेमा चर्चा पनि चलन सम्भव थिएन । अहिलेको जमानमा अन्तरिक्षमा कसले कब्जा जमाउने भनेर साम्राज्यवादीहरुले क्रोसिस गरिरहेको अवस्था हो । समयको दौरानमा ज्ञानको सिमा र आकार निरन्तर फैलिदै गइरहेको हुन्छ । कुनै पनि विषयको सिमा तोक्न सम्भव हुदैन । जुनसुकै विषयको आफ्नै क्षेत्र हुन्छ । इन्टरनेटको जमाना भनेर प्लेन कसले अविस्कार गर्‍यो भनेर सामान्य ज्ञानतिर मात्र ध्यान दिएर पुग्दैन । वेदहरु क-कस्ले लेख्यो ? भन्न पनि सक्छौ, भने, स्यम्दी कस्ले लेख्यो ? भन्न पनि त सक्छौ । हावा आफ्नै किसिमले बही रहन्छ, घाम आफ्नै किसिमले चर्की रहन्छ, खरायो र कछुवाको हिडाइको गति एउटै हुदैन भनेर के कछुवा नचलि रहन सक्दछ, र ? साम्राज्यवादीहरुको बारेमा कुरा गर्ने हो भने, राजनीतिक धार्मिक सामाजिक आर्थिक हरेक क्षेत्रबाट विश्वलाई घेरिरहेका छन् । के अरुले सबै क्षेत्र ओगोट्यो भनेर अरुले आफ्नो परम्परा त्यागीसके अस्तित्व गुमाइसके भनेर आफु पनि आफ्नो परम्परा देखी पुर्खाहरुले दुःख कष्ट सहेर मान्दै आएको आफ्नो धर्म संस्कार नमान्ने होर ? होइन । त्यसैले राम्रो नराम्रो धर्म संस्कार भन्नु भन्दा पनि, संसारमा मानिसको सृष्टी पछि समुहको विकास भयो । समुहको विकास भए पछि भाषाको रचना भइसकेपछि समुदाय बन्‍यो, त्यो समुदायालाई चाहिने भुमि इलाको संरक्षण गर्दै आए र त्यही समुदायालाई जाति भन्ने गरियो । भाषा भनेको शब्द हो, जाति भनेको समुदाय हो, त्यो भाषा बोल्ने धेरै थरीका मानिस हुन्छन् । त्यही भाषाबाट हरेक किसिमको संस्कार गर्ने गर्छन् । ती भाषा बोल्ने धेरै थरीका मानिसहरुबाट समुदाय बन्छ, त्यही समुदायालाई जाति भनिन्छ, तर भाषा र जाति एउटै भन्न मिल्दैन । किनकी भाषा शब्दकोषमा पनि रहन सक्छ । जाति भनेको भुमि बिना रहन सक्दैन । त्यसको साथसाथै त्यहाँको हावा पानी जीवन जगतसँग सुहाउँदो गरी भेषभुषाको आविस्कार गरिएको हुन्छ । समाजमा संस्कार रिति रिवाज धर्म आदी हुने गर्दछ । मान्छे बिना भाषा बन्दैन, भाषाबिना समुदाय हुदैन, समुदाय बिना जाति हुदैन, जाति बिना भाषा वचाउन सकिदैन । भुमि बिनाको समुदाय हुन सक्दैन । यदी भुमि बिनाको समुदाय छन् भने तिनीहरु पर्देशीको रुपमा मात्रा रहन सक्नेछन् । रिति र्थिति भनेको समाजले मान्ने हो । समुदायले मात्रा होइन । संस्कृति पनि समाजले मान्न सक्दछन् । तर संस्कार भनेको समुदायले मात्र मान्न सक्दछन् । किनकी संस्कार मान्दा भाषाको अवश्यकता पर्दछ, हरेक जातिको आफ्नै किसिमको परम्परा देखी निरन्तर मानी आएकोलाई संस्कार भन्ने गरिन्छ । जुन कार्य जन्म देखी मृत्यु सम्मको गरिने हरेक किसिमको कार्य गर्दा आफ्नै भाषा संस्कृतबाट गर्ने गरिन्छ । समाज भनेको विभिन्न किसिमको जात जातीहरुले बसोबास गरिरहेकालाई भनिन्छ । समुदाय भनेको निश्चित रुपमा एउटै जातिहरुले वसोबास गरिरहेकालाई मात्र भन्ने गरिन्छ । त्यसैले स्वाभावैले पनि सेम्दी पुस्तक जति सक्दो व्यापक हुन अवश्यक छ । यसको वावजुद बाहिड समुदायको चहानालाई ध्यानदिनै पर्ने हुन्छ । म मेरो मित्र तेजलाल युम्बुचाको बाहिड तुम्लो यालो र बद्धिकुमार हंगुचा, को किरात बाहिड तुम्लो नामको पुस्तक ऐले बाहिड समुदायमा आइरहेको छ । तर यसले मात्र सबै बाहिड समुदायलाई समेट्नु नसक्दा, सबैलाई समेट्नुको लागी यो सेम्दी पुस्तक प्रकाशित गरिएको हो । यसले बाहिड समुदायको आफ्नो अस्तित्व र पहिचान वचाउने ठुलो ज्ञान हासिल गर्न सहयोग पुग्दछ, भन्ने मलाई लागेको छ, मैले यो बाहिड भाषा संस्कृति ग्रन्थ सेम्दी पुस्तक प्रकाशन गर्न, शब्द संकलन गर्दा सहयोग गर्ने मेरा आदरनिय तथा सहयोगीहरु नक्स-भिमबहादुर मुनारी तोलचा, चोयेचा-चितामन मुनारी तोलचा, नक्स-छर्बिरे हलिन्दी, नक्स-गुनाजोर तोनिमी, गोपी लाल मुनारी तोलचा, मनिलाल मुनारी तोलचा, गंग राज मुनारी तोलचा, गोरखा सुब्बा मेजर कम्पुधन मुनारी तोलचा, टंक प्रसाद तोनीमि, अन्य तोलचाहरु सबैलाई स-धन्यवाद दिन चाहान्छु । भन्दै केही लेखाइमा कमी कमजोरी भए माफी माग्दै, यो मेरो छोटो भनाईलाई यही दुग्याउन चाहान्छु । धन्यवाद !

अर्जुनखला !

अःके दाःसी

नेपाल दिम् बाहिङ -वादी फृब्दिम् तुम्लो (बाहिङ किरात मुन्धुम धर्म) पाआ दःमी तुम्लो,याःलो पाचोम् चेःरोदी मेखोमे १० क्वादेम हिथिम् नेरी (हजार बर्स) दिं डाल्लाड याम् च्यंमाखादी रेचाकुपा (क्वक्तिस्वला) दाःना निंपाना च्वादिमी प्रोःताम् प्यस्ताम् डाल्ला ह्वाड बोस्चोम्दी डाल्ला प्यस्ताम् वक्ताने । बाहिङ च्वादी फृन्दिम् तुम्लो, स्यम्दी, कायामी ब्रःसी (कजेरी विदा) दी सोमेना डिन्ने ताया । रेचाकुपा (क्क्तिस्वला) मी याम बाहिङ च्वादी फृब्दिम् तुम्लो (बाहिङ किरात मुन्धुम धर्म) डाल्ला प्यस्ताना सारीदलाई बिस्पाःसो (चक्सो) डासी, पिरिम् ग्यावा, हिक्सी, बुरा सेरी, सेलेवा, ल्वा, गुर्था, सिफाग्रो, कपाल,हप्पे चक्सोम् पाप्ताम् खोड पासो होपो येलुह्वाड (यलम्बर) मीयो च्वादीके फृन्दिम् तुम्लोदी सारी लेप्ताना विंपाःसो पिरिम् डासी, लिपु, कपाल, बुरा सेरी, चक्सो, चिरिखिम् (पशुपति नाथ) दी ह्वाड बोःचोम् ह्वाड सिलि पाप्तामे वक्ताने । म्यखना ह्वाड सिलिदी, डा सिलि, डार्कुवा सिलि, सिंखेव्वा सिलि, हप्पे चिक्का ब्यक्का सिलि पाप्तामे वक्ताने । रेचाकुपा (क्क्तिस्वलामी) पाना चिक्क्यक्तिं पासों पिःतामे वक्ताने । को लिच्छवी गोःगो ह्वाडमी येलम्बर ह्वाडके आरिला सुर्यामन्दप दाःना -वादीह्वां मान्तेलेःले बक्कालाई सावा ल्फीःसोमी नाःपासोम् सेःपात्तामेने । को च्वादी ह्वाड (राजा) बनेपा दिम्सों आपिःथा स्वायाखाला धरान,चतारा (सिमांगडी) लाताम्बक्ताने । को मेकें आगेःथा चेचेलुंला फुंकोकोला लाचोना नक्सनुं , जाम्चा कंखं लाआ दिम्तासेना, नक्स हङ्, डाल्ला-डाल्ला, जाम्चा नोला-नोला दिम्सो लासों वक्तासेना, नक्सलाई माःरामी हान्तामे फान्तामेने, मारामी बन्तामे, को आधा पिल्चो दिम्ताने । म्यखना जाम्चामी आगुथिल्मी हान्ता, फान्ता, बन्ता, हःदी तोंक्का लाम्ल्येस्ना हप्पेदिं नक्सके आसारी रोक्ती गिम्तामेको, नक्सलाई ल्यन्याःसो उस्पाःसो, को आगेःथा कंखंडा लातासेम वक्ताने । -वादीके ह्वाड् खम्बु मियो खम्बु वालेकुदी ह्वाड् बोत्ताना मेक्सो' रेचाकुपा (क्क्तिस्वलामी) पानाखों पासो ह्वाड बोत्तामेम् बोत्तामे वक्ताने, सारी लेप्तामे वक्ताने । नोलामे थोःचेदि भक्काचोना, राणा शासनमी पाचोना, विं साःचोम्दी बाचिम् पाप्तामेने, को विं साःसी मानिआ दिम्ता, को किकी खालिवामी विंके आःनि' पासोमी मेःसे पाःसोमी आफा चाइ हप्पेडा डाल्लाम् खार्माडा चक्सोमी, ह्वां बोःचोम् पाने प्यस्ताम् वक्ताने । मेक्सो थोःचेके अन्सीदी हप्पेके, खार्माचने माभाप्पा, माचाप्चोम् दिम्ता, जामा दुंमा जाचो तुःचो ह्वाक्सी मादिमावाना, स्यम्, म्यखना पंखु द्याल् तोलचा नुं, मोप्लोद्याल रिनाम्साचा निक् मिराके आःलेदी च्यखा दिम्ता, सुंकार वांकार जेस्ताको, पंखुदयल्दिम् तोलचा नुं, मोप्लोदयल्दिम् नुं च्याखा दिम्ताना सुंकार जेस्ता दाःसोमी रिबु कोःतामेना, लु, स्वापु क्वाःदिया दाःसोमी दाःतामेने, को स्वपु क्वात्तामेको जमाला सुंकार जेःसिआब, म्यखलां स्वपु लोक्ताना ह्यम्ताकोलाः, दाःसोमी दाःतामेम् वक्ताने, को स्वपु कत्तामेको लोक्ताना पंखुलां स्वापु ह्यम्ताने । मेकें मोप्लोदयल् रिनाम्साचा दःमी लु

पंखुलां सुंकार जेस्ताम् स्याम्, दाःसोमी, आनादि' हारे पंखुदी सारीलेथा माहिका, दाःसोमी
 ब्रस्सोमी लाम्तामेने । लाचोमोखोवा हरे हाम्बा जेःरेदी सुंकार थ्वप्तामेने । को म्यम् सुंकार
 थ्वप्तामेन्दी थ्वप्लंमा दाःसोमी निड जिल्ताने । स्वापु क्वानादी स्वप्कुवा मोनाने दाःसोदाःनाब
 । डाल्ला कंडा दाब्सीनिं बक्ता अंखलु खोरपु दाःना, को नोला दाब्सीनि मेक्सोमी ब्रस्सोमी
 लाम्तामे मेकें पंखुदी चिरी खःसी यो माखुंमेवामेने । दाब्सिनिं यो फंःनाना ने । मेकें
 पंखुलेदःमी तोलचा सारी लेआ दिम्तामेको, डोब्सी लोकआ नोला दाब्सिनिं जिल्सो ह्वड बोःचो
 अखाःवा, वाःसोवा लाःतामेम्ने । मेकें तोलचा सारी दाःसोमी मोसिम् कासिम्डा पासों
 पिम्तामेने । को, तोनिमीदी क्वड मिरा जलंमाम् लाःसोमी च्यन्ना माभाप्पा जाम्चा पर्थमसिं
 तोनिमि दाःना ल्हुआ बक्ताने । पंखुदयाल्दी हाई वायेला खाचेपु गुलोके निघृम्दी, (दोभान्दी)
 क्वं डोःलो नेःती ध्यक्सि (मन्धने) ध्यक्सी बक्ता । म्यम् ध्यक्सीदी, मोरे सिःसी दाःना सिःसी
 बःमे बक्ताने । मुरिमी कासी पासी मानिआ, सलं पासी मानिआ, नाःका थिम्सीची खाःआको
 जाम्चा माथीया खादा नाःका कोहेआ बक्ताने । विंःमेःसे ब्रेप्मे खादा ब्यक्आ वार्आ बक्ताने ।
 पर्थमसिं जाम्चामीयो क्वा नाम्फादा मो (चिन्ता) बक्ताना म्यम् मोरे सिःसीलाई बान्
 आप्सोमी साःताने, को आना मोरे सिःसी व्यक्ताम्ब । म्यम् मोरेको क्व आसुं व्यसों लातामे
 बक्ताने, म्यम्चामी आना माआरे गनिलाई दोखोनी (पिरेपानीम्) स्यम्, दाःतामे बक्ताने, को
 आदिल्ला नाम्सोःताको ह्वाह्वा दिम्ताको कोःथा लाम्तामेनादा आजेंका, क्वं मोरेके आखुनी
 व्यक्आ बक्ताने । मेकेडका कासी पायाना सलं पायाना कोजा, थिम् माखाआ दिम्ताने, बिं
 मेःसेद ब्रेःमेना ब्यंने वाःतामेने । कोदा जाम्चा पर्थमसिके आःग लाने प्यस्तास्याम्, पायखादा
 माराखादाई भाम्की माराका ? दाःतास्याम्, को क्व (१) नाम्तीदा डोक्सी लेक्आ दनुड दाःने
 प्यस्ताने गु आना सारीयो सादु, दाःसो दाःताने । आफामियो चावा खादा सादाला मोको
 दाःतामे स्याम्को, क्व (१) नाम्ती मोः(चिन्ता) बक्तानेको सारीद व्वाल्ताने, आःजें सारी सादु
 दाःसोम् ब्लाभि आमने लाम्ताने, म्यखना सारिम्दा जाम्चाकेदा आसिरिकां क्वंसालांह्यती
 गिम्तामेने । आडालीदा आनोथालाका पाःती गिम्तामेने, कोदा आसिरी क्वथेके क्वथें जिल्वासिआ
 दिम्ताने । गेक्पास्चोनाका नि ? मारापाचो दिम्ताने, कोदा आफाम्दा ल्खाचोम् जेकोदा
 मादिमावा, आम्डा जोक्आ तिःआ ब, कोदा कदिंदा सादु दाःना सारी केदिं साःपुन्ताने गु
 माजोक्कुवा अलाई प्यन्यीनी, आना नाम्ती दिंहारे एखो मामिम्सीडा, अके तरे गुसिरी ह्वदी,
 हप्पे स्यल्ली गिःनी, गु साआलादिम् भक्पारासोम् सेनारी थर्पुदी, थिल्सोमी थोःचे थोःचेदी इनि
 खार्मा खार्सी पाःती गिनानी, चक्ती गिनानी, दाःसोमी, चिप्खा पासो सारी केदी सा पुन्सोम् को
 जाम्चाके आसीरी आडाल्लाला डाल्लाम्दी भक्ताताने, को, सोभे दिम्ताने । कोदिं पर्थम सिंमी
 दाःताम् चिप्खा, खोमें पासोमी, साआलापो आःचा राःसोम्, रेसो थिल्सोमी, थोःचेदी सारी
 लेम्तामेम्ने, को मेक्सों सारी लेसों पिचोना, देउवासीमीचाई खोसिंमायो माजिल्वो चेचो,
 दाःसोमी सारीलेने थिम्सेनोःसो खोसिंमा चेचोम् पाम्ताम्ने । मेक्सों आना दिल्ला पर्थमसिंमी

पाप्ताम्खों पासों पंखु, मोली, जेरे, मोम्लो, ध्यम्नाल्, मोब्लो दयल्, रुम्जाटार, सुन्सरी धरान्,
 ताप्लेजुं फिदिदिम्, सिन्दुली उदयापुर, कटारी, रावाखोलाला, सोलु, बक्कादःमी मेक्सों
 तोलचो सारी, पासों सारी लेसों बमेम् ब । क्वं नाम्ती बगम्बिर नुं बाजन्सिं दःसिके आसी
 खिम्दी नङ्गीके दोरी नाम्फा आम्दसीचाई जीःल्थिम्तासेने, आतला गुब्सामी सारी लेचोम् तिला
 सिसो लाःताने, को आदिल्लादा सारी लेचोम् लेखोली मान्थीका दिम्ताने, को आना मारा
 पाचो दाचोना, म्यम्नीक्सी लिपु दिं मदीपो पासोम् नागले सोःतासेने, बाजसिंमी म्यमनाम्तीदिं
 मुनारी तोलचा गरे आमो मःदीपो बखादायो निक्खि लिपु नितिमेम् दिम् । मुरीदमी निंचाई
 मेमेंपाःचो, चक्को चाई आफामीयो चक्सोमी पामे रेसा, मुरीदःमी डाल्ला मारा चंमेम् बक्ता,
 म्यम्के आसुं चेसोमी आनीसारी लेसोड बःमेने दाःना डिन्नाब, आनीलाई निआं ब, निसिआ
 कुःसिआं बमेम्ब । गेक्सोखादायो सारीदलाई मिम्चो दिम्आदा स्यम् नि । आना बाहिड -वादी
 दःमीयो डाल्ला सारी लेम्तामेना विं पाःसोमी पाम्तामेम् बक्ताने । विं साःसी मनिआ दिम्ताको
 विं के आःनिं पासोम् मेःसे पासोम् सारी लेम्तामेम् बक्ता । विंके आकोक्ते हाम्मेम् बक्ता ।
 नोला मेःसे पाःने वातामे सारी लेचोना । को आना दिल्ला विं कें आनिंपासोम् मेःसेके
 आकोक्ते हाम्मेम् दिम् । नोलाम् थोःचेदी माराई मासाःथिं मोसिम् काःसिम् पासों पिम्तामेम्
 बक्ताने । मेक्सों पासों पिसों बक्कोना, पर्थम सिंके चैरोदीड पोमी पाचोम् तुम्लो दिम्सो
 पिताम् ने । खादाई मेसेके आकोक्तेदा हाम्चों दिम् को आना सारी लेचोना डाल्लाम्
 खोंःपासोमी चिक्क्यक्तीडा, पाडा दाआम् डाल्ला सारी लेचोना लेचोंम पायानानी । स्वारुवाम्
 पायाना पाःसोमी डाल्लाम् खों पासो साःतिबेला दिम्को साःसोम् स्वारुवा बखादा आगलां
 चेयाखाइनी, वार्दा, लेखोली बखादा आतलाडा पाःसो, आतलाडा साःसो आतलां चेसोमी
 पक्सोमीडा, आगला अन्सोमी हाम्याखादा रिम्आ सेःआ दिम् । माखादा अखावा आफाखों
 पासोमी पाडा दाआम् चाई, डाल्लाम् डाःचादम् पाम्तामेम् खोड पासोम् , विंके आकोक्ते
 मेःसेके आकोक्ते चक्सोम् विंके आनिं पासो पानाखों पासोम्, लेखोली पोके आसुं आकोक्ते,
 हाम्सो मेःसेके आकोक्ते हाम्सो, भक्पाके आकोक्ते व्वाके आव्वासिरिंमा हाम्सोमी चेसोमी,
 पाचोम् पासों लायाना विन्था माला स्याम् । मेकेंका खिम् सेःआ दिम् । को रिम्आ द्याल्पो
 दिम्सोला दाःसोमी दाःनाब, ह्वप्पेमी मिम्सीया ह्वप्पेकेग मुली ओदी दितियाको गेक्सो रिम्आदिम्
 म्यम्पाया दासोड, उवाके तुप्चे स्यन्दा एके प्यक्कुड । अनिमखला ।

शुभेच्छा

भन्नु पर्दा भाषा संस्कृति जातिको चिनारी हो । चिनारी बिना जातिको कुनै अर्थ रहन्न र अर्थ बिनाको जातिको कुनै मूल्य नै हुदैन । त्यसैले यो भु-मण्डल भित्रको कुनै कण्ठरामा रही बसी आएका जुनसुकै जातिको आ-आफ्नै भाषा, धर्म, भेषभूषा, संस्कार र संस्कृति रहेको पाइन्छ । यही संस्कारले बाँधेको हुन्छ साथै बन्धनमा तथा बाँचेको पनि हुन्छ । उसको चिनारी यही हो । संस्कृतिको बारेमा भन्नुपर्दा भाषाको सम्वन्धमा एउटा उक्ती छ - बूढा मरे, भाषा सहे, भन्ने होइन की अब बूढा मरे, संस्कृति मरे, संस्कृति संगै भाषा पनि मरे । भन्ने उक्ति वन्न सक्छ ।

किन की भाषाको श्रोत नै संस्कृति हो - जती संस्कृतिका श्रोत भएका व्यक्तिहरु गुमाउदै जान्छौ, त्यही श्रोत भएका व्यक्ति संगै भाषा पनि संगै जान्छ । यहीनै भाषा तथा संस्कृति पूर्वजहरुको अमूल्य निधि हो, त्यसैले पूर्वजहरुले आजको यो संस्कृति तथा भाषालाई बचाइ राख्नु हाम्रो मुल कर्तव्य ठान्नु पर्दछ । पूर्वजहरुको नासोको रुपमा स्वीकारेको भाषा तथा संस्कृतिलाई जीवन्त दिई भावी सन्ततीहरुलाई बचाइ राख्नु नै हाम्रो नैतिक दायित्व पनि हो । अहिले हामी चिनारीलाई "पहिचान" भन्दछौ तर यो "पहिचान" शब्द भारतबाट आयातित भाषा हो । यस शब्दलाई बलपूर्वक मलजल गरेका छौ । अब यसो होइन की, वास्तविक भन्नु पर्दा "चिनारी" यहाँको ठेट भाषा हो, हाम्रो जातिय चिनारी र राष्ट्रको राष्ट्रियता भन्नु नै यो देशको जातिहरुको भाषा, धर्म, संस्कृति, भेषभूषा, रितिरिवाज, रहनसहन, प्रथाजनित कानून र खानपीन आदि पर्दछन् । यसै विषयमा गरिगरि छातीमा हात राखेर सोचेर बुझ्ने हो भने हाम्रो भाषाको महत्त्व कति रहेछ - यही हो "चिनारी" (पहिचान) । त्यसैले भाषा नै संचारको माध्यम हो, किनकी भाषाद्वारा नै एक आपसमा आदान प्रदान गरिन्छ । भाषा बिना समाजमा बाँच्नै सकिदैन । बरु जुन भाषिक समुदायको प्रभाव वा आत्यधिक रहेको छ, त्यस समाजमा त्यही भाषाको चलन चल्ती अधिक हुन्छ र अन्य जातिको भाषामाथि गौण हुदै जान्छ पछि अन्य जातिहरुको भाषाहरु लोप हुदै जान्छ । त्यस बेला अर्को बोली भाषाले आफ्नो प्रभुत्व जमाउदै जान्छ । यही कारण भाषालाई सक्दो संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्नु सम्बन्धित भाषिक समुदायहरु जति सचेत रहन आवश्यक हुन्छ त्यती नै अहम दायित्व पनि रहन्छ ।

जुन यो पुस्तक "स्यम्दी" (वेद) मा मैले अध्ययन गरे अनुसार यसमा प्रयोग गरेको भाषा शैली भने सरल र क्लीस्ट लेखिने र बोलीने बाहिड मुन्धुमी सम्बन्धित भएको हुनाले भट्ट हेर्दा अनौठो लागे पनि विषय बोधको लागि भएका हुनाले पाठक वर्गले सहजै अनुमान लिन सक्नु हुन्छ भन्ने आशा छ ।

वास्तवमा भन्नु पर्दा यो मुन्धुमी भाषा (स्यम्दी) र बोलीचालीको भाषा फरक अलग अलग हुन - जस्तो नेपालीमा भन्नु पर्दा संस्कृत र नेपाली भाषा जस्तै फरक भाषा हुन् । यो मुन्धुमी भाषा जो केहीले बुझ्ने भाषा पनि होइन र बुझ्न पनि सक्दैनन् । यस भाषाको प्रयोग कुल पितृ धामी धेवा नक्सो र डाबुचा भनिने सहायक पुरोहितहरुले र अन्य कुनै चासो लिने व्यक्तिहरुले मात्र बुझ्न सक्दछन् । यो स्यम्दी (वेद) को प्रयोग तीन प्रकारले गरिन्छ र पुजिन्छ - जस्तो- तीन वर्षमा गरिने "हड सीली", दुई वर्षमा गरिने "ताम सारी" र प्रत्येक वर्षमा गरिने "नारले सारी" मा बाहिड मुन्धुमीको भाषाबाट कुल पितृको श्राद्ध वा पुजा वर्षमा एक पटक यो स्यम्दीले फलाक्ने कार्य गरिन्छ । वर्षमा एक पटक मात्र पुजिने हुनाले लोप हुने अवस्थामा रहेको यो वेदले केही मात्र भए पनि बाहिड मुन्धुमी भाषाको संरक्षणको लागि जीवन्त र बचाउने कार्य लेखकबाट सत्प्रयास भएको छ । यस मुन्धुमी वेदको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्नु लेखकको मात्र नभएर हामी सबैको कर्तव्य र दायित्व पनि हो । यहाँ, हाम्रा पुर्खा पूर्वजहरुले कथ्यरुपमा अर्थात मुखान्तरित नै भएपनि अहिले सम्म संरक्षण गर्दै ल्याएको पूर्वजहरुको नासोलाई बाहिड मुन्धुम वेद (स्यम्दी वेद) लाई लेख्य रुपमा उतारी बाहिड समुदायहरुमा गुण लाउनु हुने यस बाहिड किरात मुलुखिमका संस्थापक कोषाध्यक्ष श्री कुमार धन मुनारी तोलचा ज्यूले जुन बाहिड समुदायहरुलाई अध्ययन र अनुसन्धान मुलक यो पुस्तक प्रकाशित गर्न लाग्नु भएकोमा उहाँलाई शुभेच्छा प्रकट गर्दछु । त्यसमा पनि आधुनिक पाठक वर्गहरुलाई अवश्यनै बाटो देखाउने छ र यो पुस्तक पठानय र सन्तनीय पनि छ । यो बाटो नभुलिकन हिडेर आफु र अफ्नो सन्ततीहरुलाई चिन्नु चिनाउनु होला भन्ने विश्वास पनि गर्दछु । जय किरात ।

दन्तुराम जयलुङ बाहिड

संस्थापक अध्यक्ष,

बाहिड किरात मुलुखिम

सामाजिक लोकतान्त्रिक पार्टी

केन्द्रीय सदस्य

९८४९५७५९०९

विषय सूचि

	शिर्षक	पेज
१.	बाहिडः च्वादी फृब्दिम तुम्लो	१
२.	दिदाम्	४
३.	खार्मा किम्सी	७
४.	फुलाम थोःचे मोसिम सारी सिवे हन्सी	८
५.	फुलाम थोःचे नागले सारी सिवे हन्सी	२०
६.	बालाम्का	४३
७.	रिला	५१
८.	फुलाम थोःचे मोसिम सारी हुपा हन्सी	५८
९.	फुलाम थोःचे नागले सारी हुपा हन्सी	६२
१०.	बाहिडः च्वादी फृब्दिम तुम्लो कायेमी ब्रःसी	७९
११.	आमूलाम् थोःचे नागले सारी सिवे हन्सी	८८
१२.	आमूलाम् थोःचो नागले सारी हुपा हन्सी	१०५
१३.	बाहिडः च्वादी फृब्दिम् तुम्लो आमूलाम् थोःचे लालीखा सेम्दी	१२२
१४.	बाहिडः दाब्सीनिडः नुं बुल्नेम् खिम्	१३०
१५.	बाहिडः च्वादी मुन्ती तुम्लो	१३२
१६.	लोरो, लुना रिला, नुं लो	१३३
१७.	खाकु दिकु तुम्लो	१३५
१८.	निने नाप्या मुन्ती दिडा खाकु थिडःमे किम्सी	१३९
१९.	किम्सी पासी	१४५

बाहिड चादी फुब्दिम तुम्लो

बाहिड -वादी तुम्लो पाआ, गरे
३ (साम) खाले सारी लेआ, बःमे ।

(१) तोलचा सारी लेआ ।

(२) लोःरो सारी लेआ ।

(३) लुना सारी लेआ ।

खालिवाके रिला दःमी तोलचा
सारी लेआ, बमेम् ब ।

रुम्दालीके रिला दःमी लोःरो
सारी लेआ, बमेम्ब ।

रेन्दोक्पाके रिला दःमी लुना सारी
लेआ बमेम् ब ।

खालिवा के रिला तोलचा सारी
लेआ, दःमी तिःचोम् ३ (साम्)खाले थोःचे
दिम् ।

(१) फुंलाम थोःचे ।

(२) कयामालाम थोःचे ।

(३) आमृलाम थोःचे ।

फुंलाम थोःचे दाःना रिम्आ,
जिब्आ, दुवाआ, हहमे, थोःचेलाई फुंलाम
थोःचे मोःया । फुंलाम थोचे बःना रिम्आ
ते माराखादायो पायानानी,
लालिखालाम, निंजिल, जाचो मोक्चोम,
मदिलगुम गिचोम, चाम् खर्चोम, हप्पे
पायानानी । मोसिम फुःचोम सारी,

सरुवामी पाचोमे नागले सारी, लेखोलीमी
पाचोमे नागले सारी, पायाना नी, मेखोमे
थोःचेलाई फुंलाम थोःचे मोया । हन्आ
निक खाले दिम, नक्स बखादा सिव्
हन्सी मोया । नक्स माबोखादा हुपा
हन्सी मोया ।

फुंलाम मोसिम फुःचोम नुं
आमृलाम मोसिम फुःचोम २ (निक्)
खाले सारीलेसी दिम ।

(१) सिबे (नक्स) बखादा, सिबे
हन्सी मोसिम फुःचोम सारी दाःना
दिम् ।

(२) सिबे (नक्स) माबोखादा, हुपा
हन्सी मोसिम फुःचोम सारी दाःना
दिम् ।

कयामालाम थोःचे दाःना खाकु
दिक्, (ब्यक्खा) दिम्आ खिम्लाई
कयामालाम मोया ।

सिबे ब खादा सिबे हन्सी, सिबे
माबोखादा हुपा हन्सीमी कयामा
हेप्चोदिम् ।

को आनिन्ता थोःचे मालेमेथिं
कयामा दिम्, मेमेलाई कयामालाम थोःचे
मोया, मेम्खिम्दी, रिम्आ जिब्आ, दुवाआ,

आमृलाम, लालिखा, रिम्आ आफा ते मारायो पासी मानी, आनिन्ता थोःचे लेको अम्ला अम्सी दिम्को, कुयामा हेप्सोमीडा, फुलाम दिम्को आफा रिम्आ ते पासिनी । कोडा मेमेखिमयो फुलाम खिम दिम, खादायो चाब्आ थिआ मुरिदमी थोःचे ले नोःसो बैशाखदीडा अम्ला अम्सी मादिम्थीडायो कुयामा हेप्सोमी फुलाम पाने चाम्मेखादा, फुलाम डाल्लांयो मेम खिम्दी फुलाम थोःचे दिम् ।

आमृलाम थोःचे दाःना डाल्लाडा आमृलाम लालिखा पाचो दाःसोमी, भिम्सीना दिम् ।

आमृलाम मोसिम सारी फुःचोदिम, सिबे बखादा सिबे हन्सी, सिबे माबो खादा हुपा हन्सी मोसिम् फुःचोम् पाचो दिम् ।

सामीके लालिखा पाचोमे बखादा, मोसिम् सारी सरुवा नाग्ले, लेखोली नाग्ले सारिडा पायाखादायो नी । तावाके लालिखा पाचोमे बखादा, आमृलाम मोसिम् फुःचोदिम् । आमृलाम मोसिम् फुःयाको, मेम सारी लोआदगःरे सारी लेने थिम्से नोःसो आमृलाम मोसिम् फुःना

खिम्दी लालिखा पाचोम् दाःसो, सारी फ्यार्चोम् चिप्खा खाःचोदिम् । लालिखा पाचोना, कं थोःचेदी सामी चेल्योके लालिखा पासी मानी, साम्नामी-साम्नामी बखादा, की डइसा-डइसाके बखादायो कंखं कायीडा पायानायो नी । आमाःताम लाई लेखोमी पाचोमे दाःसोमी चिब्खा कंना कक्चोदिम ।

-वादी फृब्दिम तम्लो

बाहिड -वादी फृबिदम तुम्लो, तोलचा सारी लेआ गरेमे खाकु दिक् तुम्लो पासी ३ साम खाले पाचौम पाना ब ।

(१) आनोकआलाम्

(२) आज्यक्चालाम्

(३) नाम्सिर्चा स्यक्वार्चा, बासिरी ख्यब्जालाम्

नोकआलाम् दाःना, आमामाके डेलेगदिं मुन्ता कोदिडा च्यंमाखादी तिंसेको, जाचो मोंना ब्यवाचा, आडाःचा मुरी गुसिरी दिम्सोमी, खाकु दिमआ, आदुमी लाःआ को खाकु दिम्आदलाई, खाकुदिमको -वागुम्चो दिम । आसासे पाःती गिचो दिम । को आमाःताम् थोःचेदी गाम्चो दिम । गाम्दीयाको, मेम खाकु (

जाम्आ) सारी दिम्को ला । मेमदलाई थोचे थोचेदी, सारी दाःसोमी खिम्गरे व्वासोमी गिचोमी च्यन्चोमीदिम । मेम् दलाईडा आनोकआलाम मोया ।

आज्यक्चालाम दाःना आमामाके डेलेगदीं मुन्ताको चेंमाखादी तिंसेको, जाचो मामोक्थीं (जाम्आ) खाकु दिम्आ, ओतुहिआ खादायो ल्भिसोमी हिवादिआको ब्यक्आ, डइसाखादा हिवाचा मोया, मिन्वाखादा ममहंमी मोःया ब्याबाचा किंने माचाप्सोमी ब्यक्आलाई क्कतहंमी मोया । ब्यबाचाडा जाचो मामोक्थीडा ब्यक्आलाई डःचा मोःया । बिं, मेसे, मी तुदाको सादाम् जाःसोमी ब्याबाच किगानोसो ब्यक्आ, आराम्दी हुसी दिम्सोमी खाकु दिमआदलाई आज्यक्चालाम मोया । मेमदलाई जाम्चामीडा लाम्लाई पावा, व्वादिमा फुं, व्वेक्ची फुं, तुडोको बको, ज्ञनायो खिमला लेसो मारावो मोदाको बाचिम पावामे दिम । मेमदलाई सेसा पायाना, आम्लाम सारी, लालिखालाम पायाना, आतला धिमा दाःसोमी ब्रतीगिना दिम । आनोकआ लाम लाआखोपासोमी व्वाना मादिम्, रान्तानिम बखादा तकिने

जानेको हारेहारे लानेमोना दिम् । मेमदलाई आज्यक्चालाम् मोया ।

नासिर्चा स्यक्वार्चा बासिरी
खेब्जालाम्

नामसिर्चा सेक्वार्चा दाःना ,दबो गरेमे सामी तामी दःनी आम, पासी मानिआ राःसोमी मारायो तुम्लो यालो मापाना, च्यइसे मारिंना, आमरी मापुन्ना, दाब्सिनिं माफंना, लाई नाम्सिर्चा सेक्वार्चा मोया । सेसा पायाना चि किनादिं आगला ओने गिसि मानी । मोका, आपी, गिसि मानी । मेमदलाई नामसिर्चा सेक्वार्चा मोया ।

को बासिरी ख्यब्जा दाःनाचाई, राःसी निआडा रादाम् बखादायो, तुम्लो यालो मारायो पाना माबोखादा, मेम् लाईयो मोका गिसि मानी, आपीयो पाःसीयो मानि, गिसियो मानी, मेमदलाई बासिरीखेब्जा मोया । मेमदलाई तुम्लो यालो पायाकोदिडा, चाई आपी पाःसी नी । मारायो मापाथिङ्क्वाङ् खकु दिक् दिम्सेखा मेखना आमरी सेम्दी गिचोसी दिम्, खादा आफा मुरमी, गेगो, लिचाद रादाको चाई तुम्लो मादिम, दाल जाचोदी चाइथ्यंसे, खादायो आपीचाई पासीयो मानी, गिसियो मानी ।

मेमदलाई देल्दिमे तुम्लो यालो जोक्खा,
व्वने दाःने चाब्बादलाई व्वासोमी, मेमदलाई
फुंपाःसामी, दाल जाचोदी थ्यक्चो दिम ।

को दाल जाचोदी थेंना माबो खादा मेम दलाई
बासिरी ख्यब्जा मोया । म्यामदलाई सेसा
पायना जस्क्याल्लाड खाचोदिम् ।

दिदाम्

न्यं खाःचोम

न्यंखाःतियाना सारी लेने थिम्नाके,
दोखोदियो ७ चान्नी (रंखा) माखा ९ (घु)
नाम्ती थिड बुरा जाचो मसिखान पोसे
कासे जासिकासिनी ९ नाम्ती भंकोदिडा,
चिलेखान किसो, ग्यल्यमा (माकाई)
मामारा जाचो किसो मामी न्यं खाःचोदिम् ।
डाल्लाडा सक्राती मसन्तामी चिप्आखो मे
बखादा, न्यंखाःचोडा मादिम । हारे एसे भेआलाम
गक्चोमे बखादा, लाम्दी लाया मोखें ग्यला
ककु थिया मेकें खातियाना नी ।

सेम्दी केई मोको गुदा दिदाम
चक्सो वादाम चक्सो एकेदी गुदा आना
स्याब्जा बब्जा जासोम् अन्यं पक्सो न्यं
खात्तुंब । सोक्सो मःमः मापमने खाति
वारी मापानेको गुसिरी मायारी सुंकार
वांकार ह्यापचो कै ।

कायेमी सारी थार्मा.

निक् ब्रेम्ची बुरा सेरी. क्व पुपुम
ची. पो साःना बखादा. पोके क्व कोक्ते,
आसाम्थीरिंमा दाःसोमी सारीथार्मा
जिल्ली गिचो दिम् ।

सेचाके सारी थार्मा.

सेचाके नुं, चिचाक, पोःके क्व
कोक्ते जिल्ली गिचोसी दिम । चिचाचाई
पोः साःना माबो खादायो चिचाचाई
काचोडा दिम् । सेचाचाई पो साःचोम
बखादाडा कातिया ।

नक्स सारी थार्मा

नक्सलाई सारी थार्मा दाःसोमी क्व
थापे बुरा सेरी पोःके आपिया जिल्ली
गिचोदिम ।

फुंलाम, कुयामालाम, आमृलाम, हुपा
हन्सी, सिबे हन्सी, आमृलाम्दी चक्चोम्
खार्मा थिं खार्मा चक्चोदिम को डाबुचा,
नोक्पेचा बक्सोमी हुपा हन्सी दाःसों
सिन्दी हन्चोदिम । डाबुचाद दिमसोमी

पायाना बाकलद मासोःया, लाम मागंया,
निं मागुम्या, सारी माथारिसिया, तोरक्पा
दाब्सिनि नुड साम्लामी दाब्सिनिं गुम्या
मेत्तिं । धिमा माब्राया माखातिया
निवारी चाई बार्दिया ।

आलेदिम् खाकु दिकु ।

म्यम् कद सारी लेआ ग्वारे, सारी
लेआदःदी सारी लेसोड् बमेना, खाकु
दिकु दिम्या दिःखादा, नक्स मावोको,
हुपा बखादा आधा येस्सोमी, आधा नाग्ले
पासोड् लाचो दिम् । आधा म्यम् खाकु
दिम्आलाई -वागुम्या दिचोदिम् । को
म्यम् -वागुम्या दिसो राआदमी, म्यम्
येस्सोमी मोःसोःसो बकआदःनुं मोसोसी
मानी । नक्स बखादा, नक्समीचाई मो
सोनासोना पावाको लादा, आफा
आकाची येस्सोमी, म्यम् खाकु दिम्आलाई
-वागुम्या दिचोदिम् । म्यम् दयो-
वागुमसोमी लेसो रासोमी नक्सलाई
च्यन्सी ल्वास्सीमानी । म्यम् नाम्फा
खाकु दिम्आ खिम्दी कुरिमीमी (
जाम्चामी) मोपावा को लाम्लाई पावा
। म्यम् खाकु दिम्आ खिम्दी कुयामा
दिम् ।

म्यम् खिम्दी स्वारुवामी सेःसा

पाचोदाना बःखादा, लेखोली लाम्सो
बेक्आके आते पाःती गिचोदिम्, आफा
माराब ? म्यम् चामिडा म्यम् खाकु
दिम्आके आःते संकाती मसन्ता, आँउसी,
पुर्ने, थिःआ बखादा म्यम्नाम्तीडा,
मसन्ता थिआ मावो खादा ६, ७, नाम्ती
पित्थादी आःते पाःती गिचोदिम् ।

फुंलाम् पाचोम् ।

थिआ जिब्आ बःमे खादा, आनिन्ता
थोःचे ले नोसो वैशाख दिडा कुयामा
लाम् ह्यप्तीयाखाइनी । को आमाता
फुंलाम् सारी लेआनुडा कखालेडा
पायानानी, माथिआ दिखाचा बम् खादा
थाप् पानेमाचाप्आ बमेखादा आमाताम्
थोचेदिडा कुयामालाम् ह्यप्चो दिम् ।
को फुंलाम् दिम् ।

आमृलाम् मोसिम् ।

आमृलाम् मोःसिम् फुःआमी म्यम्
क्व (१) नक्स सिआ गरे सारी लेने
थिम्सेनोसो लालीखालाई सारी प्यर्चोम्
क्व (१) लिपु सारी ची दासो चिप्खा
खाःचोदिम् ।

आमृलाम् सारी प्यर्चोम् ।

आमृलाम् सारी प्यर्याना स्वरुवामी
सारी प्यर्चोदिम् । लेखोलिकेयो

आजुम्रो फिला च्याइसे खार्मा चक्चोदिम्
समरी थार्मा मादिम् । खादाई मोसिम्कादी
मोःपाचो मादिम्, बालाम्कायो
क्वक्चोमादिम् । आज्यक्चालाई धिमा
ब्राचोदिम् । निवारी वाचो दिम् ।

आज्यक्चालाम्

लुमी खासोमी हुसी दिम्सोमी,
ग्राःमी जाःसोमी, गिजोमी च्यर्ना, जाचो
मामोथिं जाम्आ खाकुदिम्आ, दलाई
आज्यक्चालाम् लाआ मोःया । म्यम्दलाई
न्वक्स डाबुचा नोक्पेचा सियो चाहेमादिम्
। कुरिमी मुक्तीमीमी (जाम्चामी) लाम्
लाईपावा । कोदिडा जनायो लेसो माराचो
दाःसोमी बाचिम् पाःती गिना दिम् ।
म्यम्द नक्समी सेसा पावाना सारीसोने
थिम्सो आःतला धिमा ब्रावाको तक्सो
जाने मोदामिम् दिम् ।

नाम्सिर्चा स्यक्व्वार्चा दाःना सामी
तामीनुडा ब्यम्सीआ, दबके हुसिदी रेसेदी
दबके डोब्सी लोकआगरेदि ब्यम्सीआ,
को दाब्सिनिं माफना, तुमलो मापाना,
च्याइसे मारिनादलाई नासिर्चा स्यक्व्वार्चा
मोःया । बासिरी ख्यब्जा दाना नाम्नामी

राःसोमी तुम्लो यालो मारायो मापाना,
आमृरी मापुन्ना, डोब्सीदःमी मोका
मागिनादलाई बासिरी ख्यब्जा मोया ।
म्यम्दयोका वा रास्तामेको खालिकु
रिचुकू जेत्तामेखी ? आफा
गमादिसिआयोका रासो सुंकार वांकार
जेत्तामेखी ? दाःसोमी म्यम्दलाई, नक्स
डाबुचा दिम्सो होसेपुलाडा (जस्क्यल्लाडा)
खाःचो दिम् ।

आनोकआलाम् ।

आनोकआलाम् दाःना गुसिरी दिम्सो
गृसो, आदुमीलाआ, को खाकु दिम्आलाई
आनोकआलाम् मोया । म्यम्दलाई -
वागुम्चोदिम् । आसासे पाःती गिचोदिम् ।
जाम्चामी मो पासोमी लाम्लाई पावा,
को डाबुचा नोक्पेचा ददिम्सो - वागुम्चोदिम्
। आते पामेना, भक्कमाराआ नोला
लिम्लुक्था रामेना, थोःचे नेरीदी अम्ला
अम्सी दिम्ना इनिडपुक्काना, आमाइसाम्
सारीदके आलेदीदिम्सो नाग्लेदि थार्था
रावो मोःमेम् दिम्, को म्यम्दलाई दाःसो
खिमगरे सारी लेचोमे पाना ।

खार्जा गिम्ससी

(१) फुलाम्, (२) कुयामालाम् (३) आमृलाम्, (३) साम् खाले थोःचोदिम् ।

फुलाम् नुङ् आमृलाम् मोःसिम् सारी, (१) फुलाम् सारी स्वारुवा नाग्ले, (२) फुलाम् सारी मदिपो, तिलापो, रुखुपो नाग्ले, (३) कुयामालाम् सारी मदिपो तिलापो रुखुपो नाग्ले (४) आमृलाम् सारी स्वारुवामी नाग्ले सेःचोम सारी फेर्चोना, तिलापो यीकुसे प्लोचो दिम्, लालिखानुं पासोमी (५) खाले सारीदिम् । सेःसा पाचो सारी लेचोदिङ्, डाल्लां लेखोलिमी पाआखादा, चापो रेचोम् बखादा, भदौ पिलिडा चापो रेचोदिम्, मारा कोदिडा सेःसा पातिबेला दिम्चो ओःसेना, डाल्लां फोरो फुङ्, ब्यल्जाम फुङ् खुप्सोमी सेःआ चार्जाके लिंखाम् कोक्चोको, स्यल्चोदिम्, कोदिडा डोब्सी लोकआ मुलिओदी पासोम्, सेःआ चार्जाके ची चिब्खा खाःचोदिम् । फुलाम् मोसिम्, आमृलम् मोसिम् सारी पाआ, स्वारुवा नाग्ले सारीदी, पाआमी १ (क्व) लिपु ची चिब्खा खाःचोदिम् । फुलाम् नाग्ले सारीदी,

मदिपो, तिलापो, रुखुपो, कुयामालाम् सारीदी मदिपो, तिलापो, रुखुपो, दी (२) निक्सी लिपु चि चिब्खा खाःचोदिम् ।

मदिपो, तिलापो, रुखुपो, बखादा (३) साम् थापे बुरासेरी पाचोदिम् । स्वारुवा बखादा (१२) ब्रम्ची सेरी पाचोदिम्, को सिताम्, पिरिम्, पिरिम्फुं, हिक्सी, तोरीग्यवा, ल्बोचो, स्वारुवा बखादा, (२) निक्सी कपाल् लेखोलिदी (१) क्व कपाल् ग्रा (१) क्व किला, (८) चाँ हिका पुपूम्, मोक्ते स्वफ, ३ (साम्) पत्री(भ्त्यक्भ्त्यवा) ४ (ले) थिङ्, को खाबाखिम्, गुर्था, ल्बा, पयपयक्चो, ग्रामुची स्वफ, सिम्दी, बाथा, तासे, फेलो, नाप्ची, बेलुवा, चिलिम्ची, पराल्के व्वुहिङगा, (३) साम् हिका लुङ्, च्यमा, नाडलो, गुयो, चक्म, बालाम्कालाई चंकामो, सिन्का, दुना, तोक्ती, खारावा, धोकसी, डाजिम्, लिङ्खाम्, निक्सी, (२) खोसिम्, पाचोदिम् । को मुलि ओदी, नक्स (सिबे) बःखादा, नक्स केदी, नक्समाबोखादा म्यम् सारीलेआ गरे,

सिःब ? आडाःचा,स्यम्दी थेः जोक्आ,
तिःआ, आःकेदी, क्वक्ववा, तोक्तीदी,
ग्वाल हप्पेमी लाःसोमी मुलि ओदि थःल
थःसी पाथा लाचोदिम् । कोदिड म्यखना
तिःसे, सिकेदी मारा मारामी पाआ बमे
? दाःसोमी फुलाम् मोसिम् फुःआ,

आमृलाम् मोसिम् फुःआ, बमे को
म्यम्दके दिं डाल्ला प्यस्सोमी, तिलाम्
पाआकेदी, प्यक्चोम् पासोमी थःला
पाचोदिम् । मोसिम् फुःनानाम्ती लेखोली
पाआकेदी दोरीदिम्चोदिम् । काई कायेमी
ब्रःसी नाम्ती नास्चोम् पासोमी थिम्से ।

फुलाम थोःचो मोसिम सारी

सिबे हन्सी

खार्मा प्लोःसी

सिबे हन्सी खादाई, हुपा खादाई,
मोःसिम फुःचोम सारी लेयाना १ (क्व)
कपालदी ग्रामुची स्वफ १ (क्व) रेम्ची
बुरा सेरी, पिरीम, पिरिम आफुं, नाप्ची,
खोसिंमा, मोक्ते सफ, तासेदी ची,
पासोमी खार्मा प्लोःचोदिम ।

मोःसिम्कादी मो सोसी

मलल्बोदी, पलल्बोदी, प्रोतील्बोदी,
साप्तिल्बोदी, साचाल्बोदी, साचील्बोदी,
थोचे जक्ताको, नेरी जक्ताको, चुकुम्
बोत्ताको, चुंमया बोत्ताको, व्वुकुनाम्
सोःताको, किंमानाम सोःताको,

चाचामीने, वारीमिने, मलनिं
मापाःथी, पलनिं मापाःथी, प्रोतीनिं

मापाःथी, साप्तिनिं मापाःथी, साचानिं
मापाःथी, साचिनिं मापाःथी, मुलिफ्रे
माचोःथी, लेसाफ्रे माचोःथी, हेंमाला
माल्वेःथी, हेताला माल्वेथी, सेरिम
माचोःथी, कोखुम माचोःथी, सिब्खा
माचोःथी, खामा माचोःथी, माइसाम्ची
माचोःथी, भाराची माचोःथी, फोरोची
माचोःथी, व्यल्जाम्ची माचोःथी, नाप्ची
माचोःथी, बेलुवा माचोःथी, पिसुता
माचोःथी, मासुता माचोःथी, पिरिम्ले
माचोःथी, फ्रेमुले माचोःथी ।

खाप्ति जाम्तामे, खाप्ति तुःतामे,
दानिना याम्काने खाप्ति माजाथी, खाप्ति
मातुःथी, तिप्सो मालिन्थि, खाप्सो
मालिन्थि, सिबेन्थं खाःसोकै, बुबेन्थं

खा:सोकै, चापान्यं खा:सोकै, रिमान्यं
खा:सोकै, मलसारी दा:सोकै, पलसारी
दा:सोकै, प्रोतीसारी दा:सोकै, साप्तिसारी
दा:सोकै, साचासारी दा:सोकै, साचीसारी
दा:सो कै । आमृलाम बखदा भाका खावा
पाना व दा:चोदिम् ।

सिब्वा खुनाकै, खामा खुनाकै, मुलिफ्रे
चोस्ताकै, लेसाफ्रे चोस्ताकै, हेंमाला
ल्वेस्ताकै, हेताला ल्वेस्ता कै, सेरिम
चोस्ताकै, कोखुम चोस्ताकै, सिब्वा
चोस्ताकै, खामा चोस्ताकै, नाप्चि
चोस्ताकै, बेलुवा चोस्ताकै, पिसुता
चोस्ताकै, मासुता चोस्ताकै, पिरिम्ले
चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै ।

मलनिं पास्ताकै, मलनिं मास्ताकै,
प्रोतीनिं पास्ताकै, साप्तिनिं पास्ताकै,
साचानिं पास्ताकै, साचिनिं पास्ताकै,
मलसे भृनेकै, पलसे भृनेकै, प्रोतिसे
भृनेकै, साप्तिसे भृनेकै, साचासे भृनेकै,
साचीसे भृनेकै, खाउमारी पासिनेकै,
खासेमरी पासिनेकै ।

जा: सो:चोम

वालेकु जाकै, ब्रोसोकु जाकै,
पंखु जाकै, डाले जाकै, थ्यप्लंमा जाकै,
जेरे जाकै, भम्पु जाकै, स्यम्बर्का जाकै,

मोप्लो जाकै, खातुक्पा जाकै, ब्राना जाकै,
हेर्गा जाकै, बोहोरे जाकै, ल्व्यम्ने जाकै,
आँ:पु जाकै, बुसाखिम् जाकै, वाबारापुं
जाकै, घुक्सिपुम जाकै, पोलाम् जाकै,
फिफिरापुम् जाकै, चक्आलेपुम जाकै,
लासिपुम् जाकै, कुपी जाकै, फक्ते जाकै,
पोपुवा जाकै, (लाई) वाम्आ जाकै, बुक्सो
जाकै, सिंख्यल्पुम् जाकै, पिर्खुवा जाकै,
चक्ति जाकै, साली जाकै, ल्यन्ति जाकै,
ज्ञन्ति जाकै, चिमा जाकै, रिमा जाकै,
खोसिम् जाकै, मोसिम् जाकै ।

मुनारी तोलचा दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे वालेखा सिबिसे
धोनिता, निड, जैमल तोलचा, तेक्मल
तोलचा, सेनामसिरी, दल्जिचि, कालु राई,
लह (राई) तोलचा ।

मुनारी स्यम्सरी आपोखाल

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंमाबु, निड
पिर्थिसिं, दिर्घसिं ।

जैलुं दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंफुंमा, निड,
दाइराम, कदमे, मदमे, गोपाले, भुपाले,
रोगे, तिलक्सिं, घमन्दा,

तोनिमी दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका लिन्दिसे याखेपा, निड,

सिरिलाल, चनिदलाल, देउबासी,
कुलबासी, अर्थमसिं, पर्थसिं,

हलिन्दि दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका सिबिसे फियुमा, निड,
बाजिलुं, तुलबर्न, हुर्तेपा, फिस्ते,
फचिनते,

सुस्तो दाक्सीनिं

लुरिपा साडाका बाराले हिंमा पिछले
नाम्रिंमाद, मलसे भूनेकै, पलसे भूनेकै,
प्रोतिसे भूनेकै, साप्तीसे भूनेकै, साचासे
भूनेकै, साचिसे भूनेकै, खाउमारी
पा:सिनेकै, खासेमरी पा:सिनेकै, डाब्सासे
भूनेकै, डाब्सासे भूनेकै ।

पियाचा, मुलिवा, दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका, हहले हलिता डाब्दुलु
डेलेता, सिपुरी लोचेसा दाम्दिसे हावाखा,
हुन्दुलंमा दुखुंमा पितुलु पितोक्सा,
मुनतालु डेचेक्साद फुं सारी दा:सोकै दो
सारी दासोकै, दो:सारी दा:सोकै ।

सिब्बा खुनाकै, खामा खुनाकै, मुलिफ्रे
चोस्ताकै, लेसाफ्रे चोस्ताकै, हेंमाला
ल्वेस्ताकै, हेताला ल्वेस्ताकै, सेरिम
चोस्ताकै, को:खुम चोस्ताकै, सिब्बा
चोस्ताकै, खामा चोस्ताकै, नाब्बि
चोस्ताकै, बेलुवा चोस्ताकै, पिसुता

चोस्ताकै, मासुता चोस्ताकै, पिरिम्ले
चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै ।

डाब्सासे भूनेकै, डाब्सासे भूनेकै,
खाउमारी पासिनेकै, खासेमरी पा:सिनेकै,
खाउमारी खासेमारी पा:सिनेको ।

ह्यज्चो तिल्वो

सुंकार ह्यज्चोकै, वांकार
ह्यज्चोकै, नासिम ह्यज्चोकै, नाये
ह्यज्चोकै, पियामो ह्यज्चोकै, धयामो,
ह्याज्चोकै, कार्चिमो ह्यज्चोकै,
भ्यक्कीमो ह्यज्चोकै, थिमो ह्यज्चोकै,
जेमो ह्याज्चोकै, जुसारा ह्यज्चोकै,
कासारा ह्यज्चोकै, गुसिरि ह्यज्चोकै,
मायारी ह्यज्चोकै, जेको ह्यज्चोकै, पेको
ह्यज्चोकै, लादिमो ह्यज्चोकै, मुक्दयल्मो
ह्यज्चोकै, तोक्सि ह्यज्चोकै, फेरो
ह्यज्चोकै, आलामो ह्यज्चोकै, गंगुमो
ह्यज्चोकै, जुथोमो ह्यज्चोकै, ल्वक्थोमो
ह्यज्चोकै, बाजिमो ह्यज्चोकै, थारीमो
ह्यज्चोकै, खिन्चिमो ह्यज्चोकै, प्राज्चामो
ह्यज्चोकै, लिचामो ह्यज्चोकै, थो:मो
ह्यज्चोकै, नेपालमो ह्यज्चोकै, न्यवालमो
ह्यज्चोकै, डाब्साम ह्यज्चोकै, डाब्बाम
ह्यज्चोको, चिबु खृम्चोकै, व्वाबु खृम्चोकै,
दुक्तिकुंमा खृम्चोकै, खाबुलो खृम्चोकै,

सोक्से तिल्चोकै, रोरे तिल्चोकै, सिबुकु
लिम्चोकै, माबुकु लिम्चोकै, चारी
लिम्चोकै, द्यर्भु लिम्चोकै, वालेकु
लिम्चोकै, ब्रोसोकु लिम्चोकै, रुस्ते
लिम्चोकै, पुस्ते लिम्चोकै, रुस्ते लिम्चो
पुस्ते लिम्चोको, थो:चो, चापुनी थो:चोकै,
होमेला थो:चोकै, होलिब्जा थो:चोकै,
फ्रेमुजा थो:चोकै, खोसिम्जा थो:चोकै,
मोसि म्जा थो:चोकै, ध्यवाजा थो:चोकै,
माताजा थो:चोकै, नक्सजा थो:चोकै,
बानाजा थो:चोकै, सिफाग्रो थो:चोकै,
मायाग्रो थो:चोकै, सिम्दिरी थो:चोकै,
बाथारी थो:चोकै, फोक्सरी थो:चोकै,
व्वाम्मुरी थो:चोकै, दिलिबुरी थो:चोकै,
नामुला थो:चोकै, चिक्चिरी थो:चोकै,
बेल्मारी थो:चोकै, हादिरी थो:चोकै, -
वादिरी थो:चोकै, सेनारी थो:चोकै, तंकारी
थो:चोकै, खाक्कागु थो:चोकै, नाम्सोबु
थो:चोकै, डाब्साम थो:चोकै, डाब्लाम
थो:चोकै, थो:चाको ।

बोलोगा स्यल्चोकै, बोलोगा स्यल्चोकै,
खिकागो स्यल्चोकै, खाम्लागो स्यल्चोकै,
चिनिग स्यल्चोकै, ब्रेम्नीग स्यल्चोकै,
त्येसी स्यल्चोकै, येदुवा स्यल्चोकै, लाध
स्यल्चोकै, तल्ध स्यल्चोकै, चेक्चिली

प्ल्यन्चोकै, मुनाली प्ल्यन्चोकै, डइसाचा
ये:चोकै, मेमेचा ये:चोकै, डालिला
माजोकआ डालिला च्यन्चोकै, ताखिला
माजोकआ ताखिला च्यन्चोकै, सिकिला
माजोकआ सिकिला च्यन्चोकै, परिला
माजोकआ परिला च्यन्चोकै, मुलिला
माजोकआ मुलिला च्यन्चोकै, उदिला
माजोकआ उदिला च्यन्चोकै, खार्तेला
माजोकआ खार्तेला च्यन्चोकै, यीप्तेला
माजोकआ यीप्तेला च्यन्चोकै, स्यज्यम्ला
माजोकआ स्यज्यम्ला च्यन्चोकै,
ल्यज्यम्ला माजोकआ ल्यज्यम्ला
च्यन्चोकै, डामुला माजोकआ डामुला
च्यन्चोकै, सेमुला माजोकआ सेमुला
च्यन्चोकै, दिबुला माजोकआ दिबुला
च्यन्चोकै, धोरोला माजोकआ धोरोला
च्यन्चोकै, डाब्साम च्यन्चोकै, डाब्लाम
च्यन्चोकै, फुडसारीम च्यन्चोकै,
दोसारीम च्यन्चोकै, डाब्सासे भृनेकै,
डाब्लासे भृनेकै, खाउमारी पा:सिनेकै,
खासेमरी पा:सिकनेकै, खाउमरी पासिनी
खासेमरी पा:सिनीको ।

अ:कुचोकै, डाकुलुं कु:चोकै, बंकुलुं
कु:चोकै, तोसिरी कु:चोकै, सालाम्मी
कु:चोकै, यीजोथार कु:चोकै, वाजोथार

कुचो कै, स्वाक्पादयल् कुचोकै, लवादयल्
कुचोकै, डामुला च्यन्चोकै, सेमुला
च्यन्चोकै, सेचिमो कुचोकै, रोलुमो कुचोकै,
सिबेलो हल्वोकै, बुबेलो हल्वोकै, यासारी
भाचोकै, साप्तिमारी पाचोकै ।

बालाम् का खार्मा

बालाम् का क्यक्तियाना क्व
चंकामोके आसिम्दी गिजोमी सेसोम
ग्रामुची सफदी ख्यक्सो आही जिल्सोमी,
सासोमी जेसोमी, बकालपुम्दीम् थाक्दि
व्वकुमी भृसो च्यमा तरे ग्रमुची सफ
ल्वेसो गःल फेसो गःल तरे साम् पुपुम्दी
ची पासोमी निःचोदिम्, जेना चंकामो
चक्चोदिम्, आसेकु दुनादी ग्यवा,
डाजिम्, हिक्सी, पिरिम, आफुं,
लेखालीमी पानाबखा यीकुसे, धोकसीके
जिम्, चंकामोही, गुयो, चक्म, पासोमी
क्यक्चोकिम् ।

बालाम् का

बकालु तोंमा, न्यवालु तोंमा,
जिखीमी तोंमा, बुरोमी तोंमा, तोसिरी
तोंमा, सालाम्री तोंमा, मुकुसी तोंमा,
धोलोसी तोंमा, यांमारी तोंमा, दाम्दिरी
तोंमा, तोकोरी तोंमा, मान्दिरी तोंमा,
रिक्तेन्जी तोंमा, पुक्तेन्जी तोंमा, स्वाःल्ये

तमा, लःल्ये तोंमा, खुम्बुहो लेसानिमा,
मडसादा च्यमानिमा, वायेमी तोंमा,
तुडखोमी तोंमा, व्वोलीदा धेनेमी तोंमा,
सिब्खाहो खामानिमा, थोःचेहो नेरी
जोंमानिमा, इकेदा एकेदा चाचा
वारिम्दा निड्का माःबो, याःकामाःबो,
खार्माका माबो, खीका माबो, दाःसो
दानेनादा मोको, इकेदा मोको एकेदा,
चाचा वारिम्दा मोको निड् पानाब,
याःपानाब, खार्मा पानाब, खार्सी पानाब,
खार्मा खार्सी लोकोको, डिन्सी कोसी,
जोकोको, ल्वासी लोकसी, जोको कै ।

सिसिसिया तोंमा, बकालु तोंमा,
न्यवालु तोंमा, सिसिसिया तोंमा, जिखीमी
तोंमा, बुरोमी तोमा, सिसिसिया तोंमा,
तोसिरी तोंमा सालाम्री तोंमा, सिसिसिया
तोंमा, मुकुसी तोंमा धोलोसी तोंमा
सिसिसिया तोंमा, यांमारी तोंमा दाम्दिरी
तोंमा सिसिसिया तोंमा, तोकोरी तोंमा,
मान्दिरी तोंमा, सिसिसियाः तोंमा,
रिक्त्यन्जि तोंमा पुक्त्यन्जि तोंमा,
सिसिसिया तोंमा, स्वाल्फे तोंमा लल्फे
तोंमा, सिसिसिया तोंमा, खुम्बुहो
लेसानिमा, मंसाहो च्यमानिमा,
सिसिसिया तोंमा, वायेमी तोंमा, तुखोमी

तोंमा सिसिसिया तोंमा, सिब्बाहो
 खामानिमा थोचेहो नेरीजमा सिसिया
 तोंमा, बकालु तोंमा, नयवाळु तोंमा,
 सिसिसिया तोंमा, मुलिक्रेदा, लेसाफ्रदा,
 इखार्मादा, मोचि खार्मा, फु फुफुले
 बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा, हेंमालादा,
 हेतालादा, इखार्मादा, मोचीखार्मा
 फुफुफुले, बःबःलो को, सिसिसिया तोंमा,
 गःलहो द्यब्बायोदा, इखार्मादा
 मोचीखार्मा, फुफुफुले, बःबःलोको,
 सिसिसिया तोंमा, सेलेवादा, लिंमावादा,
 इखार्मादा मोचीखार्मा, फुफुफुले,
 बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा,
 माइसाम्चीदा, भाराचिदा, इखार्मादा
 मोचीखार्मा, फुफुफुले, बःबःलोको,
 सिसिसिया तोंमा, फोरोचिदा, ब्य
 ल्जाम्चीदा, इखार्मादा, मोचीखार्मा,
 फुफुफुले, बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा,
 यीनिकुदा, फुनिकुदा, इखार्मादा,
 मोचीखार्मा, फुफुफुले, बःबःलोको,
 सिसिसिया तोंमा, ग्यवाकुदा, स्वाबकुदा,
 इखार्मादा, मोची खार्मा, फुफुफुले
 बःबःलोको, सिसिसिया तोडमा, जाडा
 जिम्दा, माडा जिम्दा, इखार्मादा,
 मोचीखार्मा, फुफुफुले बःबःलोको,

सिसिसिया तोंमा दिबु जिम्दा, धोरो
 जिम्दा, इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफुफुले
 बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा भक्पा
 जिम्दा, -वासा जिम्दा, इखार्मादा,
 मोचीखार्मा फुफुफुले बःबःलो को,
 सिसिसिया तोंमा हादि जिम्दा, भारा
 जिम्दा, इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफुफुले
 बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा सिताम्सेदा,
 वालासेदा, इखार्मादा, मोचीखार्मा,
 फुफुफुले बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा
 पिरिम्लेदा, प्रेन्मुलेदा, इखार्मादा,
 मोचीखार्मा, फुफुफुले, बःबःलोको,
 सिसिसिया तोंमा, चंकामो हिदा ब्रोलुंमो
 हिदा इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफुफुले
 बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा, चंकामो
 सेकुदा ब्रोलुंमो सेकुदा, इखार्मादा,
 मोचीखार्मा, फुफुफुले बःबःलोको,
 सिसिसिया तोंमा, खारालेदा, जिम्लेवादा,
 इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफुफुले
 बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा, कुरुवोदा,
 तोक्तोवोदा, इखार्मादा मोचिखार्मा
 फुफुफुले बःबःलोको सिसिसिया तोंमा,
 कुक्यूंमा बेलुवादा इखार्मादा मोचीखार्मा
 फुफुफुले बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा,
 गुसीरि ह्यज्चो

बकालु तोंमा, न्यवाल् तोंमा,
 सिसिसिया तोडमा, निनादा नाप्चा
 राम्दिम् चाचादा कोमे राम्दिम् गुसिरिदा
 मायारिदा धिवा ह्यम्नी ह्यप्दी वोडा
 खायेखादी खादिवोडा सिसिसिया तोंमा,
 सुंकारदा, वांकारदा धिवा ह्यम्नी
 ह्यप्दीवोडा खायेखादी खादिवोडा
 सिसिसिया तोंमा, नासिमदा नायेदा धिवा
 ह्यम्नी ह्यप्दीवोडा खायेखादी खादीवोडा
 सिसिसिया तोंमा, पियामोदा ध्यामोदा
 धिवा ह्यम्नी ह्यप्दीवोडा खायेखादि
 खादिवोडा सिसिसिया तोंमा, कार्चीमोदा
 भ्यक्चीमोदा धिवा ह्यम्नी ह्यप्दी वोडा,
 खायेखादी खादीवोडा सिसिसिया तोंमा,
 पोब्चिमोदा न्यक्सिमोदा धिवाह्यम्नी
 ह्यप्दीवोडा खायेखादी खादीवोडा
 सिसिसिया तोंमा, थिमोदा जेमोदा धिवा
 ह्यम्नी ह्यप्दी वोडा, खायेखादी
 खादीवोडा सिसिसिया तोंमा, जुसारादा
 कासारादा धिवा ह्यम्नी ह्यप्दीवोडा
 खायेखादी खादीवोडा सिसिसिया तोंमा,
 लादिमोदा मुक्दयल्मोदा धिवाह्यम्नी
 ह्यप्दीवोडा खायेखादी खादीवोडा
 सिसिसिया तोंमा, जेकोदा पेकोदा धिवा
 ह्यम्नी ह्यप्दीवोडा खायेखादी खादि

वोडा सिसिसिया तोंमा, तोक्सिदा फेरोदा
 धिवा ह्यम्नी ह्यप्दीवोडा खायेखादी
 खादिवोडा सिसिसिया तोंमा, आलामोदा,
 गंगुमोदा, धिवा ह्यम्नी ह्यप्दीवोडा,
 खायेखादि खादिवोडा, सिसिसिया तोंमा
 जुथोमोदा ल्वक्थोमोदा धिवाह्यम्नी ह्य
 प्दीवोडा, खायेखादि खादिवोडा,
 सिसिसिया तोंमा, बाजिमोदा थारीमोदा
 धिवाह्यम्नी ह्यप्दी वोडा खायेखादी वोडा
 सिसिसिया तोंमा, खिन्ची मोदा,
 प्राप्चामोदा, धिवाह्यम्नी ह्यप्दी वोडा
 खायखादी खादिवोडा सिसिसिया तोंमा,
 लिचामोदा थोमोदा धिवाह्यम्नी
 ह्यप्दीवोडा खायेखादि खादिवोडा
 सिसिसिया तोंमा, नेपाल्मोदा
 न्यवाल्मोदा धिवाह्यम्नी ह्यप्दीवोडा,
 खायेखादी खादिवोडा सिसिसिया तोंमा ।

स्यल्यो थोचो

बकालु तोंमा, न्यवाल् तोंमा
 सिसिसिया तोमा, चापुनिहो होमेलदा धिवा
 थोनि थोदिवोडा स्यल्यल्यवा स्यल्दीवोडा
 सिसिसिया तोंमा, होलिब्जा फ्रेमुब्दा धिवा
 थोनि थोदिवोडा स्यल्यल्यवा स्यल्दीवोडा
 सिसिसिया तोंमा, सिफाग्रोदा मायाग्रोदा
 सिम्दीरिदा बाथारिदा फोक्सीरिदा

व्वाम्मुरिदा दिलिबुरिदा नामुलादा
चिक्चिरीदा बेलमारिदा सेनारिदा तंकारिदा
धिवाथोदि थोदिवोडा स्यल्यल्यवा
स्यल्दीवोडा सिसिसियातोंमा, सिप्खायो
खामायोदा धिवाथोनी थोदिवोडा स्यल्यल्यवा
स्यल्दीवोडा सिसिसिया तोंमा,
माइसामचीदा भाराचिदा धिवाथोनि
थोदीवोडा, स्यल्यल्यवा स्यल्दीवोडा,
सिसिसिया तोमा, फोरोचिदा, ब्यल्जाम्चिदा,
धिवाथोदी थोदिवोडा, स्यल्यल्यवा,
स्यल्दीवोडा, सिसिसिया तोंमा ।

बकालु तोंमा, न्यवालु तोंमा,
जिखिमी तोंमा, बुरोमी तोमा, तोसिरी
तोंमा, सालाम्री तोंमा, मुकुसि तोंमा,
धोलोसी तोंमा, यांमारी तोंमा, दाम्दीरि
तोंमा, तोकोरी तोंमा, मान्दिरी तोंमा,
रिक्तेन्जी तोमा, पुक्तेन्जी तोमा, स्वाप्ले
तोंमा, लप्ले तोंमा, खुम्बुदा, लेसानिमा,
मंसादा च्यमानिमा, वायेमीतोंमा, तुखोमी
तोंमा, सिब्खादा खामानिमा, थोःचेदा
नेरीजंमा निमा, दासो इके, एके, खार्मा
पानाब, खार्सी पानाब, खार्मा, खार्सी,
बबलोकोको, एके ह्यज्चोम्दी ह्यप्ते,
थोचोम्दी थोःदे, स्यल्चोम्दी स्यल्देको,
ज्यन्चोम्दी जयन्दे, को, बाजी थारी द्यल्दीम्

खिन्ची, व्वारी, दःनि क्वांखेल् द्यल्दिम्
काःसाम्, किःसाम् राःसोम्, वायेम् व्वोली,
धेनेम् व्वोली नित्ती गिचोको, पिक्ती गिचो
चुक्ती जिचोकै ।

मोसिम फुचोना बकाल्दी

सैतो, अम् बनेना खृम्चोकै, सिब्खाम्
बनेना खृम्चोकै, खामाम् बनेना खृम्चोकै,
सुंकारमी बनेना खृम्चोकै, वांकारमी बनेना
खृम्चोकै, नासिम्मी बनेना खृम्चोकै,
नायेम्मी बनेना खृम्चोकै, पियामोम्
धयामोम् बनेना खृम्चोकै, कार्चीमोम्
बनेना खृम्चोकै, भ्ल्यक्चीमोम् बनेना
खृम्चोकै, पोक्चीमोम् बनेना खृम्चोकै,
न्यक्सिमोम् बनेना खृम्चोकै, थिमोम् बनेना
खृम्चोकै, जेमोम् बनेना खृम्चोकै, जुसाराम्
बनेना खृम्चोकै, कासाराम् बनेना खृम्चोकै,
गुसिरिम बनेना खृम्चोकै, मायारिम बनेना
खृम्चोकै, लादिमोम् बनेना खृम्चोकै,
मुक्दयल्मो बनेना खृम्चोकै, तोक्सिम बनेना
खृम्चोकै, फेरोम बनेना खृम्चोकै, आलामोम
बनेना खृम्चोकै, गंगुमोम बनेना खृम्चोकै,
जुथोमोम् बनेना खृम्चोकै, ल्वक्थोमोम् बनेना
खृम्चोकै, बाजिमोम् बनेना खृम्चोकै,
थारीमोम् बनेना खृम्चोकै, खिन्चीमोम्
बनेना खृम्चोकै, प्राज्चामोम् बनेना खृम्चोकै,

लिचामोम् बनेना खृम्चोकै, थोःमोम् बनेना
 खृम्चोकै, नेपालमोम् बनेना खृम्चोकै,
 न्यवाल्मोम् बनेना खृम्चोकै, रादिका
 दिम्चोकै, पिदीकौ, पिदिका दिम्चोकै
 रिस्दीकौ, रादिका दिम्चाकै, ग्यस्दिदकौ,
 ग्यस्दीका दिम्चोकै, स्यम्स्दीकौ, चादिका
 दिम्चोकै, होदिकौ, बान्दाम् दिम्चाकै
 निन्दामोउ, ल्किमो दिम्चोकै थारेउ ।

थाम्दी, क्रोसिडदी

अ मुकुसीये धोलोसी, जिखिमीये
 बुरोमी, अतोसिरीये सालामी, अयांमारीये
 दाम्दिरी, अतोकोरीये मान्दिरी, रिक्त्यन्जीये
 पुक्त्यन्जी अपिःना तिक्चोकै, जुथोमो पिःना
 तिक्चोकै, ल्वक्थोमो पिःना तिक्चो कै,
 रिक्वीसी फिना तिक्चोकै, दालामो पिःना
 तिक्चोकै, हिलिजु पिःना तिक्चोकै, बुलिजु
 पिःना तिक्चो कै, डाकुजुपिःना तिक्चोकै,
 डालेजुपिःना तिक्चोकै, अः दिम्चोकै,
 बान्दाम्दिचोकै निन्दामौ, ल्किमो दिम्चोकै
 थारेउ ।

अ चिताखुरये व्वादिखुर अ ख्यल्चोकै,
 सिप्खा स्यलेकै खामामी, बान्दाम् दिम्चोकै
 निन्दामौ, ल्किमो दिम्चोकै थारेउ, अ
 पुतेन्जीये धोरेन्जी पुदिका दिम्चोकै जिल्दीकौ,
 चक्दिदका दिम्चोकै, थ्यक्दिदकौ जिल्दिदका

दिम्चोकै, पुदिकौ, बान्दाम् दिम्चोकै,
 निन्दामौ, ल्किमो दिम्चोकै थारेउ ।

लाज्चोदी

अ लाफेन्दुये बुफेन्दु सिब्खाम् बनेना
 ख्यज्चोकै, खामाम् बनेना ख्यज्चोकै, सुंकारमी
 बनेना ख्यज्चोकै, वांकारमी बनेना ख्यज्चोकै,
 नासिम्मी बनेना ख्यज्चोकै, नायेम् बनेना
 ख्यज्चोकै, पियामोम बनेना ख्यपचकै,
 धयामोम बनेना ख्यज्चोकै, कार्चीमोम
 बनेना ख्यज्चोकै, भ्त्यक्चिमोम बनेना
 ख्यज्चोकै, थिमोम बनेना ख्यज्चोकै, जेमोम
 बनेना ख्यज्चोकै, जुसारा मबनेना ख्यज्चोकै,
 कासारा मबनेना ख्यज्चोकै, गुसिरिम् बनेना
 ख्यज्चोकै, मायारिम् बनेना ख्यज्चोकै, जेकोम्
 बनेना ख्यज्चोकै, पेकोम् बनेना ख्यज्चोकै,
 लादिमोम् बनेना ख्यज्चोकै, मुक्दयल्मोम्
 बनेना ख्यज्चोकै, तोक्सिम् बनेना ख्यज्चोकै,
 फेरोम् बनेना ख्यज्चोकै, आलामोम् बनेना
 ख्यज्चोकै, गंगुमोम् बनेना ख्यज्चोकै,
 जुथोमोम् बनेना ख्यज्चोकै, ल्वक्थोमोम्
 बनेना ख्यज्चोकै, हिलिजुम् बनेना ख्यज्चोकै,
 बुलिजुम् बनेना ख्यज्चोकै, डाकुजुम् बनेना
 ख्यज्चोकै, डालेजुम् बनेना ख्यज्चोकै,
 अम्बनेना, हल्चोकै, फुलाम्मी बनेना
 हल्चोकै, दोलाम्मी बनेना हल्चोकै, जाउमा

लाम्मी बनेना हल्चोक खिलउमा लाम्मी
बनेना हल्चोकै, कुर्मालाम्मी बनेना हल्चोकै,
कुर्सीलाम्मी बनेना हल्चोकै, तापासालाम्मी
बनेना हल्चोकै, येदुवालाम्मी बनेना
हल्चोकै, चम्चिकु लाम्मी बनेना ह्वाल्चोकै,
बुरीकुलाम् बनेना हल्चोकै, अःदि म्चोकै,
बान्दामो, बान्दाम् दिम्चोकै, निन्दामौ, ल्किमो
दिम्चोकै, थारेउ ।

आतला

अःधिसिमाये येलिखा, अःद्यम्बुलीये
ह्यताला, रादिका दिम्चोकै, पिबिकौ
पिबिका दिम्चोकै, रिस्दीकौ रिस्दीका
दिम्चोकै, ग्यास्दीकौ ग्यास्दीका दिम्चोकै,
स्यम्स्दीकौ दिम्चोकै, अःचिरीये खःसी,
अःताखुरीये तिखुरी, अपिःना तिक्चोकै,
जुथोमो पिःना तिक्चोकै, ल्बक्थोमो पिःना
तिक्चोकै, हिलिजु पिःना तिक्चोकै, बुलिजु
पिःना तिक्चोकै, डाकुजु पिःना तिक्चोकै,
डालेजु पिःना तिक्चोकै, जेजीजु पिःना
तिक्चोकै, ओम्फुजु पिःना तिक्चोकै,
अःदिम्चोकै, बान्दामो, बान्दाम् दिम्चोकै
निन्दामौ, ल्किमो दिम्चोकै थारेउ ।

धिमा ब्राचोम्

बालम्का दिम सेकुताके आकाची
सफके पासो लासो धिमा ब्रचोदिम ।

धिमा ब्राचोम्

एकेदा मोको माराका पास्तामे ?
माराका येत्तामे ? दाःसो दाःनिनादा मोको
एकेदा मोको फुंलाम् दोःलाम्दी न्वक्स बक्सो,
बाना बक्सो, डाबुचा बक्सो, नोक्पेचा
पेरो जुम्ब्रो जबक्सो, सारी त्यम्चो, रेरी
त्यम्चो तपु त्यम्चो, धिपु त्यम्चो,
पाक्ताकुनादा मोको, एकेदा सिःसी क्वरा
रान्तानी स्यम् ? ज्वालमा, को क्तिमो,
रान्तानी स्यम्? को सेःआ सेःआ मोःद, हारे
हारे लाने । को हिवाचा, ल्बल्बचा, ममंहमी,
क्कतहंमी, आज्यक्चाद, रान्तानिम् बखादा
तक्सोजानेको हारेहारे लानेदेई ।

निवारी वारचोम्

चिः प्रक्चोम

तासेदी चि पासोमि बकाल्दी ची
प्रक्चोदिम

सिब्वानाये, खामानाये, गदामोको
मारादिका याम्तीमी ? मरादिका पन्तिमी ?
दाःसो दानेनादा मोको एकेदा फुंलाम्, दोःलाम्दी
सारी त्यम्चो, रेरी त्यम्चो, तपुत्यम्चो, धिपु
त्यम्चो, पाक्ताकुनादा मोको, गदा सुंकार
वांकारमी माखुतेलाको, जेको पेकोमी
माखुतेलाको, एक्सोडा थोःचे नेरीदी फुंलाम्
दोःलाम्दी, सारी त्यम्आ रेरी त्यम्आ दिमोको,

गुकिमि याम्का पन्तिकाना, न्यंगुखो माराकिम्लाको, फुंदिमो, दोःदिमो, कक्चीमुनाफुं तिकुभाराफुं दिमोहै, ग सिब्वानाये, खामानाये, ब्यल्जामफुं नाये, फोरोफुंनाये ।

सिबे हन्सी आपी

अपिये मुन्तीपी, भ्याल्तीपीये प्रेतिपि, अपिये साप्तिपी, अकिये मुन्तिकी, भ्याल्तीकी, अकिये प्रोतिकी, अकिये साप्तिकी, अकिये लालिखाम् प्रोतानिको बुलिखा प्रोतानिको, कुर्मालाम्मी प्रोतानिको, कुर्सिलाम्मी प्रोतानिको, अकिये जाउमा लाम्मी प्रोतानिको, अपीये ख्लडिमा लाम्मी प्रोतानिको, अकिये तापासा लाम्मी प्रोतानिको, अकिये येदुवा लाम्मी प्रोतानिको, अकिये चक्चिक् लाम्मी प्रोतानिको, अकिये बुरिक् लाम्मी प्रोतानिको, बोलोगा स्याल्तानिको, बोलोगा स्याल्तानीको, खिकागो स्याल्तानीको, खाम्लागो स्याल्तानिको चाचा येनतानिको, अकिये कोमे येनतानिको, अकिये तोरक्पा येनतानिको, अकिये साम्मामी येनतानिको, बेल्सामी येन्तानिको ।

थोःचे जक्ताको, नेरी जक्ताको, चुकुम बोत्ताको, चुडमया बोत्ताको,

चाचामी, वारीमी, वालेकु ज्ञानतामे, ब्रोसोकु ज्ञानतामे, रेवाकु ज्ञानतामे, जिम्नेकु ज्ञानतामे, चापुनिम् पाप्ताको होमे पाप्ताको, होलिप्जाम्, फ्रेमुजाम्, खोसिम्जाम्, मोसिमजाम्, ध्यावाजाम्, माताजाम्, नक्सजाम्, बानाजाम्, पाप्ताको ।

मुनारी तोलचा दाब्सिनिं अःकीये लुरिपा सारिकीये साडाकौ, तंदुसेसारिकीये वालेखौ, वालेखा सारिकीये सिबीसेउ, सिबिसे सारिकीये धोनितौ ।

मुनारी दाब्सिनिं, लुरिपा सारिकीये साडा सारिकीये, तंदुसे सारिकीये रिंमाब ।

जैलुं दाब्सिनिं, लुरिपा सारिकीये साडाकौ, साडाका सारिकीये तंदुसे सारिकीये रिंखुमा ।

तोनिमी दाबिसनिं, लुरिपा सारिकीये साडाकौ साडाका सारिकीये लिन्दिसे सारिकीये याखेपौ ।

ह्वालिन्दी दाब्सिनिं, लुरिपा सारिकीये साडाकौ, साडाका सारिकीये सिबिसे सिबिसे सारिकीये फियुंमौ ।

सुस्तो दाब्सिनिं, बाराले सारीकीये हिंमौ, हिंमा सारीकीये नाम्मिंमौ नाम्मिंमा सारिकीये पिछलेउ ।

खार्मा अःधोस्ताको, मुलिप्रे
 धोस्ताको, लेसाफ्रे धोस्ताको, ह्यंमाला,
 ह्यंमालम धोस्ताको, ह्यताला, ह्यताला
 धोस्ताको, ग्वाल धोस्ताको द्यब्बा
 धोस्ताको सेलेवा, सेलेवा धोस्ताको
 लिमावा, लिमा वा धोस्ताको माइसाम्ची,
 माइसाम्ची धोस्ताको भाराची, भाराची
 धोस्ताको फोरोची, भोरोची धोस्ताको
 ब्यल्जाम्ची धोस्ताको, यीनिकु फुनिकु
 ग्यवाकु स्वाबकु दिबुजिम् धोरोजिम्
 भक्पाजिम् रसाजिम् हादीजिम् भाराजिम्
 सिताम्से वालासे, पिरिम्ले धोस्ताके फ्रेमुले,
 तोरक्पा बखादा स्वारुवा, साम्लामी
 बखादा चंकामा, स्वारुवासेकु धोस्ताको,
 मालेवासेकु, मालेवासेकु धोस्ताको
 स्वारुवाही धोस्ताको, मालेवाही धोस्ताको,
 चंकामोसेकु धोस्ताको ब्रोलुंमोसेकु
 चंकामोही धोस्ताको ब्रोलुंमोही धोस्ता,
 पिरिम्ले धोस्ताको फ्रेमुले धोस्ताको, आरावा
 धोस्ताको जिम्लेवा धोस्ताको खाउमारि

पासिनेको, खासेमरी पासिनेको ।

अकिकये, सुंकार ह्यज्चाकै, वांकार
 ह्यज्चाकै, नासिम् ह्यज्चाकै, नाये ह्यज्चाकै,
 पियामो, पियामो ह्यज्चाकै, धयामो
 ह्यज्चाकै, कार्चीमो हेज्चोकै, भ्यक्चिमो
 हेज्चोकै, पोक्चीमो ह्यपचोकै, न्यक्सीमो
 ह्यज्चाकै, थिमो हेज्चोकै, जेमो हेज्चोकै,
 जुसारा ह्यपचोकै, कासारा ह्यज्चोकै, गुसिरि
 हेज्चोकै, मायारी हेज्चोकै, जेको हेज्चोकै,
 पेको हेज्चोकै, लादिमा, लादिमो ह्यज्चोकै
 ,मुक्दयल्मो ह्यज्चोकै, तोक्सी ह्यज्चोकै,
 फेरो ह्यज्चोकै जूथोमो ह्यज्चोकै,
 ब्लक्थोमो ह्यज्चोकै, बाजिमो ह्यज्चोकै,
 थारिमो ह्यज्चोकै, खिन्चिमो ह्यज्चोकै,
 प्राज्चामो ह्यज्चोकै, लिचामो ह्यज्चोकै,
 थोमो ह्यज्चोकै, नेपालमो ह्यज्चोकै,
 नेआलमो ह्यज्चोकै, बार्सिवा कुसिवा
 जासिवा तुसिवा, निःपाःचोकै, अःकी
 सारीदये, अःपी सारीपीदमी ।

थिम्स्ता ।

सिबे हन्सी

सिबे हन्सी नाग्ले सारी पायाना
खार्मा प्लोचोम् ।

नाग्लेदी ल्वो:चो ल्वेसोमी, मेम्तरे
स्वरुवाम पा:चोम बखादा, १२ (
कदेमनिक) ब्रेम्ची बुरा सेरी चक्चो
दिम । लेखोली पा:चोम् बखादा, ३ (
साम्) थापे बुरा सेरी चक्सोमी, निक्से
पा:सोमी, ५ गुं हिका पुपुम भिम्सोमी,
३ हिका पुपुम हाम्सोम्, १ क्व हिका
पुपुम् आरिक्चोम्, पासोमी, सेरी तेरे
नि:चोदिम । को दुनाददी गोवा, हिक्सी,
डाजिम, धो कसिके आजिम, भक्पाके
आसुंक्व-क्व दुनादी पाचोदिम् । सिम्दी
तासे, बाथा, फो:सी, निक्सी खोसिमा
पाराल्मी चुंना, मोक्ते सफ, गुर्था, खादाई
फेफेक्चोदी, खाबाखिम लक्चोदिम् खार्मा
हाम्ना सा:मो लक्चोदिम, सारीथार्म
कपालदी १ क्व थापे बुरा सेरी, मेमे तरे
पुपुमदी सेप् ची पिरिम्मी चिप्थेमा
पासोमी, सेरी तरे निसोम, पिरिम सफम
पुपुम चुक्सोमी, हाम्चोदिम । को मारा
पा:चो दा:नाब ? भक्ता निक्से पासोम्,
मेमे नाग्लेदिं हार्ला पा:चो दिम् । को

सिबेमी आसिन्दी सोक्ताको मोसो:ने प्रेइसे
।

बकालदी

सिबेमी, आ:गुदी सेरी नुं आरिक्चोम
पुपुम भा:ताकोदिडा, बकालदी सेरी
ब्रासो:वा पुपुमदिमे ची लुक्सो:वा, मो
पाने प्रेइसे ।

फुंलाम सारी सिबे ह्वान्सी
बकाल्दी

सैतो, पखमलुं, मखमलुं, से:पोलुं,
रे:पोलु, चक्त्तलुं, मुनालुं, सारीलुंनाये,
रेरीलुंनाये, तपुलुंनाये, धिपुलुंनाये, सेरिम्
बनेना सेरिम् भृवाको, कोखुम् बनेना
कोखुम् भृवोको, सेलेवाम् बनेना सेलेवाम्
भृवोको, लिंमावाम् बनेना लिंमावाम्
भृवोको, माइसाम्चिम् बनेना माइसाम्चिम्
भृवोको, भाराचिम् बनेना भाराचिम्
भृवोको, फोरोचिम् बनेना फोरोचिम्
भृवोको, ब्यल्जाम्चिम् बनेना
ब्यल्जाम्चिम् भृवोको, खाउमारी पा:से,
खासेमरी पा:सेको, सुंकार ह्यज्चो, वांकार
ह्यज्चो, नासिम ह्यज्चो, नाये ह्यज्चो,
पियामो ह्यज्चो, धयामो ह्यज्चो, कार्चीमो

ह्यज्चो, भ्यक्चिमो ह्यज्चो, पोक्चिमो
ह्यज्चोक्कै, न्यक्सिमो ह्यज्चो, थिमो
ह्यज्चो, जेमो ह्यज्चो, जुसारा ह्यज्चो,
कासारा ह्यज्चो, गुसिरी ह्यज्चो, मायारी
ह्यज्चो, जेको ह्यज्चो, पेको ह्यज्चो,
लादिमो ह्यज्चो, मुक्दयल्मो ह्यज्चो,
तोक्सि ह्यज्चो, फे:रो ह्यज्चो, आलामो
ह्यज्चो, गंगुमो ह्यज्चो, जुथोमो ह्यज्चो,
ल्वक्थोमो ह्यज्चो, बाजिमो ह्यज्चो,
थारिमो ह्यज्चो, खिन्चिमो ह्यज्चो,
प्राज्चामो ह्यज्चो, लिचामो ह्यज्चो, थो:मो
ह्यज्चो, नेपालमो ह्यज्चो, न्यवाल्मो
ह्यज्चोको, रादिका दिम्चो, पिदिका दिम्चो,
ग्यस्दीका दिम्चो, स्यम्स्दीका दिम्चो,
बान्दाम दिम्चो, निन्दाम दिम्चो, सिबेलो
ह्वाल्चो, बुबेलो ह्वाल्चो कै ।

नागलेदी

सैतो, खैतो ये:सो, बोबियो ये:सो,
यीलोल्बो ये:सो, बोलोल्बो ये:सो, खोसिम्
ये:सो, व्वोलोंगा ये:सो, बकालु ये:सो,
न्यवालु ये:सो, जिखिमी ये:सो, बुरोमी
ये:सो, म्यरामी ये:सो, तरामी ये:सो,
तोसिरी ये:सो, सालाम्मी ये:सो, मुकुसी
ये:सो, धोलोसी ये:सो, यांमारी ये:सो,
दाम्दिरी ये:सो, तोकोरी ये:सो, मान्दिरी

ये:सो, रिक्त्यन्जि ये:सो, पुक्त्यन्जि ये:सो,
स्वाप्ले ये:सो, लप्ले ये:सो, चिताखुर
ये:सो, कादिखुर ये:सो, पुक्तेन्जि ये:सो,
धोरेन्जी ये:सो, लाफेन्दु ये:सो, बुफेन्दु
ये:सो, धिर्सिमा ये:सो, येलिखा ये:सो,
द्यम्बुली ये:सो, ह्यताला ये:सो, चि:री
ये:सो, ख्वा:सी ये:सो, ताखुरी ये:सो, तिखुरी
ये:सो, वालेकु ये:सो, ब्रोसोकु ये:सो, खार्ते
ये:सो, यीप्ते ये:सो, व्वुरिखा ये:सो, तत्यर्खा
ये:सो, सिबुकु ये:सो, माबुकु ये:सो, स्वादु
ये:सो, रेन्जी ये:सो, गुलोकु ये:सो, स्वाफ्रेकु
ये:सो, रंकालुं ये:सो, पंकालुं ये:सो, डाकुलुं
ये:सो, बृंकुलुं ये:सो, मलाम्लु ये:सो,
सिसाम्लु ये:सो, स्वायाखा ये:सो, न्यवाला
ये:सो, कोरोग ये:सो, नाग्लेग ये:सो, लुंहर
ये:सो, सिंहर ये:सो, ध्यक्सि ये:सो, धिमा
ये:सो, सोबु ये:सो, माले ये:सो, जेजी
ये:सो, ओम्फु ये:सो, डार्मुदु ये:सो, लिब्खादु
ये:सो, चुक्सिदु ये:सो, रिक्सिदु ये:सो, रिलुदु
ये:सो, दब्फ्रेदु ये:सो, सिबेथ्यम् ये:सो,
बुबेथ्यम् ये:सो, सार्सीदु ये:सो, धिरीदु
ये:सो, कुक्स्यल्ग ये:सो, जोबुग ये:सो
खात्त्यल्ग ये:सो, रित्त्यल्ग ये:सो,
बुल्यम्बिखम् ये:सो, याल्यम्बिखम् ये:सो,
सारीखिम् ये:सो, रेरीखिम् ये:सो, तपुखिम्

ये:सो, धिपुखिम् ये:सो, स्यतिडा ये:सो,
तपुडा ये:सो ।

अम्ला सो:चोम्

थो:चे जक्ताको, नेरी जक्ताको,
चुकुम् बोत्ताको, चुंमाया बोत्ताको,
व्वुकुनाम् सो:ताको किंमानाम् सो:ताको,
चाचामीने, वारिमिने, वालेकु जन्तामेको,
ब्रोसोकु जन्तामेको, खार्ते जन्तामेको,
यीप्ते जन्तामेको, सिबुकु जन्तामेको,
माबुकु जन्तामेको, रेवाकु जन्तामेको,
जिम्नेकु जन्तामेको ।

चापुनिम् पाप्ताको, होमेलाम्
पाप्ताको, होलिब्जाम् पाप्ताको, फ्रेमुजाम्
पाप्ताको, खोसिम्जाम् पाप्ताको,
मोसिम्जाम् पाप्ताको, ध्यवाजाम्
पाप्ताको, माताजाम् पाप्ताको,
नक्सजाम् पाप्ताको, बानाजाम् पाप्ताको,
डाकुवाम् पाप्ताको, डालेवाम् पाप्ताको,
चिरिवाम् पाप्ताको, बोबुवाम् पाप्ताको,
कावाम् पाप्ताको, किकावाम् पाप्ताको,
वालेकुम् पाप्ताको, ब्रोसोकुम् पाप्ताको,
खार्तेम् पाप्ताको, यीप्तेम् पाप्ताको,
सिबुकुम् पाप्ताको, माबुकुम् पाप्ताको,
ध्यक्सिवाम् पाप्ताको, धिमावाम्
पाप्ताको, सोबुवाम् पाप्ताको, मालेवाम्

पाप्ताको, जेजिवाम् पाप्ताको, ओम्फुवाम्
पाप्ताको, डार्मुवाम् पाप्ताको, लिप्खावाम्
पाप्ताको, चुक्सिवाम् पाप्ताको,
रिक्सिवाम् पाप्ताको, रिलुवाम् पाप्ताको,
दफ्रेवाम् पाप्ताको, सार्सीवाम् पाप्ताको,
धिरिवाम् पाप्ताको, सिबेवाम् पाप्ताको,
बुबेवाम् पाप्ताको ।

खार्मा साम्थी

थो:चे जक्ताको, नेरी जक्ताको,
चाचामीने वारीमिने, खाप्ती जाम्तामे,
खाप्ती तुतामे, दानिना याम्काने, खाप्ती
माजाथी, खाप्ती मातु:थी, सारिनिं
मासो:थी, रेरिनिं मासो:थी, तपुनिं
मासो:थी, धिपुनिं मासो:थी, यीलोता
माल्बेथी, वालोता माल्बेथी, हेंमाला
माल्बेथी, ह्यताला माल्बेथी, सेरिम्
माचो:थी, कोखुम् माचो:थी, सेलेवा
माचो:थी, लिंमावा माचो:थी, माइसाम्बि
माचो:थी, भाराची माचो:थी, फोरोची
माचो:थी, ब्यल्जाम्बि माचो:थी, यीनिकु
माचो:थी, फुनिकु माचो:थी, ग्यवाकु
माचो:थी, स्वाबकु माचो:थी, याडाजिम्
माचो:थी, माडाजिम माचो:थी, दिबुजिम्
माचो:थी, धोरोजिम् माचो:थी, भक्पाजिम्
माचो:थी, रसाजिम् माचो:थी, हादीजिम्

माचोःथी, भाराजिम् माचोःथी, साताम्से
माचोःथी, वालासे माचोःथी, पिरिम्ले
माचोःथी, फ्रेमुले माचोःथी, सिफाग्रो
माचोःथी, मायाग्रो माचोःथी, सिम्दिरी
माचोःथी, बाथारी माचोःथी, मारा
पाःनाब ? स्वारुवा माचोःथी, मालेवा
माचोःथी, मदिपो माचोःथी, धिमापो
माचोःथी, तिलापो माचोःथी, जानापो
माचोःथी, रुखुपो माचोःथी, बानापो
मोःथी, खाबाखिम् माचोःथी, वालाखिम्
माचोःथी, खाप्ति जाम्तामे, खाप्ति
तुःतामे, दानिना याम्काने खाप्ति माजाःथी,
खाप्ति मातुःथी, खाप्सो मालिन्थि, तिप्सो
मालिन्थि, सिबेन्यं खाःसोकै, बुबेन्यं
खाःसोकै, चापान्यं खाःसोकै, रिमान्यं
खाःसोकै, सारी दाःसोकै, रेरी दाःसोकै,
तःपु दाःसोकै, धिपु दाःसोकै ।

खार्मा चोःचोम्

सिब्बा खुनाकै, खाःमा खुःनाकै,
यीलोता ल्वेस्ताकै, वालोता ल्वेस्ताकै,
ह्यंमाला ल्वेस्ताकै, ह्यताला ल्वेस्ताकै,
सेरिम् चोस्ताकै, कोखुम् चोस्ताकै, सेलेवा
चोस्ताकै, लिंमावा चोस्ताकै, माइसाम्बि
चोस्ताकै, भाराची चोस्ताकै, फोरोची
चोस्ताकै, ब्यल्जाम्बि चोस्ताकै, यीनिकु

चोस्ताकै, फुनिकु चोस्ताकै, ग्यवाकु
चोस्ताकै, स्वाबकु चोस्ताकै, याडाजिम्
चोस्ताकै, माडाजिम् चोस्ताकै, दिबुजिम्
चोस्ताकै, धोरोजिम् चोस्ताकै, भक्पाजिम्
चोस्ताकै, रसाजिम् चोस्ताकै, हादिजिम्
चोस्ताकै, भाराजिम् चोस्ताकै, साताम्से
चोस्ताकै, वालासे चोस्ताकै, पिरिम्ले
चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै, सिफाग्रो
चोस्ताकै, मायाग्रो चोस्ताकै, सिम्दिरी
चोस्ताकै, बाथारी चोस्ताकै, मारा पाःना
ब ? स्वारुवा चोस्ताकै, मालेवा चोस्ताकै,
मदिपो चोस्ताकै, धिमापो चोस्ताकै,
तिलापो चोस्ताकै, जानापो चोस्ताकै,
रुखुपो चोस्ताकै, बानापो चोस्ताकै,
खाबाखिम् चोस्ताकै, वालाखिम्
चोस्ताकै, सारीनिं पास्ताकै, रेरीनिं
पास्ताकै, तपुनिं पास्ताकै, धिपुनिं
पास्ताकै, सारिसे भूनेकै, रेरिसे भूनेकै,
तपुसे भूनेकै, धिपुसे भूनेकै, खाउमारी
पाःसिनेकै, खासेमी पाःसिनेकै ।

तोरक्पा दाब्सिनिं

मुनारी तोलचा, दाब्सिनिं, लुरिपा
साडाका तंदुसे वालेखा सिबिसे धोनिता,
निं, जैमल, तेक्मल, सोनाम सिरी ।

मुनारी, दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंमाबु, निं,
सेनाम्सीरी, पिर्थसिं, दिर्घसिं,

जैलुं, दाब्सिनि

लुरिपा साडाका, तंदुसे रिखुंमा, निं,
दाइराम, कदमे, मदमे, रोगे, गोपाले,
तोनिमी, दाब्सिनि

लुरिपा साडाका लिन्दिसे याखेपा,
निं, सिरिलाल, चन्दीलाल,
हलिन्दि, दाब्सिनि

लुरिपा साडाका सिबिसे फियुंमा,
निं, बाजिलुं, तुलबर्न, हुर्तेपा, फिस्ते,
सुस्तो, दाब्सिनि

लुरिपा साडाका बाराले हिंमा पिछले
नाम्रिंमा, निं, सुभचन्द्र, आस्कने,
सारिसे भृने, रेरिसे भृने, तपुसे भृने,
धिपुसे भृने, खाउमारी पाःसिने, खासेमरी
पाःसिने, को,

साम्लामी दाब्सिनिं,

लुरिपा साडाका, देवानाने
रिंमारानी, माताने साम्नि रानी,
अंमालिमा नाम्सिमिद, एलेरिने एंखेरिद,
सालेरिने तोक्पेरिद, तानामाद, ह्यर्नामाद,
स्यम्नामाद, अम्बिरिद फोक्दरिद,
सिकिमिद परिमीद, जाल्खिरिद पुर्जारिद,
सेनामिद साखिमिद, डालिमिद ताखिमिद,

अअंमाद, अलंमाद, अअंमासारी दाःसोकै
। अलंमासारी दासोकै ।

सिब्खा खुनाकै, खामा खुनाकै,
यीलोता ल्वेस्ताकै, वालोता ल्वेस्ताकै,
ह्यंमाला ल्वेस्ताकै, ह्यताला ल्वेस्ताकै,
सेरिम् चोस्ताकै, कोखुम् चोस्ताकै, सेलेवा
चोस्ताकै, लिंमावा चोस्ताकै, माइसाम्चि
चोस्ताकै, भाराची चोस्ताकै, फोरोची
चोस्ताकै, ब्यल्जाम्चि चोस्ताकै, यीनिकु
चोस्ताकै, फुनिकु चोस्ताकै, ग्यवाकु
चोस्ताकै, स्वाबकु चोस्ताकै, याडाजिम्
चोस्ताकै, माडाजिम् चोस्ताकै, दिबुजिम्
चोस्ताकै, धोरोजिम् चोस्ताकै, भक्पाजिम्
चोस्ताकै, रसाजिम् चोस्ताकै, हादिजिम्
चोस्ताकै, भाराजिम् चोस्ताकै, सिताम्से
चोस्ताके, वालासे चोस्ताकै, पिरिम्ले
चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै, सिफाग्रो
चेस्ताकै, मायाग्रो चोस्ताकै, सिमिदरि
चोस्ताकै, बाथारि चोस्ताकै, मारा पाःना
ब ? स्वारुवा चोस्ताकै, मालेवा चोस्ताकै,
मदिपो चोस्ताकै, धिमापो चोस्ताकै,
तिलापो चोस्ताकै, जानापो चोस्ताकै,
रुखुपो चोस्ताकै, बानापो चोस्ताकै,
खाबाखिम् चोस्ताके, वालाखिम्
चोस्ताकै, अलसे भृनेकै, असे भृनेकै,

खाउमारी पाःसिनेकै, खासेमरी पाःसिनेकै,
खाउमारी पासिनि खासेमरी पासिनिको
। ह्यज्चो, तिल्वो

सुंकार ह्यज्चोकै, वांकार ह्यज्चोकै,
नासिम् ह्यज्चोकै, नाये ह्यज्चोकै,
पियामो ह्यज्चोकै, धयामो ह्यज्चोकै,
कार्चीमो ह्यज्चोकै, भ्यक्चिमो ह्यज्चोकै,
पोक्चिमो ह्यज्चोकै, न्यक्सिमो ह्यज्चोकै,
थिमो ह्यज्चोकै, जेमो ह्यज्चोकै, जुसारा
ह्यज्चोकै, कासारा ह्यज्चोकै, गुसिरी
ह्यज्चोकै, मायारी ह्यज्चोकै, जेको
ह्यज्चोकै, पेको ह्यज्चोकै, लादिमो
ह्यज्चोकै, मुक्दयल्मो ह्यज्चोकै, तोक्सि
ह्यज्चोकै, फेःरो ह्यज्चोकै, आलामो
ह्यज्चोकै, गंगुमो ह्यज्चोकै, जुथोमो
ह्यज्चोकै, ल्वक्थोमो ह्यज्चोकै, बाजिमो
ह्यज्चोकै, थारीमो ह्यज्चोकै, खिन्चिमो
ह्यज्चोकै, प्राज्चामो ह्यज्चोकै, लिचामो
ह्यज्चोकै, थोःमो ह्यज्चोकै, नेपालमो
ह्यज्चोकै, न्यवालमो ह्यज्चोकै, नेपालमो
ह्यज्चाको न्यवालमो ह्यज्चोको, खृम्चो,
चिःबु खृम्चोकै, व्वाबु खृम्चोकै, दुक्तिकुंमा
खृम्चोकै, खाबुलो खृम्चोकै, दुक्तिकंमा
खृम्चोको, सोक्से तिल्वोके, रोरे तिल्वोकै,
सोक्से रोरे तिल्वोको, लिम्चो, सिबुकु

लिम्चोकै, माबुकु लिम्चाकै, चारी
लिम्चाकै, द्यर्भु लिम्चाकै, वालेकु
लिम्चोकै, ब्रोसोकु लिम्चोकै, रुस्ते
लिम्चोकै, पुस्ते लिम्चोकै, रुस्ते लिम्चोको
पुस्ते लिम्चोको ।

चापुनि थोःचोकै, होमेला थोःचोकै,
होलिब्जा थोःचोकै, फ्रेमुजा थोःचोकै,
खोसिम्जा थोःचोकै, मोसिम्जा थोःचोकै,
ध्यवाजा थोःचोकै, माताजा थोःचोकै,
नक्सजा थोःचोकै, बानाजा थोःचोकै,
सिफाग्रो थोःचोकै, मायाग्रो थोःचोकै,
सिमिदरी थोःचोकै, बाथारी थोःचोकै,
फोक्सिरी थोःचोकै, व्वाम्मुरी थोःचोकै,
दिलिबुरी थोःचोकै, नामुला थोःचोकै,
चिक्चिरी थोःचोकै, बेल्मारी थोःचोकै,
हादिरी थोःचोकै, रदिरी थोःचोकै, सेनारी
थोःचोकै, तंकारी थोःचोकै, खाव्वागु
थोःचोकै, नाम्सोबु थोःचोकै, खाव्वागु
थोःचोको, नाम्सोबु थोःचोको ।

बोलोगा स्यल्चोकै, बोलोगा
स्यल्चोकै, खिकागो स्यल्चोकै, खाम्लागो
स्यल्चोकै, ल्पेसी स्यल्चोकै, येदुवा
स्यल्चोकै, लग्ध स्यल्चोकै, तल्ध
स्यल्चोकै, चिनिग स्यल्चोकै, ब्रेमिनिग
स्यल्चोकै, चिनिग स्यल्चेको, चोक्चिलि

पल्यन्चोकै, मुनाली पल्यन्चोकै, चोक्चलि
 पल्यन्चोको मुनाली पल्यन्चोको, डइसाचा
 ये:चोकै, मेमेचा ये:चोकै, डइसाचा
 ये:चोको, मेमेचा ये:चोको, च्यन्चो,
 डालिला माजोकआ डालिला च्यन्चोकै,
 ताखिला माजोकआ ताखिला च्यन्चोकै,
 सिकिला माजोकआ सिकिला च्यन्चोकै,
 परिला माजोकआ परिला च्यन्चोकै,
 स्यज्यम्ला माजोकआ स्यज्यम्ला
 च्यन्चोकै, ल्यज्यम्ला माजोकआ ल्यज्यम्ला
 च्यन्चोकै, दिबुला माजोकआ दिबुला
 च्यन्चोकै, धोरोला माजोकआ धोरोला
 च्यन्चोकै, डामुला माजोकआ डामुला
 च्यन्चोकै, सेमुला माजोकआ सेमुला
 च्यन्चोकै, मुलिला माजोकआ मुलिला
 च्यन्चोकै, उदिला माजोकआ उदिला
 च्यन्चोकै, अअंमासारिम् च्यन्चोकै,
 अलंमासारिम् च्यन्चोकै, च्यन्चोको,
 अलसे भू:नेकै, अ:से भू:नेकै, खाउमारी
 पा:सिनेकै, खासेमारी पा:सिनेकै ।

सारी थार्वोम् ,

सैतो, अ:वामानिकै, तावामानिकै,
 साइं नाडाने, बान्दां नाडाने, ध्यवां
 नाडाने, मातां नाडाने, सिबें नाडाने,
 बुबेंनाडाने, प्रोतिचां नाडाने, साप्तिचां

नाडाने, साचां नाडाने, साचिं नाडाने,
 खिदिं नाडाने, कोपे नाडाने, सोनानि
 ना सोनानिना, लेनानिना, अ:त मापाचो,
 द्यर्खा मापाचो, च्यप्खा मापाचो, रिप्खा
 मापाचो, सोक्सो मापाचो, म:म: मापाचो,
 डाकुलुं कु:चोकै, बृकुलुं कु:चोकै, तो:सिरी
 कु:चोकै, सालाम्री कु:चोकै, यीजोथार
 कु:चोकै, वाजोथार कु:चोकै, डामुला
 च्यन्चोकै, सेमुला च्यन्चोकै, सिबेलो
 ह्वाल्चोकै, बुबेला ह्वाल्चोकै,
 स्वाक्पाद्यल् कु:चोकै, लवादयल् कु:चोकै,
 सिलुंमो राप्चोकै, मालुंमो राप्चोकै,
 सेचिंमो कु:चोकै, रोलुंमो कु:चोकै, मबुरी
 ह्यप्चोकै, का:बुरी ह्यप्चोकै, यासारी
 भ्नाचोकै, साप्तिमारी
 पा:चोकै ।

भक्पा स्यम्दी

मारा पा:नाब ? सिबेम सेरिम
 फु:चोदिम, सिब्वाम् फुचोरीम् ।

लु, मोको, स्वारुवा नाये,
 मालेवानाये, मदिपोनाये, धिमापोनाये,
 तिलापोनाये, जानापोनाये, रुखुपोनाये,
 बानापोनाये, मारादिका साम्तिमी,
 मारादिका त्यर्तिमी ? दा:सो दानेनादा
 मोको, साती खलिदिं कुतेनादा मोको,

भक्पा रसा निने नाप्चामी कुःने
माचाप्चोमे, कोरा ल्वाइ कुत्तिमे नेको,
आना एकेदी फुलाम् दोलाम्दी, सारी
त्यम्चो, रेरी त्यम्चो, तपुत्यम्चो,
धिपुत्यम्चो, पाक्ताकुना, सुंकार्चा वांकार्चा
नासिम्चा नायेचा नाम्सिर्चा स्यक्व्वार्चा
राम्तामेको, सुंकार वांकार नासिम् नाये
खालिकु रिचिकु नेल्खीरी लिपक्तिरी
जेत्तामेम् बखादायो, इरुखु बालाम्मि
फोक्ति काःतेको, हायी वालेकु, ब्रोसोकु,
खार्ते, यीप्ते, व्वुरिखा, तत्यर्खा, सिबुकु,
माबुकु, स्वादु रेन्जि गुलोकु, स्वाफ्रेकु,
रंकालुं पंकालुं डाकुलुं, बृंकुलुं मलाम्लु,
सिसामलु, सयाखा, न्यवाला, खाःति
काःतेको, इव्यक्सिवा तेःसिवा निःपातेको,
न्यंगुखो मारावाको, माखाते माजिरेकै,
ग स्वारु वानाये मालेवानाये, मदिपोनाये,
धिमापोनाये, तिलापोनाये, जानापोनाये,
रुखुपोनाये, बानापोनाये ।

व्वाला सोःचोम् ।

सैतो, अःलाःतानिम्, सेव्वाला
लाःतानिम् , गेव्वाला लाःतानिम्,
निनाव्वाला लाःतानिम्, नाप्चाव्वाला
लाःतानिम्, तावाव्वाला लाःतानिम्,
चाइमीव्वाला लाःतानिम्, चाचाव्वाला

लाःतानिम्, वारिव्वाला लाःतानिम्,
तामीव्वाला लाःतानिम् , सामीव्वाला
लाःनिम्, रिचाव्वाला लाःतानिम्,
गोःचाव्वाला लाःतानिम्, रिमीव्वाला
लाःतानिम्, पमिव्वाला लाःतानिम्,
खोसिम्व्वाला लाःतानिम्, मोसिम्व्वाला
लाःतानिम्, ध्यवाव्वाला लाःतानिम्,
माताव्वाला लाःतानिम्, नक्स व्वाला
लाःतानिम्, बाना व्वाला लाःतानिम्,
खिदिव्वाला लाःतानिम्, कोपेव्वाला
लाःतानिम्, चापुनिव्वाला लाःतानिम्,
होमेलाव्वाला लाःतानिम्, होलिब्जा
लाःतानिम्, फ्रेमुजा लाःतानिम्, सिफाग्रो
व्वाला लाःतानिम्, मायाग्रो व्वाला
लाःतानिम्, सिम्दीरी व्वाला लाःतानिम्,
बाथारी व्वाला लाःतानिम्, फोक्सीरी
व्वाला लाःतानिम्, व्वाम्मुरी व्वाला
लाःतानिम्, दिलीबुरी व्वाला लाःतानिम्,
नामुला व्वाला लाःतानिम्,
चिक्चिरीव्वाला लाःतानिम्,
बेल्मारीव्वाला लाःतानिम्, हादिरीव्वाला
लाःतानिम्, रदिरीव्वाला लाःता निम्,
सेनारीव्वाला लाःतानिम्, लातानिम्,
तंकारीव्वाला लाःतानिम्, खाव्वागुव्वाला
लाःतानिम्, नाम्सोबुव्वाला लाःतानिम्,

वालेकुदी लाःतानिम्, ब्रोसोकुदी
 लाःतानिम्, खार्तेदी लाःतानिम्, यीप्तेदी
 लाःतानिम्, व्वुरिखादी लाःतानिम्,
 तःत्यर्खादी लाःतानिम्, सिबुकुदी
 लाःतानिम्, माबुकुदी लाःतानिम्, स्वादुदी
 लाःतानिम्, रेन्जिदी लाःतानिम्, गुलोकुदी
 लाःतानिम्, स्वाफ्रेकुदी लाःतानिम्, रंकालुं
 लाःतानिम्, पंकालुं लाःतानिम्, डाकुलुं
 लाःतानिम्, बृंकुलुं लाःतानिम्, मलाम्लु
 लाःतानिम्, सिसाम्लु लाःतानिम्,
 सयाखादी लाःतानिम्, न्यवाला
 लाःतानिम्, कोरोदी लाःतानिम्, नाग्लेदी
 लाःतानिम्, लुंहरदी लाःतानिम्, सिंहरदी
 लाःतानिम्, ध्यक्सिदी लाःतानिम्,
 धिमादी लाःतानिम्, सोबुदी लाःतानिम्,
 मालेदी लाःतानिम्, जेजीदी लाःतानिम्,
 ओम्फुदी लाःतानिम्, डार्मुदु लाःतानिम्,
 लिप्खादु लाःतानिम्, चुक्सिदु लाःतानिम्,
 रिक्सिंदु लाःतानिम्, रिलुदु लाःतानिम्,
 दफ्रेदु लाःतानिम्, सिबेथ्यम् लाःतानिम्,
 बुबेथ्यम् लाःतानिम्, सार्सीदु लाःतानिम्,
 धिरिदु लाःतानिम्, कुक्स्यल्ग लाःतानिम्,
 जोबुग लाःतानिम्, खात्यला लाःतानिम्,
 रित्यल्ग लाःतामि, बुलन्यम्बिखम्
 लाःतानिमे, यालन्यम्बिखम् लाःतानिम्,

सारीखिम् लाःतानिम्, रेरीखिम् लाःतानिम्,
 तपुखिम् लाःतानिम्, धिपुखिम्
 लाःतानिम्, स्यतिदी लाःतानिम्, तपुदी
 लाःतानिम्, अःतदी लाःतानिम्, द्यर्खादी
 लाःतानिम्, च्यप्खादी लाःतानिम्,
 रिप्खादी लाःतानिम्, सोक्सोदी लाःतानिम्,
 मःमःदी लाःतानिम्, रिव्वीसिदि
 लाःतानिम्, दालामोदी लाःतानिम् ।

व्वाला ल्वाचोम्

अःमिका ल्वाडाकै, यीलोतामी
 ल्वाडाकै, वालोतामी ल्वाडाकै,
 ह्यंमालामी ल्वाडाकै, ह्यतालामी
 ल्वाडाकै, सेरिम्मी ल्वाडाकै, कोखुम्मी
 ल्वाडाकै, सेलेवामी ल्वाडाके, लिंमावामी
 ल्वाडाके, माइसाम्बिमी ल्वाडाकै,
 भाराचिमी ल्बानाकै, फोरोचिमी
 ल्बानाकै, व्यल्जाम्बिमी ल्वाडाकै,
 यीनिकुमी ल्वाडाकै, फुनिकुमी ल्वाडाकै,
 ग्यवाकुमी ल्वाडाकै, सबकुमी ल्वाडाकै,
 याडाजिम्मी ल्वाडाकै, माडाजिम्मी
 ल्बडाकै, दिबुजिम्मी ल्वाडाकै, धोरोजिम्मी
 ल्बडाकै, भक्पाजिम्मी ल्वाडाकै,
 रसाजिम्मी ल्वाडाकै, हादीजिम्मी
 ल्वाडाकै, भाराजिम्मी ल्वाडाकै,
 सिताम्सेमी ल्वाडाके, वालासेमी

ल्वाडाकै, पिरिम्लेमी ल्वाडाकै, फ्रेमुलेमी
 ल्वाडाकै, सिफाग्रीमी ल्वाडाकै,
 मायाग्रीमी ल्वाडाकै, सिम्दिरिमी ल्वाडाकै,
 बाथारिमी ल्वाडाकै, मारा साःनाब ?
 स्वारुवाहिमी ल्वाडाकै, मालेवाहिमी
 ल्वाडाकै, मदिपोहिमी ल्वाडाकै,
 धिमापोहिमी ल्वाडाकै, तिलापोहिमी
 ल्वाडाकै, जानापोहिमी ल्वाडाकै रुखुपो
 हिमी ल्वाडाकै, बानापोहिमी ल्वाडाकै,
 खाबाखिम्मी ल्वाडाकै, वालाखिम्मी
 ल्वाडाकै, खार्मामी ल्वाडाकै, खार्सीमी
 ल्वाडाकै, सारीथार्माम् ल्वाडाकै,
 कोकुथामाम् ल्वाडाकै, हारिमिं ल्वाडाकै,
 बुरिमीं ल्वाडाकै, गिजोमिं ल्वाडाकै,
 वाजोमिं ल्वाडाकै । ल्वाप्ताहै, ल्वाप्ता ।

अःकुःचोकै, डाकुलुं कुःचोकै, बृकुलुं
 कुःचोकै, तोसिरि कुःचोकै, सालाम्री
 कुःचोकै, गिजोथार कुःचोकै, वाजोथार
 कुःचोकै, डामुला च्यन्चोकै, सेमुला
 च्यन्चोकै, सिबेलो हल्चोकै, बुबेलो
 हल्चोकै, स्वाक्पाद्यल् कुःचोकै, लव द्यल्
 कुःचोकै, सिलुंमा राज्चोकै, मालुंमा
 राज्चोकै, सेचिंम कुःचोकै, रोलुंम कुःचोकै,
 मबुरी ह्यज्चोकै, काबुरी ह्यज्चोकै,
 यासारी भाचोकै, साप्तिमारी पाःचोकै,

अःनिताकै, सारीलोक्सि निताकै,
 रेरीलोक्सि निताकै, तपुलोक्सि निताकै,
 धिपुलोक्सि निताकै, ममेलोक्सि निताकै,
 पपेलाक्सि निताकै, सलखम्बा निता
 निताकै । निता कै निता ।

मिंआमी

भक्पा आडेलो बखादा आसिरिदिं
 हायी आकोक्ते ल्केसोमी, आसिन्दीदि
 डाल्लामे पाःना आग्रमी पाःसोमी, आपोक्सो
 रिमआ दाःना, क्व आतुना चाःसोमी, लाःसो
 आगला खार्मा चोदिकादी, चाःचोदिम् ।
 मोकालाई आजुम्रोलाम साम ३ आकरं,
 फक्सोमी, उल्सोमी, चक्चोदिम् । को गल
 कपालदी फेसोमी व्वन्चोदिम । को मेमे
 तर साम मोका पुपुम्, कं आरिकचोम
 निःचोदिम । आफा को हप्पे आखार्मा
 डाल्लामेडा चक्चोदिम ।

बकाल्दी

सिवेमि गल नुं सिब्खा ब्रसोड सैतो,
 पखमलुं, मखमलुं, सेःपोलुं , रेःपोलुं,
 चक्तिलुं, मुनालुं, सारीलुंनाये, रेरीलुंनाये,
 तपुलुंनाये, धिपुलुंनाये, गलम् बनेना
 गलम् भृवोको, द्यप्खाम् बनेना द्यब्खाम्
 भृवोको, सेलेवाम् बनेना सेलेवाम् भृवोको,
 लिंमावाम् बनेना लिंमावाम् भृवोको,

माइसाम्बिचम् बनेना माइसाम्बिचम्
भृवोको, फोरोचिम् बनेना फोरोचिम्
भृवोको, ब्यल्जाम्बिचम् बनेना
ब्यल्जाम्बिचम् भृवोको, सेकुताम् बनेना
सेकुताम् भृवोको, माकुताम् बनेना
माकुताम् भृवोको, नाप्चिम् बनेना
नाप्चिम् भृवोको, बेलुवाम् बनेना
बेलुवाम् भृवोको, पिसुताम् बनेना
पिसुताम् भृवोको, मासुताम् भृवोको,
खाउमारी पासे, खासेमरी पासेको, सुंकार
ह्यज्चो, वांकार ह्यज्चो, नासिम् ह्यज्चो,
नाये ह्यज्चो, पियामो ह्यज्चो, धयामो
ह्यज्चो, कार्चीमो ह्यज्चो, भ्यक्चिमो
ह्यज्चो, पोक्चिमो ह्यज्चो, न्यक्सिमो
ह्यज्चो, थिमो ह्यज्चो, जेमो ह्यज्चो,
जुसारा ह्यज्चो, कासारा ह्यज्चो, गुसिरी
ह्यज्चो, मायारी ह्यज्चो, जेको ह्यज्चो,
पेको ह्यज्चो, लादिमो ह्यज्चो, मुक्दयल्मो
ह्यज्चो, तोक्सि ह्यज्चो, फेरो ह्यज्चो,
ह्यज्चो, आलामो ह्यज्चो, गंगुमो ह्यज्चो,
जुथोमो ह्यज्चो, ल्बक्थोमो ह्यज्चो,
बाजिमो ह्यज्चो, थारिमो ह्यज्चो,
खिन्चिमो ह्यज्चो, प्राप्चामो ह्यज्चो,
लिचामो ह्यज्चो, थोमो ह्यज्चो, नेपाल्मो
ह्यज्चो, न्यवाल्मो ह्यज्चो, को, चादिका

दिम्चो, होदिका दिम्चो, ग्यर्दिदिका दिम्चो,
स्यम्बिदिका दिम्चो, बान्दाम् दिम्चो,
निन्दाम् दिम्चो, सिबेलो बुबेलो ह्वाल्चो,
ह्वल्चोक्कै ।

नाग्लेदी

सैतो, खैतो येःसो, बाबियो येःसो,
यीलोल्बो येःसो, वोलोल्बो येःसो, खोसिम्बा
येःसो, व्वोलोंगा येःसो, बकालु येःसो,
न्यवालु येःसो, जिखिमी येःसो, बुरोमी
येःसो, म्यरामी येःसो, तरामी येःसो,
तोसिरी येःसो, सालामी येःसो, मुकुसी
येःसो, धोलोसी येःसो, यांमारी येःसो,
दाम्द्री येःसो, तोकोरी येःसो, मान्द्री
येःसो, रिक्त्यन्जि येःसो, पुक्त्यन्जि येःसो,
स्वाप्ले येःसो, लप्ले येःसो, चिखुर येःसो,
व्वादीखुर येःसो, पुक्त्यन्जि येःसो, धोरेन्जि
येःसो, लाफेन्दु येःसो, बुफेन्दु येःसो,
धिसिमा येःसो, येलिखा येःसो, द्यम्बुली
येःसो, ह्यताला येःसो, चिरि येःसो, खःसी
येःसो, ताखुरी येःसो, तिखुरी येःसो, वालेकु
येःसो, ब्रोसोकु येःसो, खार्ते येःसो, यीप्ते
येःसो, व्वुरिखा येःसो, तत्यर्खा येःसो,
रंकालुं येःसो, पंकालुं येःसो, डाकुलुं येःसो,
बृंकुलुं येःसो, मलाम्लो येःसो, सिसाम्लो
येःसो, सयाखा येःसो, न्यवाला येःसो,

कोरोग ये:सो, नाग्लेग ये:सो, लुंहर ये:सो,
सिंहर ये:सो, ध्यक्सी ये:सा, धिमो ये:सा,
सोबु ये:सो, माल ये:सो, जेजी ये:सो,
ओम्फु ये:सो, डार्मुदु ये:सो, लिप्खादु ये:सो,
चुक्सिंदु ये:सो, रिक्सिंदु ये:सो, रिलुदु ये:सो,
दफ्रेदु ये:सो, सिबेथ्यम् ये:सो, बुबेथ्यम्
ये:सो, सार्सीदु ये:सो, धिरिदु ये:सो,
कुक्स्यला ये:सो, जोबुग ये:सो, खात्यला
ये:सो, रित्यलग ये:सो, बुल्यन्मिखम् ये:सो,
याल्मेखिम् ये:सो, सारिखिम् ये:सो,
रेरीखिम् ये:सो, तपुअिम् ये:सो, धिपुखिम्
ये:सो, स्यतिडा ये:सो, तपुडा ये:सो ।

वालेकु जन्चोम्

थोचे जक्ताको, नेरी जक्ताको,
चुकुम् बोत्ताको, चुंमाया बोत्ताको,
वुकुनाम् सा:ताको, किंनाम् सो:ताको,
चाचामीने, वारिमीने, वालेकु जन्तामेको,
ब्रोसोकु जन्तामेको, खार्ते जन्तामेको,
यीप्ते जन्ता मेको, सिबुकु जन्तामेको,
माबुकू जन्तामेको, रेवाकु जन्तामेको,
जिम्नेकु जन्तामेको,

अम्ला सो:चोम् ।

चापुनिम् पाप्ताको, होमेलाम्
पाप्ताको, होलिप्जाम् पाप्ताको, फ्रेमुजाम्
पाप्ताको, खोसिम्जाम् पाप्ताको,

मोसिम्जाम् पाप्ताको, ध्यवाजाम्
पाप्ताको, माताजाम् पाप्ताको,
नक्सजाम् पाप्ताको, बानाजाम् पाप्ताको,
डाकुवाम् पाप्ताको, डालेवाम् पाप्ताको,
चिरिवाम् पाप्ताको, बोबुवाम् पाप्ताको,
कावाम् पाप्ताको, किकावाम् पाप्ताको,
वालेकुम् पाप्ताको, ब्रोसोकुम् पाप्ताको,
खार्तेम् पाप्ताको, यीप्तेम् पाप्ताको,
सिबुकुम् पाप्ताको, माबुकुम् पाप्ताको,
सोबुवाम् पाप्ताको, मालेवाम् पाप्ताको,
ध्यक्सिम् पाप्ताको, धिमाम् पाप्ताको,
जेजिवाम् पाप्ताको, ओम्फुवाम् पाप्ताको,
डार्मुवाम् पाप्ताको, लिप्खावाम् पाप्ताको,
चुक्सिवाम् पाप्ताको, रिक्सिवाम्
पाप्ताको, रिलुवाम् पाप्ताको, दफ्रेवाम्
पाप्ताको, सार्सीवाम् पाप्ताको, धिरिवाम्
पाप्ताको, सिबेवाम् पाप्ताको, बुबेवाम्
पाप्ताको ।

खार्मा सो:चोम्

थोचे जक्ताको, नेरीजक्ताको,
चाचामीने वारीमीने खाप्ति जास्तामे,
खाप्ति तुतामे, दानिना यामकाने खाप्ति
माजाथी, खाप्ति मातु:थी, सारिनिं
मासो:थी, रेरीनिं मासो:थी, तपुनिं
मासो:थी, धिपुनिं मासो:थी, यीलोता

माल्वेथी, वालोता माल्वेथी, हेंमाला
 माल्वेथी, हेताला माल्वेथी, गल माचोःथी,
 द्यब्बा माचोःथी, सेकुता माचोःथी,
 माकुता माचोःथी, नाच्च माचोःथी,
 बेलुवा माचोःथी, पिसुता माचोःथी,
 मासुता माचोःथी, खाम्ती माचोःथी,
 बेबुवा माचोःथी, सेलेवा माचोःथी,
 लिंमावा माचोःथी, माइसाम्ची माचोःथी,
 भाराची माचोःथी, फोरोची माचोःथी,
 ब्यल्जाम्ची माचोःथी, यीनिकु माचोःथी,
 फुनिकु माचोःथी, ग्यवाकु माचोःथी,
 स्वाबकु माचोःथी, याडाजिम् माचोःथी,
 माडाजिम् माचोःथी, दिबुजिम् माचोःथी,
 धोरोजिम् माचोःथी, भक्पाजिम् माचोःथी,
 रसाजिम् माचोःथी, हादीजिम् माचोःथी,
 भाराजिम् माचोःथी, सिताम्से माचोःथी,
 वालासे माचोःथी, पिरिम्ले माचोःथी,
 फ्रेमुले माचोःथी, सिफाग्रो माचोःथी,
 मायाग्रो माचोःथी, सिमिंदरी माचोःथी,
 बाथारी माचोःथी, मारा साःनाब ?
 स्वारुवा सेकु माचोःथी, मालेवासेकु
 माचाःथी, मदिपोसेकु माचोःथी,
 धेमापोसेकु माचोःथी, तिलापोसेकु
 माचोःथी, जानापोसेकु माचोःथी,
 ग्खुपोसेकु माचोःथी, बानापो सेकु

माचोःथी, पियासे, धयासे, यिकुसे,
 यिडामासे माचोःथी, खाबाखिम् माचोःथी,
 वालाखिम् माचोःथी, दानिन याम्काने,
 खाम्ति माजाथी, खाप्ति मातुथी, तिप्सो
 मालिन्थि, खाप्सो मालिन्थि, सिबेन्यं
 खाःसोकै, बुबेन्यं खाःसोकै, चापान्यं
 खाःसोकै, रिंमान्यं खाःसोकै, सारीदाःसोकै,
 रेरीदाःसोकै, तपुदाः सोकै, धिपुदाःसोकै,
 सिब्बा खुःनाकै, खामा खुःनाकै, यीलोता
 ल्वेस्ताकै, वालोता ल्वेस्ताकै, हेंमाला
 ल्वेस्ताकै, हेताला ल्वेस्ताकै, गल
 चोस्ताकै, द्यब्बा चोस्ताकै, सेकुता
 चोस्ताकै, माकुता चोस्ताकै, नाच्च
 चोस्ताकै, बेलुवा चोस्ताकै, पिसुता
 चोस्ताकै, मासुत चोस्ताकै, खाम्ती
 चोस्तकै, बोबुवा चोस्ताकै, सेलेवा
 चोस्ताकै, लिंम चोस्ताकै, माइसाम्ची
 चोस्ताकै, भारची चोस्ताकै, फोरोची
 ब्यल्जाम्ची चोस्ताकै, यीनिकु चोस्ताकै
 फुनिकु चोस्ताकै, ग्यवाकु चोस्ताकै,
 स्वाबकु चोस्ताकै, याडाजिम् चोस्ताकै,
 माडाजिम् चोस्ताकै, दिबुजिम् चोस्ताकै
 धोरोजिम् चोस्ताकै, भक्पाजिम् चोस्ताकै,
 रसाजिम् चोस्ताकै, हादीजिम् चोस्ताकै,
 भाराजिम् चोस्ताकै, सिताम्से चोस्ताकै

वालासे चोस्ताकै, पिरिम्ले चोस्ताकै,
 फ्रेमुले चोस्ताकै, सिफाग्रो चोस्ताकै,
 मायाग्रो चोस्ताकै, सिम्दिरी चोस्ताकै,
 बाथारी चोसतकै, मारा साःनाब ?
 स्वारुवासेकु मालेवासेकु चोस्ताकै, मदिपो
 सेकु धिमापमेसेकु चोस्ताकै, तिलापोसेकु
 जानापोसेकु चोसताकै, रुखुपोसेकु
 बानापोसेकु चोस्ताकै, मदिपोच्यइसे
 धिमापोच्यइसे चोस्ताकै, तिलापोच्यइसे
 जानापोच्यइसे रुखुपोच्यइसे
 बानापोच्यइसे चोस्ताकै, पियासे धयासे
 यीकुसे यीमासे चोस्ताकै, खाबाखिम्
 चास्ताकै, वालाखिम् चोस्ताकै, सारीनिं
 पास्ताकै, रेरीनिं पास्ताकै, तपुनीं
 पास्ताकै, धिपुनिं पास्ताकै, सारिसे भूनेकै,
 रेरिसे भूनेकै, तपुसे भूनेकै, धिपुसे भूनेकै,
 खाउमारी पाःसिनेकै, खासेमरि पाःसिनेकै
 ।

तोरक्पा दाबिसिनिं, निं

मुनारी तोलचा दाबिसिनिं,
 लुरिपा साडाका तंदुसे वालेखा सिबिसे
 धोनिता, निं, जैमल्, तेक्मल्, दल्लिती,
 मुनारी दाबिसिनिं, लुरिपा
 साडाका तंदुसे रिंमाबु, निं, पिर्थसि,
 दिर्घसिं, सेनाम्सिरी,

जैलुं दाबिसिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंखुमा, निं,
 दाइराम्, कदमे, मदमे, रोगे, गोपाले,
 भूपाले,

तोनिमी दाबिसिनिं

लुरिपा साडाका लिन्दिसे याखेपा,
 निड सिरिलाल्, चन्दिलाल्, अर्थमसिं,
 देउबासी,

हलिन्दि दाबिसिनिं

लुरिपा साडाका सिबसि फियुंमा,
 निं, बाजिलुं, तुलबर्ना, हुर्तेपा, फिस्ते,
 फचिन्ते,

सुस्तो दाबिसिनिं

बाराले हिंमा पिछले नाम्निंमा, निं,
 ध्यन्सिं, सुभचन्द्र, आस्कने,
 सारिसे भूनेके, रेरिसे भूनेकै,
 तपुसे भूनेके, धिपुसे भूनेके, खाउमारी
 पाःसिनेकै, खासेमरी पाःसिनेकै ।

साम्प्लामी दाबिसिनिं

लुरीपा साडाका, देवानाने
 रिंमारानी, मातानाने साम्निरानी,
 अंमालिमा नामिसमिद, एलेरिने एंखेरिद,
 सारिने तोक्पेरिद, तानामाने हेर्नामाद,
 ग्यर्नामाद स्यम्नामाद, अम्बिरिद
 फोक्दरिद, सिक्किमिद परिमिद, जाल्खिरिद

पुर्जारिद, सेनामीद साखिमिद, डालिमिद
ताखिमिद, अअंमाद अलंमाद, अअंमासारी
दा:सोकै, अलंमा सारि दा:सोकै ।

खार्म चो:चोम्

सिब्खा खु:नाकै, खामा खु:नाकै,
यीलोता ल्वेस्ताकै, वालोता ल्वेस्ताकै,
हेंमाला ल्वेस्ताकै, हेताला ल्वेस्ताकै,
अअंमागल चोस्ताकै, अलंमागल चोस्ताकै,
सेकुता चोस्ताकै, माकुता चोस्ताकै, नाप्चि
चोस्ताकै, बेलुवा चोस्ताकै, पिसुता चोस्ताकै,
मासुता चोस्ताकै, सेलेवा चोस्ताकै, लिंमावा
चोस्ताकै, माइसाम्चि चोस्ताकै, भाराची
चोस्ताकै, फोरोची चोस्ताकै, ब्यल्जाम्चि
चोस्ताकै, यीनिकु चोस्ताकै, फुनिकु
चोस्ताकै, ग्यवाकु चोस्ताकै, स्वाबकु
चोस्ताकै, याडाजिम् चोस्ताकै, माडाजिम्
चोस्ताकै, दिबुजिम् चोस्ताकै, धोरोजिम्
चोस्ताकै, भक्पाजिम् चोस्ताकै, रसाजिम्
चोस्ताकै, हादिजिम् चोस्ताकै, भाराजिम्
चोस्ताकै, सिताम्से चोस्ताकै, वलासे
चोस्ताकै, पिरिम्ले चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै,
सिफाग्रो चोस्ताकै, मायाग्रो चोस्ताकै,
सिमिदरी चोस्ताकै, बाथारी चोस्ताकै, मारा
सा:ना ब ? स्वारुवासेकु चोस्ताकै,
मालेवासेकु चोस्ताकै, मदिपोसेकु चोस्ताकै,

धिमापोसेकु चोस्ताकै, तिलापोसेकु चोस्ताकै,
जानापोसेकु चोस्ताकै, रुखुपोसेकु चोस्ताकै,
बानापोसेकु मदिपोच्यइसे धिमापोच्यइसे
चोस्ताकै, तिलापोच्यइसे जानापोच्यइसे
चोस्ताकै, पियासे चोस्ताकै, धयासे
चोस्ताकै, यीकुसे चोस्ताकै, यींमासे
चोस्ताकै, खाबाखिम् चोस्ताकै, वालाखिम्
चोस्ताकै, अलसे भृनेके, असे भृनेकै,
खाउमारी पासिनेकै, खासेमरी पासिनेकै ।

ह्यज्चो, तिल्चो

सुंकार ह्यज्चोकै, वांकार ह्यज्चोकै,
नासिम् ह्यज्चोकै, नाये ह्यज्चोकै, पियामो
ह्यज्चोकै, धयामो ह्यज्चोकै, कार्चीमो ह्यज्चोकै,
भ्यज्चिमो ह्यज्चोकै, पोक्चिमो ह्यज्चोकै,
न्यक्सिमो ह्यज्चोकै, थिमो ह्यज्चोकै, जेमो
ह्यज्चोकै, जुसारा ह्यज्चोकै, कासारा ह्यज्चोकै,
गुसिरी ह्यज्चोकै, मायारी ह्यज्चोकै, जेको
ह्यज्चोकै, पेको ह्यज्चोकै, लादिमो ह्यज्चोकै,
मुक्दयल्मो ह्यज्चोकै, तोक्सि ह्यज्चोकै, फेरो
ह्यज्चोकै, आलामो ह्यज्चोकै, गंगुमो ह्यज्चोकै,
जुथोमो ह्यज्चोकै, ल्वक्थोमो ह्यज्चोकै, बाजिमो
ह्यज्चोकै, थारिमो ह्यज्चोकै, खिन्चिमो ह्यज्चोकै,
प्राज्चामो ह्यज्चोकै, लिचामो ह्यज्चोकै, थोमो
ह्यज्चोकै, नेपालमो ह्यज्चोकै, न्यवाल्मो
ह्यज्चोको ।

चिबु खृम्चोकै, व्वाबु खृम्चोकै,
दुक्तिकुमा खृम्चोकै, खाबुलो खृम्चोकै,
खृम्चोको, सोक्से तिल्चोकै, रोरें तिल्चोकै,
तिल्चोको, सिबुकु लिम्चोकै, माबुकु
लिम्चोकै, चारी लिम्चोकै, द्यर्भु लिम्चोकै,
वालेकु लिम्चोकै, ब्रोसोकु लिम्चोकै, रुस्ते
लिम्चोकै, पुस्ते लिम्चोकै, लिम्चोको ।

चापुनि थोःचोकै, होमेला थोःचोकै,
होलिब्जा थोःचोकै, फ्रेमुजा थोःचोकै,
खोसिम्जा थोःचोकै, मोसिम्जा थोःचोकै,
ध्यवाजा थोःचोकै, माताजा थोःचोकै,
नक्सजा थोःचोकै, बानाजा थोःचोकै,
सिफाग्रो थोःचोकै, मायाग्रो थोःचोकै,
सिम्दिरी थोःचोकै, बाथारी थोःचोकै,
फोक्सरी थोःचोकै, व्वाम्मुरी थोःचोकै,
दिलिबुरी थोःचोकै, नामुला थोःचोकै,
चिक्चिरी थोःचोकै, बेल्लारी थोःचोकै,
हादिरी थोःचोकै, रदिरी थोःचोकै, सेनारी
थोःचोकै, तंकारी थोःचोकै, खाव्वागु
थोःचोकै, नाम्सोबु थोःचोकै, नाम्सोबु
थोःचोको, स्यल्चो, वोलोगा स्यल्चोकै,
बोलोगा स्यल्चोकै, खिकागो स्यल्चोकै,
खाम्लागो स्यल्चोकै, ल्येसि स्यल्चोकै,
येदुवा स्यल्चोकै, लाध स्यल्चोकै, तल्ध
स्यल्चोकै, चिनिग स्यल्चोकै, ब्रेम्निग

स्यल्चोकै, स्यल्चोको, चोक्चिलि
प्यन्चोकै, मुनाली प्यन्चोकै, प्यन्चोको,
डइसाचा येःचोकै, मेमेचा येःचोकै,
मेमेचा येःचोको, च्यन्चो, डालिला
माजोक्खा डालिला च्यन्चोकै, ताखिला
माजोक्खा ताखिला च्यन्चोकै, स्यज्यम्ला
च्यन्चोकै, ल्यज्यम्ला माजोक्खा
ल्यज्यम्ला च्यन्चोकै, दिबुला माजोक्खा
दिबुला च्यन्चोकै, धोरोला माजोक्खा
धोरोला च्यन्चोकै, डामुला माजोक्खा
डामुला च्यन्चायके, सेमुला माजोक्खा
सेमुला च्यन्चोकै, मुलिला माजोक्खा
मुलिला च्यन्चोकै, उदिला माजोक्खा
उदिला च्यन्चोकै, अअमासारिम् च्यन्चोकै,
अलमासारिम् च्यन्चोकै, सारिसे भृःनेकै,
रेरिसे भृःनेकै, तपुसे भृःनेकै, धिपुसे भृःनेकै,
अलसे भृःनेकै, असे भृःनेकै, खाउमारी
पासिनेकै, खासेमरी पासिनेकै ।

सारी थास्चोम्

अवामानिकै, तावांमानिकै, सायीं
नाडाने, बान्दां नाडाने, ध्यवां नाडाने,
मातां नाडाने, सिबें नाडाने, बुबें नाडाने,
प्रोतिचां नाडाने, साप्तिचां नाडाने, साचां
नाडाने, साचिं नाडाने, खिदिं नाडाने,
कोपें नाडाने, सोनानिना, लेनानिना,

अतो मापाचो, द्याख मापाचो, च्यप्खा
मापाचो, रिप्खा मापाचो, सोक्सो
मापाचो, मःमः मापाचो, को, डाकुलुं
कुःचोकै, बंकुलुं कुःचोकै, तोसिरी कुःचोकै,
सालास्री कुःचोकै, यीजोथार कुःचोकै,
वाजोथार कुःचोकै, डामुला च्यन्चोकै,
सेमुला च्यन्चोकै, सिबेलो हल्वोकै, बुबेलो
हल्वोकै, स्वाक्पाद्यल् कुःचोकै, लवाद्यल्
कुःचोकै, सिलुंम राज्चोकै, मालुंम राज्चोकै,
सेचिमो कुःचोकै, रोलुंमो कुःचोकै, मबुरी
ह्यज्चोकै, काःबुरी ह्यज्चोके, यासारी
भाचोके, साप्तिमारी पाःचोकै ।

व्वाला सोःचोम्

सैतो, अःलातानिम्, सेव्वाला
लाःतानिम्, गेव्वाला लाःतानिम्,
निनाव्वाला लाःतानिम्, नाच्चाव्वाला
लाःतानिम्, तावाव्वाला लाःतानिम्,
चाइमीव्वाला लाःतानिम्, चाचाव्वाला
लाःतानिम्, वारिव्वाला लाःतानिम्,
तामिव्वाला लाःतानिम्, सामिव्वाला
लाःतानिम्, रिचाव्वाला लाःतानिम्,
गोःचाव्वाला लाःतानिम्, रिमिव्वाला
लाःतानिम्, पमिव्वाला लाःतानिम्,
खोसिम्व्वाला लाःतानिम्, मोसिम्व्वाला
लाःतानिम्, ध्यवाव्वाला लाःतानिम्,

माताव्वाला लाःतानिम्, नक्सव्वाला
लाःतानिम्, बानाव्वाला लाःतानिम्,
डाबुचा व्वाला लाःतानिम्, नोक्पेचाव्वाला
लाःतानिम्, सिबेव्वाला लाःतानिम्,
बुबेव्वाला लाःतानिम्, खिदिव्वाला
लाःतानिम्, कोपेव्वाला लाःतानिम्,
चापुनीव्वाला लाःतानिम्, होमेलाव्वाला
लाःतानिम्, होलिब्जाव्वाला लाःतानिम्,
फ्रेमुजाव्वाला लाःतानिम्, सिफाग्रोव्वाला
लाःतानिम्, मायाग्रोव्वाला लाःतानिम्,
सिमिदरीव्वाला लाःतानिम्, बाथारीव्वाला
लाःतानिम्, फोक्सि रीव्वाला लाःतानिम्,
व्वाम्मुरीव्वाला लाःतामि, दिलीबुरीव्वाला
लाःतानिम्, नामुलाव्वाला लाःतानिम्,
चिक्चीरी व्वालालाःतानिम्, ब
ल्मारीव्वाला लाःतानिम्, हादिरीव्वाला
लाःतानिम्, रदिरीव्वाला
लाःतानिम्, सेनारीव्वाला लाःतानिम्,
तंकारीव्वाला लाःतानिम्, खाव्वागुव्वाला
लाःतानिम्, नाम्सोबुव्वाला लाःतानिम्,
वालेकुदी लाःतानिम्, ब्रोसोकुदी
लाःतानिम्, खार्तेदी लाःतानिम्, यीप्तेदी
लाःतानिम्, व्वुरिखादी लाःतानिम्,
तत्यर्खादी लाःतानिम्, सिबुकुदी
लाःतानिम्, माबुकुदी लाःतानिम्, स्वादुदी

लाःतानिम्, रेन्जिदी लाःतानिम्, गुलोकुदी
 लाःतानिम्, स्वाफ्रेकुदी लाःतानिम्, रंकालुं
 लाःतानिम्, पंकालुं लाःतानिम्, डाकुलुं
 लाःतानिम्, बृंकुलुं लाःतानिम्, मलाम्लो
 लाःतानिम्, सिसाम्लो लाःतानिम्,
 स्वायाखा लाःतानिम्, न्यवाला
 लाःतानिम्, कोरोग लाःतानिम्, नाग्लेग
 लाःतानिम्, लुंहरदी लाःतानिम्, सिंहरदी
 लाःतानिम्, ध्यक्सिदी लाःतानिम्, धिमादी
 लाःतानिम्, सोबुदी लाःतानिम्, मालेदी
 लाःतानिम्, जेजिदी लाःतानिम्, ओम्फुदी
 लाःतानिम्, डार्मुदु लाःतानिम्, लिप्खादु
 लाःतानिम्, चुक्सिंदु लाःतानिम्, रिक्सिंदु
 लाःतानिम्, रिलुदु लाःतानिम्, दफ्रेदु
 लाःतानिम्, सिबेथ्यम् लाःतानिम्, बुबे
 यम् लाःतानिम्, सार्सिंदु लाःतानिम्,
 ग्रिदु लाःतानिम्, कुक्स्यला लाःतानिम्,
 गोबुग लाःतानिम्, खाल्त्यला लाःतानिम्,
 त्त्यला लाःतानिम्, बुल्यम्खिम्
 लाःतानिम्, याल्यम्खिम् लाःतानिम्,
 रिखिम् लाःतानिम्, रेरीखिम् लाःतानिम्,
 पुखिम् लाःतानिम्, धिपुअिम्
 लाःतानिम्, अतदी लाःतानिम्, द्यर्खादी
 लाःतानिम्, च्यप्खादी लाःतानिम्,
 प्खादी लाःतानिम्, मःमःदी लाःतानिम्,

सोक्सोदी लाःतानिम्, रिक्वीसिदी
 लाःतानिम्, दालामोदी लाःतानिम् ।

व्वाला ल्वाचोम्

सैतो, अःमिका ल्वाडाकै, यीलोतामी
 ल्वाडाकै, वालातामी ल्वाडाकै,
 अअंमागलमी ल्वाडाकै, अलंमागलमी
 ल्वाडाकै, सेकुतामी ल्वाडाकै, माकुतामी
 ल्वाडाकै, नाप्चिमी ल्वाखाकै, बेलुवामी
 ल्वाडाकै, पिसुतामी ल्वाडाकै, मासुतामी
 ल्वाडाकै, सेलेवामी ल्वाडाकै, लिंमावामी
 ल्वाडाकै, माइसाम्चिमी ल्वाडाकै,
 भाराचिमी ल्वाडाकै, फोरोचिमी ल्वाडाकै,
 व्यल्जाम्चिमी ल्वाडाकै, यीनिकुमी
 ल्वाडाकै, फुनिकुमी ल्वाडाकै, ग्वाकुमी
 ल्वाडाकै, स्वाबकुमी ल्वाडाकै,
 जाडाजिम्मि ल्वाडाकै, माडाजिम्म
 ल्वाडाकै, दिबुजिम्मी ल्वाडाकै,
 धोरोजिम्मी ल्वाडाकै, भक्पाजिम्मी
 ल्वाडाकै, रसाजिम्मी ल्वाडाकै,
 हादिजिम्मी ल्वाडाकै, भाराजिम्मी
 ल्वाडाकै, सिताम्सेमी ल्वाडाकै,
 वालासेमी ल्वाडाकै, पिरिम्लेमी ल्वाडाकै,
 फ्रेमुलेमी ल्वाडाकै, सिफाग्रोमी ल्वाडाकै,
 मायाग्रोमी ल्वाडाकै, सिम्दिरीमी
 ल्वाडाकै, बाथारिमी ल्वाडाकै, मारा साःना

ब ? स्वारुवासेकुम् ल्वाडाकै, मालेवासेकुम् ल्वाडाकै मदिपोसेकुम् ल्वाडाकै, धिमापोसेकुम् ल्वाडाकै, तिलापोसेकुम् ल्वाडाकै, जानापो सेकुम् ल्वाडाकै, रुखुपोसे कुम् ल्वाडाकै, बानापो सेकुम् ल्वाडाकै, मदिपो च्यइसेमी ल्वाडाकै, धिमा पोच्यइसेमी ल्वाडाकै, तिला पोच्यइ सेमी ल्वाडाकै, जानापो च्यइसेमी ल्वाडाकै, रुखुपो च्यइसेमी ल्वाडाकै, बानापो च्यइसेमी ल्वाडाकै, पियासेम् ल्वाडाकै, धयासेम् ल्वाडाकै, यीकुसेम् ल्वाडाकै, यीमासेम् ल्वाडाकै, खाबखिम्मी ल्वाडाकै, वालाखिममी ल्वाडाकै, खार्मासी ल्वाडाकै, खार्सीमी ल्वाडाकै, सारीथामाम् ल्वाडाकै, कोकुथार्माम् ल्वाडाकै, हारिमिं ल्वाडा कैं, बुरिमिं ल्वाडाकै, गिजोमिं ल्वाडाकै, वाजोमिं ल्वाडाकै । ल्वाप्ताकै, ल्वाप्ता ।

अःकुःचोकै, डाकुलुं कुःचोकै, बंकुलुं कुःचोकै, तोसिरि कुःचोकै, सालाम्मी कुःचोकै, यीजोथार कुःचोकै, वाजो थार कुःचोकै, डामुला च्यन्चोकै, सेमुला च्यन्चोकै, सिबेलो हल्चोकै, बुबेलो हल्चोकै, स्वाक्पाद्यल् कुःचोकै, लवाद्यल् कुःचोकै, सिलुंमो राप्चोकै, मालुंमो

राप्चोकै, सेचिंमो कुःचोकै, रोलुंमो कुःचोकै, मबुरी ह्यप्चोकै, काबुरी ह्यप्चोकै, यासारी भाचोकै, साप्तिमारी पाःचोकै, अःनिताकै, सारीलोक्सी निताकै, रेरीलोक्सी निता कैं, तपुलोक्सी निताकै, धिपुलोक्सी निताकै, ममेलोक्सी निताकै, पपेलोक्सी निताकै, सलखम्बा निताकै, निताकै, निता ।

मोसिम का दी

मलल्बोदी, पलल्बोदी, प्रोतील्बोदी, साप्तिल्बोदी, साचाल्बोदी, साचील्बोदी, थोचे जक्ताको, नेरी जक्ताको, चुकुम् बोत्ताको, चुंमया बोत्ताको, व्वुकुनाम् सोःताको, किंमानाम सोःताको, चाचामीने, वारीमिने, मलनिं मापाःथी, पलनिं मापाःथी, प्रोतीनिं मापाःथी, साप्तिनिं मापाःथी, साचानिं मापाःथी, साचिनिं मापाःथी, मुलिफ्रे माचोःथी, लेसाफ्रे माचोःथी, स्वरुवा बखादा सेरिम माचोःथी, कोखुम माचोःथी, लेखुली बखादा हेंमाला माल्वेःथी, हेताला माल्वेथी, मारा साःनाब ? गःल माचोःथी, देब्बा माचोःथी, नाप्ची माचोःथी, बेलुवा माचोःथी, पिसुता माचोःथी, मासुता माचोःथी, खाम्ती माचोःथी, बोबुवा

माचोःथी, यीकुसे माचोःथी, यीमासे
माचोःथी, सिब्बा माचोःथी, खामा
माचोःथी, माइसाम्ची माचोःथी, भाराची
माचोःथी, फोरोची माचोःथी, ब्यल्जाम्ची
माचोःथी, पिरिम्ले माचोःथी, फ्रेमुले
माचोःथी ।

खाप्ति जाम्तामे, खाप्ति तुःतामे,
दानिना याम्काने खाप्ति माजाथी, खाप्ति
मातुःथी, तिप्सो मालिन्थि, खाप्सो
मालिन्थि, सिबेन्यं खाःसोकै, बुबेन्यं
खाःसोकै, चापान्यं खाःसोकै, रिमान्यं
खाःसोकै, मलसारी दाःसोकै, पलसारी
दाःसोकै, प्रोतीसारी दाःसोकै, साप्तिसारी
दाःसोकै, साचासारी दाःसोकै, साचीसारी
दाःसोकै ।

सिब्बा खुनाकै, खामा खुनाकै,
मुलिफ्रे चोस्ताकै, लेसाफ्रे चोस्ताकै,
हेमाला ल्वेस्ताकै, हेताला ल्वेस्ता कै.
गःल चोस्ताकै, देब्बा चोस्ताकै, सिब्बा
चोस्ताकै, खामा चोस्ताकै, नाप्चि
चोस्ताकै, बेलुवा चोस्ताकै, पिसुता
चोस्ताकै, मासुता चोस्ताकै, खाम्ती
चोस्ताकै, बोबुवा चोसिताकै, यीकुसे
चोस्ताकै, यीमासे चोस्ताकै, पिरिम्ले
चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै ।

मलनिं पास्ताकै, मलनिं मास्ताकै,
प्रोतीनिं पास्ताकै, साप्तिनिं पास्ताकै,
साचानिं पास्ताकै, साचिनिं पास्ताकै,
मलसे भूनेकै, पलसे भूनेकै, प्रोतिसे
भूनेकै, साप्तिसे भूनेकै, साचासे भूनेकै,
साचीसे भूनेकै, खाउमारी पासिनेकै,
खासेमरी पासिनेकै ।

जाः सोःचोम

वालेकु जाकै, ब्रोसोकु जाकै, पंखु
जाकै, डाले जाकै, थ्यप्लंमा जाकै, जेरे
जाकै, भम्पु जाकै, स्यम्बर्का जाकै, मोप्लो
जाकै, खातुक्पा जाकै, ब्राना जाकै, हेर्गा
जाकै, बोहोरे जाकै, ल्व्यम्ने जाकै, आःपु
जाकै, बुसाखिम् जाकै, वाबारापुं जाकै,
घुक्सिपुम जाकै, पोलाम् जाकै,
फिफिरापुम् जाकै, चक्कालेपुम जाकै,
लासिपुम् जाकै, कुपी जाके, फक्ते जाकै,
पोपुवा जाकै, (लाई) वाम्आ जाकै, बुक्सो
जाकै, सिंख्यल्युम् जाकै, पिर्खुवा जाकै,
चक्ति जाकै, साली जाकै, ल्यन्ति जाकै,
ज्ञन्ति जाकै, चिमा जाकै, रिमा जाकै,
खोसिम् जाकै, मोसिम् जाकै ।

तोरक्पा दाब्सिनिं, निं

मुनारी तोलचा दाब्सिनिं, लुरिपा
साडाका तंदुसे वालेखा सिबिसे धोनिता,

निड जैमल, तेक्मल, सोनाम सिरि,
दल्जिचि,

मुनारी स्यम्सरी आपोखाल, लुरिपा
साडाका तंदुसे रिंमाबु, निड, पिर्थसिं,
दिर्घसिं ।

जैलुं दाब्सिनिं लुरिपा साडाका तंदेसे
रिंफुंमा, निं, दाइराम, कदमे, मदमे,
गोपाले ।

तोनिमी दाब्सिनिं लुरिपा साडाका
लिन्दिसे याखेपा, निं, सिरिलाल,
चनिदलाल, देउबासी, कुलबासी ।

हलिन्दि दाब्सिनिं, लुरिपा साडाका
सिबिसे फियुंमा निं, बाजिलुं, तुलबर्न,
हुर्तेपा, फिस्ते, फचिनते ।

सुस्तो दाप्सीनीम् लुरिपा साडाका
बाराले हिङ्मा पिछले नामरिङ्माद, निं,
मलसे भृनेकै, पलसे भृनेकै, प्रोतिसे
भृनेकै, साप्तीसे भृनेकै, साचासे भृनेकै,
साचिसे भृनेकै, खाउमारी पाःसिनेकै,
खासेमरी पाःसिनेकै,

पियाचा नुं मुलिवा, दाब्सिनिं
लुरिपा साडाका, हहले हलिता
डाब्दुलु डेलेता, सिपुरी लोचेसा
दाम्दिसेहावाखा, हुन्दुलंमा दुखुंमा पितुलु
पितोक्सा, मुनतालु डेचेक्सा ।

थोचे जक्ताको, नेरी जक्ताको,
चुकुम बोत्ताको, चुंमया बोत्ताको,
चाचामीने वारीमीने, डाब्सासारी
दाःसोकै, डाब्सासारी दाःसोकै, फुंसारी
दाःसोकै, दोःसारी दाःसोकै ।

सिब्बा खुनाकै, खामा खुनाकै,
मुलिफ्रे चोस्ताकै, लेसाफ्रे चोस्ताकै,
स्वरुवा बखादा सेरिम चोस्ताकै, कोखुम
चोस्ताकै, लेखुली बखादा चोस्ताकै,
हेमाला ल्वेस्ताकै, हेताला ल्वेस्ताकै, गःल
चोस्ताकै, देब्बा चोस्ताकै, सिब्बा
चोस्ताकै, खामा चोस्ताकै, सेकुता
चोस्ताकै, माकुता चोस्ताकै, नाब्ची
चेस्ताकै, बेलुवा चोस्ताकै, पिसुता
चोस्ताकै, मासुता चोस्ताकै, खाम्ती
चोस्ताकै, बोबुवा चोस्ताकै, यीकुसे
चोस्ताकै, यींमासे चोस्ताकै, माईसाम्ची
चोस्ताकै, भाराची चोस्ताकै, पिरिम्ले
चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै ।

डाब्सा सारीदाःसोकै, डाब्सा सारी
दाःसोकै, फुंसारी दाःसोकै, दोःसारी
दोःसोकै, डाब्सासे भृनेकै, डाब्सासे भृनेकै,
खाउमारी पासिनेकै, खासेमरी पाःसिनेकै,
खासेमरी पाःसिनेको ।

ह्यप्यो तिल्यो

सुंकार ह्यज्चोकै, वांकार ह्यज्चोकै,
 नासिम ह्यज्चोकै, नाये ह्यज्चोकै,
 पियामो ह्यज्चोकै, धयामो ह्यज्चोकै,
 कर्चिमो ह्यज्चोकै, भ्यक्चीमो ह्यज्चोकै,
 पोक्चीमो ह्यज्चोकै, न्यक्सीमो ह्यज्चोकै,
 थिमो ह्यज्चोकै, जेमो ह्यज्चोकै, जुसारा
 ह्यज्चोकै, कासारा ह्यज्चोकै, गुसिरि
 ह्यज्चोकै, मायारी ह्यज्चोकै, जेको
 ह्यज्चोकै, पेको ह्यज्चोकै, थिमो
 ह्यज्चोकै, जेमो ह्यज्चोकै, लादिमो
 ह्यज्चोकै, मुक्दय ल्मो ह्यज्चोकै, तोक्सि
 ह्यज्चोकै, फेरो ह्यज्चोकै, आलामो
 ह्यज्चोकै, गंगुमो ह्यज्चोकै, जुथोमो
 ह्यज्चोकै, ल्बक्थोमो ह्यज्चोकै, बाजिमो
 ह्यज्चोकै, थारीमो ह्यज्चोकै, खिन्चिमो
 ह्यज्चोकै, प्राज्चामो ह्यज्चोकै, लिचामो
 ह्यज्चोकै, थोःमो ह्यज्चोकै, नेपालमो
 ह्यज्चोकै, न्यवालमो ह्यज्चोकै, डाब्साम
 ह्यज्चोकै, डाब्लाम ह्यज्चोको, चिबु
 खृम्चोकै, व्वाबु खृम्चोकै, दुक्तिकुंमा
 खृम्चोकै, खाबुलो खृम्चोकै, तिल्चो, सोक्से
 तिल्चोकै, ररे तिल्चोकै, लिम्चो, सिबुकु
 लिम्चोकै, माबुकु लिम्चोकै, चारी
 लिम्चोकै, द्यर्भु लिम्चोकै, वालेकु
 लिम्चोकै, ब्रोसोकु लिम्चोकै, रुस्ते

लिम्चोकै, पुस्ते लिम्चोकै, रुस्ते लिम्चो
 पुस्ते लिम्चोको,

थोःचो, चापुनी थोःचोकै, होमेला
 थोःचोकै, होलिब्जा थोःचोकै, फ्रेमुजा
 थोःचोकै, खोसिम्जा थोःचोकै, मोसि म्जा
 थोःचोकै, ध्यवाजा थोःचोकै, माताजा
 थोःचोकै, नक्सजा थोःचोकै, बानाजा
 थोःचोकै, सिफाग्रो थोःचोकै, मायाग्रो
 थोःचोकै, सिम्दिरी थोःचोकै, बाथारी
 थोःचोकै, फोक्सरी थोःचोकै, व्वाम्मुरी
 थोःचोकै, दिलिबुरी थोःचोकै, नामुला
 थोःचोकै, चिक्चिरी थोःचोकै, बेल्मारी
 थोःचोकै, हादिरी थोःचोकै, -वादिरी
 थोःचोकै, सेनारी थोःचोकै, तंकारी
 थोःचोकै, खाकागु थोःचोकै, नाम्सोबु
 थोःचोकै, डाब्साम थोःचोकै, डाब्लाम
 थोःचोकै, थोःचाको ।

वोलोगा स्यल्चोकै, बोलोगा
 स्यल्चोकै, खिकागो स्यल्चोकै, खाम्लागो
 स्यल्चोकै, चिनिग स्यल्चोकै, ब्रेम्नीग
 स्यल्चोकै, ल्पेसी स्यल्चोकै, येदुवा
 स्यल्चोकै, लगध स्यल्चोकै, तल्ध
 स्यल्चोकै, तल्ध स्यल्चोको, चोक्चिली
 एत्य न्योकै, मुनाली प्ल्यन्चोकै, डइसाचा
 येःचोकै, मेमेचा येःचोकै, डालिला

माजोकआ डालिला च्यन्चोकै, ताखिला
 माजोकआ ताखिला च्यन्चोकै, सिक्किला
 माजोकआ सिक्किला च्यन्चोकै, परिला
 माजोकआ परिला च्यन्चोकै, मुलिला
 माजोकआ मुलिला च्यन्चोकै, उदिला
 माजोकआ उदिला च्यन्चोकै, खार्तेला मा
 जोकआ खार्तेला च्यन्चोकै, यीप्तेला
 माजोकआ यीप्तेला च्यन्चोकै, स्यज्यम्ला
 माजोकआ स्यज्यम्ला च्यन्चोकै,
 ल्यज्यम्ला माजोकआ ल्यज्यम्ला
 च्यन्चोकै, डामुला माजोकआ डामुला
 च्यन्चोकै, सेमुला माजोकआ सेमुला
 च्यन्चोकै, दिबुला माजोकआ दिबुला

च्यन्चोकै, धोरोला माजोकआ धोरोला
 च्यन्चोकै, डाब्सां च्यन्चोकै, डाब्सां
 च्यन्चोकै, डाब्सां भूनेकै, डाब्सां भूनेकै
 खाउमारी पाःसिनेकै, खासेमरी पाःसिनेकै
 खाउमरी खासेमरी पाःसिनीको ।

अःकुचोकै, डाकुलुं कुःचोकै, बृकुलुं
 कुःचोकै, तोसिरी कुःचोकै, सालां
 कुःचोकै, यीजोथार कुःचोकै, वाजोथार
 कुःचोकै, स्वाक्पाद्यल् कुःचोकै, लवाद्यल्
 कुःचोकै, डामुला च्यन्चोकै, सेमुला
 च्यन्चोकै, सेचिंमो कुःचोकै, रोलुंमो कुःचोकै
 सिबेलो हल्चोकै, बुबेलो हल्चोकै, यासारी
 भाचोकै, साप्तिमारी पाःचोकै ।

बालाम का

बालाम का खार्मा

चेमा, हैंमाला, गलः साम पुपम,
चंकांमोर, सेकु, आही, पिरिम, पिरिम
फुड, डाजिम्, धोकसी जिम् सिताम्से,
ग्यावा, हिक्सी, लेखोलीके यिकुसे खार्मा
प्लोचोदिम् ।

बकालु तोंमा, न्यवालु तोंमा,
जिखीमी तोंमा, बुरोमी तोंमा, तोसिरी
तोंमा, सालाम्री तोंमा, मुकुसी तोंमा,
धोलोसी तोंमा, यांमारी तोंमा, दाम्दिरी
तोंमा, तोकोरी तोंमा, मान्दिरी तोंमा,
रिक्तेन्जी तोंमा, पुक्तेन्जी तोंमा, स्वाप्ल्ये
तोंमा, लप्ल्ये तोंमा, खुम्बुहो लेसानिमा,
मडसादा च्यमानिमा, वायेमी तोंमा,
तुडखोमी तोंमा, व्वोलीदा धेनेमी तोंमा,
सिब्खाहो खामानिमा, थोःचेहो नेरी
जोंमानिमा, इकेदा एकेदा चाचा
वारिम्दा निङ्का माःबो, याःकामाःबो,
खार्माका माबो, खार्सीका माबो, दाःसो
दानेनादा मोको, इकेदा मोको एकेदा,
चाचा वारिम्दा मोको निङ् पानाब,
याःपानाब, खार्मा पानाब, खार्सी पानाब,
खार्मा खार्सी लोकोको, डिन्सी कोसी,

ल्व्वासी लोक्सी, जोकोदेकै बबलोकोकै ।

सिसिसिया तोंमा, बकालु तोंमा,
न्यवालु तोंमा, सिसिसिया तोंमा, जिखीमी
तोंमा, बुरोमी तोंमा, सिसिसिया तोंमा,
तोसिरी तोंमा सालाम्री तोंमा, सिसिसिया
तोंमा, मुकुसी तोंमा धोलोसी तोंमा,
सिसिसिया तोंमा, यांमारी तोंमा दाम्दिरी
तोंमा सिसिसिया तोंमा, तोकोरी तोंमा,
मान्दिरी तोंमा, सिसिसियाः तोंमा,
रिक्त्यन्जि तोंमा पुक्त्यन्जि तोंमा
सिसिसिया तोंमा, स्वाल्फे तोंमा लल्फे
तोंमा, सिसिसिया तोंमा, खुम्बुहो
लेसानिमा, मंसाहो च्यमानिमा,
सिसिसिया तोंमा, वायेमी तोंमा, तुंखोमी
तोंमा सिसिसिया तोंमा, सिब्खाहो
खामानिमा थोचेहो नेरीजंमा सिसिसिया
तोंमा ।

बकालु तोंमा, नयवालु तोंमा,
सिसिसिया तोंमा, मुलिफ्रेदा, लेसाफ्रेदा,
इखार्मादा, मोचि खार्मा, फुफुफुले
बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा, हैंमालादा,
हेतालादा, इखार्मादा, मोचीखार्मा
फुफुफुले, बःबःलो को, सिसिसिया तोंमा,

गःलहो द्यब्खायोदा, इखार्मादा
मोचीखार्मा, फुफुफुले, बःबःलोको,
सिसिसि या तोंमा, सेलेवादा, लिंमावादा,
इखार्मादा मोचीखार्मा, फुफुफुले
बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा, माइसा
म्चीदा, भाराचिदा, इखार्मादा
मोचीखार्मा, फुफुफुले, बःबःलोको,
सिसिसिया तोंमा, फोरोचिदा, व्य
ल्जाम्चीदा, इखार्मादा, मोचीखार्मा,
फुफुफुले, बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा,
यीनिकुदा, फुनिकुदा, इखार्मादा,
मोचीखार्मा, फुफुफुले, बःबःलोको,
सिसिसिया तोंमा, ग्यवाकुदा, स्वाबकुदा,
इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफुफुले
बःबःलोको, सिसिसिया तोडमा, ञाडा
जिम्दा, माडा जिम्दा, इखार्मादा,
मोचीखार्मा, फुफुफुले बःबःलोको,
सिसिसिया तोंमा, दिबुजिम्दा, धोरोजिम्दा,
इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफुफुले
बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा भक्पा
जिम्दा, -वासा जिम्दा, इखार्मादा,
मोचीखार्मा फुफुफुले बःबःलोको,
सिसिसिया तोंमा, हादिजिम्दा, भारा
जिम्दा, इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफुफुले
बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा, सिताम्सेदा,

वालासेदा, इखार्मा दा, मोचीखार्मा,
फुफुफुले बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा,
पिरिम्लेदा, प्रेम्मुलेदा, इखार्मादा,
मोचीखार्मा, फुफुफुले, बःबःलोको,
सिसिसिया तोंमा, चंकामो हिदा ब्रोलुंमो
हिदा इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफु फुले
बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा, चंकामो
सेकुदा ब्रोलुंमो सेकुदा, इखार्मादा,
मोचीखार्मा, फुफुफुले बःबःलोको,
सिसिसिया तोंमा, खारालेदा, जिम्लेवादा,
इखार्मादा, मोचीखार्मा, फुफुफुले
बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा, कुरुवोदा,
तोक्तो वादा, इखार्मादा मोचिखार्मा
फुफुफुले बःबःलोको सिसिसिया तोंमा,
कुक्कूयूमा बेलुवादा इखार्मादा मोचीखार्मा
फुफुफुले बःबःलोको, सिसिसिया तोंमा ।

गुसीरी ह्यज्चो

बकालु तोंमा, न्यवालु तोंमा,
सिसिसिया तोडमा, निनादा नाज्चा
राम्दिम्, चाचादा कोमे राम्दिम्, गुसिरिदा
मायारिदा धिवा ह्यम्नी ह्यप्दी वोडा
खायेखादी खादिवोडा सिसिसिया तोंमा,
सुंकारदा, वांकारदा धिवा ह्यम्नी ह्यप्दी
वोडा खायेखादी खादिवोडा सिसिसिया
तोंमा, नासिम्दा नायेदा धिवा ह्यम्नी

हयप्दी वोडा खायेखादी खादीवोडा
 सिसिसिया तोंमा, पियामोदा धयामोदा
 धिवा ह्यम्नी ह्यप्दिवोडा खायेखादि
 खावोडा सिसिसिया तोंमा, कार्चीमोदा
 भ्यक्चीमोदा धिवा ह्यम्नी हयप्दी वोडा,
 खायेखादी खादीवोडा सिसिसिया तोंमा,
 पोब्चिमोदा न्यक्सिमोदा धिवाह्यम्नी
 ह्यप्दिवोडा खायेखादी खादीवोडा
 सिसिसिया तोंमा, धिमोदा जेमोदा धिवा
 ह्यम्नी ह्यप्दिवोडा, खायेखादी खादीवोडा
 सिसिसिया तोंमा, जुसारादा कासारादा
 धिवा ह्यम्नी ह्यप्दिवोडा खायेखादी
 खादीवोडा सिसिसिया तोंमा, लादिमोदा
 मुक्दयल्मोदा धिवाह्यम्नी ह्यप्दिवोडा
 खायेखादी खादीवोडा सिसिसिया तोंमा,
 जेकोदा पेकोदा धिवा ह्यम्नी ह्यप्दिवोडा
 खायेखादी खादि वोडा सिसिसिया तोंमा,
 तोक्सदा फेरोदा धिवा ह्यम्नी हयप्दीवोडा
 खायेखादी खादिवोडा सिसिसिया तोंमा,
 आलामोदा, गंगुमोदा, धिवा ह्यम्नी
 हयप्दीवोडा, खायेखादि खादिवोडा,
 सिसिसिया तोंमा जुथोमोदा त्वक्थोमोदा
 धिवाह्यम्नी हयप्दीवोडा, खायेखादि
 खादिवोडा, सिसिसिया तोंमा, बाजिमोदा
 थारीमोदा धिवाह्यम्नी येखादि खादी वोडा

सिसिसिया तोंमा, खिन्ची मोदा,
 प्राप्चामोदा, धिवाह्यम्नी हयप्दी वोडा
 खायखादी खादिवोडा सिसिसिया तोंमा,
 लिचामोदा थोमोदा धिवाह्यम्नी हयप्दीवोडा
 खायेखादि खादिवोडा सिसिसिया तोंमा,
 नेपाल्मोदा न्यवाल्मोदा धिवाह्यम्नी
 हयप्दीवोडा, खायेखादी खादिवोडा
 सिसिसिया तोंमा ।

सिब्बा स्यल्चो,

बकालु तोंमा, न्यवालु तोंमा
 सिसिसिया तोमा, चापुनिहो होमेलादा
 धिवा थोनि थोदिवोडा स्यल्यल्यवा
 स्यल्दीवोडा सिसिसिया तोंमा, होलिप्जा,
 फ्रेमुजादा, ध्यावजा, माताजा, नक्सजा,
 बानजा, सिफाग्रोदा मायाग्रोदा
 सिम्दीरिदा बाथारिदा फोक्सीरिदा
 व्वाम्मुरिदा दिलिबुरिदा नामुलादा
 चिक्चिरीदा बेल्मारिदा हादिरी, रदीरी,
 सेनारिदा तंकारिदा धिवाथोदि थोदिवोडा
 स्यल्यल्यवा स्यल्दीवोडा सिसिसियातोंमा,
 सिप्खायो खामायोदा धिवाथोनी थोदिवोडा
 स्यल्यल्यवा स्यल्दीवोडा सिसिसिया तोंमा,
 सिब्बा खामा योदा धिवाथोनी
 थोदिवोडा स्यल्यल्यवा स्यल्दीवोडा
 सिसिसिया तोंमा,

बकालु तोंमा, न्यवाल् तोंमा, जिखिमी तोंमा, बुरोमी तोमा, तोसिरी तोंमा, सालाम्री तोंमा, मुकुसि तोंमा, धोलोसी तोंमा, यांमारी तोंमा, दाम्दीरि तोंमा, तोकोरी तोंमा, मान्दिरी तोंमा, रिक्तेन्जी तोंमा, पुक्तेन्जी तोंमा, स्वाप्ले तोंमा, लप्ले तोंमा, खुम्बुदा, लेसानिमा, मंसादा च्यमानिमा, वायेमी तोंमा, तुखोमी तोंमा, सिब्बादा खामानिमा, थोःचेदा नेरीजंमा निमा, दासो इके, एके, खार्मा पानाब, खार्सी पानाब, खार्मा, खार्सी, बबलोकोको, एके ह्यप्चोम्दी ह्यप्ते, थोचोम्दी थोःदे, स्यल्चोम्दी स्यल्देको, ज्यन्चोम्दी ज्यन्दे, को, बाजी थारी द्यल्दीम् खिन्वी, व्वारी, दःनि क्वांखेल् द्यल्दिम् काःसाम्, किःसाम् राःसोम्, वायेम् व्वोली, धेनेम् व्वोली नित्ती गिचोको, वेयम तुडखो ध्यनेम तुडखो, नित्ती गिचोको पिक्ती गिचो चुक्ती जिचोदेकै ।

बकाल्दी

सैतो, अम् बनेना खृम्चोकै, सिब्बाम् बनेना खृम्चोकै, खामाम् बनेना खृम्चोकै, सुंकारमी बनेना खृम्चोकै, वांकारमी बनेना खृम्चोकै, नासिम्मी बनेना

खृम्चोकै, नायेम्मी बनेना खृम्चोकै, पियामोम् धयामोम् बनेना खृम्चोकै, कार्चीमोम् बनेना खृम्चोकै, भ्त्यक्चीमोम् बनेना खृमचेकै, पोक्चीमोम् बनेना खृम्चोकै, न्यक्सिमोम् बनेना खृम्चोकै, थिमोम् बनेना खृम्चोकै, जेमोम् बनेना खृम्चोकै, जुसाराम् बनेना खृम्चोकै, कासाराम् बनेना खृम्चोकै, गुसिरिम बनेना खृम्चोकै, मायारिम बनेना खृम्चोकै, लादिमोम् बनेना खृम्चोकै, मुक्दयल्मो गंगुमाम् बनेना खृम्चोकै, तोक्सिम बनेना खृम्चोकै, फेरोम बनेना खृम्चोकै, आलामोम् बनेना खृम्चोकै, गंगुमोम् बनेना खृम्चोकै, जुथोमोम् बनेना खृम्चोकै, ल्वक्थोमोम् बनेना खृम्चोकै, बाजिमोम् बनेना खृम्चोकै, थारीमोम् बनेना खृम्चोकै, खिन्वीमोम् बनेना खृम्चोकै, प्राप्चामोम् बनेना खृम्चोकै, लिचामोम् बनेना खृम्चोकै, थोःमोम् बनेना खृम्चोकै, नेपालमोम् बनेना खृम्चोकै, न्यवाल्मोम् बनेना खृम्चोकै, रादिका दिम्चोकै, पिदीकौ, पिदिका दिम्चोकै रिस्दीकौ, रादिका दिम्चाकै, ग्यस्दिदकौ, ग्यस्दीका दिम्चोकै, स्यम्स्दीको, चादिका दिम्चोकै, होदिकौ,

अदिम्चोकै, बान्दाम् दिम्चाकै निन्दामोउ,
ल्किमो दिम्चोकै थारेउ ।

थाम्दी

अ मुकुसीये धोलोसी, अतोसिरीये
सालामी, अपिःना तिक्चोकै, जुथोमो
पिःना तिक्चोकै, ल्बक्थोमो पिःना तिक्चो
कै, रिक्वीसी फिना तिक्चोकै, दालामो
पिःना तिक्चोकै, हिलिजु पिःना तिक्चोकै,
बुलिजु पिःना तिक्चो कै, डाकुजुपिःना
तिक्चोकै, डालेजुपिःना तिक्चोकै, अः
तिक्चोकै, बान्दातिक्चोकै निन्दामौ,
ल्किमो तिक्चोकै थारेउ ।

क्रेसिम्दी

अजिखिमी ये बुरोमी ये,
अःयाडमारी ये दाम्दीरी, तोकोरी ये
माम्दीरी, रिक्तेन्जी पुम्तेन्जी ये, अन्दीका
दिम्चोकै, जिल्दीकौ, भअपिना तिक्चोकै,
हिलीजु, पिना तिक्चोकै, बुलिजु पिना
तिक्चोकै, जेजीजु पिना तिक्चोकै,
ओम्फुजु पिना तिक्चोकै, डाकुजु पिना
तिक्चोकै, डालेजु पिना तिक्चोकै,
अदिम्चोकै, बाम्दाम् दिम्चोकै, निन्दामो,
क्लीमो दिम्चोकै थारेउ ।

चिताखुरदी

अ चिताखुरये व्वादिखुर अ नेवार

लिपु ये चिलिपु अ ख्यल्चोकै, सिप्खा
स्यलेकै खामामी, खामा स्याल्चोकै,
धिमामी स्याल्चोकै, अ दिम्चोकै, बान्दाम्
दिम्चोकै निन्दामौ, ल्किमो दिम्चोकै थारेउ ।

अ पुतेन्जीये धोरेन्जी पुदिका
दिम्चोकै जिल्दीकौ, चक्दिक्का दिम्चोकै,
थ्यक्दिक्का दिम्चोकै, जिल्दिक्का दिम्चोकै,
पुदिका अ दिम्चोकै बान्दामौ, बान्दाम्
दिम्चोकै, निन्दामौ, ल्किमो दिम्चोकै
थारेउ ।

लाप्चोदी

अ लाफेन्दुये बुफेन्दु सिब्खाम् बनेना
ख्यप्चोकै, खामाम् बनेना ख्यप्चोकै,
सुंकारमी बनेना ख्यप्चोकै, वांकार बनेना
ख्यप्चोकै, नासिम बनेना ख्यप्चोकै, नायेम्
बनेना ख्यप्चोकै, पियामो बनेना ख्यपचकै,
धयामो बनेना ख्यप्चोकै, कार्चीमो बनेना
ख्यप्चोकै, भ्ल्यक्चिमो बनेना ख्यप्चोकै,
थिमो बनेना ख्यप्चोकै, जेमो बनेना
ख्यप्चोकै, जुसाराम् बनेना ख्यप्चोकै,
कासाराम् बनेना ख्यप्चोकै, गुसिरि बनेना
ख्यप्चोकै, मायारि बनेना ख्यप्चोकै, जेकोम्
बनेना ख्यप्चोकै, पेको बनेना ख्यप्चोकै,
लादिमो बनेना ख्यप्चोकै, मुक्दयल्मो
बनेना ख्यप्चोकै, तोक्सि बनेना ख्यप्चोकै,

फेरोम् बनेना ख्यचोके, आलामो बनेना
ख्यचोके, गंगुमो बनेना ख्यचोके, जुथोमो
बनेना ख्यचोके, ल्वक्थोमो बनेना
ख्यचोके, हिलिजु बनेना ख्यचोके, बुलिजु
बनेना ख्यचोके, डाकुजुम् बनेना
ख्यचोके, डालेजुम् बनेना ख्यचोके ।

अम्बनेना, हल्चोके, सिब्खाम
बनेना हल्चोके खामाम बनेना हल्चोके,
फुलाम्मी बनेना हल्चोके, दोलाम्मी
बनेना हल्चोके, लालिखाम बनेना
हल्चोके बुलिखाम बनेना हल्चोके,
जाउमालाम्मी बनेना हल्चोके, लिखुमा
लाम्मी बनेना हल्चोके, कुर्मालाम्मी
बनेना हल्चोके, कुर्सीलाम्मी बनेना
हल्चोके, तापासालाम्मी बनेना हल्चोके,
येदुवालाम्मी बनेना हल्चोके,
चक्चिकुलाम्मी बनेना हल्चोके,
बुरीकुलाम् बनेना हल्चोके, अदि म्चोके,
बान्दामौ, बान्दाम् दिम्चोके, निन्दामौ,
ल्किमो दिम्चोके, थारेउ ।

अःधिसिमाये येलिखा, अः द्यम्बुलीये
ह्यताला, रादिका दिम्चो, पिदिकौ पिदिका,
दिम्चोके, राधिकौ अः चिरीये खःसी, अः
ताखुरीये तिखुरी, अपिःना तिक्चोके, जुथोमो
पिःना तिक्चोके, ल्वक्थोमो पिःना तिक्चोके,

हिलिजु पिःना तिक्चोके, बुलिजु पिःना
तिक्चोके, डाकुजु पिःना तिक्चोके, डालेजु
पिःना तिक्चोके, जेजीजु पिःना तिक्चोके,
ओम्फुजु पिःना तिक्चोके, अःदिम्चोके,
बान्दामो, बान्दाम् दिम्चोके निन्दामौ,
ल्किमो दिम्चोके थारेउ ।

तासेदिम् सेकुता काछी फक्सो
धिमा ब्राचोम्

एकेदा मोको माराका पास्तामे ?
माराका येत्तामे ? दाःसो दाःनिनादा
मोको एकेदा मोको फुलाम् दोलाम्मी
न्वक्स बक्सो, बाना बक्सो, डाबुचाम
बक्सो, नोक्पेचाम बक्सो, फुलाम्
दोलमदी सारी त्यम्चो, रेरी त्यम्चो तपु
त्यम्चो, धिपु त्यम्चो, पाक्ताकुनादा
मोको, एकेदा सिःसी क्वरा रान्तीन स्यम्
? ज्वालमा, को क्तिमो, रान्तानी स्यम्?
को सेःआ सेःआ मोःद, हारे हारे लाने ।
को हिवाचा, ल्वल्बचा, ममंहमी,
कक्तहंमी, आज्यक्चाद, रान्तानिम
बखादा तक्सोजानेको हारेहारे लानेदेई ।

तासेदिम् सेकुता अकाची
नेवारीलाई फक्सो आफामी खाचोखिम
खाःचोम्

लु मोको एकेदा माराका

पास्तामे ? माराका येत्तामे ? दाःसो दानिनादा, एकेदा नक्स बक्सो, बाना बक्सो, डाबुचाम बक्सो, नोक्पचाम बक्सो, फुलाम दोलामदी सारी तेम्चो, रेरी तेम्चो, पाक्ताकु नादा, सुंकारचा, वांकारचा, नासिम्चा, नायेचा, नाम्सीर्चा, सेक्वार्चा, बासिरी खेब्जा, रान्तानिको सुंकार वांकार नासिम, नाये, खालिकु, रिचिकु, नेल्खीरी, ल्पिक्तीरी, जेत्तानिम, बखादा, यकेदा नक्स बक्सो, बाना बक्सो, डाबुचा बक्सो, नोक्पेचा बक्सो, हाइ वालेके, ब्रोसोकु, खार्ते यीप्ते, व्वुरिख, ततेर्खा, सिबुकु, माबुकु, सदु, रेन्जी, गुलोकु, सफ्रेकु, रंकालुं, पंकालुं, डाकुलुं, बृकुलुं, मलाम्लु, सिसाम्लु, सयाखा, नेवाला, खाःनाबकै, खास्ता कै, खास्ता ।

चिः प्रक्चोम

सिब्वानाये, खामानाये, गदामोको मारादिका याम्तीमी ? मारादिका पन्तिमी ? दाःसो दानेनादा मोको एकेदा फुलाम, दोःलाम्दी सारी त्यम्चो, रेरी त्यम्चो, तपुत्यम्चो, धिपु त्यम्चो, पाक्ताकुनादा मोको, गदा सुंकार वांकारमी माखुतेलाको, जेको पेकोमी माखुतेलाको, एक्सोडा थोःचे नेरीदी

फुलाम् दोःलामदी, सारी त्यम्आ रेरी त्यम्आ दिमोको, गुकिमि याम्का पन्तिकाना, न्यंगुखो माराकिम्लाको, पुंदिमो, दोःदिमो, कक्चीमुनापुं तिकुभारापुं दिमोकै, ग सिब्वानाये, खामानाये, ब्यल्जामपुं नाये, फोरोफुनाये ।

मक्जेम्

सिवेम् तोरोक्पालाई सेम्दी पासो मोकाजीम मोक्सो पिरिम फुड पासोमि चि ब्रड

मक्जेम्

मुन्तीद, भ्याल्तिपिद, प्रोतिपिद, साप्तिपिद, मुन्तिकिद, भ्याल्तिकिद, प्रोतिकिद, साप्तिकिद, आमृलाम्मी प्रोतानिको, आम्सी लाम्मी प्रोतानिको, लालिखा लाम्मी प्रोतानिको, बुलिखा लाम्मी, जाउमा लाम्मी प्रोतानिको, ख्लिउमा लाम्मी प्रोतानिको, तापासा लाम्मी, येदुवा लाम्मी, चक्चिकु लाम्मी, बुरिकु लाम्मी, प्रोतानिको, चाचा येन्तानिको, कोमे, तोरक्पा येन्तानिको, किसानिद, पिसारिद, इनि बुम्सा बुम्सी, गिनाब, सुंकार वांकार ह्याप्तीनेको, जासिवा, तुसिवा, निपानेको, बार्सिवा कुसिवा निपानेकै, की सारीद, पि सारीदमी ।

आपी

अपीये, मुन्तिपि, भ्यल्लिपिये
प्रोतिपी, साप्तिपीये मुन्तिकीये,
भ्यल्लिकी, प्रोतिकी, साप्तिकी, अकी,
लालिखाम्, बुलिखाम्, प्रतानिको, कुर्मा
लाम्मी प्रोतानीको कुर्सीलाम्मी
प्रोतानिको, तापासा, येदुवाम्,
चक्कीकुम्, बुरीकुम्, प्रोतानिको, अकिये
बोलोगा, स्याल्लतानिको, बोलोगा,
खिकागो, चाचा, कोमे, यान्तानिको,
तोरक्का येन्तानिको साम्लामी येन्तानिको
ब्यल्सामी येन्तानिको ।

मुनारी तोलचा दाब्सिनिं अकीये
लुरिपा सारिकीये

साडाकौ, तंदुसेसारिकीये वालेखौ,
वालेखा सारिकीये सिबीसेउ, सिबिसे
सारिकीये धोनितौ ।

मुनारी दाब्सिनिं, लुरिपा सारिकीये
साडाकौ, तंदुसे सारिकीये रिंमाबु, जैलुं
दाब्सिनिं, लुरिपा सारिकीये साडाकौ साडाका
सारिकीये तंदुसे सारिकीये रिंखुमा ।

तोनिमी दाबिसनिं, लुरिपा सारिकीये
साडाकौ साडाका सारिकीये लिन्दिसे
सारिकीये याखेपा ।

ह्वाल्लिन्दी दाब्सिनिं, लुरिपा

सारिकीये साडाकौ, साडाका सारिकीये
सिबिसे सिबिसे सारिकीये फियुंमा ।

सुस्तो दाब्सिनिं, बाराले सारीकीये
हिंमौ, हिंमा सारीकीये नाम्मिंमौ नाम्मिंमा
सारिकीये पिछलेउ,

खार्मा अधोस्ताको, मुलिप्रे धोस्ताको,
लेसाप्रे धोस्ताको, ह्यंमाला, ह्यंमालम धोस्ताको,
ह्यताला, ह्यताला धोस्ताको, ग्वाल धोस्ताको,
द्यब्बा धोस्ताको सेलेवा, धोस्ताको लिमावा,
लिंमावा धोस्ताको माइसाम्ची, माइसाम्ची
धोस्ताको भाराची, भाराची धोस्ताको फोरोची,
भोरोची धोस्ताको ब्यल्जाम्ची धोस्ताको, यीनिक्
फुनिकु ग्यवाकु स्वाबकु दिबुजिम् धोरोजिम्
भक्पाजिम् रसाजिम् हादीजिम् भाराजिम्
सिताम्से वालासे, पिरिम्ले धोस्ताको फ्रेमुले,
तोरक्का खी साम्लामी ? स्वारुवा चंकामो ?
स्वारुवासेकु धोस्ताको मालेवासेकु, मालेवासेकु
धोस्ताको स्वारुवाही धोस्ताको, मालेवाही
धोस्ताको, चंकामोसेकु धोस्ताको ब्रोलुंमोसेकु
चंकामोही धोस्ताको ब्रोलुंमोही धोस्ताको, पिरिम्ले
धोस्ताको फ्रेमुले धोस्ताको, खारावा धोस्ताको
जिम्लेवा धोस्ताको ।

साम्लामी दाब्सिनिड आपीदी

अपिये, लुरिपासाडाका, देवानाने

रिडमारानी, मातानाने साम्नीरानी,

अंमालीमा नाम्सीमीद, एलेरीने एडखे रीद,
 सालेरीने तोक्पेरीने, ओम्बीरीद फोक्दरीद,
 जाल्खीरीद पुर्जारीद, सिकीमीद परीमीद,
 सेनामीद सा खिमीद, डालीमीद ताखीमीद,
 अंमालीमा, नाम्सीमिद, अअंमाद अलंमाद,
 अअंमासारीद, अलंमासारीद ।

अःकिये, सुंकार ह्यज्चोकै, वांकार
 ह्यज्चोकै, नासिम् ह्यज्चोकै, नाये ह्यज्चोकै,
 पियामो, पियामो ह्यज्चोकै, धयामो

ह्यज्चोकै, कार्चीमो हेज्चोकै, भ्त्यक्चिमो
 हेज्चोकै, पोक्चीमो ह्यपचोकै, न्यक्सीमो
 ह्यज्चोकै, थिमो हेज्चोकै, जेमो हेज्चोकै,
 जुसारा ह्यपचोकै, कासारा ह्यज्चोकै, गुसिरि
 हेज्चोकै, मायारी हेज्चोकै, जेको हेज्चोकै,
 पेको हेज्चोकै, लादिमो, ह्यज्चोकै, मुक्दयल्मो
 ह्यज्चोकै, तोक्सी फेरो ह्यज्चोकै, अ
 कुचोको, बार्सिवा कुसिवा जासिवा तुसिवा,
 निःपाःचोकै, सिलोडमो राज्चोकै थिम्स्ता ।

रिला

निनेनाप्चा बाहिंड तोलचा रिला (वंशावली) दोःचा (थर)

खातेल, सिःसि, चुकुम, खायेतो,
 सिबुकु, सिम्नी, साला, चिनि (चुनि)
 चादो, निनामा, निनेनाप्चा, तोरक्पा,
 साम्लामी, मिन्चा, डइसा, रेचाकुपा,
 कक्तिसल, (बिरुपाछे) रिनाहं, वालिमो,
 फृब्दिम, तुम्लो, येलम्बर, गालिंजों,
 आसामा, जीतेदास्ती, स्थुं, गस्ती,
 सुयेमाहं, अन्तिपा, नक्स, जाम्चा, श्रीजं,
 खम्बु, पदलु, थिली, लोप्तिपा, बाहिंड,
 पायोहवं, दुमोवा, रुवुसालु, तपेल्लु,
 वारिप्सावा, तिम्बिवा, धिम्बिवा, साम्बिवा,
 नेचेपो, आसावा, नांगेल, धोयोंगे,
 खालिवा, रुंबु, रेन्दोक्पा, ह्वासाली, होपाते
 तोलचा, सांकाते रिनाम्साचा, ग्यलक्ते

रिपोचा, खार्सा, खातुक, चाडाचा,
 चातिहो, मुनारी, आत जैलुं, तोनिमी,
 हलिनदी, सुस्तो, पियाचा, मुलिवा,
 थाम्रोचा, दिलिंवाचा, हजुपाचा, युम्बुचा,
 दिबुर्चा, खाराहिल्चा, नामबेर्साचा, हंगुचा,
 तार्कासे, खाल्से, सेचोचा, रोल्लेचा, रोके,
 दुमोचा, रिपोचा, रिनाम्साच, दुब्लोचा,
 लुतिचा, नाम्बेर्साचा, देल्देल्चा,

मुनारी, तोलचा रिला

मुनारी, आताद, जैमल, तेक्मल,
 सेनाम्सीरी,

जैमल, आताद, दल्लिजति, कालुराई,
 लहराई, लहराइ, आताद, सुकुमे, फौदे,
 जफते, स्वारुपे, जहरे, सुकुम, आताद,

चन्द्रे, बसुमन, दलखम्ब,
चन्दे, आताद, निर्मल, धिर्जमन, हर्कधन,
धर्मे, पिलुक्चिलाआ, निर्मल
धिर्जम, आताद, नरे, धर्मे, हस्ते,
पिलुक्चिलाआ
नरे, आत अगम्सेर, लालबहादुर, फुचे,
रंगमन, हिवादिआ,
हर्कधन, जोरमन, रत्न तोलचो,
जोरमन, बिरबहादुर, कर्मे, सिबी,
धर्मराज, तदु, भते, गुइठे, तिचबहादुर,
धरान लाआ, जनबहादुर, तोसिआ,
गमधन, सिबे,
कर्मे प्रेमे, सिबी,

बसुमन, आताद, थिर्मन, जुम्बुरै
हारिता सिबेहं, छैते, हने,

थिर्मन, आत गंगे, पुर्ने तोलचा,
गंगे, आताद, गम्बहादुर, लिन्दी, धने
जिराबादुर, मगबादुर, छुछुने,
(नाम्सिर्चा)

जिराबहादुर तोलचा, आता पिठे,
गुइचे, छाली, सेते, नौले,
मगबहादुर तोलचा, अरुण कुमार,
पुर्ने तोलात आता थलराम,
चन्द्र बिक्रम तोलचा, मासेपु लाआ,
हने तोलचा, आता सेरबहादुर,

पदमबहादुर, प्रेमबहादुर, भिमबहादुर,
भिमबहादुर, आताद, सिबधन,
बलधन, हिमाधन, नौलधन,
सरनजित,
जुम्बुरै, छैते, तोलचा, सोलु लाआदसी,
दलखम्ब, आताद, सैबिरे, भैबिरे,
धनराजे, बज्जरे, बिसुराजे,
धनराजे, आताद, दरमने, बमबहादुर,
जैबहादुर, अतिबले,
बमबहादुर, आताद, जम्मले, भते,
कुमार धन, कम्पुधन, रुकमन
तोलचा, मुगुधन, सिबीसे
कुमार धन आता, पुस्प तोलचा,
कम्पुधन आता, तोलचा, नैनराज
तोलचा,
रुकमन, आताद, सुन्दर, सन्जित
तोलचा,
लिन्दिसे फौदे, शन्ते, सुरमन, दौलथे,
आसाजित,
सुरमन, सिरनन्द, बालनन्द, काल्पाते,
हरिप, जेठबिर आता, इन्द्रधन आता,
हिरालाल, सुमन, गाधिलाल,
लिन्दिसे, दौलथे
मनहर्क तोलचा, फिदिम लाआ,
हरिप तोलचा आता,

मेखजित, रामजित, तोस्आदसी,
 स्वामे, पर्ने,
 मोतिराज आता, रिखिधन, सागर,
 आसाजित आता, भैसिं, बिरसिं, भैसिं
 आता, हस्मन, भालामन, मेतिजोर,
 जितबहादुर, भुटान लाआ,
 हस्तमान तोलचा, बलरम, उत्तर
 बहादुर, ढबले, छकने, धरान लाआ,
 भालामन तोलचा, कालीबादुर,
 मेतिजोर, अम्मर, यीम्पा,
 बिरसिं आता, तकमने, दिकमने,
 आता, दिपक, लिन्दे, छाळी, याछा,
 सिबिसे, जफते आताद, आसपती,
 बाजन्सिं, तारानिधि, बगमबिर,
 कालुराम, कासुराम, हर्कमान, महाबिर,
 तारानिधि, जबरे आता, धनलाल,
 जबरे, रहरमन, चतुर्मन, किर्तिमन
 आता, धने आता, सर्वे, मुंगाधन,
 सिबि, रहरमन, घमन्दे, तदु, सिबी,
 राजबिराज लाआ, धनलाल आता,
 हर्कबादुर आता, आसबहादुर, मनबिर,
 पुकुले, आसाधोजे आता, गोठमन,
 रुपरै, पन्चबहादुर, राम, लक्षुमन
 हिवादिआ आता, भालाराज,

गोठमन आता, बिखे तोलचा,
 रुम्जटार, लाआ
 सोभितमन आता, चुर्से, आसपति,
 उतिलाल, सोमबादुर,
 चुर्से, बले, जोरधन, तकले, चके,
 मकरे, कटारी लाआ, जोरधन आता,
 सोकुमार आता, देउकुमार, उत्रे,
 पुकार, प्रेम,
 आसपति आता, ध्यनसिं, जोरसिं,
 मनबली, जोरसिं आता, तिलके, छत्रे,
 बिनोद, सुरेस,
 उतिलाल आता, स्वामे, पुर्ण,
 जनधोजे आता, खाखारे, भिमे आता,
 देउकुमार, नरे,
 मनधोजे आता, घोरले, बलबादुर,
 पदम्बादुर आता, मनोज
 जनधोजे आता, खाखारे, भिमे,
 खाखारे आता, मित्रे, आता तुंगु,
 स्वारुपे आता, जक्ते, बिदुरमन,
 जैभक्ते, बखते,
 जक्ते आता, मनराजे, आसरथे, गौरे,
 मनराजे आता होमबहादुर, लिन्दी
 हाकबहादुर,
 हमबहादुर आता, तदु, देवनन, संकर,
 गोपी,

भगिराज, छमसे,
 बिदुरमन, राजबल, खिखिने, बखते,
 कृस्नमन, काले,
 कृस्नमन आता, स्यमकर्ने, बिरकर्ने,
 रामकर्ने,
 चितमन, मोटे,
 बुदुल्के, हैकमसिं, कृस्नबली, उत्रधोज,
 जानुक्सिं, बिदुरमन, सप्ते, प्रस्मे,
 मिर्घाराज,
 कृस्नबली आता, दिकबादुर,
 अकलबादुर, माइतिराज,
 सप्ते, हर्कराज, किरिं, सिबी,
 दिकबादुर, दुवाजित,
 माइतिराज, लोकबादुर, लिन्दे, छाली,
 सिबी,
 अक्कलबादुर आता, ललिबादुर,
 मनिराज, गंगराज,
 अकले, ललिबादुर आता, सुभचन्द्र,
 मोतिचन्द्र
 जैभते आता, तदु, अगम्सिं, धनभक्ते,
 सिबी,
 धनभक्ते आता, लामा,
 सम्सरे, आता उजुरे, इन्द्र, महेन्द्र
 आस्पुरे, रामनी, हर्कधोज, गगने आता
 महाजित, धनजित, शुभने, मकने,

आता बाखाने, कातिमिची, धनजित,
 जहरे आता, जग्गे, सिंगे, कन्चे, भन्चे,
 सिंगे आता, जितबहादुर, इन्द्रबहादुर,
 कालंचे, इन्द्रबहादुर, राजमन,
 तेजमन, कर्मसिं, प्रतापसिं, मतापसिं,
 कन्चे आता, मनबादुर, फुल्बर्ने,
 कुलबहादुर, ज्यानबहादुर पत्रबादुर,
 रिमबहादुर, थमराज, नौराज,
 मौलबादुर आता, नानिराम,
 मानषराम, टंके, गोपाले, हिरे,
 मनबादुर आता, पुर्ने आता, जितमन,
 चित्रकुमार, राजकुमार, विष्णु
 कुलबहादुर आता, तड्डु, तकने,
 भरुमन, तिथिबहादुर, चन्द्रमन, सेते,
 सन्तुराम,
 रामधोजे आता, रेखे,
 मुनारी, सेनाम्सिरी, हिराबिर, पिरथसिं,
 दिर्घसिं, पन्चकर्ने, स्यमकर्ने,
 स्यमबादेर, भैबादुर, हर्कमन, गुमाने,
 शन्ते, सिरिमन, सान्के, बम्बीर, बर,
 पोपे, तिर्थसिं, दिर्घसिं, बासकर्ने,
 दल्लिजति, निपने फस्कु,
 जैलुं, तोलचा रिला,
 दाइराम, कदमे, मदमे, गोपाले, रोगे,
 भुपले,

बलसिं आता, असले, धनबले,
 पुर्णमन, तुलमन, खबरे, मुसले,
 मुगाधन, तिलके, धनेस,
 असले, बिलुरै, जसमने, असले आता,
 फुलबादुर, नस्वीरे, इमने, धनबले,
 चिलो
 खबरे, अब्दिल,
 मोतिलाल, जबरधन, चमे, गबुले,
 उतिधन, सन्तुधन,
 जसधन, तकबिर, जबरधन, रुपराज,
 रामधन, गबुले, अछेकुमार, रामधन,
 आता, हरे,
 करता, बिस्ने,
 लामखुत्ते, बाले, कृष्णमन, आता
 अकले, जोग्धने,
 रामकुमार, चंगा,
 नौलधोज, दिकबहादुर, कुलबहादुर,
 बलबहादुर, छाली, सिबी,
 कुलबहादुर आता, गोपाल, बुद्धराज,
 बलबहादुर आता, प्रेमराज, भुपराज,
 राजाबाबु, रोगे, हर्कबहादुर, सिरिजोर,
 हिरालाल, बिरालाल, आसधन,
 दीर्गधन, अजिगर
 हर्कध्वज, सिरिजोर, आसधन, धिरचं,
 चंद्रबादुर, दिघसिं, भुब्दले,

दिखबहादुर, कालु, रघुबिर, हैकमसिं,
 मौले, तिलक्सीं, घमन्दे,
 दसरथे, किर्पा, जगते, नरजित,
 टेकबहादुर, रामु,
 रोगे, घेप्ते, गोपाले, भुपाले, दलबीर,
 कुमेरे, चाँचे, दर्जे, दिगम्बर,
 धुताप्सीं, मन्वली, लाल्मने, बाल्सिं,
 आजिम, अजितमन, बौधे, अंगे,
 काले, रामबीरे, लुते, सेते, धनसोर,
 केशरे, करमन, बलबहादुर,
 रामे, गुदुल्के, लिखे, जिताबीर, छकने,
 जिराबीर, बाले, आसधने, नौले,
 दिक्बादुर, पदमबहादुर, कर्णबहादुर,
 बलबहादुर, प्रेमबहादुर, पार्कुले,
 पासुंगे, मेजरे, उत्रे, भागिने, किकिने,
 सार्के, गजे, भारते, चतुर्मन,
 हर्कमन, दौलसिं, तुबे, दमदरे, कासे,
 माते, रनसोर, हस्तमन,
 मन्राजे, जितबिर, भक्ते, आसमने,
 हलिन्दी रिला,
 बाजिलुं, तुलबर्न, हुर्तेपा,
 रनसोर, धनसोर, रत्नपुर, फिस्ते,
 फचिन्ते, तुँबे, आसलामा,
 पहले, अजपे, गजपती, भबे, अजम्बरे,
 पितम्बरे, चांगे,

भैरे, भद्रे, चतुरे, कितापसिं, धेवानसिं,
 मतापसिं, जामानसिं,
 जैने, रामध्वज, मंलराम, सन्ते,
 रामकुमार,
 रामधोज, तेजे, यामे,
 भैरे, गरे, लाखबादुर, बलबहादुर,
 रबिधोज, एकराज, पृथिराज, तिलके,
 स्यने,
 फिस्ते, फचिन्ते, पिर्थुमन, भैरे, भद्रे,
 चतुरे, भद्रे, ध्वासे, आता टाउके,
 लुते,
 धन्जुरै, लालमन, बिरुलाल, मनिजन,
 जिते, मगुधन,
 सिरिमन, करमन, कृपा, सिबी
 जंगधोज, रंगधोज, गंगधोज, धर्मधोज,
 मनिधन, लिदे, छाली, तुले, जोगबिरे,
 छबिरे,
 मनिधन, गुणराज,
 मनिधन, प्रेमकुमार, लिदे, गोठकुमार,
 तेकजित, गुणराज,
 रंगधोज, आता कबिराज, आता हस्ते,
 जितबहादुर, बबिन,
 गंगधोज, अदिमन,
 धर्मधोज, दुर्गधोज, पिर्थुमन, करमन,
 किर्पा, सिबी,

आसबादुर, अंगे, काला, लालमन,
 बिरुलाल, मनिजन,
 धनजरे, बिरुलाल, मनीजन, जिते,
 बंसे, अरमसिं,
 बरमसिं, राजनद, दिलुबाजे, दलमन,
 भक्तु, गेलकते,
 तितार्ल, पंचसिं, ल,
 करबिर, मजबादुर, तेक्धने, दलधने,
 मक्धने, अम्धने,
 मजबादुर, पत्मे, नारायानकाजी,
 सिबी,
 मक्धने, हर्के, सिब,
 जगने, धनभागी, राजबादुर,
 अजम्बरे, पितम्बरे, तदु, केसरे, पदमे,
 जने, चन्द्रे, फुचे,
 पितम्बरे, जगते, सिबी,
 तोनिमी रिला,
 सिरिलाल, चन्दिलाल, पुनभद्र, छत्रमन,
 धराइ, जस्जीते, भालाराज, दुमोजित,
 देसिमन, पपतले, नारादमुनी,
 शान्तीकुमार,
 धनहर्के, कालबीरे, कालतुं, जैराज,
 मोतीराज, पल्लुराम,
 ल्येसिराम, हाताराइ, साखाराइ, बदे,
 कर्मतुन्दु, रनभद्र,

छत्रमन, हस्ते, बिरजगो, जितवीर,
 भुवानसीं, विराज,
 खगराज, उत्रकुमार, चुसें, धेन्सीं,
 मानबीर, पोपे,
 सिरिलाल, विरजगो,
 बिरजगो, जितविर, धनहर्के, छालिन्दे,
 पृथ्वोल, सिंगमन,
 जितविर, तंदु, लिदे, जखते, चलने,
 देसिमन, पप्तले,
 नारादमुनी, सान्ता,
 जखते, हाथिमन, बागमन,
 धनहर्के, जगबादुर, नौराज, भटे, थाकु
 ठेबु, दिलबादुर,
 सिंगमने, मुजरे,
 चन्दीलाल,
 पुनभद्र,
 तलके, गुनबादुर, कनकसिं, सुन्बादुर,
 कालभाने,
 लालबादुर, सत्रे, कर्नबादुर, कटक
 बहादुर, सिरिजोर, टाउके,

गुनाजोर, देउकु, बुदि,
 अर्थमसिं, पर्थमसिं, राजनन्द,
 दिलवाज,
 अबिराज, पहले, लालबादुर, कर्नबादुर,
 अमृते,
 पहले, टलके, कनकसिं, सुनबादुर,
 आता बलिराज, तुंतुं, सुकराज,
 दिलवाज, देउवासी, कुलवासी,
 सिदिराज, तखजित, आसजित,
 आसजित, रनभद्र, जारजित, रहरमन,
 रनभद्र, हस्ते, नसिधन, रिठे, रुप्सिं,
 राजबोली, रिठे आता सुभराज, जुद्धे,
 रुपसिंह आता, बुद्धे, राजबोली आता,
 धनीराज, मणिराज,
 जोरजित, भक्तबादुर, लिदे, छाली,
 याछ, मंगले, हर्कबोली,
 मालजित, रबिन, भोजे, दंके, पाकुने,
 कुलवासी, जैराज, मतिराज, अबिराज, ल्येसिराम,
 पल्लुराम,

फुंलाम थो:चे मोसिम सारी

हुपा हवन्सी

मोसिम्का दिम्
खार्मा सिबेम् पावानाम थिङ
प्लोचोदिम्

मोसिम्कादि मो:सोसि

मलसारीद, पलसारीद, प्रोतीसारीद,
साप्तीसारीद, साचासारीद, साचीसारीद
थोचे जक्ता नेरी जक्ता, को । इनिके
निका मा:बो, याका मा:बो, खामार्का
मा:बो, खार्सीका मा:बो, मुलिफ्रे माचो:थी,
लेसाफ्रे माचो:थी, सेरिम् माचो:थी,
कोखुम् माचो:थी, पिरिम्ले माचो:थी,
फ्रेमुले माचो:थी, सिब्बा माचो:थी, खामा
माचो:थी, सेकुता माचो:थी, माकुता
माचो:थी, नाप्ची माचो:थी, बेलुवा,
माचो:थी, पिसुता माचो:थी, मासुता
माचो:थी, मलनिङ मापाथी, पलनिङ
मापा:थी, प्रो:तिनिङ मापा:थी, साप्तीनिङ
मापा:थी, साचानिङ मापा:थी, साचीनिङ
मापा:थी, दा:सो दा:निना इनिखार्मा
खार्सीदा ।

मुलिफ्रे चोस्ता, लेसाफ्रे चोस्ता,
सेरिम् चोस्ता, कोखुम् चोस्ता, पिरिम्ले

चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिब्बा चोस्ता,
खामा चोस्ता, सेकुता चोस्ता, माकुता
चोस्ता, नाप्चि चोस्ता, बेलुवा चोस्ता,
पिसुता चोस्ता, मासुता चोस्ता, मलसे
भृ:ने, पलसे भृ:ने, प्रोतिसे भृ:ने, साप्तिस
भृ:ने, साचासेभृ:ने, साचीसे भृ:ने, खाउमारी
पा:सिने, खासेमरी पा:सिनेको ।

तोरक्पा दाबिसनि, मुनारी तोलचा,
दाबिसनिं, लुरिपा साडाका तंदुसे वालेखा
सिबिसे धोनिता,

मुनारी, दाबिसनिं, लुरिपा साडाका
तंदुसे रिंमाबु ।

जैलुं, दाबिसनीं, लुरिपा साडाका
तंदुसे रिंखुंमा ।

तोनिमी, दाबिसनिं, लुरिपा
साडाका लिनदीसे याखे पा ।
हलिन्दी, लुरिपा साडाका, सिबिसे
फियुंमा ।

सुस्तो, दाबिसनिं, लुरिपा साडाका,
बाराले हिंमा पिछले नाम्निंमा ।

मलसेभृ:ने, पलसेभृ:ने, प्रोतिसेभृ:ने,
साप्तीसे भृ:ने, साचासे भृ:ने, साचिसे भृ:ने,

खाउमारी पासिने, खासेमरी पासिने ।

पियाचा, दाबिसनिं, लुरिपासाडाका
हहले हलिता डाब्दुलु डेलेता सिपुरी
लोचेसा दाम्दीसे हावाखा हुन्दुलुं दुखुंमा
पितुलु पितोक्सा मुन्तालु डेचेक्साद ।

डाब्सासारी दासो डाब्लासारी दासो,
फुंसारी दासो दोसारी दासो इनी खार्मा
खार्सीदा, मुलिफ्रे चोस्ता, लेसाफ्रे चोस्ता,
सेरिम् चोस्ता, कोखुम् चोस्ता, सेकुता
चोस्ता, माकुता चोस्ता, नाप्ची चोस्ता,
बेलुवा चोस्ता, पिसुता चोस्ता. मासुता
चोस्ता, सिब्बा चोस्ता, खामा चोस्ता,
पिरिम्ले चोस्ता फ्रेमुले चोस्ता ।

मलसेभृःने, पलसेभृःने, पलसेभृःने,
प्रोतिसे भृःने, साप्तिसे भृःने, साचासे
भृःने, साचिसे भेःने, डाब्सासे भृःने,
डाब्लासे भृःने, खाउमारी पाःसिने,
खासेमरी पाःसिने, को ।

सुंकार ह्यज्चो, वांकार ह्यज्चो,
नासिम् ह्यज्चो, नाये ह्यज्चो, पियामो
ह्यज्चो, धयामो ह्यज्चो, कार्चीमो
ह्यज्चो, भ्ल्यक्चिमो ह्यज्चो, पोक्चिमो
ह्यज्चो, नेक्म ह्यज्चो, थिमो ह्यज्चो,
जेमो ह्यज्चो, जुसारा ह्यज्चो, कासारा
ह्यज्चो, गुसिरी ह्यज्चो, मायारी ह्यज्चो,

जेको ह्यज्चो, पेको ह्यज्चो, लादिमो
ह्यज्चो, मुक्दयल्मो ह्यज्चो, तोक्सी
ह्यज्चो, फेरो ह्यज्चो, आलामो ह्यज्चो,
गंगुमो ह्यज्चो, जुथोमो ह्यज्चो, ल्बक्थोमो
ह्यज्चो, बाजिमो ह्यज्चो, थारिमो ह्यज्चो,
खिन्वीमो ह्यज्चो, प्राप्चामो ह्यज्चो,
लिचामो ह्यज्चो, थोःमो ह्यज्चो,
नेपालमो ह्यज्चो, न्यवालमो ह्यज्चो,
चिबु खिम्चो, काबु खिम्चो, दुक्ती कुडमा
खिम्चो, खाबुलो खिम्चो, सोक्से, तिल्चो,
रोरे, तिल्चो, को, सिबकु लिम्चो, माबुकु
लिम्चो, चारी लिम्चो, द्यर्भु लिम्चो,
वालेकु लिम्चो, ब्रोसोकु लिम्चो, रुस्ते
लिम्चो, पुस्ते लिम्चो को ।

चापुनी थोचो, होमेला थोचो,
होलिब्जा थोचो, फ्रेमुजा थोचो, खोसिम्जा
थोचो, मोसिम्जा थोचो, ध्यावाजा थोचो,
माताजा थोचो, नक्सजा थोचो, बानाजा
थोचो, सिफाग्रो थोचो, मायाग्रो थोचो,
सिम्दीरि थोचो, बाथारी थाचो, फोक्सीरि
थोचो, व्वाम्मुरी थोचो, दिलिबुरी थोचो,
नामुला थोचो, चिक्चिरी थोचो, बेल्मारी
थोचो, हादिरि थोचो, -वादिरि थोचो,
सेनारी थोचो, तंकारी थोचो, खाव्वागु
थोचो, नाम्सोबु थोचोको, चोक्चीलि

एत्यन्चो, मुनाली एत्यन्चो, डइसाचा ये:चो, मेमेचा ये:चो, डालिला माजोकआ डालिला च्यन्चो, ताखिला माजोकआ ताखिला च्यन्चो, सिकिला माजोकआ सिकिला च्यन्चो, परिला माजोकआ परिला च्यन्चो, मुलिला माजोकआ मुलिला च्यन्चो, उदिला माजोकआ उदिल च्यन्चो, खार्तेला माजोकआ खार्तेला च्यन्चो, यीप्तेला माजोकआ यीप्तेला च्यन्चो, स्यज्यम्ला माजोकआ स्यज्यम्ला च्यन्चो, ल्यज्यम्ला माजोकआ ल्यज्यम्ला च्यन्चो, डामुला माजोकआ डामुला च्यन्चो, सेमुला माजोकआ सेमुला च्यन्चो, दिबुला माजोकआ दिबुला च्यन्चो, धोरोला माजोकआ धोरोला च्यन्चो, डाब्साम् च्यन्चो, डाब्लाम् च्यन्चो, को,फुंसारिम चेन्चो, दो:सारिम चेन्चो, इनि के सिबे माब:नेम्, बुबे माब:नेम्, डाबुचाम् बक्सोम् नोकपेचाम् बक्सोम्, खार्मा खार्सी गिना च्यननादीदा, अ:त मापाने, द्यर्खा मापाने, च्यप्खा मापाने, रिप्खा मापाने, सोक्सो मापाने, म:म: मापाने, को ।

सिबे केने बुबे केने डामुला पातिने, सेमुला पातिने, सेचिंम कुतिने, रोलुम

कुतिने, डाकुलुं कुतिने, बंकुलुं कुतिने, तोसिरि कुतिने, सालाम्री कुतिने, यीजोथार कुतिने, वाजोथार कुतिने, स्वाक्पादयल् कुतिने, लवादयल् कुतिने, सेचिंमा कुतिने, रोलुंम कुतिने, सिबेलो ह्वल्ने, बुबेलो ह्वल्ने, मबुरी, काबुरी, ह्यापतिने यासारी भातिने, साप्तीमारी पा:तिने, को ।

इनिलई थो:चे नेरीदी गिआ च्यन्चा पाने,को, गनि तक्सो जाआ दिम्ने, कै, मलसारीद, पलसारीद, प्रोतीसारीद, साप्ती सारीद, साचासारीद, साचीसोरीद, डाब्सासारीद, डाब्ला सारीद, फुंसारीद, दोसारीदमी ।

बालाम् का

बकालु तंमा न्यावालु तंमा, जिखीमी तंमा, बुरोमी तंमा, तोसीरी तंमा, सालीमरी तंमा, मुकुसी तंमा, धोलोसी तंमा, याङ्मारी तंमा, दाम्दिरि तंमा, तोकोरी तंमा, मान्दिरि तंमा, रिक्त्यन्जी तंमा, पुक्त्यन्जी तंमा स्वाप्ले तंमा, लप्ले तंमा, पुक्त्यन्जी तंमा, धोरेन्जी तंमा, खुम्बुहो ले:सानिमा, मंसा च्यमानिमा, वायेमी तंमा तुंखोमी तंमा, कोलीमी धेनेमी तंमा, सिब्खाहो

खामानिमा थोचेहो नेरिजंमानिमा,
 इनिकेदा खामार्का माबो, खार्सीका माबो,
 दाःसो दानिनादा इनि चाचा वारिम्दा
 इनिखार्मा खार्मा खार्सीदा मुलिफ्रे पासो,
 लेसाफ्रे पासो ह्यंमाला पासो ह्यताला
 पासो ग्वाल पासो द्यब्बा पासो सेलेवा
 पासो लिंमावा पासो, माइसामची पासे,
 भाराची पासो, फोरोची पासो, ब्यल्जाम्ची
 पासो, यीनिकु, फुनिकु पासो, ग्यवाकु
 पासो, स्वाबकु पासो, याडाजिम् पासो,
 माडाजिम् पासो, दिबुजिम् पासो,
 धोरोजिम् पासो, भक्पाजिम् पासो, -
 वासाजिम् पासो, हादिजिम् पासो,
 भाराजिम् पासो, सिताम्से पासो, वालासे
 पासो, पिरिंम्ले पासो, फ्रेमुले पासो,
 चंकामो च्यइसे पासो, ब्रोळुंम च्यइसे
 पासो, चंकामो सेकु पासो, ब्रोळुंमसेकु
 पासो, चंकामोही पासो, ब्रोळुंमही पासो,
 यनिखार्मा खार्सी पानाब, डिनिस कोसी
 ल्बासी जोकिनेको, खिन्चि प्राप्चाद्यल्
 बाजीथारी द्य ल् दःनी कंख्यल् द्यल्दिम्
 काःसाम् किःसाम् राःसोमामी वायेस्तुंखो
 धेनेम् तुंखो, नित्ति गिचोको पित्तिजिचो

चुत्तिगिचोकै ।

निवारी वार्चोम्

निक्सी दुनादी पासोम आतला
 निवारी वार्था लाचोम् ।

ची प्रक्वोम्

लु मोको गदा सिब्बानाये
 खामानाये माइसाम्चि भाराची फोरोची
 ब्यल्जाम्ची, मारा दिका पन्तिमी
 मारादिका याम्तिमी ? दाःसो दानेनादा
 गदा फुंलाम् दोलाम्दि सारी त्यम्चो,
 रेरीत्यम्चो, तपुत्यम्चो धिपुत्यम्चो,
 पाक्ताकु नादा, सुंकार वांकारमी
 माखुतेलाको जेकोपेकोमी माखुतेलाको,
 एक्सोडा फुंलाम् दोलाम्दी सारी त्यम्चोम्
 रेरीत्यम्चोम् दिमोको, गुकिम्, याम्का
 पन्तिकाना न्यंगुखो माराकिम्लाको,
 फुंदिमो दोदिमो, कक्चिफुड मुनाफुं
 तिकुभाराफुं दिमोकै, गसिब्बानाये
 खामानाये फोरो फुंनाये, ब्यल्जाम्
 फुंनाये ।

मक्ज्याम आपि कायेमी ब्रःसी
 पाचोमादिम् ।

थिम्स्ता ।

फुलाम थो:चे नागले सारी
हुपा हन्सी

खार्मा सिबे ह्वान्सी प्लोनाथिड हुपा
दियो प्लोचोदिम् ।

हुपा ह्वान्सी नागले सारी

लु मोको सारिद, रेरिद, तपुद,
धिपुद, थो:चे जक्ता, नेरी जक्ताको,
इनिकेदा निंका मा:वो, या:का मा:वो,
खार्माका मा:वो, खार्सीका मा:वो, इलोता
माल्बेथी, वालोता माल्बेथी, ह्यंमाला
माल्बेथी, ह्यताला माल्बेथी, सेरिम्
माचो:थी, को:खुम् माचो:थी, सेलेवा
माचो:थी, लिंमावा माचो:दी, माइसाम्ची
माचो:थी, भाराची माचो:थी, फोरोची
माचो:थी, व्यल्जाम्ची माचो:थी, योनिकू
माचो:थी, फुनिकु माचो:थी, ग्यवाकू
माचो:थी, स्वाबकू माचो:थी, याडाजिम्
माचो:थी, माडाजिम् माचो:थी, दिबुजिम्
माचो:थी, धोरोजिम् माचो:थी, भक्पाजिम्
माचो:थी, -वासाजिम् माचो:थी,
हादीजिम् माचो:थी, भाराजिम् माचो:थी,
सिताम्से माचो:थी, वालासे माचो:थी,
पिरिम्ले माचो:थी, फ्रेमुले माचो:थी,
सिफाग्रो माचो:थी, मायाग्रो माचो:थी,

सिम्दीरि माचो:थी, बाथारी माचो:थी,
मारा पा:नाब ? स्वारुवा माचो:थी,
मालेवा माचो:थी, म:दीपो माचो:थी,
धिमापो माचो:थी, तिलापो माचो:थी,
भानापो माचो:थी, रुखुपो माचो:थी,
बानापो माचो:थी, खावाखिम् माचो:थी,
वालाखिम् माचो:थी, दासो, दानिना,
इनि खार्मा खार्सीदा मोको यीलोता
ल्वेस्ता, वालोता ल्वेस्ता, ह्यंमाला
ल्वेस्ता, ह्यताला बेस्ता, सेरिम् चोस्ता,
कोखुम् चोस्ता, सेलेवा चोस्ता लिंमावा
चोस्ता, माइसाम्ची चोस्ता, भारराची
चोस्ता, फोरोची चोस्ता, व्यल्जाम्ची
चोस्ता, यीनीकू चोस्ता, फूनिक् चोस्ता,
ग्यवाकू चोस्ता, स्वाबकू चोस्ता,
याडाजिम् चोस्ता, माडाजिम् चोस्ता,
दिबुजिम् चोस्ता, धोरोजिम् चोस्ता,
भक्पाजिम् चोस्ता, -वासावजिम् चोस्ता,
हादीजिम् चोस्ता, भाराजिम् चोस्ता,
सिताम्से चोस्ता, वालासे चोस्ता, पिरिम्ले
चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिफाग्रो चोस्ता,
मायाग्रो चोस्ता, सिम्दीरी चोस्ता, बाथारी

चोस्ता, मारा पाःनामब ? स्वारुवा
चोस्ता, मालेवा चोस्ता, मःदीपो चोस्ता
धिमापो चोस्ता, तिलापो चोस्ता,
भानापो चोस्ता, रुखुपो चोस्ता, बानापो
चोस्ता, खाबाखिम् चोस्ता, वालाखिम्
चोस्ताको, सारीसे भृःने, रेरिसे भृःने,
तःपुसे भृःने, धिपुसे भृःने, खाउमारी
पासिने, खासेमरी पासिनेको ।

तोरक्पा दाबिसिनीं ,

मुनारी तोलचा दाबिसिनिं,
लुरिपासाडाका तंदुसे वालेखा सिबिसे
धोनिता ।

मुनारी दाबिसिनिं लुरिपा साडाका तंदुसे
रिडमाबु ।

जैलुं, दाबिसिनिं, लुरिपा साडाका
तंदुसे रिखुंमा ।

तोनिमी दाबसीनिड, लुरिपा
साडाका लिन्दीसे याखेपा ।

हलिन्दी दाबिसिनीं लुरिपा साडाका
सिबीसे फियुंमा ।

सुस्तो दासीनिड, लुरिपा साडाका
बराले हिड्मा पिछले नाम्रिडमा ।

सारिसेभृःने, रेरिसे भृःने, तपुसेभृःने,
धिपुसेभृःने, खाउमारी पाःसिने, खासेमरी
पाःसिनको ।

साम्लामी दाबिसिनिड,

लुरिपा साडाका देवानाने
रिडमारानी, मातानाने साम्नीरानी,
अंमालीमा नाम्सीमीद, एलेरीने एडखेरीद,
सालेरीने तोक्पेरीने, ओम्बीरीद फोक्दरीद,
जाल्खीरीद पुर्जारीद, सिकीमीद परीमीद,
सेनामीद साखिमीद, डालीमीद
ताखीमीद, अंमालीमा नाम्सीमिद,
अअंमाद अलंमाद, अअंमासारीद,
अलंमासारीद ।

थोःचे जक्ताको, नेरी जक्ताको मोको
इनि चाचा वारिम्दा मोको अअंमासारी
दाःसो, अलंमा सारी दाःसो, यीलोता
ब्लेस्ता, वालोता ल्वेस्ता, ह्यंमाला
ल्वेस्ता, ह्याताला ल्वेस्ता. सेरिम् चोस्ता,
कोखुम् चोस्ता, सेलेवा चोस्ता, लिडमावा
चोस्ता, माइसाम्ची चोस्ता, भाराची
चोस्ता, फोरोची चोस्ता, व्यल्जाम्ची
चोस्ता, यीनिकु चोस्ता, फुनिकू चोस्ता,
ग्यवाकू चोस्ता, स्वाबकू चोस्ता,
याडाजिम् चोस्ता, माडाजिम् चोस्ता,
दिबुजिम् चोस्ता, धोरोजिम् चोस्ता,
भक्पाजिम् चोस्चा, रसाजिम् चोस्ता,
हादिजिम् चास्ता, भाराजिम् चोस्ता,
सिताम्से चोस्ता, वालासे चोस्ता, पिरिम्ले

चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिफाग्रो चोस्ता,
 मायाग्रो चोस्ता, सिम्दीरी चोस्ता, बाथारी
 चोस्ता, मारा पाःनाब ? स्वारुवा चोस्ता,
 मालेवा चोस्ता, मःदिपो धिमापो, तिलापो
 भानापो, रुखुपो बानापो चोस्ता खाबा
 खिम् चोस्ता, वालाखिम् चोस्ताको
 सारिसे भृःने, रेरिसेभृःने, तपुसेभृःने,
 धिपुसेभृःने, अलसे भृःने, अ सेभृःने,
 खाउमारी पाःसिने, खासेमरी पाःसिने,
 को ।

सुङ्कार ह्यज्चो, वाङ्कार ह्यज्चो,
 नासिम् ह्यज्चो, नाये ह्यज्चो, पियामो
 ह्यज्चो धयामो ह्यज्चो, कार्चीमो ह्यज्चो,
 भ्यक्चिमो ह्यज्चो, पोक्चिमो ह्यज्चो,
 न्यक्सिचो ह्यज्चो, थिमो ह्यज्चो, जेमो
 ह्यज्चो, जुसारा ह्यज्चो, कासारा ह्यज्चो,
 गुसिरी ह्यज्चो, मायारी ह्यज्चो, जेको
 ह्यज्चो, पेको ह्यज्चो, लादीमो ह्यज्चो,
 मुक्दयल्मो ह्यज्चो, तोक्सी ह्यज्चो, फेःरो
 ह्यज्चो, आलामो ह्यज्चो, गंगुमो ह्यज्चो,
 जुथोमो ह्यज्चो, ल्वक्थोमो ह्यज्चो,
 बाजीमो ह्यज्चो, थारीमा ह्यज्चो,
 खिन्चीमो ह्यज्चो, प्राप्चामो ह्यज्चो,
 लिचामो ह्यज्चो, थोःमो ह्यज्चो, नेपा
 ल्मो ह्यज्चो, न्यावाल्मो ह्यज्चो,

अअंमासारिम् ह्यज्चो, अलंमासारिम्
 ह्यज्चो, को ।

चिःबु खृम्चो, व्वाःबु खृम्चो,
 दुत्तिकुमा खृम्चो, खाबुलो खृम्चो, सोक्से
 तिल्चो, रोःरे तिल्चो, को ।

सिबुकु लिम्चो, माबुकु लिम्चो, चारी
 लिम्चो, द्यर्भु लिम्चो, वालेकू लिम्चो,
 ब्रोसोकू लिम्चो, रुस्ते लिम्चो, पुस्ते लिम्चो,
 को, चापुनि थोःचो, होमेला थोःचो,
 होलिप्जा थोःचो, फ्रेमुजा थोःचो, खोसिम्जा
 थोःचो, मोसिम्जा थोःचो, ध्यवाजा थोचो,
 माताजा थोःचो नक्सजा थोःचो, बानाजा
 थोःचो, सिफाग्रो थोःचा, मायाग्रो थोःचो,
 सिम्दीरी थोःचो, बाथारी थोःचो,
 फोक्सिरी थोःचा, व्वाम्मुरी थोःचो,
 दिलिबुरी थोचो, नामुला थोःचो, चिक्चिरी
 थोःचो, बेल्मारी थोःचो, हादिरी थोःचो,
 रदिरि थोःचो, सेनारी थोःचो, तंकारी
 थोःचो, खाव्वाबु थोःचो, नाम्सोबु
 थोःचोका ।

वोलोगा स्यल्चो, बोलोगा स्यल्चो,
 खिकागो स्यल्चो, खाम्लागो स्याल्चो,
 प्लेसी स्यल्चो, येदुवा स्यल्चो, ला ध
 स्यल्चो, तल्थ स्यल्चो चिनीग्वा स्वल्चो,
 ब्रेम्नीग्वा स्यल्चा, चोक्चीलि प्ल्यन्चो,

मुनाली पत्य न्यो, डइसाचा ये:चो, मेमेचा
ये:चो,को, डालिला माजोकआ डालिला
च्यन्चो, ताखिला माजोकआ ताखिला
च्यन्चो, सिकिला माजोकआ सिकिला
च्यन्चो, प्वारिला माजोकआ प्वारिला च्य
न्चो, स्यज्यम्ला माजोकआ स्यज्यम्ला
च्यन्चो, त्यज्यम्ला माजोकआ त्यज्यम्ला
च्यन्चो, मुनिला माजोकआ मुलीला
च्यन्चो, उडीला माजोकआ उडिला
च्यन्चो, दिडुला माजोकआ दिबुला
च्यन्चो, धोरोला माजोकआ धोरोला
च्यन्चो, डामुला माजोकआ डामुला
च्यन्चो, सेमुला माजोकआ सेमुला
च्यन्चो, खार्तेला माजोकआ खार्तेला
च्यन्चा, यीप्तेला माजोकआ यीप्तेला
च्यन्चो, अअंमासारिम् च्यन्चो,
आलंमासारिम् च्यन्चोको ।

इनिकेदा सिबे माबनेम्, बुबे
माबनेम्, डाबुचाम् बक्सो नोक्पेचाम्
बक्सो, इनि खार्मा खार्सी गिना
च्यन्नादिदा, अ:तो मापाने, द्यर्खा
मापाने, च्यप्खा मापाने, रिप्खा मापाने,
सोक्सो मापाने, म:म: मापाने, को, सिबे
केने, बुबे केने, डामुला पातिने, सेमुला
पातिने, सेचिमो कुतिने, रोलंमो कुतिने,

यीजोथार कुतिने, वाजोथार कुतिने,
स्वाकपादयल् कुतिने, लवादयल् कुतिने,
सिबेलो ह्वल्ने, बुबेलो ह्वल्ने, यासारी
भा:तिने, साप्तिमारी पा:तिनेको, गिआ
च्यन्चा, पानेको गनी तक्सोजाआ दिम्नेहै,
सारीद, रेरीद, तपुद, धिपुद, अअंमासारीद,
अलंमासारीदमी ।

भक्पा स्यम्दि

तु मोको गदा मारा पा:नाब ?
स्वारुवा नाये, मालेवा नाये, मदपो
नाये, धिमापो नाये, तिलापो नाये,
भानापो नाये, रुखुपोनाये बानापो नाये,
मारादिका साम्ती:मी मारांका त्यर्तीमी
? दा:सो दानेनादा मोको, सा:तीदा गदा
खलीदिड कुतेनादा, मोको निने नाप्चा
भक्पा रसामी कुर्ने मा चाम्ना कुरा
ल्वाई कूत्तीमे ने, कोदा मोको, आना
गदा फूडलाम् दोलाम्दी सारी त्यम्चो,
रेरी त्यम्चो, त:पु त्यम्चो, धि:पु त्यम्चो,
पाक्ताकूनादा मोको, एकेदा मोको,
सुडकार्चा वाडकार्चा, नासिम्चा, नायचा,
नामिसर्चा, स्यक्वार्चा, बासिरि ख्याप्जा,
राम्तामेको, येके सुंकार, वाडकार नासिम्
नाये खालिकु रिचिकु नेल्खिरी त्यिक्तीरी
जेत्तामेम् बखादा यो, इरुखु बालाम्मी,

फोक्ती का:तेको हाई वालेकू ब्रोसोकू
 खार्ते यीप्ते व्वुरीखा त्वत्यर्खा सिबुकू
 माबुकू स्वा:दु यन्जी गुलोकू स्वाफ्रेकू
 च्वांकालुं पंकालुं डाकुलुं बूंकूलुं मलाम्लु
 सिसाम्लु स्वयाखा न्यवाला, खा:ते
 का:तेको, इव्यक्सिवा ते:सीवा नि:पातेको,
 न्यागु:खो माराओको, माखाते माजिरेको
 आसिक् पाइवाते कै, ग स्वारुवा नाये
 मालेवा नाये मदीपो नाये, धिमापो नाये,
 तिलापो नाये, भानापो नाये, रुखुपो
 नाये, बानापो नाये ।

व्वाला सो:चोम् ।

से:व्वाला ला:तानिम्, गे:व्वाला
 ला:तानिम्, निना व्वाला ला:तानिम्,
 नाप्चा व्वाला ला:तानिम्, तावा व्वाला
 ला:तानिम्, चाइमी व्वाला ला:तानिम्,
 चाचा व्वाला ला:निम्, वारी व्वाला ला:ता
 निम्, तामी व्वाला ला:तानिम्, सामी
 व्वाला ला:तानिम्, रि:चा व्वाला
 ला:तानिम्, गो:चा व्वाला ला:तानिम्,
 रिमी व्वाला ला:तानिम्, प्वामीव्वाला
 ला:तानिम्, खोसिम् व्वाला ला:तानिम्,
 मोसिम् व्वाला ला: तानिम्, ध्यावा व्वाला
 ला:तानिम्, माता व्वाला ला:तानिम्,
 न्वक्स व्वाला ला:तानिम्, बाना व्वाला

ला:तानिम्, डाबुचा व्वाला ला:तानिम्,
 नोक्पेचा व्वाला ला:तानिम्, सिबे व्वाला
 ला:तानिम्, बुबे व्वाला:तानिम्, खिदि
 व्वाला ला:तानिम्, कोपे व्वाला
 ला:तानिम्, चापुनी व्वाला ला:तानिम्,
 होमेला व्वाला ला:तानिम्, होलिब्जा
 व्वाला ला:तानिम्, फ्रेमुजाव्वाला ला:ता
 निम्, फोक्सिरि व्वाला ला:तानिम्,
 व्वाम्मुरी व्वाला ला:तानिम्, दिलिबुरी
 व्वाला ला:तानिम्, नामुला
 व्वाला:तानिम्, चिक्चिरी व्वाला
 ला:तानिम्, बेल्मारी व्वाला ला:तानिम्,
 हादिरि व्वाला ला:तानिम्, -वादिरि व्वाला
 ला:तानिम्, सिफाग्रो व्वाला ला:तानिम्,
 मायाग्रो व्वाला ला:तानिम्, सिम्दीरि
 व्वाला ला:तानिम्, बाथारी व्वाला
 ला:तानिम्, सेनारी व्वाला ला:तानिम्,
 तंकारी व्वाला ला:तानिम्, खाव्वागु
 व्वाला ला:तानिम्, नाम्सोबु व्वाला
 ला:तानिम्, वालेकुदी ला:तानिम्,
 ब्रोसोकुदी ला:तानिम् खार्तेदी ला:तानिम्,
 यीप्तेदी ला:तानिम्, व्वुरीखादी
 ला:तानिम्, त्वत्यर्खादी ला:तानिम्,
 सिबुकूदी ला:तानिम्, माबुकूदी
 ला:तानिम्, स्वादुदी ला:तानिम्, यन्जिदी

ला:तानिम्, गुलोकूदी ला:तानिम्,
 स्वाप्रेकूदी ला:तानिम्, -वांकालुं
 ला:तानिम्, पंकालुं ला:तानिम्, डाकुलूड
 तानिम्, बृडकुलूड ला:तानिम्, मलाम्लु
 ला:तानिम्, सिसाम्लु ला:तानिम्,
 स्वायाखा ला:तानिम्, न्यवाला
 लातानिम्, कोरोग्वा ला:तानिम्, नाग्लेदी
 ला:तानिम्, लुंत्वादी ला:तानिम्, सिंत्वादी
 ला:तानिम्, ध्यक्सिदि ला:तानिम्, धिमादी
 ला:तानिम्, सोबुदी ला:तानिम्, मालेदी
 ला:ता निम्, जेजीदी ला:तानिम्,
 ओम्फूदी ला:तानिम्, डार्मुदु ला:तानिम्,
 लिप्खादु ला:तानिम्, चुक्सिंदु ला:ता निम्,
 रिक्सिडदु ला:तानिम्, रिलुदु ला:तानिम्,
 दफ्रेदु ला:तानिम्, सिबेथ्यम् ला:तानिम्,
 बुबेथ्यम् ला:तानिम्, सार्सीदु ला:तानिम्,
 धिरीदु ला:तानिम्, कुक्स्यग्वा ला:तानिम्,
 जोबुग्वा ला:तानिम्, खा त्यलवा ला:तानि
 म्, रित्त्यलवा ला:तानिम्, बुल्यम्बिम्
 ला:तानिम्, याल्यम्बिम् ला:तानिम्, सा
 रीखिम् ला:तानिम्, रेरीखिम् ला:तानिम्,
 त:पुखिम् ला:तानिम्, धि:पुखिम्
 ला:तानिम्, स्य:तीदी ला: तानिम्, त:पुदि
 ला:तानिम्, अ:तदी ला:तानिम्, द्यर्खादी
 ला:तानिम्, च्यप्खादी ला:तानिम्,

रिप्खादी ला:तानिम्, सोक्सोदी
 ला:तानिम्, म:म:दी ला:तानिम्, खालिकुदी
 ला:तानिम्, रिचिकुदी ला:तानिम्,
 रिक्वीसिदी ला:तानिम्, दालामोदी
 ला:तानिम्, बखादायो ।

इनिखार्मा खार्सीदा, यीलोतामी
 ल्वाक्ताकू, वालोतामी ल्वाक्ताकू,
 ह्यंडमालामी ल्वाक्ताकू, ह्यतालामी
 ल्वाक्ताकू, सेरिम्मी ल्वाक्ताकू, कोखुम्मी
 ल्वाक्ताकू, सेलेवामी ल्वाक्ताकू,
 लिडमावामी ल्वाक्ताकू, माइसा म्चीमी
 ल्वाक्ताकू, भाराचीमी ल्वाक्ताकू,
 फोरोचीमी ल्वाक्ताकू, व्यल्जाम्चीमी
 ल्वाक्ताकू, यिनिकुमी ल्वाक्ताकू,
 पुनिकुमी ल्वाक्ताकू, ग्यवाकुमी
 ल्वाक्ताकू, स्वाबकुमी ल्वाक्ताकू,
 याडाजिम्मी ल्वाक्ताकू, माडाजिम्मी
 ल्वाक्ताकू, दिबुजिम्मी ल्वाक्ताकू,
 धोरोजिम्मी ल्वाक्ताकू, भक्पाजिम्मी
 ल्वाक्ताकू, -वासाजिम्मी ल्वाक्ताकू,
 हादिजिम्मी ल्वाक्ताकू, भाराजिम्मी
 ल्वाक्ताकू, सिताम्सेमी ल्वाक्ताकू,
 वालासेमी ल्वाक्ताकू, पिरिम्लेमी
 ल्वाक्ताकू, प्रेन्मुलेमी ल्वाक्ताकू,
 सिफाग्रोमी ल्वाक्ताकू, मायाग्रोमी

लवाक्ताकु, सिम्दीरीमी लवाक्ताकु,
बाधारीमी लवाक्ताकु, मारा साःनाब ?
स्वारुवा हीःमी लवाक्ताकु, मालेवा हीःमी
लवाक्ताकु, मःदीपो हीःमी लवाक्ताकु,
धिमापो हीःमी लवाक्ताकु, तिलापो हीःमी
लवाक्ताकु, भानापो हीःमी लवाक्ताकु,
रुखुपो हीःमी लवाक्ताकु, बानापो हीःमी
लवाक्ताकु, खाबा खिम्मी लवाक्ताकु,
वालाखिम्मी लवाक्ताकु, खार्मामी
लवाक्ताकु, खार्सिमी लवाक्ताकु,
सारीथार्माम् लवाक्ताकु, कोकुथार्माम्
लवाक्ताकु, हारिमिङ् लवाक्ताकु, बुरिमिङ्
लवाक्ताकु, गिजो मिङ् लवाक्ताकु
वाजोमिङ् लवाक्ताकु, प्यन्नेहै, सारीद,
रेरीद, तपुद, धिपुद, अअंमासारीद,
अलंमासारीदमीको ।

यकेदा मोको इनिकेदा सिबे
माबनेम्, बुबेमा. माबनेम्, डाबुचाम्
बक्सो, नोक्पेचाम् बक्सो, इनि खार्मा
खार्सीदा गिना च्यन्ना दीदा, अःत
मापाने, द्यर्खा मापाने, च्याखा मापमने,
रिप्खा मापाने, सोक्सो मापाने, मःमः
मापाने, को इनिके गिआः च्यन्नाः
सिबेक्रेनेः बुवे क्रेनेः डामुला पातीने,
सेमुला पातिन्ने, सक्पाद्यल् कुतिने

लवाद्यल् कूतिने, सिलुडमा रापीने,
मालुंमो रापीने, सेचिडमो कुतिने,
रोलुडमा कुतिने, मःबुरी ह्यप्तिने, काःबुरी
ह्यप्तिने, याःसारी भाःतिने साप्तीमारी
पाःतिनेको, थोःचे नेरीदी गिआ च्यन्ना
पानेको, गानि तक्सो जाआ दिम्नेहै सारीद
रेरी द, तपुद, धिपुद, अअंमासारीद
अलंमासारीदमी ।

नाग्लेदी मिङ्आमी

लु मोको सारीद, रेरीद, तपुद,
धिपुद, थोःचे जक्ता, नेरी जक्ता, कोदा
इनिके निंका माःबो, याका माःबो, खा
मार्का माःबो, खार्सीका माःबो, यीलोता
माल्बेथी, वालोता माल्बेथी, ह्यंमाला
माल्बेथी, ह्यताला मा ल्बेथी, सारीग्वाल
माचोःथी, रेरीग्वल, माचोःथी, तपुग्वाल
माचोःथी, धिपुग्वाल माचोःथी, सेकुता
मा चोःथी, माकुता माचोःथी, नाप्ची
माचोःथी, बेलुवा माचोःथी, पिसुता
माचोःथी, मासुता माचोःथी, सेलेवा
माचोःथी, लिंमावा माचोःथी, माइसाम्ची
माचोःथी, भाराची माचोःथी, फोरोची
माचोःथी, ब्यल्जाम्ची माचोःथी, यीनीकु
माचोःथी, फूनिक् माचोःथी, ग्यवाकु
माचोःथी, स्वाबकु माचोःथी, याडाजिम्

माचोःथी, माडाजिम् माचोःथी, दिबुजिम्
माचोःथी, धोरोजिम् माचोःथी, भक्पाजिम्
माचोःथी, -वासाजिम् माचोःथी,
हादीजिम् माचोःथी, भाराजिम् माचोःथी,
सिताम्से माचोःथी, वालासे माचोःथी,
पिरिम्ले माचोःथी, फ्रेमुले माचोःथी,
सिफाग्रो माचोःथी, मायाग्रो माचोःथी,
सिम्दिरि माचोःथी, बाथारी माचोःथी,
माराब साःनाब ? स्वारुवासेकु माचोःथी,
मालेवासेकु माचोःथी, मदिपोसेकु
माचोःथी, धिमा पोसेकु माचोःथी,
तिलापोसेकु माचोःथी, भानापोसेकु
माचोःथी, रुखुपोसेकु माचोःथी,
बानापोसेकु माचोःथी, मदिपोच्यइसे
माचोःथी, धिमापोच्यइसे माचोःथी,
तिलापोच्यइसे माचोःथी, भानापोच्यइसे
माचोःथी, रुखुपोच्यइसे माचोःथी,
बानापोच्यइसे माचोःथी, पियासे
माचोःथी, धयासे माचोःथी, यीकु से
माचोथी, यीमासे माचोःथी, खाबाखिम्
माचोःथी, वालाखिम् माचोःथी, दानिना,
इनिखार्मा खार्सी दा ।

यीलोता ल्वेस्ता, वालोता ल्वेस्ता,
ह्यंमाला ल्वेस्ता, ह्यताला ल्वेस्ता,
सारीग्वाल चोस्ता, रेरीग्वाल चोस्ता,

सेकुता चोस्ता, माकुता चोस्ता, नाज्वी
चोस्ता, बेलुवा चोस्ता, पिसुता चोस्ता,
मासुता चोस्ता, सेलेवा चोस्ता, लिंमावा
चोस्ता, माइसाम्ची चोस्ता, भाराची
चोस्ता, फोरोची चोस्ता, ब्यल्जाम्ची
चोस्ता, यीनिकु चोस्ता, फुनिकु चोस्ता,
ग्यवाकु चोस्ता, स्वाबकु चोस्ता,
याडाजिम् चोस्ता, माडाजिम्
चोस्ता, सिताम्से चोस्ता, वालासे चोस्ता,
पिरिम्ले चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिफाग्रो
चोस्ता, मायाग्रा चोस्ता, सिम्दीरी
चोस्ता, बाथारी चोस्ता, मारा साःनाब
? स्वारुवासेकु चोस्ता, मालेवासेकु
चोस्ता, मदिपोसेकु चोस्ता, धिमापोसेकु
चोस्ता, तिलापोसेकु चोस्ता,
भानापोसेकु चोस्ता, रुखुपोसेकु चोस्ता,
बानापोसेकु चोस्ता, मदिपोच्यइसे
चोस्ता, धिमापोच्यइसे चोस्ता,
तिलापोच्यइसे चोस्ता, भानापोच्यइसे
चोस्ता, रुखुपोच्यइस चोस्ता,
बानमपोच्यइसे चोस्ता, पियासे चोस्ता,
धयासे चोस्ता, यीकुसे चोस्ता, यीमासे
चोस्ता, खाबाखिम् चोस्ता, वालाखिम्
चोस्ता ।

तोरक्या दाब्सिनिङ्
 मुनारी तोलचा दाब्सिनिङ् लुरिपा
 साडाका, तंदुसेवालेखा सिबिसेधोनिता ।
 मुनारी दाब्सिनिङ्, लुरिपा साडाका
 तंदुसे रिंमाबु,
 जैलुं दाब्सिनिं, लुरिपा साडाका
 तंदुसे रिंखुंबु,
 तोनिमी दाब्सिनिं, लुरिपा साडाका
 लिन्दिसे याखेपा,
 ह्वालिनीदी दाब्सिनिं, लुरिपा
 साडाका सिबिसे फियुंमा,
 सुस्तो दाब्सिनिं, लुरिपा साडाका
 बाराले हिमा पिछलेना नाम्निंमा ,
 सारिसेभृःने, रेरिसे भृःने, तपुसेभृःने,
 धि पुसेभृःने, खाउमारी पासिने, खासेमरी
 पाःसिने,को ।

साम्लामी दाब्सिनिं
 लुरिपा साडाका, देवानाने
 रिमारानी, मातानाने साम्नीरानी,
 अंमालिमा नाम्सीमिद, एलेरीने एंखेरिद,
 सालेरिने तोक्पेरिद, तानामाने ह्यर्नामाद,
 ग्यार्नामाने स्यम्नामाद, अम्बीरिद
 फोक्दरीद, सिकिमीने प्वारिमीद,
 जाख्लीरिने पुर्जारिद, सेनामीने साखिमीद,
 डालिमीने ताखिमिद, अअंमा सारीद,

अलंमासारीद, अअंमासारीदाःसो
 अलंमासारीदाःसो,

खार्म चोःचोम

इनिखार्मा खार्सीदा यीलोता ल्वेस्ता,
 वालोता ल्वेस्ता, ह्यंमाला ल्वेस्ता,
 ह्यताला ल्वेस्ता, अअंमागवाल चोस्ता,
 अलंमगवाल चोस्ता, सेकुता चोस्ता,
 माकुता चोस्ता, नाप्ची चोस्ता, बेलुवा
 चोस्ता, पिसुता चोस्ता, मासुता चोस्ता,
 सेलेवा चोस्त, लिंमावा चोस्ता,
 माइसाम्ची चोस्ता, भाराची चोस्ता,
 फोरोची चोस्ता, ब्यल्जाम्ची चोस्ता,
 यीनिकु चोस्ता, फुनिकु चोस्ता, ग्यवाकु
 चोस्ता, स्वाबकु, चोस्ता, याडाजिम्
 चोस्ता, माडाजिम् चोस्ता, दिबुजिम्
 चोस्ता, धोरोजिम् चोस्ता, भक्पाजिम्
 चोस्ता, -वासाजिम् चोस्ता, हादिजिम्
 चोस्ता, भाराजिम् चोस्ता, सिताम्से
 चोस्ता, वालासे चोस्ता, पिरिम्ले चोस्ता,
 फ्रेमुले चोस्ता, सिफाग्रो चोस्ता, मायाग्रो
 चोस्ता, सिम्दिरी चोस्ता, बाथारी चोस्ता,
 मारा साःनाब ? स्वारुवासेकु चोस्ता,
 मालेवासेकु चोस्ता, मदिपोसेकु चोस्ता,
 धिमापोसेकु चोस्ता, तिलामोसेकु चोस्ता,
 भाना पोसेकु चोस्ता, रुखुपो सेकु

चोस्ता, बानापोसेकु चोस्ता, मदिपो
च्यइसे चोस्ता, धिमापो च्यइसे चोस्ता,
तिलापो च्यइसे भानापो च्यइसे चोस्ता,
रुखुपोच्यइसे बानापो च्यइसे चोस्ता,
पियासे चोस्ता, धयासे चोस्ता, यीकुसे
चोस्ता, यींमासे चोस्ता, खाबाखिम्
चोस्ता, वालाखिम् चोस्ता, को ।

सारीसे भृःने, रेरिसे भृःने, तपुसे
भृःने, धिपुसे भृःने, अलसे भृःने, अःसे
भृःने, खाउमारी पाःसिने, खासेमरी
पाःसिने, को ।

सुंकार ह्यज्चो, वांकार ह्यज्चो,
नासिम् ह्यज्चो, नाये ह्यज्चो, पियामो
ह्यज्चो, धयामो ह्यज्चो, कार्चीमो
ह्यज्चो, भ्ल्यक्चिमो ह्यज्चो, पोक्चिमो
ह्यज्चो, न्यक्सिमो ह्यज्चो, थिमो ह्यज्चो,
जेमो ह्यज्चो, जुसारा ह्यज्चो, कासारा
ह्यज्चो, गुसिरी ह्यज्चो, मायारी ह्यज्चो,
जेको ह्यज्चो, पेको ह्यज्चो, लादिमो
ह्यज्चो, मुक्दयल्मो ह्यज्चो, तोक्सि
ह्यज्चो, फेरो ह्यज्चो, आलामो ह्यज्चो,
गंगुमो ह्यज्चो, जुथोमो ह्यज्चो, ल्वक्थोमो
ह्यज्चो, बाजिमो ह्यज्चो, थारिमो ह्यज्चो,
खिन्चिमो ह्यज्चो, प्रप्चामो ह्यज्चो,
लिचामो ह्यज्चो, थोमो ह्यज्च नेपाल्मो

ह्यज्चो, न्यवाल्मो ह्यज्चो, को ।

चिबु खृम्चो, व्वाबु खृम्चो,
दुक्तिकुंमा खृम्चो, खाबुलो खृम्चो, सोक्से
तिल्चो, रोरे तिल्चो, को ।

सिबुकु लिम्चो, माबुकु लिम्चो,
चारी लिम्चो, दयर्भु लिम्चो, वालेकु
लिम्चो, ब्रोसोकु लिम्चो, रुस्ते लिम्चो,
पुस्ते लिम्चो, को ।

चापुनी थोःचो, होमेला थोःचो,
होलिब्जा थोःचो, फ्रेमुजा थोःचो, खोसिम्जा
थोःचो, मोसिम्जा थोःचो, ध्यवाजा थोःचो,
माताजा थोःचो, नक्सजा थोःचो, बानाजा
थोःचो, सिफाग्रो थोःचो, मायाग्रो थोःचो,
सिमिदरी थोःचो, बाथारी थोःचो, फोक्सिरी
थोःचो, व्वाम्मुरी थोःचो, दिलिबुरी थोःचो,
नामुला थोःचो, चिक्चिरी थोःचो, बेल्मारी
थोःचो, हादिरी थोःचो, रदिरी थोःचो,
सेनारी तंकारी, थोःचो, खाकागु नामसोबु
थोःचो, को, वोलोगा स्यल्चो, बोलोगा
स्यल्चो, खिकागो स्यल्चो, खाम्लागो
स्यल्चो, ल्पेसी स्यल्चो, येदुवा स्यल्चो, लाध
स्यल्चो, तल्ध स्यल्चो, चिनिग स्यल्चो,
ब्यम्निग स्यल्चो, चोक्चिली
एल्यन्चो, मुनाली एल्यन्चो, को डइसाचा
येचो, मेमेचा येचो, को, डालिला

माजोकआ डालिला च्यन्चो, ताखिला
 माजोकआ ताखिला च्यन्चो, सिक्किला
 माजोकआ सिक्किला च्यन्चो, परिला
 माजोकआ परिलाच्यन्चो, स्यज्यम्ला
 माजोकआ स्यज्यम्ला च्यन्चो, ल्यज्यम्ला
 माजोकआ ल्यज्यम्ला च्यन्चो, दिबुला
 माजोकआ दिबुला च्यन्चो, धोरोला
 माजोकआ धोरोला च्यन्चो, डामुला
 माजोकआ डामुला च्यन्चो, सेमुला
 माजोकआ सेमुला च्यन्चो, मुलिला
 माजोकआ मुलिला च्यन्चो, उदिला
 माजोकआ उदिला च्यन्चो, अंमा सारिम्
 च्यन्चो, अलंमा सारिम् च्यन्चो, को ।

यीनिकेदा सिबे माबनेम् , बुबे
 माबनेम् , डाबुचाम् बक्सो, नोक्पेचाम्
 बक्सो, इनि खार्मा खार्सीदा गिना च्यन्ना
 दिदा, अःतो मापाने, द्यर्खा मापाने,
 सोक्सो मापाने, मःम मापाने, च्यप्खा
 मापाने, रिप्खा मापाने, को ।

सिबे केने, बुबे केनेको, डाकुलुं
 कुतिने, बृंकुलुं कुतिने, तोसिरी कुतिने,
 सालाम्नी कुतिने, यीजोथार कुतिने,
 वाजोथार कुतिने, डामुला पातिने, सेमुला
 पातिने, सिबेलो ह्वाल्ने, बुबेलो ह्वाल्ने,
 स्वाक्पाद्यल् कुतिने, लवाद्यल् कुतिने,

सिलुंमो रापिने, मालुंमो रापिने, सेचिंमा
 कुतिने, रोलुंमा कुतिने, मबुरी ह्यप्तिने,
 काबुरी ह्यप्तिने, यासारी भातिने,
 साप्तिमारी पाःतिने, को ।

इनिलाई थोःचे नेरीदी गिआ
 च्यन्आ, पानेको, गनी तक्सोजाआ
 दिम्नेकै, सासारीद, रेरीद, तपुद, धिपुद,
 अंमासारीद, अलंमासारी दःमीको ।

व्वाला सोःचोम्

सेःव्वाला लाःतानिम्, गेःव्वाला
 लाःतानिम्, निनाव्वाला लाःतानिम्,
 नाप्चा व्वाला लाःतानिम्, तावाव्वाला
 लाःतानिम्, चाइमीव्वाला लाःतानिम्,
 चाचाव्वाला लाःतानिम्, वारीव्वाला
 लाःतानिम्, तामीव्वाला लाःतानिम्,
 सामिव्वाला लाःतानिम्, रिचाव्वाला
 लाःतानिम्, गोःचाव्वाला लाःतानिम्,
 रिमिव्वाला लाःतानिम्, पमिव्वाला
 लाःतानिम्, खोसिम् व्वाला लाःतामीम्,
 मोसिम्व्वाला लाःतानिम्, ध्यवाव्वाला
 लाःतानिम्, माताव्वाला लाःतानिम्,
 नक्सव्वाला लाःतानिम्, बानाव्वाला
 लाःतानिम्, डाबुचाव्वाला लाःतानिम्,
 नोक्पेचाव्वाला लाःतानिम्, सिबेव्वाला
 लाःतानिम्, बुबेव्वाला लाःतानिम्,

खिदिव्वाला लाःतानिम्, कोपेव्वाला
 लाःतानिम्, चापुनिव्वाला लाःतानिम्, होमे
 लाव्वाला लाःतानिम्, होलिब्जाव्वाला
 लाःतानिम्, फ्रेमुजाव्वाला लाःतानिम्,
 सिफाग्रोव्वाला लाःतानिम्, मायाग्रोव्वाला
 लाःतानिम्, सिम्दिरीव्वाला लाःतानिम्,
 बाथारीव्वाला लाःतानिम्, फोक्सिरी
 व्वाला लाःतानिम्, व्वाम्मुरी व्वाला
 लाःतानिम्, दिरिबुरीव्वाला लाःतानिम्,
 नामुलाव्वाला लाःतानिम्, चिक्चिरीव्वाला
 लाःतानिम्, बेल्मारीव्वाला लाःतानिम्,
 हादिरीव्वाला लाःतानिम्, रदिरिव्वाला
 लाःतानिम्, सेनारीव्वाला लाःतानिम्,
 तंकारीव्वाला लाःतानिम्, खाव्वागुव्वाला
 लाःतानिम्, नाम्सोबुव्वाला लाःतानिम्,
 वालेकुदी लाःतानिम्, ब्रोसोकुदी
 लाःतानिम्, खार्तेदी लाःतानिम्, यीप्तेदी
 लाःतानिम्, व्वुरिखादी लाःतानिम्,
 तत्यर्खादी लाःतानिम्, सिबुदी लाःतानिम्,
 माबुकुदी लाःतानिम्, स्वादुदी लाःतानिम्,
 रेन्जिदी लाःतानिम्, गुलोकुदी लाःतानिम्,
 स्वाफ्रेकुदी लाःतानिम्, रंकालुं लाःतानिम्,
 पंकालुं लाःतानिम्, डाकुलुं लाःतानिम्,
 बृंकुलुं लाःतानिम्, मलाम्लो लाःतानिम्,
 सिम्लो लाःतानिम्, सयाखा लाःतानिम्,

न्यवाला लाःतानिम्, कोरोग लाःतानिम्,
 नाग्लेग लाःतानिम्, लुंहरदी लाःतानिम्,
 सिंहरदी लाःतानिम्, ध्यक्सिदी लाःतानिम्,
 धिमादी लाःतानिम्, सोबुदी लाःतानिम्,
 मालेदी लाःतानिम्, जेजीदी लाःतानिम्,
 ओम्फुदी लाःतानिम्, डार्मुदु लाःतानिम्,
 लिप्खादु लाःतानिम्, चुक्सिंदु लाःतानिम्,
 रिक्सिंदु लाःतानिम्, रिलुदु लाःतानिम्,
 दफ्रेदु लाःतानिम्, सिबेथ्यम् लाःतानिम्,
 बुबेथ्यम् लाःतानिम्, सार्सीदु लाःतानिम्,
 धिरिदु लाःतानिम्, कुक्स्यला लाःतानिम्,
 जोबुग लाःतानिम्, खात्त्यला लाःतानिम्,
 रिक्तयला लाःतानिम्, बुल्यम्बिखम्
 लाःतानिम्, याल्यम्बिखम् लाःतानिम्,
 सारिखिम् लाःतानिम्, रेरीखिम् लाःतानिम्,
 तपुखिम् लाःतानिम्, धिपुखिम्
 लाःतानिम्, स्यतिदी लाःतानिम्, तपुदी
 लाःतानिम्, अःतदी लाःतानिम्, द्यर्खादी
 लाःतानिम्, च्यप्खादी लाःतानिम्,
 रिप्खादी लाःतानिम्, सोक्सोदी लाःतानिम्,
 मःमःदी लाःतानिम्, रिव्विसिदी
 लाःतानिम्, दालामोदी लाःतानिम्,
 बखादायो ।

व्वाला ल्वाःचोम

यीलोतामी ल्वाक्ताकु, वालोतामी

ल्वाक्ताकु, हेमालामी ल्वाक्ताकु, हेतालामी
 ल्वाक्ताकु, अअंमा गलम् ल्वाक्ताकु,
 अलंमागलम् ल्वाक्ताकु, सेकुतामी
 ल्वाक्ताकु, माकुतामी ल्वाक्ताकु, नाप्चिमी
 ल्वाक्ताकु, बेलुवामी ल्वाक्ताकु, पिसुतामी
 ल्वाक्ताकु, मासुतामी ल्वाक्ताकु, खास्ती
 ल्वाक्ताकु, बोबुवामी ल्वाक्ताकु,
 सेलेवामी ल्वाक्ताकु, लिंमावामी ल्वाक्ताकु,
 माइसाम्चिमी ल्वाक्ताकु, भाराचिमी
 ल्वाक्ताकु, फोरोचिमी ल्वाक्ताकु,
 ब्यल्जाम्चिमी ल्वाक्ताकु, यीनिकुमी
 ल्वाक्ताकु, पुनिकुमी ल्वाक्ताकु,
 ग्यवाकुमी ल्वाक्ताकु, स्वाबकुमी
 ल्वाक्ताकु, याडाजिम्मी ल्वाक्ताकु,
 माडाजिम्मी ल्वाक्ताकु, दिबुजिम्मी
 ल्वाक्ताकु, धोजिम्मी ल्वाक्ताकु,
 भक्पाजिम्मी ल्वाक्ताकु, -वासाजिम्मी
 ल्वाक्ताकु, हादिजिम्मी ल्वाक्ताकु,
 भाजिम्मी ल्वाक्ताकु, पिरिम्लेमी ल्वाक्ताकु,
 फ्रेमुलेमी ल्वाक्ताकु, सिफाग्रोमी ल्वाक्ताकु,
 मायाग्रोमी ल्वाक्ताकु, सिम्दिरीमी
 ल्वाक्ताकु, बाथारिमी ल्वाक्ताकु, मारा
 साःना ब ? स्वारुवासेकुम ल्वाक्ताकु,
 मालेवासेकुम ल्वाक्ताकु, मदिपोसेकुम
 धिमापोसेकुम ल्वाक्ताकु, तिलापासेकुम

भानापासेकुम ल्वाक्ताकु, रुखुपासेकुम
 बानापासेकुम ल्वाक्ताकु, खाबाखिम्मि
 ल्वाक्ताकु, वालाखिम्मि ल्वाक्ताकु,
 खार्मामी ल्वाक्ताकु, खार्सीमी ल्वाक्ताकु,
 सारीथार्माम् ल्वाक्ताकु, कोकुथार्माम्
 ल्वाक्ताकु, हारिमिडा ल्वाक्ताकु, बुरिमिडा
 ल्वाक्ताकु, गिजोमिडा ल्वाक्ताकु,
 वाजोमिडा ल्वाक्ताकु, प्ल्यन्नेहै सारीद
 रेरीद तपुद धिपुद अअंमा सारीद अलंमा
 सारीदमीको ।

मोसिम् काला

मलसारीद, पलसारीद, प्रोतीसारीद,
 साप्तीसारीद, साचासारीद, साचीसारीद
 थोचे जक्ता नेरी जक्ता, को इनिके
 निंका माःबो, याका माःबो, खामार्का
 माःबो, खार्सीका माःबो, मुलिफ्रे माचोःथी,
 लेसाफ्रे माचोःथी, ह्यडमाला माचोःथी
 ह्यताल मोचोःथी, माराम् पानाब?
 स्वरुवा बखादा सेरिम् माचोथी, कोखुम्
 माचोथी, पिरिम्ले माचोःथी, फ्रेमुले
 माचोःथी, सिब्व्वा माचोःथी, खामा
 माचोःथी, लेखोली बखादा, ह्यामला
 माचोःथी, ह्यातला माचोःथी, ग्वाःल
 माःचोथी, द्याब्व्वा माचोःथी, सेकुता
 माचोःथी, माकुता माचोःथरु, नाप्ची

माचोःथी, बेलुवा, माचोःथी, पिसुता
माचोःथी, मासुता माचोःथी, खाम्ती
माचोःथी बोंबुवा माचोःथी, यीकुसे
माचोःथी यीडमासे माचोः थी, मलनिड
मापाथी, पलनिड मापाथी, प्रोःतिनिड
मापाथी, साप्तीनिड मापाथी, साचानिड
मापाथी, साचीनिड मापाथी, दाःसो
दाःनिना इनिखार्मा खार्सीदा ।

मुलिफ्रे चोस्ता, लेसाफ्रे चोस्ता,
सेरिम् चोस्ता, कोखुम् चोस्ता, पिरिम्ले
चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिब्बा चोस्ता,
खामा चोस्ता, लेखोली बखा, ह्यंमाला
चोस्ता, ह्यताला चोस्ता, ग्वाल चोस्ता,
द्यब्बा चोस्ता, सेकुता चोस्ता, माकुता
चोस्था, नाप्चि चोस्ता, बेलुवा चोस्ता,
पिसुता चोस्ता, मासुता चोस्ता, खाम्ति
चोस्ता, बोंबुवा चोस्ता, यीकुसे चोस्ता,
यींमासे चोस्ता, मलसे भृःने, पलसे भृःने,
प्रोतिसे भृःने, साप्तिस भृःने, साचासेभृःने,
साचीसे भृःने, खाउमारी पाःसिने,
खासेमरी पाःसिनेको ।

तोरक्पा दाबिसनिं

मुनारी तोलचा, दाबिसनिं, लुरिपा
साडाका तंदुसे वालेखा सिबिसे
धोनिता ।

मुनारी, दाबिसनिं, लुरिपा साडाका तंदुसे
रिंमाबु ।

जैलुं, दाबिसनीं, लुरिपा साडाका
तंदुसे रिंखुंमा ।

तोनिमी, दाबिसनिं, लुरिपासाडाका
लिनदीसे याखेपा ।

हलिन्दी, लुरिपासाडाका, सिबिसे
फियुंमा ।

सुस्तो, दाबिसनिं, लुरिपा साडाका,
बाराले हिंमा पिछले नाम्रिंमा ।

मलसे भृःने, पलसे भृःने, प्रोतिसे
भृःने, साप्तिसे भृःने, खाउमारी पासिने,
खासेमरी पासिने,

पियाचा, दाबिसनिं, लुरिपासाडाका
हहले हलिता डाब्दुलु डेलेता सिपुरी
लोचेसा दाम्दीसे हावाखा हुन्दुलुं दुखुंमा
पितुलु पितोक्सा मुन्तालु डेचेक्साद ।

खार्माका माबो, खार्सीका माबो,
दासो दानीना, इनी खार्मा खार्सीदा,
मुलिफ्रे चोस्ता, लेसाफ्रे चोस्ता, माराम्
पानाब ? सरुवा बखादा सेरिम् चोस्ता,
कोखुम् चोस्ता, सेकुता चोस्ता, माकुता
चोस्ता, नाप्ची चोस्ता, बेलुवा चोस्ता,
पिसुता चोस्ता, मासुता चोस्ता, सिब्बा
चोस्ता, खामा चोस्ता, पिरिम्ले चोस्ता

फ्रेमुले चोस्ता, लेखोली बखादा, ग्वाल
चोस्ता, द्यब्बा चोस्ता, खाम्ती चोस्ता,
बोबुबा चोस्ता यीकूसे चोस्ता, यीडमासे
चोस्ताको, मलसेभृःने, पलसेभृःने,
डाब्सासे, भृःने, डाब्लासे भृःने,
खाउमारी पाःसिने, खासेमरी पाःसिने,
को ।

ह्यज्चो

गुसिरी ह्याज्चो, मायारी ह्याज्चो,
जुसारा ह्याज्चो, काशारा ह्याज्चो, सुंकार
ह्यज्चो, वांकार ह्यज्चो, नासिम् ह्यज्चो,
नाये ह्यज्चो, पियामो ह्यज्चो, धयामो
ह्यज्चो, कार्चीमो ह्यज्चो, भ्ल्यक्चिमो
ह्यज्चो, पोक्चिमो ह्यज्चो, थिमो ह्यज्चो,
जेमो ह्यज्चो, जेको ह्यज्चो, पेको ह्यज्चो,
लादिमो ह्यज्चो, मुक्द्यल्मो ह्यज्चो,
तोक्सी ह्यज्चो, फेरो ह्यज्चो, आलामो
ह्यज्चो, गंगुमो ह्यज्चो, जुथोमो ह्यज्चो,
ल्वक्थोमो ह्यज्चो, बाजिमो ह्यज्चो,
थारिमो ह्यज्चो, खिन्चीमो ह्यज्चो,
प्राज्चामो ह्यज्चो, लिचामो ह्यज्चो, थोःमो
ह्यज्चो, नेपालमो ह्यज्चो, न्यवालमो
ह्यज्चो, को ।

सिबकु लिम्चो, माबुकु लिम्चो,
चारी लिम्चो, द्यर्भु लिम्चो,वालेकु लिम्चो,

ब्रोसोकु लिम्चो, रुस्ते लिम्चो, पुस्ते
लिम्चो, को खाबुलो खिम्चो, दुक्तिकुमा
खिम्चो, सोक्से तिल्चो, रोरे तिल्चोको ।

चापुनी थोचो, होमेला थोचो,
होलिब्जा थोचो, फ्रेमुजा थोचो, खोसिम्जा
थोःचो, मोसिम्जा थोःचो, ध्यावाजा थोःचो,
माताजा थोःचो, नक्सजा थोःचो, बानाजा
थोःचो, सिफाग्रो थोःचो, मायाग्रो थोःचो,
सिम्दीरि थोःचो, बाथारी थाःचो, फोक्सीरि
थोःचो, व्वाम्मुरी थोःचो, दिलिबुरी थोःचो,
नामुला थोःचो, चिक्चिरी थोःचो, बेलमारी
थोःचो, हादिरि थोःचो, -वादिरी
थोःचो, सेनारी थोःचो, तंकारी थोःचा,
खाव्वागु थोःचो, नाम्सोबु थोःचोको,
चोक्चीलि एल्यन्चो, मुनाली एल्यन्चो,
डइसाचा येःचो, मेमेचा येःचो, डालिला
माजोक्खा डालिला च्यन्चो, ताखिला
माजोक्खा ताखिला च्यन्चो, सिकिला
माजोक्खा सिकिला च्यन्चो, परिला
माजोक्खा परिला च्यन्चो, मुलिला
माजोक्खा मुलिला च्यन्चो, उदिला
माजोक्खा उदिल च्यन्चो, खार्तेला
माजोक्खा खार्तेला च्यन्चो, यीप्तेला
माजोक्खा यीप्तेला च्यन्चो, स्यज्यम्ला
माजोक्खा स्यज्यम्ला च्यन्चो, ल्यज्यम्ला

माजोक्या ल्यज्यम्ला च्यन्चो, डामुला
 माजोक्या डामुला च्यन्चो, सेमुला
 माजोक्या सेमुला च्यन्चो, दिबुला
 माजोक्या दिबुला च्यन्चो, धोरोला
 माजोक्या धोरोला च्यन्चो, डाब्साम्
 च्यन्चो, डाब्लाम् च्यन्चो, को ।

इनि केदा, सिबे माबनेम्, बुबे
 माबनेम्, डाबुचाम् बक्सोम्, नोक्पेचाम्
 बक्सो, खार्मा खार्सी गिना च्यननादीदा,
 अःत मापाने, द्यर्खा मापाने, च्यप्खा
 मापाने, रिप्खा मापाने, सोक्सो मापाने,
 मःमः मापाने, को ।

सिबे केने बुबे केने डामुला पातिने,
 सेमुला पातिने, सेचिंम कुतिने, रोलुम
 कुतिने, डाकुलुं कुतिने, बृकुलुं कुतिने,
 तोसिरि कुतिने, सालाम्री कुतिने,
 यीजोथार कुतिने, वाजोथार कुतिने,
 स्वाक्पादयल् कुतिने, लवादयल् कुतिने,
 सेचिंमा कुतिने, रोलुंम कुतिने, सिबेलो
 ह्वल्ले, बुबेलो ह्वल्ले, मबुरी ह्याप्चो,
 काबुरी ह्याप्चो, यासारी भातिने, साप्ती
 मारी पाःतिने, को ।

इनिलई थोःचे नेरीदी गिआ च्यन्जा
 पाने, को ।

गनि तक्सोजाआ दिम्ने, कै, मल

सारीद, पल सारीद, प्रोती सारीद, साप्ती
 सारीद, साचा सारीद, साचीसा रीद,
 डाब्सा सारीद, डाब्ला सारीद, फुं सारीद,
 दोसारीदमी ।

बालाम्का

बकालु तंमा न्यावालु तंमा,
 जिखीमी तंमा, बुरोमी तंमा, तोसीरी
 तंमा, सालीमरी तंमा, मुकुसी तंमा,
 धोलोसी तंमा, याड्मारी तंमा, दाम्दिरि
 तंमा, तोकोरी तंमा, मान्दिरि तंमा,
 रिक्त्यन्जी तंमा, पुक्त्यन्जी तंमा स्वाप्ले
 तंमा, लप्ले तंमा, पुक्त्यन्जी तंमा,
 धोरेन्जी तंमा, खुम्बुहो लेःसानिमा,
 मंसादा च्यमानिमा, वायेमी तंमा तुंखोमी
 तंमा, कोलीमी तंमा, धेनेमी तंमा,
 सिब्खाहो खामानिमा थोचेहो
 नेरिजंमानिमा, इनिकेदा खामार्का माबो,
 खार्सीका माबो, दाःसो दानिनादा, इनि
 चाचा वारिम्दा इनिखार्मा खार्मा खार्सीदा
 मुलिफ्रे पासो, लेसाफ्रे पासो ह्यंमाला
 पासो ह्यताला पासो ग्वाल पासो
 द्यब्खा पासो सेलेवा पासो लिंमावा
 पासो, माइसामची पासे, भाराची पासो,
 फोरोची पासो, ब्यल्जाम्ची पासो,
 यीनिकु, फुनिकु पासो, ग्यवाकु पासो,

स्वाबकु पासो, याडाजिम् पासो, माडाजिम् पासो, दिबुजिम् पासो, धोरोजिम् पासो, भक्पाजिम् पासो, - वासाजिम् पासो, हादिजिम् पासो, भाराजिम् पासो, सिताम्से पासो, वालासे पासो, पिरिम्ले पासो, फ्रेमुले पासो, चंकामो च्यइसे पासो, ब्रोळुंम च्यइसे पासो, चंकामो सेकु पासो, ब्रोळुंमसेकु पासो, चंकामोही पासो, ब्रोळुंमही पासो, लेखोली बखादा, यकिसे पासो, यीमासे पासो, यनिखार्मा खासीं पानाब, डिन्सि कोसी ल्वासी जोकिनेको, बबलोकीनेको लिचा थोमो द्याल्, खिन्चि प्राप्चादयल्, बाजीथारी दयल् दःनी कंख्यल् दयल्दिम् काःसाम् किःसाम् राःसोमामी कोली धेनेम् कोली वायेम्तुंखो धेनेम् तुंखो, नित्ति गिचोको पित्तिजिचो चुत्तिगिचोकै ।

निवारी वारचोम्

चीप्रक्चोम

लु मोको गदा सिब्वानाये खामानाये माइसाम्चि भाराची फोरोची ब्यल्जाम्ची, मारा दिका पन्तिमी

मारादिका याम्तिमी ? दाःसो दानेनादा फुंलाम् दोलाम्दि सारी त्यम्चो, रेरीत्यम्चो, तपुत्यम्चो धिपुत्यम्चो, पाक्ताकु नादा सुंकार वांकारमी माखुतेलाको जेकोपेकोमी माखुतेलाको, एकसोडा फुंलाम् दोलाम्दी सारी त्यम्चोम् रेरीत्यम्चोम् दिमोको, गुकिम् याम्का पन्तिकाना न्यंगुखो माराकिम्लाको, फुंदिमो दो दिमो, कक्चिमुनापुं तिकुभारापुं दिमोकै, गसिब्वानाये खामानाये फोरो फुंनाये, ब्यल्जाम् फुंनाये ।

बखा, मक्ज्यम, नुड, आपी, कायेमी ब्रःसी पाचोडा दिम ।

कुरामा लाम् थोःचे नांग्ले सारी लेयाना सिबे ह्वान्सी खादायो, हुवा ह्वान्सी खादायो, लेखोलीम् पायना थिड खार्मा प्लोचोदिम्,

कुरामा ह्याप्चो नुड आनिन्ता गाम्चोडा फासीआ दिम् । आफा हप्पे मेत्तीड सोःचो दिम् ,

थिम्ता ।

बाहिड -वादी फुब्दिम तुम्लो

कायेमी ब्रःसी सेम्दी (कजेरी बीदा)

गेयी,नेसेदाने, मोको, च्यंमाखा
च्यम्बेस्ताने, बाखायुंमाम् दोःखुक्ताने,
कोदा मोको कुक्स्यल् मुन्ताने, कोदा
हिलीजु, बुलिजु, मुन्ताने, मुक्व्आजु
धिरिजु, मुन्ताने, हिलिजु बुलिजु मुक्व्आजु
धिरिजु, दिम्सोमी मुलि पासोम् -यवा
प्रान्जे पाम्तामेने । कोदा सिबुकु
भयंल्वेस्ताने, जेजी ओम्फु तोंतां
निस्तामेने, चारी द्यर्भु मुन्ताने, सोबुमाले
ल्वक्थास्ताने, चापुनी हामेला मुन्ताःमीने,
होलिब्जा फ्रेमुजा मुन्ताःमीने, कोदा
सिबुमाबुकु दिदा याडा, माडा,
मुन्ताःमीने, किकिरिंमा, बुर्भा, बुसा, वाक्ज
मुनतामीने, कोदा भक्पा -वासा,
मुन्तामीने, स्यब्जा बब्जा मुन्तामीने,
कोदा गुंग्यर्वा -वाद्यर्वा मुन्ताने, मोरेपा
पाकापा मुन्ताने, कोदा निने नाप्चायो
मुन्ताने, कोदा गुब्सापा भुवापा मुन्ताने,
याडा माडादःदा आनिकोजा थिल्मापासों
सिबुकु माबुकु यांखोसों लाम्ताने, भक्पा-
वासादःयो सिंसिःची लुंसिःची जासों
सोबुमाले पाःसिक्तामेने, मोरेपा

पाकापायो सोबुदी मारावाल्से, मेमें जासों
सोबुमाले पासिक्ताने, गुब्सापा
भुवापायो सोबुमाले सिंहर-लुडहवार
पासिक्तामेने, कोदा निने नाप्चामि दा
कोःजा थिल्मा पाचोदाःसो येखो
कोतानादा जापेतुपे खोम्वामोआदा,
चापुनी होमेलालाई ताम्तामेने, कोदा
रोक्चो स्वाक्चों पाम्तामेने, बोत्ता सित्ता
कोदा आयाम्दी खुप्तामेने, जिल्तामेने
को । नोलाम् थोःचेदी एखोवा चेचेरे
भृक्स्यल् मुक्का भृक्स्यल् पाम्तामेने,
वालेकु ब्रोसाकु खार्तेयिप्ते जन्तामेने,
कोदा म्य खनादा थोचे बक्ताको आदिम्
बक्ताने कोदा, चापुनि वाल्स्ताने, को
प्वओली धेनेम् निन्तामने, को काःसाम्
किःसाम् पिक्तामे चुक्तामेने । कोदा
नोलाम् थोचेदीदा आनीकें पामाइमादा
अम्ला अम्सी दिम्ताना डाल्लाम् थोःचेदिम्
आनी व्वोःलीधेनेम्दा मासाम्सेवाने,
कोदा,आअम्लानुं स्यब्बा घृम्ताने, आना
मोको इक्के व्वोःली धेनेम्दा गेक्सोका
साम्दिया मोको ? दाःसोमी आनी व्वोःली

धेनेम् लाई नाबु सित्तामेन । कोदा मोको
 लु गइदा मोको मुली ओदी पायादाःसो
 दाःतामेनेको, एखोवा खाउमा खोम्
 खासेर्माखोम् पुंयाको १ (क्व) नाम्ती १
 (क्व) कादी १ (क्व) नाम्ती (१) क्व
 कादी पासोमी फूलु, वालु, पाःमोयाको
 जामया तुमयाको, इक्के व्वोःली धेनेम्
 साम्दीया, दाःसो दाःतामेने । को, येक्सोमी
 जाःमोया, तुः मोया दाःसो दाःतामेने,
 को इक्के व्वोःली धेनेम् साम्दीया,
 दाःसोमी मुली ओदी पास्तामेने । कोदि
 दा मोको खाउमाखोम् खासेर्माखोम्
 जिल्चोलाईदा सिब्बाखामा मान्थी
 मानिआ दिम्ताने, कोदिंदा मोको
 सिब्बाखामा स्यल्दिया दाःसोमी
 आम्दम्दा मोको सिब्बा खामा
 स्याल्तामेनादा आनी सिब्बा खामादा
 मास्यल्सेवाने, मोको गेखोपाया दाःसो
 दाःतामेनादा ह्वाक्सिं नाम्ती नोला
 एखोवा किकिरिंमा तिरिंमाम्का ब्रेःसों
 बुबुयो आसिन्दिदी मोको किरिक् किरिक्
 दासोडा कुर्आ स्यल्आ तास्तामेने ।
 आसिन्दिदी कुर्आ तास्तामेने, कोदा
 किकिरिंमालाई रेःसोमामी आःरी
 हिस्तामेनादा सिब्बा खोमे खामा खोमेदा

म्यम्का स्यम् दाःसोमी दाःतामेने । कोदा
 मोको इक्केदा खाउमा खासेर्मा
 खोम्लाइदा याम्चाम्का सिब्बा खामादा
 स्यल्दा स्याम्, दाःसो दाःतामेने ।
 किकिरिंमा तिरिंमालाई रेःसोमीदा मोको
 सिब्बा खामादी पिक्तामेने, कोदामोको
 मेकेडका आनी सिब्बा खामा स्यल्स्ताने
 । कोदा मोको आम्दमीदा खाउमा खोम्
 खासेर्माखोम् पुक्तामेने । कोदा सिब्बा
 खामा स्यल्स्ताकोदा सामी तामीद लाई
 जापे तुपे प्रोःपात्तामेने, फलफसी
 पाःपात्तामेने, कोदा मोको सामी तामी
 दःमी आनिखोली ध्यप्सो आनिन्यक्सी
 दुःपाःसो आनिगु चेतो, खुर्वा चुम्लो पासो,
 सिं प्बआकु पासो, जापेतुपे प्रोःतामेने ।
 कोदा याम्या पन्तीया दासो दाःतामे,
 नादानेःमोको, आनी जापेतुपे दिदा
 खुःतीयाना थोक्खाखोमे, याम्याना
 खर्आखोमे, आःचीनुं आःगार्नुका दिम्आ
 तास्तामेने । कोदामोको मारांका एखो
 दिम्तामोको ? खाउमाखोम् खासेर्माखोम्
 पुक्ताया इक्के जापे तुपे दिदामोको
 खुतियाना थोक्खाखोमे, याम्या पन्तीयाना
 ख्वार्आ खोमे आःचीनुं आःगार्नुका दिम्ता
 मोको, माराका दिम्तामोको ? गइदा

सुंकार वांकाकार रान्तायाकी ? माराका
दिम्तामोको ? दाःसो दाःतामेने, कोदा
मोको डोव्सी लोकआदीदा मोको आफादा
मेरे मिची ताआ कूरीमी मुक्तिमीयो
बक्तामेने । कोदा कूरीमी मुक्तिमीलाई
रिबु कोःपात्तामेने, कूरीमी मुक्तिमीम्दा
मोको चापुनि चाम्नी सेःरी होमेला रिंमा
सेःरी सिम्दी साला सेःरी प्रान्जे पासोमी
कोःतानादा नेःमोको मारादाताने
दाःयाखादा एःमोको इक्केदा डाल्ला
डाल्लामे किःसिम् पोःसिम्दःदा खाकू दिक्
दिम्आ बक्तामे । आनीकेदा मोको
गयीम्दा आनी साम्थीरिंमा तुम्लो यालो
मारायो आनीकेका पान्तायाम् माःबो ।
आम्दःदा सारी रेरी दिम्सोमी बक्आबमे
सा । आनीकेका ह्वादी च्यप्ती दिम्ताम्
ब, दाःसो दाःताने । गइम् आनामारा
पायाना नी ? दाःसो, आनि कूरीमी
मुक्तीमीलाई हिलो पात्तामेने, कोदा, आनी
कूरीमी मुक्तिमिम्दा मोको मारा दाःता
खादा, आना गइमी मारापाया दाःयाखादा
मोको, डार्मु च्यम्याको रिबु कोःया, रिबु
कोःयाकोदिडा आम्दमी दंनास्यर्ना खोमे
सिःब ? सिकादी निक्से भुङ् ? को
आलाई सिवेखोम् बुबेखोम् पुंया, नक्सफूर

बाना फूर पाःतिया, सारीथार्मा कोकूथार्मा
पाःतीय, एखोवा पेःरो जुम्रो बक्तीगिया,
कोदामोको आम्चाम्का आसीबे लोलां
सारी लो, रेरी लो, तपु लो, धिपु लो
पावा, कोदिड ह्यप्चोम्दी ह्यप्ता,
तिल्चोम्दी तिल्दा, थोःचोम्दी थोःदा,
स्यल्चोम्दी स्यल्दा, खृम्चोम्दी खृम्दा,
ज्यन्चोम्दी ज्यन्दा, गुसिरी मायारी
सुडकार वाडकार हप्पे ह्यप्ता, ह्यम्से
तिल्से कोका इक्के जापे तुपे केदा आःची
आगार ब्ल्यम्, कोदिडा, याम्सी निआ
पन्सी निआ, दिम् दाःसो दाःताने । कोदिंदा
मेखो दाःताकोदा मोको एखोःवा डार्मु
च्यम्सोमाम्, रिबु कोःपात्तामेनादा सारी
रेरीम् दंनाखोम् स्यर्नाखोम् केदी निक्से
भुक्ताने, कोदा आनिके दंनालाई सिबे
पुक्तामेने, को नक्स फूर बानाफूर
पात्तामेने, कोदा सारीथार्मा कोकुथार्मा
पात्ती गिम्तामेने, एखो पेःरो जुम्रो बक्ती
गिम्तामेने, कोदा आनी सिबेम्दा मोको
आसिबे लो लाड सारी लो पाप्ताने,
रेरीलो तःपुलो पाप्ताने, धिःपुलो पाप्ताने,
कोदा ह्याप्चोम्दी ह्यप्ताने, तिल्चोम्दी
तिल्ताने, खृम्चोम्दी खृम्ताने, थोःचोम्दी
थोत्ताने, स्यल्चोम्दी स्यल्ताने, ज्यन्चोम्दी

ज्यन्ताने, कोदा मेकेंका ह्वाप्पे सुडकार
वाडकार गुसिरी मायारी ह्यम्स्ताने ।
कोका मेकें आनी जापे तुपेदीदा आःची
आःगार ताम्ताने, कोदा याम्सी पन्सी
निआ दिम्ताने, मेकेंदा याम्तामेने,
पन्तामेने, को, आनि व्वोली धेनेम्
साम्तामेने । कोदिडा आनिम्ता व्वोली
धेनेम् पिक्तामेने, कोदामोको आम्दमीदा
एखोःवा मुली ओदी पाप्तामेने, गयीम्दा
मोको इक्के सिबेलाइदा नक्सफुर
बानाफुर पात्ताया, सारीथार्मा कोकूथार्मा
पात्ताया, खादाई, इक्केदा मोको,
सातीनादिडा एखोःवा आनी गुःचेसो
आनीखोली ध्यप्सो आनीन्यक्सी दुःपासो,
खुरुवा चुम्लो पासो, सेरी फूल पाःती
गिआ फःल फःसी पाआ सिं व्वःकु
पाआलाई यो, एखो सामी तामी
दःलाइयोका मोको एखोःवा सारीथार्मा
कोकूथार्मा साम्थीरिंमा खो म् पाःतिगिया
दाःसोमी मुली ओदी पाम्तामेने, कोदा
मोको, म्यखनादा मोको थोचेनेरी बक्ता
कोदिं एखो सिबुकु माबुकु जन्तामेनायो,
आयाडाम् सेरिम् याडामाडयो त्यर्तामेने,
सोबुमाले फल्तामेना यो लेलेज्जंथिआ
कुकुयुंमा व्वागु थिआ लालाच्चर थिआ

भक्पा-वासायो त्यर्तामेने, दिबुधोरो
जन्तामे नायो दिबुधोरो रेत्तामेने, वालेकु
ब्रोसोकु जन्तामेने चेचेरे भृक्स्यल् मुक्क्वा
भृक्स्याल् पाम्तामेनायो चापुनी होमेला
अल्स्ताने, जिआ कल्आ बक्तामेने, कोदा
एखो स्वाम्पाछीरी आम्फारुडमाके
मुलिवाम् फ्रेना, आखिका आम्ना जःले
कपाल लाइतोलो पासो, सेरिम् कोखुम्
पासो, सेलेवा लिंमावा पासोमी सिब्बा
खामा पासोमामी, पिरिम्ले फ्रेमुले पासो,
यीकुसे यींमासे पासो, थिब्बा
जिब्बापासोमी सारी थार्मा कोकू थार्मा
पात्तामेने । पात्तामे कोदिंदा मोको
मेक्सोमी आल्धापाड् पाम्तामेने । कोदा
मोको आनादा मोको वालेकू ब्रोसोकु
जन्तीयानायो चापुनी माअल्से, आनादा
सिबुकु माबुकु जन्ति यानायो
आयाडासेरिम् याडायो मात्यर्सीआ दिम्ता,
सोबुमाले फल्यानायो लेलेज्जं थिआ
कुकुयुंमा व्वागुथिआ लालाच्चरथिआ
भक्पा-वासायो मात्यर्से, दिबुधोरो
जन्तियानायो दिबुधोरो मारेःसिआ दिम्ता,
थोःचे नेरी रिप्सोड्लाता, वालेकु ब्रोसोकु
याःसोलाता, ह्वाड होपो लासोड लाता,
कोदामोको आनादा नाम् व्वाप्तीया

माराया, खापी व्वाप्तीया ख्यान्य-
 ख्यान्या, ध्यक्सी सोंस्ता खापी च्वाडता,
 आनादा, पाडादाया पानेमाभाब्आ
 मापाडा दा:या मापाथी मानिआ दिम्ता,
 को, तुम्लो निस्ताम सां । मोको मारा
 पाचोको च्यर्बुली खार्बुली पासोमिड
 खादायो, ज्यर्डा माराडा पासो खादायो
 मापाथी मानिआ तुम्लो निस्ताम ब ।
 कोदा सातीदा मोको तोंमा, लिन्दी,
 यीम्पी, छाली, द्याल्मीदमीदा मोको
 सायाम्, सायाम् निन्तामेम् बक्ता स्यम्,
 गुसिरी मायारिम् खु:ताखादा, कूरिमी
 मुक्तिमी केदी लाचोने, आम्चाम्का गुसिरी
 मायारीदा स्यल्टी गिवाने, जेको पेकोम्
 खु:ताखादा ह्वाड् होपोकेदि लाचोने
 आम्चामीका दिल्ती गिवाने, सिम्दी
 बाथाम् चिप्ताखादा, सिबे बुबे, डाबुचा
 नोक्पेचा केदिका लाचोने, आम्दमिका
 स्यल्टी गिमेने दा:सो दा:आ सायाम्
 सायम् डिन्तामेम् बक्तासा । को मोको
 आना-आना दिल्ला-दिल्ला मारा
 ति:चोको सिम्दी बाधाम्का चिप्ताखादा
 दा:सो, ए इक्केदा मोको मुली
 ओदीपाचोम् इक्केदा, सिबे बुबे ब,
 डाबुचा नाक्पेचा ब:मे: मुली ओदी

पाथादिया, को रा:या पियामी:को सारी
 लो, रेरी लो, पा:पा:या, दा:सोमी दा:तामे
 सा, को सारी लो, रेरी लो: त:पु लो,
 धि:पु लो, पा:तीगी:नी दा:था दिम्तामे
 सा, कोदा न्वक्स केदी एकेदा मोको,
 एखो न्वक्सकेइदा मोको पाइपि:ना दिदा
 मोको, थो:चे नेरीदीदा रोस्ती बेला दिम्ता,
 खादा रा:ती गि:नी पि:ती गि:नी पे:रो
 जुम्रो बक्ति गि:नी मो:तामे को पे:रो
 जुम्रो पात्था रास्तामे सा, इनीकेदा मोको
 रास्तामे पिम्तामे सा, सारी लो, रेरी
 लो, पा:ती गिन्तानी सा,सामी
 तामीकेदीयो खुर्वा चुम्लो सेरी फुल पा:ती
 गि:नी सिं प्ळअ:कु फ:ल फ:सी पा:ती
 गि:नी दा:था रास्तामे पिम्तामेसा, कोदा
 मोको चाचा निमाद, लोकआद, यीम्पीद,
 म:दीद, रातासी पितासी सा, रान्तानी
 पित्तनी सा, कोदा, खुर्वा चुम्लो पा:तासी
 पान्तानी सा, सेरी फूल, फ:ल फ:सी
 पातासी सा पान्तानी सा, कोदा गुकियो
 नक्स डाबुचा नोक्पेचायोदा राक्ताकू
 पिक्ताकूको सिबे मी:यो आनि सिबे
 लोलाड सारी लो, रेरी लो, पाम्तामे
 तपलो धिपुलो पाम्तामेको, गुसिरी मायारी
 ह्यप्ताम्दी ह्याम्सेला, सुडकारा वाडकार

ह्यप्ताम्दी ह्याम्सेला, स्यल्ताम्दी समरी
 स्यल्सेला, थोल्ताम्दी थोःसेला, तिल्ताम्दी
 तिल्सेला, खृम्ताम्दी खृम्सेला, को यीम्पी
 मदी दःसी सेःरी फूल पासो फःल फःसी
 सिं व्वक्, पासोमी रिमी पमी गेखो
 पासोमाम् तिल्लानी, मेखोड पासोम्
 गिसेली मान्देलि तिल्सेला, तिल्सेला,
 कोदीडा एखो नेसेदा थोचे बक्ता कोदिड
 थिब्बा जिब्बा बक्तामेको, सारी थार्मा
 कोकूथार्मा पात्तामेनादा आल्धापां
 पास्तामेम् बक्ता, आनादा स्वाप्पाछिरी
 आम्फारुमाके मुलिवाम फ्रेना ज्वाःले
 कपाल लाइतोलोके निड्दी येखोवा
 निक्सी थार्के सिसिफ्रेना, लिचाकपालडा
 खादायो ज्वाःले कपाल् लाइतोडा दिम्ला,
 सिब्बामाके निंदी लिंखामी माखुःआ
 खादायो, सिब्बा खामाडा दिम्ला, सेलेवा
 लिंमावाके निंदी येखोवा आभुंकुर्वा
 खादायो सेलेवा लिंमावाडा दिम्ला,
 पिरिम्ले फ्रेमुलेके निंदी नाम्मीसाःआ
 आभिचीडा खादायो पिरिम्ले फ्रेमुलेडा
 दिम्ला, यीकूसे यीडमासेके आनिंदी
 एखोवा आतुनाडा खादायो यीकुसे
 यीमासेडा दिम्ला, सेरिम् कोःखुम् खोम्
 माखादायो सेरिम्को खुम्डा दिम्ला,

एखोवा आलावा आलावा आवा आबा
 पानाब, खादायो थिब्बा जिब्बाडा दिम्ला,
 थिआ जिब्बाम् पाना खोमेड दिम्ला,
 इसी सारी माडाल्ला नानीदःसी
 माराकोदिडा इसी सारी थार्मा कोकू
 थार्मा लाःसो लासी नादा मोको,
 लाम्गुदीदा सुडकार्चा वाडकार्चा काथीर्वा
 जलंमा कोक्तीमो घृम्दीनी को, सिवा
 बुवा जेने लाम्आ थिःसी खादा,
 याम्ज्वाःले कपाल्मी चिप्तीसे सेलेवामी
 तुःदिसे, यिकुसेमि ध्याप्तीने, यखोवा
 सिवाबुवा जेःमापास्थीमी सुंकार वाकार
 मातोड पास्थी लासेको, एखो डाकू डाले
 खक्तीसीना मोको, इसी व्वाला सिला
 वाम्ताखादा पिरिम् आफूंकें दाम्से
 दाम्तीसेको, इसी व्वाला सिला ल्वासेको
 दिडा इसि मि-याम् तय्याम्दी लासे,
 लासेको इसिके व्वःल दःल दिःसीआ वार्चा
 गिद दिरिमीद घृम्दिसी खादा, मोको
 एखो अक्के च्यल्पोपोदःदा थिआ जिब्बा
 बःमे, कोदा एखो आम्दम्दा मोको, सारी
 लो, रेरी लो, पास्तामे, तपुलो धिपुलो
 पास्तामे, तुम्लो यालो पास्तामे, नादा
 एखो सामी तामीदलाई राने पिने दाःसो
 व्वाल्ताकिम् बक्ता, को, लाक्ताकूना

मोको अक्केदा एखोमे सामी दाःसो
तामीदाःसो, सारी थार्मा कोकू थार्मा
पात्ताकिम्, को एखोवा राःसो रातासुम्
पितासुम् दाःसेको एखोवा येमोने जाःमोने,
दावे पाःमोने, तुःमोने, दावे पाःमोने,
एखोवा -वायांम धयांम पाःमोने, कोदिडा
सिवाबुवा जेःमापास्थीमी लानेको
लासेको, आना मोको थोःचेले नेरीले
म्यखनादा मोको सिंखेव्वा मुडखेव्वा
भक्पा च्वासामी एखोवा थोःचे नेःरी
लेःनादा मोको गेखो पासोमाम् लो
फादिमे, व्वक्सी ब्रेसी फादिमे,
माक्काडकाकु सिप्तिःती बिबिह्यर्मा
नाह्यर्मा ने, कःलरोसे कुलितो स्यर्त्यत्यल्यं
स्यल्यंतो, चुक्चुव्वा चुइक्व्वा, गेखो
पासोमी रोःसीमे मेक्सोडा थोचेनेरीदी
रोःसिआ, कूःसीआ दिम्यालाको, थोःचेले
नेःरीले नादामोको वालेकु ब्रोसोकूदी
ह्वला जंना डाकु डाले लेनादा मोको,
तुक्तुकूर्मा बुकुर्मामी गेखो पासोमी लो
फादा, मेक्सोडा नक्स सिबेयो लो फासोम्
सारीलो रेरीलो पाआ दिम्मेला, को गई
डाबुचा नोक्पेचादयो नक्सके पाइपी
नादी पेरो जुम्रो बक्तीगिआ, ह्वाप्पे
दिम्यालाको, भिर्किर्ली, परप्तिमा

गेखोपासो, ग्यर्सीमे स्यम्सीमे, मेक्सोडा
गई हप्पे ग्यर्सीआ स्यम्सीआ दिम्याला,
यीम्पी मदी दसीमीयोकां मोको
गेखोपासोम् सिङ ककू पासोमी खुर्वा
चुम्लो पासो मामी फःल फःसी पासो
राआपिआ रिमी पमी गेखो पासो
तिल्लासी मेखोड पासो गुसिरी मायारी
तिल्ला दिम्से । गिसेली मान्देली तिल्सेला
। आना एखोवा थोचे नेरी लेनादा मोको
ये मोको आफानादा सामीतामी
थिन्ताया, कोदा मोको एखो राःती गिनी
पिःति गिनी दाःसोमी खुर्वा चुम्लो
पाःतिगीकी सेरी फूल पाःती गिनी फःल
फःसी पाःतीगीकी सिंव्वकू पाःती गिनी
दाःथा दिन्तायाम् बक्ताको, रास्तामेको
सिं व्वकु पाःति गितासोमिम् बक्ता ।
आनादामोको सामी तामी गेक्का दिम्तामे
? माराका दिम्तामे ? माबमे, सिकादीका
सिङ् व्वःकू पाःती गिनी दाःथा सिकादिका
दिया ? दाःसो दाःचोमे लिम्लाम् लेस्चोमे
तिम्ताम तोंस्चोमे गई च्यल्पोपोयो
मादिम्याला । मादिम्याला कोदिडा
एखोवा खुर्वा चुम्लो पाआ फःल फःसी
पाआ सिंव्वकू पाआ एखो सातीदा इम्पी
मदी दमियोका एखोवा मोको इक्केदा

च्यल्पोपो च्यल्पो बक्तामेको सारीलो
 रेरीलो पामेनादा रा:ती गी:नी पि:ति
 गि:नी दामेम् बक्ता, खुर्वा चुम्लो पा:ती
 गिकी फ:ल फ:सी पा:ती गिकी दातामेम्
 बक्ता । आनादामोको माबमे, गेक्का
 दिम्तामे ? माराका दिम्तामे ? मोको
 आनादा इक्केदी सिका सिं व्वाकु
 पा:तीगिकी दा:थारामे मोको, दा:चोमे
 सामी तामीयो मादिम्मेला । मादिम्मेला
 कोदिडा येमोको सातिदा सिबेबक्ता को
 रा:ती गि:नी पि:तीगी:नी पेरोजुम्रो बक्ती
 गि:नी दा:था रास्तामेम् बक्ता, आनादा
 सिकारा:को दाचोमे मादिम्याला,
 मादिम्म्ला कोदिडा सिबेके पासोड पि:ना
 दिदा मोको आफाना मोको अक्के सिबे
 बुबे बक्तामे । एमोको थोचे नेरीदीदा
 एखो, रा:ती गि:नी पि:ती गि:नी एखोवा
 सारीलो रेरीलो पा:तिगि:नी दातामेम्
 बक्ता, इक्के मुलिमी ओदीमी बक्तामे,
 मुलि पाथा ओदी पाथा लान्तायाम् बक्ता,
 आना मोको इक्के सिबे बुबेदा गेक्का
 दिम्ता, माराका दिम्ता मोको ? गई
 ग्यलाका मुली ओदी पाथा दिया ? दा:सो
 दा:चोम् सिबेके पाइपिना डोब्सी लक्का
 द:मी तिम्ताम् तोस्चोम् लिम्लाम् लेस्चोम्

मादिम्मेला, मादिम्मेला, कोदीडा
 सिबेमिइका मोको, एमोको आफानादा
 सारीलो रेरीलो पाचोनादा मोको
 रा:तीगी:नी पि:ती गि:नी पेरो जुम्रो बक्ती
 गि:नी दा:था दितिम् बक्ता, रास्तामेम्
 पिम्तामेम् बक्ता, आनादा पेरो जुम्रो
 बक्तीगिआ डाबुचा नोक्पेचा सिइका माब
 मे, सिकादीका पेरो जुम्रो पा:तिनी बक्ती
 गि:नी दा:थादिडा, दा:चोम् सिबेयो
 मादिम्म्ला । दाचोम् तिम्तोस्चोम् नक्सयो
 मादिम्म्ला, एखो पाइपिना दिका मोको
 आफानादा अक्केदा पाइपिना डोन्सी
 लोकआ बक्तामे को रास्तामेम् पिम्तामेम्
 बक्ता, रा:तिगि:नी पि:ती गि:नी एखो
 सारीलो रेरीलो पातिगिनी दातामेम् बक्ता
 । रास्तामेम् पिम्तामेम् बक्ता । आनादा
 खै अके पासोड पिना डोब्सी लोकआद:दा
 माबमे सिकादिका एखो रा:तिगी पि:तिगी
 सारीलो रेरीलो पा:तीगी दा:था राआ
 सि: योका माबमे, याम इक्के स्यज्यम्
 ल्यज्यम्दा ग्यला लासो सिकादीका
 ह्वान्तु दाचोम् तिम्तोस्चोम् नक्सयो
 मादिम्म्ला । मादिम्म्ला कोदिन एखो
 सामीतामीके सारी साप्तीमामी च्यल्पोपो
 भ्ना:तिसोला, च्यल्पोपो के सारी

साप्तीमामी सामी तामी भाःतामीलाको
नक्सके सारी साप्ती मामी डाबुचा
नोक्पेचा भाःतालाको, पाइपिःना डोब्सी
लोकआके सारी साप्तीमाम् नक्सलाई
भाःतालाको नक्सके सारी साप्तीमाम्
डोब्सी लक्खा भाःतामिलाको इक्के
हप्पेके सारी साप्ती मोम् भाःतीसोला,
भाःमोलाको इक्के दुःमी तिंमोयालाको,

येखो थोःचेले नेःरीलेको जेःजीओम्फू
रोःसेनादा मोको जुःथोमो ल्वक्थोमोखो
पासो रोःसीआ, धिरी धोस्सी धोःसीआ,
दिम्यालाको, एखो हाःबु ,लाम्मोचोम्
तिम्ताम् तोंमोचोम सिःयो मादिम्याला
कै, दाःसों अःके निक्सी स्यम्दी एकेदिडां
प्यंनेलामु । आनिमोखला ।

कायमि ब्रसि थिम्ता ।

आमूलाल थोःचे नागले सारी

सिबे हन्सी

स्वारूवाम् पानाथीङ् खार्मा
चक्सोदिम लेखोलीके यीकुसे
चक्चोदिम्

बकाल दी

सैतो, पखमलुं, मखमलुं, सेःपोलुं,
रेःपोलु, चक्तिलुं, मुनालुं, सारीलुंनाये,
रेरीलुंनाये, तपुलंनाये, धिपुलुनायें, सेरिम्
बनेना सेरिम् भृवाको, कोखुम् बनेना
कोखुम् भृवोको, सेलेवाम् बनेना सेलेवाम्
भृवोको, लिंमावाम् बनेना लिंमावाम्
भृवोको, माइसाम्चिम् बनेना माइसाम्चिम्
भृवोको, भाराचिम् बनेना भाराचिम्
भृवोको, फोरोचिम् बनेना फोरोचिम्
भृवोको, ब्यल्जाम्चिम् बनेना
बयल्जाम्चिम् भृवोको, खाउमारी पाःसे,
खासेमरी पासेको, सुंकार ह्यज्चो, वांकार
ह्यज्चो, नासिम ह्यज्चो, नाये ह्यज्चो,
पियामो ह्यज्चो, धयामो ह्यज्चो, कार्चीमो
ह्यज्चो, भ्यक्चिमो ह्यज्चो, पोक्चिमो
ह्यज्चो, न्यक्चिमो ह्यज्चो, थिमो
ह्यज्चो, जेमो ह्यज्चो, जुसारा ह्यज्चो,

कासारा ह्यज्चो, गुसिरी ह्यज्चो, मायारी
ह्यज्चो, जेको ह्यज्चो, पेको ह्यज्चो,
लादिमो ह्यज्चो, मुक्दयल्मो ह्यज्चो,
तोक्सि ह्यज्चो, फेःरो ह्यज्चो, आलामो
ह्यज्चो, गंगुमो ह्यज्चो, जुथोमो ह्यज्चो,
ल्वक्थोमो ह्यज्चो, बाजिमो ह्यज्चो,
थारिमो ह्यज्चो, खिन्चिमो ह्यज्चो,
प्राज्चामो ह्यज्चो, लिचामो ह्यज्चो, थोःमो
ह्यज्चो, नेपालमो ह्यज्चो, न्यवाल्मो
ह्यज्चोको, रादिका दिम्चो, पिदिका
दिम्चो, ग्यर्दीका दिम्चो, स्यम्स्दीका
दिम्चो, बान्दाम दिम्चो, निन्दाम दिम्चो,
सिबेलो ह्वाल्चो, बुबेलो ह्वाल्चो कै ।

नागलेदी

सैतो, खैतो येःसो, बोबियो
येःसो, यीलोल्बो येःसो, बोलोल्बो येःसो,
खोसिम् येःसो, व्वोलोंगा येःसो, बकालु
येःसो, न्यवालु येःसो, जिखिमी येःसो,
बुरोमी येसो, म्यरामी येःसो, तरामी
येःसो, तोसिरी येःसो, सालाम्री येःसो,
मुकुसी येःसो, धोलोसी येःसो, यांमारी

ये:सो, दाम्दरी ये:सो, तोकोरी ये:सो,
 मान्दरी ये:सो, रिक्त्यन्जि ये:सो,
 पुक्त्यन्जि ये:सो, स्वाप्ले ये:सो, लप्ले
 ये:सो, चिताखुर ये:सो, कादिखुर ये:सो,
 पुक्तेन्जि ये:सो, धोरेन्जी ये:सो, लाफेन्दु
 ये:सो, बुफेन्दु ये:सो, धिर्सिमा ये:सो,
 येलिखा ये:सो, दयम्बुली ये:सो, ह्यताला
 ये:सो, चि:री ये:सो, खा:सी ये:सो, ताखुरी
 ये:सो, तिखुरी ये:सो, वालेकु ये:सो, ब्रोसोकु
 ये:सो, खार्ते ये:सो, यीप्ते ये:सो, व्वुरिखा
 ये:सो, तत्यर्खा ये:सो, सिबुकु ये:सो,
 माबुकु ये:सो, स्वादु ये:सो, रेन्जी ये:सो,
 गुलोकु ये:सो, स्वाफ्रेकु ये:सो, रंकालुं
 ये:सो, पंकालुं ये:सो, डाकुलुं ये:सो, बृंकुलुं
 ये:सो, मलाम्लु ये:सो, सिसाम्लु ये:सो,
 स्वायाखा ये:सो, न्यवाला ये:सो, कोरोग
 ये:सो, नाग्लेग ये:सो, लुंहर ये:सो, सिंहर
 ये:सो, ध्यक्सि ये:सो, धिमा ये:सो, सोबु
 ये:सो, मालेये:सो, जेजी ये:सो, ओम्फु
 ये:सो, डार्मुदु ये:सो, लिब्बादु ये:सो,
 चुक्सिदु ये:सो, रिक्सिंदु ये:सो, रिलुदु ये:सो,
 दब्फ्रेदु ये:सो, सिबेथ्यम् ये:सो, बुबेथ्यम्
 ये:सो, सासींदु ये:सो, धिरीदु ये:सो,
 कुक्स्यला ये:सो, जोबुग ये:सो खात्त्यला
 ये:सो, रित्त्यला ये:सो, बुल्यम्बिखम् ये:सो,

याल्यम्बिखम् ये:सो, सारीखिम् ये:सो,
 रेरीखिम् ये:सो, तपुखिम् ये:सो, धिपुखिम्
 ये:सो, स्यतिडा ये:सो, तपुडा ये:सो ।

अम्ला सो:चोम्

थो:चे जक्ताको, नेरी जक्ताको,
 चुकुम् बोत्ताको, चुंमाया बोत्ताको,
 व्वुकुनाम् सो:ताको किंमानाम् सो:ताको,
 चाचामीने, वारिमिने, वालेकु जन्तामेको,
 ब्रोसोकु जन्तामेको, खार्ते जन्तामेको,
 यीप्ते जन्तामेको, सिबुकु जन्तामेको,
 माबुकु जन्तामेको, रेवाकु जन्तामेको,
 जिम्नेकु जन्तामेको ।

चापुनिम् पाप्ताको, होमेलाम्
 पाप्ताको, होलिब्जाम् पाप्ताको, फ्रेमुजाम्
 पाप्ताको, खोसिम्जाम् पाप्ताको,
 मोसिम्जाम् पाप्ताको, ध्यवाजाम्
 पाप्ताको, माताजाम् पाप्ताको,
 नक्सजाम् पाप्ताको, बानाजाम्
 पाप्ताको, डाकुवाम् पाप्ताको, डालेवाम्
 पाप्ताको, चिरिवाम् पाप्ताको, बोबुवाम्
 पाप्ताको, कावाम् पाप्ताको, किकावाम्
 पाप्ताको, वालेकुम् पाप्ताको, ब्रोसोकुम्
 पाप्ताको, खार्तेम् पाप्ताको, यीप्तेम्
 पाप्ताको, सिबुकुम् पाप्ताको, माबुकुम्
 पाप्ताको, ध्यक्सिवाम् पाप्ताको,

धिमावाम् पाप्ताको, सोबुवाम् पाप्ताको,
मालेवाम् पाप्ताको, जेजिवाम् पाप्ताको,
ओम्फुवाम् पाप्ताको, डार्मुवाम् पाप्ताको,
लिप्खावाम् पाप्ताको, चुक्सिवाम्
पाप्ताको, रिक्सिवाम् पाप्ताको, रिलुवाम्
पाप्ताको दफ्रेवाम् पाप्ताको, सार्सीवाम्
पाप्ताको, धिरिवाम् पाप्ताको, सिबेवाम्
पाप्ताको, बुबेवाम् पाप्ताको ।

खार्मा साम्थी ,

चाचामीने वारीमिने, लालीखालाम्
पाप्तामे, बुलीखालाम् पाप्तामे, उर्मालाम्
पाप्तामे, कुर्सीलाम् पाप्तामे, आमृलाम्
पाप्तामे, आम्सीलाम् पाप्तामे,
तापासालाम् पाप्तामे, येदुवालाम्
पाप्तामे, चक्चकुलाम् पाप्तामे,
बुरिकुलाम् पाप्तामे, जाउमोलाम्
पाप्तामे, ख्लिउमालाम् पाप्तामे, दानिना
सारिनिं मासोःथी, रेरिनिं मासोःथी, तपुनिं
मासोःथी, धिपुनिं मासोःथी, यीलोता
माल्बेथी, वालोता माल्बेथी, हेंमाला
माल्बेथी, ह्यताला माल्बेथी, सेरिम्
माचोःथी, कोखुम् माचोःथी, सेलेवा
माचोःथी, लिंमावा माचोःथी, माइसाम्चि
माचोःथी, भाराची माचोःथी, फोरोची
माचोःथी, ब्यल्जाम्चि माचोःथी, यीनिकु

माचोःथी, फुनिकु माचोःथी, ग्यवाकु
माचोःथी, स्वाबकु माचोःथी, याडाजिम्
माचोःथी, माडाजिम् माचोःथी, दिबुजिम्
माचोःथी, धोरोजिम् माचोःथी, भक्पाजिम्
माचोःथी, रसाजिम् माचोःथी, हादीजिम्
माचोःथी, भाराजिम् माचोःथी, सिताम्से
माचोःथी, वालासे माचोःथी, पिरिम्ले
माचोःथी, फ्रेमुले माचोःथी, सिफाग्रो
माचोःथी, मायाग्रो माचोःथी, सिम्दिरी
माचोःथी, बाथारी माचोःथी, स्वारुवा
माचोःथी, मालेवा माचोःथी, खाबाखिम्
माचोःथी, वालाखिम् माचोःथी, दानिना
सारी दाःसोकै, रेरी दाःसोकै, तःपु दाःसोकै,
धिपु दाःसोकै,

खार्मा चोःचोम्

सिब्खा खुनाकै, खाःमा खुःनाकै,
यीलोता ल्वेस्ताकै, वालोता ल्वेस्ताकै,
ह्यंमाला ल्वेस्ताकै, ह्यताला ल्वेस्ताकै,
सेरिम् चोस्ताकै, कोखुम् चोस्ताकै, सेलेवा
चोस्ताकै, लिंमावा चोस्ताकै, माइसाम्चि
चोस्ताकै, भाराची चोस्ताकै, फोरोची
चोस्ताकै, ब्यल्जाम्चि चोस्ताकै, यीनिकु
चोस्ताकै, फुनिकु चोस्ताकै, ग्यवाकु
चोस्ताकै, स्वाबकु चोस्ताकै, दिबुजिम्
चोस्ताकै, धोरोजिम् चोस्ताकै, भक्पाजिम्

चोस्ताकै, रसाजिम् चोस्ताकै, हादिजिम
चोस्ताकै, भाराजिम् चोस्ताकै, सिताम्से
चोस्ताके, वालासे चोस्ताकै, पिरिम्ले
चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै, सिफाग्रो
चोस्ताकै, मायाग्रो चोस्ताकै, सिम्दिरी
चोस्ताकै, बाथारी चोस्ताकै, स्वारुवा
चोस्ताकै, मालेवा चोस्ताकै, खाबाखिम्
चोस्ताकै, वालाखिम् चोस्ताकै, सारीनिं
पास्ताकै, रेरीनिं पास्ताकै, तपुनिं
पास्ताकै, धिपुनिं पास्ताकै, सारिसे
भृनेकै, रेरिसे भृनेकै, तपुसे भृनेकै,
धिपुसे भृनेकै, खाउमारी पाःसिनेकै,
खासेमी पाःसिनेकै ।

तोरक्पा दाब्सिनिं

मुनारी तोलचा, दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे वालेखा
सिबिसे धोनिता । निं, जैमल, तेक्मल ।

मुनारी, दाब्सिनिं,

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंमाबु, निं,
सेनमिसरी, पिर्थसि ।

जैलुं, दाब्सिनि,

लुरिपा साडाका, तंदुसे रिखुंमा, निं,
दाइराम, कदमे, मदमे ।

तोनिमी, दाब्सिनिं,

लुरिपा साडाका लिन्दिसे याखेपा,
निं, सिरिलाल, चन्दीलाल ।

हलिन्दि, दाब्सिनि

लुरिपा साडाका सिबिसे फियुंमा,
निं, बाजिलुं, तुलबर्न,

सिबे ह्वान्सी आमृलाम नाग्लेदी
सारी तोरक्पा दाब्सिनिं

सुस्तो, दाब्सिनि

लुरिपा साडाका बाराले हिंमा पिछ्ले
नाम्निंमा, निं, सुभचन्द्र, आस्कने, सारीसे
भृने, रेरिसे भृने, तपुसे भृने, धिपुसे भृने,
खाउमारी पासिने, खासेमरी पासिने,

साम्लामी दाब्सिनिं,

लुरिपा साडाका, देवानाने
रिंमारानी, माताने साम्नि, रानी,
अंमालिमा नाम्सिमिद, एलेरिने एंखेरिद,
सालेरिने तोक्पेरिद, तानामाद, ह्यर्नामाद,
ग्यर्नामाद स्यम्नामाद, अम्बिरिद
फोक्दरिद, सिकिमिद साकिमिद,
जाल्खिरिद पुर्जारिद, सेनामिद साखिमिद,
डालिमिद ताखिमिद, अअंमाद अलंमाद,
अअंमाद, अलंमाद, चाचमीने वारीमिने
लालीखालाम् पास्तामे बुलिखालाम्
पास्तामे, कुर्मालाम् पास्तामे, कुर्सीलाम्
पास्तामे, आमृलाम पास्तामे, आम्सिलाम्

पाम्तामे, तापासालाम् पाम्तामे,
येदुवालाम् पाम्तामे, चक्कीकुलाम्
पाम्तामे, बुरीकुलाम् पाम्तामे,
जाउमालाम् पाम्तामे, खिलउमालाम्
पाम्तामे, फ दाब्सीनिङ फ दाब्सीनिङ
सारिख्राम पाम्तामे, बोबोख्राम पाम्तामे,
दानिना-३ खेप दाचोदिम्, अअमासारी
दाःसोकै, अलमासारी दासोकै ।

सिब्खा खुनाकै, खामा खुनाकै,
यीलोता ल्वेस्ताकै, वालोता ल्वेस्ताकै,
ह्यमाला ल्वेस्ताकै, ह्यताला ल्वेस्ताकै,
सेरिम् चोस्ताकै, कोखुम् चोस्ताकै, सेलेवा
चोस्ताकै, लिमावा चोस्ताकै, माइसाम्चि
चोस्ताकै, भाराची चोस्ताकै, फोरोची
चोस्ताकै, ब्यल्जाम्चि चोस्ताकै, यीनिकु
चोस्ताकै, फुनिकु चोस्ताकै, ग्यवाकु
चोस्ताकै, स्वाबकु चोस्ताकै, बुजिम्
चोस्ताकै, धोरोजिम् चोस्ताकै, भक्पाजिम्
चोस्ताकै, रसाजिम् चोस्ताकै, हादिजिम्
चोस्ताकै, भाराजिम् चोस्ताकै, सिताम्से
चोस्ताके, वालासे चोस्ताकै, पिरिम्ले
चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै, सिफाग्रो
चेस्ताकै, मायाग्रो चोस्ताकै, सिम्दिरि
चोस्ताकै, बाथारि चोस्ताकै, स्वारुवा
चोस्ताकै, मालेवा चोस्ताकै, खाबाखिम्

चोस्ताके, वालाखिम् चोस्ताकै, अलसे
भनेकै, असे भनेकै, खाउमारी पाःसिनेकै,
खासेमरी पाःसिनेकै, खाउमारी पासिनि
खासेमरी पासिनिको ।

ह्यज्चो

सुंकार ह्यज्चोकै, वांकार ह्यज्चोकै,
नासिम् ह्यज्चोकै, नाये ह्यज्चोकै,
पियामो ह्यज्चोकै, धयामो ह्यज्चोकै,
कार्चीमो ह्यज्चोकै, भ्यक्चिमो ह्यज्चोकै,
पोक्चिमो ह्यज्चोकै, न्यक्सिमो हेज्चाकै,
थिमो हेपचेकै, ह्यज्चोकै, जेमो ह्यज्चोकै,
जुसारा ह्यज्चोकै, कासारा ह्यज्चोकै,
गुसिरी ह्यज्चोकै, मायारी ह्यज्चोकै, जेको
ह्यज्चोकै, पेको ह्यज्चोकै, लादिमो
ह्यज्चोकै, मुक्दयल्मो ह्यज्चोकै, तोक्सि
ह्यज्चोकै, फेःरो ह्यज्चोकै, आलामो
ह्यज्चोकै, गंगुमो ह्यज्चोकै, जुथोमो
ह्यज्चोकै, ल्वक्थोमो ह्यज्चोकै, बाजिमो
ह्यज्चोकै, थारीमो ह्यज्चोकै, खिन्चिमो
ह्यज्चोकै, प्राज्चामो ह्यज्चोकै, लिचामो
ह्यज्चोकै, थोःमो ह्यज्चोकै, नेपालमो
ह्यज्चोकै, न्यवालमो ह्यज्चोकै, नेपालमो
ह्यज्चाको न्यवाल्मो ह्यज्चोको, खृम्चो,
चिःबु खृम्चोकै, व्वाबु खृम्चोकै, दुक्तिकुमा
खृम्चोकै, खाबुलो खृम्चोकै, दुक्तिकुमा

खृम्चो कै खाबुलो खृम्चोको, सोक्से
 तिल्चोके, रोरे तिल्चोके, सोक्से रोरे
 तिल्चोको, लिम्चो, सिबुकु लिम्चोके,
 माबुकु लिम्चाके, चारी लिम्चाके, द्यभु
 लिम्चाके, वालेकु लिम्चोके, ब्रोसोकु
 लिम्चोके, रुस्ते लिम्चोके, पुस्ते लिम्चोके,
 रुस्ते लिम्चोको पुस्ते लिम्चोको, थो:चो,
 चापुनि थो:चोके, होमेला थो:चोके,
 होलिब्जा थो:चोके, फ्रेमुजा थो:चोके,
 खोसिम्जा थो:चोके, मोसिम्जा थो:चोके,
 ध्यवाजा थो:चोके, माताजा थो:चोके,
 नक्सजा थो:चोके, बानाजा थो:चोके,
 सिफाग्रो थो:चोके, मायाग्रो थो:चोके,
 सिम्दिरी थो:चोके, बाथारी थो:चोके,
 फोक्सरी थो:चोके, व्वाम्मुरी थो:चोके,
 दिलिबुरी थो:चोके, नामुला थो:चोके,
 चिक्चिरी थो:चोके, बेल्मारी थो:चोके,
 खान्बिरी थो:चोके, रदिरी थो:चोके, सेनारी
 थो:चोके, तंकारी थो:चोके, खाव्वागु
 थो:चोके, नाम्सोबु थो:चोके, खाव्वागु
 थो:चोको, नाम्सोबु थो:चोको, स्यल्चो,
 वोलोगा स्यल्चोके, बोलोगा स्यल्चोके,
 खिकागो स्यल्चोके, खाम्लागो स्यल्चोके,
 ल्पेसी स्यल्चोके, येदुवा स्यल्चोके, लाध
 स्यल्चोके, तल्ध स्यल्चोके, चिनिग

स्यल्चोके, ब्रेम्निग स्यल्चोके, चिनिग
 स्यल्चेको, चोक्चिलि पत्यन्चोके, मुनाली
 पत्यन्चोके, चोक्चिलि पत्यन्चोको मुनाली
 पत्यन्चोको, डइसाचा ये:चोके, मेमेचा
 ये:चोके, डइसाचा ये:चोको, मेमेचा
 ये:चोको, च्यन्चो, डालिला माजोकआ
 डालिला च्यन्चोके, ताखिला माजोकआ
 ताखिला च्यन्चोके, सिकिला माजोकआ
 सिकिला च्यन्चोके, परिला माजाकआ
 परिला च्यन्चोके, स्यज्यम्ला माजोकआ
 स्यज्यम्ला च्यन्चोके, ल्यज्यम्ला
 माजोकआ ल्यज्यम्ला च्यन्चोके, दिबुला
 माजोकआ दिबुला च्यन्चोके, धोरोला
 माजोकआ धोरोला च्यन्चोके, डामुला
 माजोकआ डामुला च्यन्चोके, सेमुला
 माजोकआ सेमुला च्यन्चोके, मुलिला
 माजोकआ मुलिला च्यन्चोके, उदिला
 माजोकआ उदिला च्यन्चोके,
 अअंमासारिम् च्यन्चोके, अलंमासारिम्
 च्यन्चोके, च्यन्चोको, भृ:चो, अलसे
 भृ:नेके, अ:से भृ:नेके, खाउमारी पा:सिनेके,
 खासेमारी पा:सिनेके ।

सारी थास्चोम्

सैतो, अ:वामानिकै, तावामानिकै,
 साइंनाडाने, बान्दांनाडाने, ध्यवांनाडाने,

मातांनाडाने, सिबेंनाडाने, बुबेंनाडाने,
 प्रोतिचां नाडाने, साप्तिचां नाडाने, साचां
 नाडाने, साचिं नाडाने, खिदिं नाडाने,
 कोपे नाडाने, सोनानिना, लेनानिना, अःत
 मापाचो, द्यर्खा मापाचे, च्यप्खा मापाचो,
 रिप्खा मापाचो, सोक्सो मापाचो, मःमः
 मापाचो, डाकुलुं कुःचोकै, बृकुलुं कुःचोकै,
 तोःसिरी कुःचोकै, सालाम्सी कुःचोकै,
 यीजोथार कुःचोकै, वाजोथार कुःचोकै,
 डामुला च्यन्चोकै, सेमुला च्यन्चोकै,
 सिबेलो ह्वाल्चोकै, बुबेला ह्वाल्चोकै,
 स्वाक्पाद्यल् कुःचोकै, लवाद्यल् कुःचोकै,
 सिलुंमो राप्चोकै, मालुंमो राप्चोकै, सेचिंमो
 कुःचोकै, रोलुंमो कुःचोकै, मबुरी ह्यप्चोकै,
 काःबुरी ह्यप्चोकै, यासारी भाचोकै,
 साप्तिमारी पाःचोकै ।

भक्पा स्यम्दी

लु, मोको, स्वारुवा नाये, मालेवा
 नाये, मारादिका साम्तिमी, मारादिका
 त्यर्तिमी, दाःसो दानेनादा मोको, साती
 खलिदिं कुतेनादा मोको, भक्पा रःसा
 निने नाप्चामी कुःने माचाप्चोमे, कोरा
 त्वाइ कुत्तिमे नेको, आना एकेदी फुलाम्
 दोलाम्दी, लालिखालाम्दि बुलिखा
 लाम्दी, कुर्मालाम् कुर्सीलाम् लाम्दी

आमृलम्, आम्सी लाम्दी, लालिखा लाम्दी,
 बुलिखा लाम्दी, तापासा लाम्दी, येदुवा
 लाम्दी, चक्चिकु लाम्दी, बरिकु लाम्दी,
 जाउमालाम्दी, ख्लिउमालाम्दी, सारी
 त्यम्चो, रेरी त्यम्चो, तपुत्यम्चो,
 धिपुत्यम्चो, पाक्ताकुना, सुंकार्चा,
 वांकार्चा, नासिम्चा, नायेचा, नाम्सिर्चा,
 स्यक्वार्चा, बासीरी ख्याब्जा, रास्तामेको,
 सुंकार वांकार नासिम् नाये खालिकु
 रिचिकु नेल्खीरी ल्पित्तिरी जेत्तामेम्
 बखादायो, इ बालामर्मी फोक्ति
 काःतेको, हायी वालेकु, ब्रोसोकु, खार्ते,
 यीप्ते, व्वुरिखा, तत्यर्खा, सिबुकु, माबुकु,
 स्वादु रेन्जि, गुलोकु, स्वाफ्रेकु, रंकालुं,
 पंकालुं, डाकुलुं, बृकुलुं मलाम्लु, सिसामलु,
 सयाखा, न्यवाला, खाःति काःतेको,
 इव्यक्सिवा, तेःसिवा, निःपातेको, न्यंगुखो
 मारावाको, माखाते माजिरेहै, ग स्वारुवा
 नाये, मालेवा नाये, नाम सोआ नाये,
 नाये व्वा नाये ।

व्वाला सोःचोम् ।

सैतो, अः लाःतानिम्, सेव्वाला
 लाःतानिम्, गेव्वाला लाःतानिम्,
 निनाव्वाला लाःतानिम्, नाप्चाव्वाला
 लाःतानिम्, तावाव्वाला लाःतानिम्,

चाइमीव्वाला लाःतानिम्, चाचाव्वाला
 लाःतानिम्, वारिव्वाला लाःतानिम्,
 तामीव्वाला लाःतानिम्, सामीव्वाला
 लाःनिम्, रिचाव्वाला लाःतानिम्,
 गोःचाव्वाला लाःतानिम्, रिमीव्वाला
 लाःतानिम्, पमिव्वाला लाःतानिम्,
 खोसिम्व्वाला लाःतानिम्, मोसिम्व्वाला
 लाःतानिम्, ध्यवाव्वाला लाःतानिम्,
 माताव्वाला लाःतानिम्, खिदिव्वाला
 लाःतानिम्, कोपेव्वाला लाःतानिम्,
 चापुनिव्वाला लाःतानिम्, होमेलाव्वाला
 होलिप्जा काला लाःतानिम् फ्रेमुजा
 काला लाःतानिम्, चिचिरीव्वाला
 लाःतानिम्, बेल्मारीव्वाला लाःतानिम्,
 हादिरीव्वाला लाःतानिम्, रदिरीव्वाला
 लाःतानिम्, सेनारीव्वाला लाःतानिम्,
 लातानिम्, तंकारीव्वाला लाःतानिम्,
 खाव्वागुव्वाला लाःतानिम्,
 नाम्सोबुव्वाला लाःतानिम्, वालेकुदी
 लाःतानिम्, ब्रोसोकुदी लाःतानिम्,
 खार्तेदी लाःतानिम्, यीप्तेदी लाःतानिम्,
 व्वुरिखादी लाःतानिम्, तःत्यर्खादी
 लाःतानिम्, सिबुकुदी लाःतानिम्,
 माबुकुदी लाःतानिम्, स्वादुदी लाःतानिम्,
 रन्जिदी लाःतानिम्, गुलोकुदी लाःतानिम्,

स्वाफ्रेकुदी लाःतानिम्, रंकालुं लाःतानिम्,
 पंकालुं लाःतानिम्, डाकुलु लाःतानिम्,
 बृंकुलुं लाःतानिम्, मलाम्लु लाःतानिम्,
 सिसाम्लु लाःतानिम्, सयाखादी
 लाःतानिम्, न्यवाला लाःतानिम्, कोरोदी
 लाःतानिम्, नाग्लेदी लाःतानिम्, लुंहरदी
 लाःतानिम्, सिंहरदी लाःतानिम्,
 ध्याक्सिदी लाःतानिम्, धिमा लाःतानिम्,
 सोबुदी लाःतानिम्, मालेदी लाःतानिम्,
 जेजीदी लाःतानिम्, ओम्फुदी लाःतानिम्,
 डार्मुदु लाःतानिम्, लिप्खादु लडाःतानिम्,
 चुक्सिदु लाःतानिम्, रिक्सिंदु लाःतानिम्,
 रिलुदु लाःतानिम्, दफ्रेदु लाःतानिम्,
 सिबेथ्यम् लाःतानिम्, बुबेथ्यम् लाःतानिम्,
 सार्सीदु लाःतानिम्, धिरिदु लाःतानिम्,
 कुक्स्यल्ग लाःतानिम्, जोबुग लाःतानिम्,
 खात्यल्ग लाःतानिम्, रित्यल्ग लाःतामि,
 बुल्यन्मिखम् लाःतानिमे, याल्यन्मिखम्
 लाःतानिम्, सारीखिम् लाःतानिम्, रेरीखिम्
 लाःतानिम्, तपुखिम् लाःतानिम्, धिपुखिम्
 लाःतानिम्, स्यतिदी लाःतानिम्, तपुदी
 लाःतानिम्, अःतदी लाःतानिम्, द्यर्खादी
 लाःतानिम्, च्यप्खादी लाःतानिम्,
 रिप्खादी लाःतानिम्, सोक्सोदी लाःतानिम्,

मःमःदी लाःतानिम्, रिव्वीसिदि
लाःतानिम्, दालामोदी लाःतानिम् ।

व्वाला ल्वाचोम्

अःमिका ल्वाडाकै, यीलोतामी
ल्वाडाकै, वालोतामी ल्वाडाकै,
ह्यंमालामी ल्वाडाकै, ह्यतालामी
ल्वाडाकै, सेरिम्मी ल्वाडाकै, कोखुम्मी
ल्वाडाकै, सेलेवामी ल्वाडाके, लिंमावामी
ल्वाडाके, माइसाम्चिमी ल्वाडाकै,
भाराचिमी ल्वाडाकै, फोरोचिमी ल्वाडाकै,
व्यल्जाम्चिमी ल्वाडाकै, यीनिकुमी
ल्वाडाकै, फुनिकुमी ल्वाडाकै, ग्यवाकुमी
ल्वाडाकै, सबकुमी ल्वाडाकै, याडाजिम्मी
ल्वाडाकै, माडाजिम्मी ल्वाडाकै,
दिबुजिम्मी ल्वाडाकै, धोरोजिम्मी ल्वाडाकै,
भक्पाजिम्मी ल्वाडाकै, रसाजिम्मी
ल्वाडाकै, हादीजिम्मी ल्वाडाकै,
भाराजिम्मी ल्वाडाकै, सिताम्सेमी
ल्वाडाके, वालासेमी ल्वाडाकै, पिरिम्लेमी
ल्वाडाकै, फ्रेमुलेमी ल्वाडाकै, सिफाग्रोमी
ल्वाडाकै, मायाग्रोमी ल्वाडाकै, सिम्दिरिमी
ल्वाडाकै, ल्वाडाकै, बाथारिमी ल्वाडाकै,
स्वारुवा हिमी ल्वाडाकै, मालेवा हिमी
ल्वाडाकै, खाबाखिम्मी ल्वाडाकै,
वालाखिम्मी ल्वाडाकै, खार्मामी ल्वाडाकै,

खार्सीमी ल्वाडाकै, सारीथा मांम्
ल्वाडाकै, कोकुथार्मांम् ल्वाडाकै, हारिंमिं
ल्वाडाकै, बुरिमीं ल्वाडाकै, गिजोमिं
ल्वाडाकै, वाजोमिं ल्वाडाकै । ल्वाप्ताकै,
ल्वाप्ता ।

अःकुःचोकै, डाकुलुं कुःचोकै, बृकुलुं
कुःचोकै, तोसिरि कुःचोकै, सालाम्मी
कुःचोकै, गिजोथार कुःचोकै, वाजोथार
कुःचोकै, डामुला च्यन्चोकै, सेमुला
च्यम्चोकै, सिबेलो हल्चोकै, बुबेलो
हल्चोकै, स्वाक्पाद्यल् कुःचोकै, लव द्यल्
कुःचोकै, सिलुंमा राज्चोकै, मालुंमा राज्चोकै,
सेचिंम कुःचोकै, रोलुंम कुःचोकै, मबुरी
ह्यज्चोकै, काबुरी ह्यज्चोकै, यासारी
भाचोकै, साप्तिमारी पाःचोकै ।

अःनिताकै, सारीलोक्सि निताकै,
रेरीलोक्सि निताकै, तपुलोक्सि निताकै,
धिपुलोक्सि निताकै, ममेलोक्सि निताकै,
पपेलाक्सि निताकै, सलखम्बा निता,
निताकै, निता ।

आतला लेखोली सेम्दी पाःसो
व्वामी आप्सो साःचोदिम् ।

बकाल्दि मिंआम

सैतो, पखमलुं, मखमलुं, सेःपोलुं,
रेःपोलुं, चक्त्तलुं, मुनालुं, सारीलुंनाये,

रेरीलुनाये, तपुलुनाये, धिपुलुनाये, गलम्
बनेना गलम् भवोको, द्यप्खाम् बनेना
द्यब्खाम् भवोको, सेलेवाम् बनेना
सेलेवाम् भवोको, लिंमावाम् बनेना
लिंमावाम् भवोको, माइसाम्बिम् बनेना
माइसाम्बिम् भवोको, फोरोचिम् बनेना
फोरोचिम् भवोको, ब्यल्जाम्बिम् बनेना
ब्यल्जाम्बिम् भवोको, सेकुताम् बनेना
सेकुताम् भवोको, माकुताम् बनेना
माकुताम् भवोको, नाप्चिम् बनेना
नाप्चिम् भवोको, बेलुवाम् बनेना
बेलुवाम् भवोको, पिसुताम् बनेना
पिसुताम् भवोको, खाउमारी पासे,
खासेमरी पासेको, सुंकार ह्यप्चो, वांकार
ह्यप्चो, नासिम् ह्यप्चो, नाये ह्यप्चो,
पियामो ह्यप्चो, धयामो ह्यप्चो, कार्चीमो
ह्यप्चो, भ्ल्यक्चिमो ह्यप्चो, पोक्चिमो
ह्यप्चो, न्यक्सिमो ह्यप्चो, थिमो ह्यप्चो,
जेमो ह्यप्चो, जुसारा ह्यप्चो, कासारा
ह्यप्चो, गुसिरी ह्यप्चो, मायारी ह्यप्चो,
जेको ह्यप्चो, पेको ह्यप्चो, लादिमो
ह्यप्चो, मुक्दयल्मो ह्यप्चो, तोक्सि
ह्यप्चो, फेरो ह्यप्चो, ह्यप्चो, आलामो
ह्यप्चो, गंगुमो ह्यप्चो, जुथोमो ह्यप्चो,
ल्वक्थोमो ह्यप्चो, बाजिमो ह्यप्चो,

थारिमो ह्यप्चो, खिन्चिमो ह्यप्चो,
प्राप्चामो ह्यप्चो, लिचामो ह्यप्चो, थोःमो
ह्यप्चो, नेपाल्मो ह्यप्चो, न्यवाल्मो
ह्यप्चो, को,चादिका दिम्चो, होदिका
दिम्चो, ग्यर्स्दिका दिम्चो, स्यम्स्दिका
दिम्चो, बान्दाम् दिम्चो, निन्दाम् दिम्चो,
सिबेलो बुबेलो ह्वल्चोकै ।

आमृलाम सारी नाग्लेदी

सैतो, खैतो येःसो, बाबियो येःसो,
यीलोल्बो येःसो, बोलोल्बो येःसो,
खोसिम्बा येःसो, व्वोलोंगा येःसो, बकालु
येःसो, न्यवालु येःसो, जिखिमी येःसो,
बुरोमी येसो, म्यरामी येःसो, तरामी
येःसो, तोसिरी येःसो, सालाम्मी येसो,
मुकुसी येःसो, धोलोसी येःसो, यांमारी
येःसो, दाम्दिरी येःसो, तोकोरी येःसो,
मान्दिरी येःसो, रिक्त्यन्जि येःसो,
पुक्त्यन्जि येःसो, स्वाप्ले येःसो, लप्ले
येःसो, चिखुर येःसो, व्वादीखुर येःसो,
पुकत्यन्जि येःसो, धोरेन्जि येःसो, लाफेन्दु
येःसो, बुफेन्दु येःसो, धिर्सिमा येःसो,
येलिखा येःसो, द्यम्बुली येःसो, ह्यताला
येःसो, चिरि येःसो, खःसी येःसो, ताखुरी
येसो, तिखुरी येःसो, वालेकु येःसो, ब्रोसोकु
येःसो, खार्ते येःसो, यीप्ते येःसो, व्वुरिखा

ये:सो, तत्यर्खा ये:सो, सिबुको ये:सो,
 माबुकु ये:सो, स्वादु ये:सो, रेन्जी ये:सो,
 गुलोकु ये:सो, सम्फ्रेकु ये:सो, रंकालुं ये:सो,
 पंकालुं ये:सो, डाकुलुं ये:सो, बृंकुलुं ये:सो,
 मलाम्लो ये:सो, सिसाम्लो ये:सो, सयाखा
 ये:सो, न्यवाला ये:सो, कोरोग ये:सो,
 नाग्लेग ये:सो, लुंहर ये:सो, सिंहर ये:सो,
 ध्यक्सी ये:सो, धिमा ये:सो, सोबु ये:सो,
 माले ये:सो, जेजी ये:सो, ओम्फु ये:सो,
 डार्मुदु ये:सो, लिप्खादु ये:सो, चुक्सिंदु
 ये:सो, रिक्सिंदु ये:सो, रिलुदु ये:सो, दफ्रेदु
 ये:सो, सिबेथ्यम् ये:सो, बुबेथ्यम् ये:सो,
 सार्सीदु ये:सो, धिरिदु ये:सो, कुक्स्यला
 ये:सो, जोबुग ये:सो, खात्यला ये:सो,
 रित्यलग ये:सो, बुल्यन्मिखम् ये:सो,
 याल्नयमिखम् ये:सो, सारिखिम् ये:सो,
 रेरीखिम् ये:सो, तपुअिम् ये:सो, धिपुखिम्
 ये:सो, स्यतिडा ये:सो, तपुडा ये:सो ।

वालेकु जन्चोम्

थोचे जक्ताको, नेरी जक्ताको,
 चुकुम् बोत्ताको, चुंमाया बोत्ताको,
 व्वुकुनाम् सा:ताको, किंनाम् सो:ताको,
 चाचामीने, वारिमीने, वालेकु जन्तामेको,
 ब्रोसोकु जन्तामेको, खार्ते जन्तामेको,

यीप्ते जन्ता मेको, सिबुकु जन्तामेको,
 माबुकू जन्तामेको, रेवाकु जन्तामेको,
 जिम्नेकु जन्तामेको,

अम्ला सो:चोम् ।

चापुनिम् पाप्ताको, होमेलाम्
 पाप्ताको, होलिप्जाम् पाप्ताको, फ्रेमुजाम्
 पाप्ताको, खोसिम्जाम् पाप्ताको,
 मोसिम्जाम् पाप्ताको, ध्यवाजाम्
 पाप्ताको, माताजाम् पाप्ताको,
 नक्सजाम् पाप्ताको, बानाजाम् पाप्ताको,
 डाकुवाम् पाप्ताको, डालेवाम् पाप्ताको,
 चिरिवाम् पाप्ताको, बोबुवाम् पाप्ताको,
 कावाम् पाप्ताको, किकावाम् पाप्ताको,
 वालेकुम् पाप्ताको, ब्रोसोकुम् पाप्ताको,
 खार्तेम् पाप्ताको, यीप्तेम् पाप्ताको,
 सिबुकुम् पाप्ताको, माबुकुम् पाप्ताको,
 ध्यक्सिम् पाप्ताको, धिमाम् पाप्ताको,
 सोबुवाम् पाप्ताको, मालेवाम् पाप्ताको,
 जेजिवाम् पाप्ताको, ओम्फुवाम् पाप्ताको,
 डार्मुवाम् पाप्ताको, लिप्खावाम् पाप्ताको,
 चुक्सिवाम् पाप्ताको, रिक्सिवाम्
 पाप्ताको, रिलुवाम् पाप्ताको, दफ्रेवाम्
 पाप्ताको, सार्सीवाम् पाप्ताको, धिरिवाम्
 पाप्ताको, सिबेवाम् पाप्ताको, बुबेवाम्
 पाप्ताको ।

खार्मा सोःचोम्

चाचामीने, वारीमीने,
लालीखालाम् पास्तामे, बुलिखालाम्
पास्तामे, कुर्मालाम् पास्तामे, कुर्सीलाम्
पास्तामे, आमृलाम् पास्तामे, आम्सीलाम्
पास्तामे, तापासालाम् पास्तामे,
येदुवालाम् पामतामे, चक्चिकुलाम्
पास्तामे, बुरिकुलाम् पास्तामे,
जाउमालाम् पास्तामे, ख्लिउमालाम्
पास्तामे, सारीख्ब्राम् पास्तामे, बोबोख्ब्राम्
पास्तामे, दानिना सारिनिं मासोःथी, रेरीनिं
मासोःथी, तपुनिं मासोःथी, धिपुनिं
मासोःथी, यीलोता माल्वेथी, वालोता
माल्वेथी, हेंमाला माल्वेथी, हेताला
माल्वेथी, गल माचोःथी, द्यब्खा
माचोःथी, सेकुता माचोःथी, माकुता
माचोःथी, नाप्चि माचोःथी, बेलुवा
माचोःथी, पिसुता माचोःथी, मासुता
माचोःथी, सेलेवा माचोःथी, लिंमावा
माचोःथी, माइसाम्ची माचोःथी, भाराची
माचोःथी, फोरोची माचोःथी, ब्यल्जाम्ची
माचोःथी, यीनिकु माचोःथी, फुनिकु
माचोःथी, ग्यवाकु माचोःथी, स्वाबकु
माचोःथी, याडाजिम् माचोःथी, माडाजिम्
माचोःथी, दिबुजिम् माचोःथी, धोरोजिम्

माचोःथी, भक्पाजिम् माचोःथी, रसाजिम्
माचोःथी, हादीजिम् माचोःथी, भाराजिम्
माचोःथी, सिताम्से माचोःथी, वालासे
माचोःथी, पिरिम्ले माचोःथी, फ्रेमुले
माचोःथी, सिफाग्रो माचोःथी, मायाग्रो
माचोःथी, सिम्दिरी माचोःथी, बाथारी
माचोःथी, स्वारुवा सेकु माचोःथी,
मालेवासेकु यीकुसे माचोःथी, यीडमासे
माचोःथी, खाखिम् माचोःथी, वालाखिम्
माचोःथी, दानिना, सारी दोकै रेरी
दाःसोकै, तपु दाःसोकै, धिपु दाःसोकै ।

खार्मा चोःचोम्

सिब्खा खुःनाकै, खामा खुःनाकै,
यीलोता ल्वेस्ताकै, वालोता ल्वेस्ताकै,
हेंमाला ल्वेस्ताकै, हेताला ल्वेस्ताकै, गल
चोस्ताकै, द्यब्खा चोस्ताकै, सेकुता
चोस्ताकै, माकुता चोस्ताकै, नाप्ची
चोस्ताकै, बेलुवा चोस्ताकै, पिसुता
चोस्ताकै, मासुता चोस्ताकै, सेलेवा
चोस्ताकै, लिंमावा चोस्ताकै, माइसांची
चोस्ताकै, भाराची चोस्ताकै, फोरोची
ब्यल्जाम्ची चोस्ताकै, यीनिकु फुनिकु
चोस्ताकै, ग्यवाकु चोस्ताकै, स्वाबकु
चोस्ताकै, दिबुजिम् धोरोजिम् चोस्ताकै,
भक्पाजिम् चोस्ताकै, रसाजिम् चोस्ताकै,

हादीजिम् चोस्ताकै, भाराजिम् चोस्ताकै,
 सिताम्से चोस्ताकै, वालासे चोस्ताकै,
 पिरिमले चोस्ताकै, फ्रेमले चोस्ताकै,
 सिफाग्रो चोस्ताकै, मायाग्रो चोस्ताकै,
 सिमिदरी चोस्ताकै, बाथारी चोसतकै,
 स्वारुवासेकु मालेवासेकु चोस्ताकै, यीकुसे
 चोस्ताकै, यीमासे चोस्ताकै, खाबाखिम्
 चास्ताकै, वालाखिम् चोस्ताकै, सारीनिं
 पास्ताकै, रेरीनिं पास्ताकै, तपुनीं
 पास्ताकै, धिपुनिं पास्ताकै, सारिसे भूनेकै,
 रेरिसे भूनेकै, तपुसे भूनेकै, धिपुसे भूनेकै,
 खाउमारी पाःसिनेकै, खासेमरि
 पाःसिनेकै ।

तोरक्पा दाबिसिनिं,

मुनारी तोलचा दाबिसिनिं,

लुरिपा साडाका तंदुसे वालेखा
 सिबिसे धोनिता, निं, जैमल्, तेक्मल् ।

मुनारी दाबिसिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंमाबु, निं,
 पिर्थसि, दिर्घसिं, सेनामिसरी ।

जैलुं दाबिसिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंखुमा,
 निं, दाइराम्, कदमे, मदमे, रोगे ।

तोनिमी दाबिसिनि

लुरिपा साडाका लिन्दिसे याखेपा,
 सिरिलाल्, चन्दिलाल्, अर्थमासिं ।

हलिन्दि दाबिसिनिं

लुरिपा साडाका सिबीसे फियुमा,
 निं, बाजिलुं, तुलबर्ना, हुर्तेपा ।

सुस्तो दाबिसिनिं

लुरिपा साडाका बाराले हिंमा पिछले
 नामिंमा, निं, ध्यन्सिं, सुभचन्द्र, आस्कने ।

सारिसे भूनेकै, रेरिसे भूनेकै, तपुसे
 भूनेकै, धिपुसे भूनेकै, खाउमारी
 पाःसिनेकै, खासेमरी पाःसिनेकै ।

साम्प्लामी दाबिसिनिं

लुपासाडाका, देवानाने रिंमारानी,
 मातानाने साम्निरानी, अंमालिमा
 नामिसमिद, एलेरिने एंखेरिद, सालेरिने
 तोक्पेरिद, तानामाने हेर्नामाद, ग्यर्नामाद
 स्यम्नामाद, अम्बिरिद फोक्दरिद,
 सिकिमिद परिमिद, जाल्खिरिद पुर्जारिद,
 सेनामीद साखिमिद, डालिमिद
 ताखिमिद, अअंमाद अलंमाद, चाचामीने
 वारीमिने लालीखालाम् पास्तामे,
 बुलिखालाम् पास्तामे, कुर्मालाम् पास्तामे,
 कुर्सीलाम् पास्तामे, आमृलाम् पास्तामे,
 आम्सीलाम् पास्तामे, तामासालाम्
 पास्तामे, येदुवालाम् पास्तामे,

चक्कीकुलाम् पाम्तामे, बुरीकुलाम् पाम्तामे, जाउमालाम् पाम्तामे, खिल्लुमालाम् पाम्तामे, फ, दाब्सीनीडि फ, दाब्सीनिड सारी ख्याम् पाम्तामे, बोंबो ख्याम् पाम्तामे दानिना-३ अंआमासारी दासोकै अलडमासारी दासोकै ।

खार्म चे:चोम्

सिब्बा खु:नाकै, खामा खु:नाकै, यीलोता ल्वेस्ताकै, वालोता ल्वेस्ताकै, हेंमाला ल्वेस्ताकै, हेताला ल्वेस्ताकै, अअंमागल चोस्ताकै, अलंमागल चोस्ताकै, सेकुता चोस्ताकै, माकुता चोस्ताकै, नाप्चि चोस्ताकै, बेलुवा चोस्ताकै, पिसुता चोस्ताकै, मासुता चोस्ताकै, सेलेवा चोस्ताकै, लिंमावा चोस्ताकै, माइसाम्चि चोस्ताकै, भाराची चोस्ताकै, फोरोची चोस्ताकै, ब्यल्जाम्चि चोस्ताकै, यीनिकु चोस्ताकै, फुनिकु चोस्ताकै, ग्यवाकु चोस्ताकै, स्वाबकु चोस्ताकै, दिबुजिम् चोस्ताकै, धोरोजिम् चोस्ताकै, भक्पाजिम् चोस्ताकै, रसाजिम् चोस्ताकै, हादिजिम् चोस्ताकै, भाराजिम् चोस्ताकै, सिताम्से चोस्ताकै, वालासे

चोस्ताकै पिरिम्ले चोस्ताकै, फ्रेमुले चोस्ताकै, सिफाग्रो चोस्ताकै, मायाग्रो चोस्ताकै, सिम्दिरी चोस्ताकै, बाथारी चोस्ताकै, स्वारुवासेकु चोस्ताकै, मालेवासेकु चोस्ताकै, चोस्ताकै, यीकुसे चोस्ताकै, यींमासे चोस्ताकै, खाबाखिम् चोस्ताकै, वालाखिम् चोस्ताकै, अलसे भूनेके, असे भूनेकै, खाउमारी पासिनेकै, खासेमरी पासिनेको ।

सुंकार ह्यज्चोकै, वांकार ह्यज्चोकै, नासिम् ह्यज्चोकै, नाये ह्यज्चोकै, पियामो ह्यज्चोकै, धयामो ह्यज्चोकै, कार्चीमो ह्यज्चोकै, भ्यन्चिमो ह्यज्चोकै, पोक्चिमो ह्यज्चोकै, न्यक्सिमो ह्यज्चोकै, थिमो ह्यज्चोकै, जेमो ह्यज्चोकै, जुसारा ह्यज्चोके, कासारा ह्यज्चोकै, गुसिरी ह्यज्चोकै, मायारी ह्यज्चोकै, जेको ह्यज्चोके, पेको ह्यज्चोके, लादिमो ह्यज्चोकै, मुक्दयल्मो ह्यज्चोकै, तोक्सि ह्यज्चोकै, फेरो ह्यज्चोकै, आलामो ह्यज्चोके, गंगुमो ह्यज्चोकै, जुथोमो ह्यज्चोकै, ल्वक्थोमो ह्यज्चोकै, बाजिमो ह्यज्चोकै, थारिमो ह्यज्चोकै, खिन्चिमो ह्यज्चोके, प्राच्चामो ह्यज्चोकै, लिचामो ह्यज्चोके, थोमो ह्यज्चोकै, नेपालमो

ह्यप्चोकै, न्यवाल्मो ह्यप्चोको, चिबु
 खृम्चेकै, व्वाबु खृम्चोकै, दुक्तिकुंमा
 खृम्चोकै, खाबुलो खृम्चोकै, खृम्चोको,
 सोक्से तिल्चोकै, रोरे तिल्चोकै, तिल्चोको,
 सिबुकु लिम्चोकै, माबुकु लिम्चोकै, चारी
 लिम्चोकै, द्यर्भु लिम्चोकै, वालेकु
 लिम्चोकै, ब्रोसोकु लिम्चोकै, रुस्ते
 लिम्चोकै, पुस्ते लिम्चोकै, लिम्चोको ।

चापुनि थोःचोकै, होमेला थोःचोकै,
 होलिब्जा थोःचोकै, फ्रेमुजा थोःचोकै,
 खोसिम्जा थोःचोकै, मोसिम्जा थोःचोकै,
 ध्यवाजा थोःचोकै, माताजा थोःचोकै,
 नक्सजा थोःचोकै, बानाजा थोःचोकै,
 सिफाग्रो थोःचोकै, मायाग्रो थोःचोकै,
 सिम्दिरी थोःचोकै, बाथारी थोःचोकै,
 फोक्सरी थोःचोकै, व्वाम्मुरी थोःचोकै,
 दिलिबुरी थोःचोकै, नामुला थोःचोकै,
 चिक्चिरी थोःचोकै, बेल्मारी थोःचोकै,
 हादिरी थोःचोकै, रदिरी थोःचोकै, सेनारी
 थोःचोकै, तंकारी थोःचोकै, खाव्वागु
 थोःचोकै, नाम्सोबु थोःचोकै ।

वोलोगा स्यल्चोकै, बोलोगा
 स्यल्चोकै, खिकागो स्यल्चोकै, खाम्लागो
 स्यल्चोकै, ल्पेसि स्यल्चोकै, येदुवा
 स्यल्चोकै, लग्ध स्यल्चोकै, तल्ध

स्यल्चोकै, चिनिग स्यल्चोकै, ब्रेम्निग
 स्यल्चोकै, स्यल्चोको, चोक्चिलि
 फ्लेःयन्चोकै, मुनाली फ्लेःयन्चोकै,
 डइसाचा येःचोकै, मेमेचा येःचोकै, मेमेचा
 येःचोको, च्यन्चो, डालिला माजोकआ
 डालिला च्यन्चोकै, ताखिला माजोकआ
 ताखिला च्यन्चोकै, स्यज्यम्ला च्यन्चोकै,
 ल्यज्यम्ला माजोकआ ल्यज्यम्ला
 च्यन्चोकै, दिबुला माजोकआ दिबुला
 च्यन्चोकै, धोरोला माजोकआ धोरोला
 च्यन्चोकै, डामुला माजोकआ डामुला
 च्यन्चायके, सेमुला माजोकआ सेमुला
 च्यन्चोकै, मुलिला माजोकआ मुलिला
 च्यन्चोकै, उदिला माजोकआ उदिला
 च्यन्चोकै, अअंमासारिम् च्यन्चोकै,
 अलंमासारिम् च्यन्चोको ।

सारिसे भृःनेकै, रेरिसे भृःनेकै, तपुसे
 भृःनेकै, धिपुसे भृःनेकै, अलसे भृःनेकै,
 असे भृःनेकै, खाउमारी पासिनेकै,
 खासेमरी पासिनेकै ।

सारी थास्चोम्

अवामानिकै, तावांमानिकै, सार्यी
 नाडाने, बान्दां नाडाने, ध्यवां नाडाने,
 मातां नाडाने, सिबें नाडाने, बुबें नाडाने,
 प्रोतिचां नाडाने, साप्तिचां नाडाने, साचां

नाडाने, साचिं नाडाने, खिदिं नाडाने,
कोपें नाडाने, सोनानिना, लेनानिना, अतो
मापाचो, द्याख मापाचो, च्यप्खा
मापाचो, रिप्खा मापाचो, सोक्सो
मापाचो, मःमः मापाचो, को, डाकुलुं
कुःचोकै, बृंकुलुं कुःचोकै, तोसिरी कुःचोकै,
सालाम्री कुःचोकै, यीजोथार कुःचोकै,
वाजोथार कुःचोकै, डामुला च्यन्चोकै,
सेमुला च्यन्चोकै, सिबेलो हल्योकै, बुबेलो
हल्योकै, स्वाक्पाद्यल् कुःचोकै, लवादयल्
कुःचोकै, सिलुंम राज्चोकै, मालुंम राज्चोकै,
सेचिंमो कुःचोकै, रोलुंमो कुःचोकै, मबुरी
ह्यज्चोकै, काःबुरी ह्यज्चोकै, यासारी
भाचोके, साप्तिमारी पाःचोकै ।

काला सोःचोम्

सैतो, अः लातानिम्, सेव्वाला
लाःतानिम्, गेव्वाला लाःतानिम्, निनाव्वाला
लाःतानिम्, नाप्चाव्वाला लाःता निम्,
तावाव्वाला लाःतानिम्, चाइमीव्वाला
लाःतानिम्, चाचाव्वाला लाःतानिम्,
वारिव्वाला लाःतानिम्, तामि व्वाला
लाःतानिम्, सामिव्वाला लाःतानिम्,
रिचाव्वाला लाःतानिम्, गोःचाव्वाला
लाःतानिम्, रिमिव्वाला लाःतानिम्,
पमिव्वाला लाःतानिम्, खोसिम्व्वाला

लाःतानिम्, मोसिम्व्वाला लाःतानिम्,
ध्यवाव्वाला लाःतानि म्, माताव्वाला
लाःतानिम्, नक्सव्वाला लाःतानिम्,
बानाव्वाला लाःतानिम्, व्वाला लाःतानिम्,
नोक्पेचाव्वाला लाःतानिम्, सिबेव्वाला
लाःतानिम्, बुबेव्वाला लाःतानिम्,
खिदिव्वाला लाःतानिम्, कोपेव्वाला
लाःतानिम्, चा पुनीव्वाला लाःतानिम्,
होमेलाव्वाला लाःतानिम्, होलिब्जाव्वाला
लाःतानिम्, फ्रेमुजाव्वाला लाःतानिम्, सिफा
ग्रोव्वाला लाःतानिम्, मायाग्रोव्वाला
लाःतानिम्, सिम्दिरीव्वाला लाःतानिम्,
बाथारीव्वाला लाःतानिम्, फोक्सि रीव्वाला
लाःतानिम्, व्वाम्मुरीव्वाला लाःतामि,
दिबुरीव्वाला लाःतानिम्, नामुलाव्वाला
लाःतानिम्, चिक्की व्वालालाःतानिम्,
बेल्मारीव्वाला लाःतानिम्, हादिरीव्वाला
लाःतानिम्, रदिरीव्वाला लाःतानिम्,
सेनारीव्वाला लाःतानिम्, तंकारीव्वाला
लाःतानिम्, खाव्वागुव्वाला लाःतानिम्,
नाम्सोबुव्वाला लाःतानिम्, वालेकुदी
लाःतानिम्, ब्रोसोकुदी लाःतानिम्, खार्तेदी
लाःतानिम्, यीप्तेदी लाःतानिम्, व्वुरिखादी
लाःतानिम्, तत्यर्खादी लाःतानिम्, सिबुकुदी
लाःतानिम्, माबुकुदी लाःतानिम्, स्वादुदी

लाःतानिम्, रेन्जिदी लाःतानिम्, गुलोकुदी
 लाःतानिम्, स्वाफ्रेकुदी लाःतानिम्, रंकालुं
 लाःतानिम्, पंकालुं लाःतानिम्, डाकुलुं
 लाःतानिम्, बृंकुलुं लाःतानिम्, मलाम्लो
 लाःतानिम्, सिसाम्लो लाःतानिम्, स्वायाखा
 लाःतानिम्, न्यवाला लाःतानिम्, कोरोग
 लाःतानिम्, नाग्लेग लाःतानिम्, लुंहरदी
 लाःतानिम्, सिंहरदी लाःतानिम्, ध्यक्सिदी
 लाःतानिम्, धिमादी लाःतानिम्, सोबुदी
 लाःतानिम्, मालेदी लाःतानिम्, जेजिदी
 लाःतानिम्, ओम्फुदी लाःतानिम्, डार्मुदु
 लाःतानिम्, लिप्खादु लाःतानिम्, चुक्सिंदु
 लाःतानिम्, रिक्सिंदु लाःतानिम्, रिलुदु
 लाःतानिम्, दफ्रेदु लाःतानिम्, सिबेथ्यम्
 लाःतानिम्, बुबे थ्यम् लाःतानिम्, सार्सिंदु
 लाःतानिम्, धिरिदु लाःतानिम्, कुक्स्यला
 लाःतानिम्, जोबुग लाःतानिम्, खाल्त्यला
 लाःतानिम्, रिक्त्यला लाःतानिम्, बुल्यम्बिम्
 लाःतानिम्, याल्त्यम्बिम् लाःतानिम्,
 सारिखिम् लाःतानिम्, रेरीखिम् लाःतानिम्,
 तपुखिम् लाःतानिम्, धिपुअिम् लाःतानिम्,
 अतदी लाःतानिम्, द्यर्खादी लाःतानिम्,
 च्यप्खादी लाःतानिम्, रिप्खादी लाःतानिम्,
 सोक्सोदी लाःतानिम्, मःमःदी लाःतानिम्,
 रिक्वीसिदी लाःतानिम्, दालामोदी लाःतानिम् ।

व्वाला ल्वाचोम्

सैतो, अःमिका ल्वाडाकै, यीलोतामी
 ल्वाडाकै, वालातामी ल्वाडाकै, हेडमाला
 ल्वाडाकै, हेतालाम् ल्वाडाकै, अअंमागलमी
 ल्वाडाकै, अलंमागलमी ल्वाडाकै,
 सेकुतामी ल्वाडाकै, माकुतामी ल्वाडाकै,
 नाप्चिमी ल्वाडाकै, बेलुवामी ल्वाडाकै,
 पिसुतामी ल्वाडाकै, मासुतामी ल्वाडाकै,
 सेलेवामी ल्वाडाकै, लिंमावामी ल्वाडाकै,
 माइसाम्चिमी ल्वाडाकै, भाराचिमी
 ल्वाडाकै, फोरोचिमी ल्वाडाकै,
 ब्यल्जाम्चिमी ल्वाडाकै, यीनिकुमी
 ल्वाडाकै, फुनिकुमी ल्वाडाकै, ग्यावाकुमी
 ल्वाडाकै, स्वाबकुमी ल्वाडाकै, दिबुजिम्मी
 ल्वाडाकै, धोरोजिम्मी ल्वाडाकै,
 भक्पाजिम्मी ल्वाडाकै, रसाजिम्मी
 ल्वाडाकै, हादिजिम्मी ल्वाडाकै,
 भाराजिम्मी ल्वाडाकै, सिताम्सेमी
 ल्वाडाकै, वालासेमी ल्वाडाकै, पिरिम्लेमी
 ल्वाडाकै, फ्रेमुलेमी ल्वाडाकै, सिफाग्रोमी
 ल्वाडाकै, मायाग्रोमी ल्वाडाकै, सिम्दिरीमी
 ल्वाडाकै, बाथारिमी ल्वाडाकै,
 स्वारुवासेकुम् ल्वाडाकै, मालेवासेकुम्
 ल्वाडाकै, मदिपोसेकुम् ल्वाडाकै,
 धिमापोसेकुम् ल्वाडाकै, तिलापोसेकुम्

ल्लाडाकै, जानापो सेकुम् ल्लाडाकै,
 यीकुसेम् ल्लाडाकै, यीमासेम् ल्लाडाकै,
 खाबखिम्मी ल्लाडाकै, वालाखिममी
 ल्लाडाकै, खार्मासी ल्लाडाकै, खार्सीसी
 ल्लाडाकै, हारिमिं ल्लाडाकै, बुरिमिं ल्लाडाकै,
 गिजोमिं ल्लाडाकै, वाजोमिं ल्लाडाकै ।
 ल्लाप्ताकै, ल्लाप्ता ।

अःकुःचोकै, डाकुलुं कुःचोकै, बृंकुलुं
 कुःचोकै, तोसिरि कुःचोकै, सालासी
 कुःचोकै, यीजोथार कुःचोकै वाजो थार
 कुःचोकै, डामुला च्यन्चोकै, सेमुला
 च्यन्चोकै, सिबेलो हल्योकै, बुबेलो
 हल्योकै, स्वाक्पाद्यल् कुःचोकै, लवाद्यल्
 कुःचोकै, सिलुंमो राप्चोकै, मालुंमो
 राप्चोकै, सेचिंमो कुःचोकै, रोलुंमो
 कुःचोकै, मबुरी ह्यप्चोकै, काबुरी
 ह्यप्चोकै, यासारी भाचोकै, साप्तिमारी
 पाःचोकै । अःनिताकै, सारीलोक्सी निताकै,
 रेरीलोक्सी निताकै, तपुलोक्सी निताकै,
 धिपुलोक्सी निताकै, ममेलोकसी निताकै,
 पपेलोकसी निताकै, सलखम्बा निताकै,
 निताकै, निता ।

बकाल्दी, खृम्चो,

सैतो, अम् बनेना खृम्चोकै,
 सिब्वाम् बनेना खृम्चोकै, खामाम् बनेना

खृम्चोकै, सुंकारमी बनेना खृम्चोकै,
 वांकारमी बनेना खृम्चोकै, नासिम्मी
 बनेना खृम्चोकै, नायेम्मी बनेना
 खृम्चोकै, पियामोम् बनेना खृम्चोकै,
 धयामोम् बनेना खृम्चोकै, कार्चीमोम्
 बनेना खृम्चोकै, भ्ल्यक्वीमोम् बनेना
 खृम्चोकै, पोक्वीमोम् बनेना खृम्चोकै,
 न्यक्सिमोम् बनेना खृम्चोकै, थिमोम्
 बनेना खृम्चोकै, जेमोम् बनेना खृम्चोकै,
 जुसाराम् बनेना खृम्चोकै, कासाराम्
 बनेना खृम्चोकै, गुसिरिम बनेना
 खृम्चोकै, मायारिम बनेना खृम्चोकै, जेको
 बनेना खृम्चोकै, पेको बनेना खृम्चोकै,
 लादिमोम् बनेना खृम्चोकै, मुक्दयल्मो
 बनेना खृम्चोकै, तोक्सिम बनेना
 खृम्चोकै, फेरोम बनेना खृम्चोकै,
 आलामोम् बनेना खृम्चोकै, गंगुमोम्
 बनेना खृम्चोकै, जुथोमोम् बनेना
 खृम्चोकै, ल्वक्थोमोम् बनेना खृम्चोकै,
 बाजिमोम् बनेना खृम्चोकै, थारीमोम्
 बनेना खृम्चोकै, खिन्चीमोम् बनेना
 खृम्चोकै, प्राप्चामोम् बनेना खृम्चोकै,
 लिचामोम् बनेना खृम्चोकै, थोःमोम्
 बनेना खृम्चोकै, नेपालमोम् बनेना
 खृम्चोकै, न्यवाल्मोम् बनेना खृम्चोकै,

रादिका दिम्चोकै, पिदीकौ, पिदिका
दिम्चोकै रिस्दीकौ, रादिका दिम्चाकै,
ग्यस्दिंकौ, ग्यस्दीका दिम्चोकै, स्यम्स्दीकौ,
चादिका दिम्चोकै, होदिकौ, बान्दाम्
दिम्चाकै निन्दामोउ, लिमो दिम्चोकै
थारेउ ।

थाम्दी

अः मुकुसीये धोलोसीये, तोसीरीये
सालाम्री, जिखिमीये बुरोमी, अतोसिरीये
सालाम्री, अयांमारीये दाम्दिरी,
अतोकोरीये मान्दिरी, रिक्त्यन्जीये
पुक्त्यन्जी, अःपिःना तिक्चोकै, जुथोमो
पिःना तिक्चोकै, ल्बक्थोमो पिःना
तिक्चोकै, रिक्वीसी फिना तिक्चोकै,
दालामो पिःना तिक्चोकै, हिलिजु पिःना
तिक्चोकै, बुलिजु पिःना तिक्चोकै,
डाकुजुपिःना तिक्चोकै, डालेजुपिःना
तिक्चोकै, अः दिम्चोकै, बान्दाम्दिचोकै
निन्दामौ, लिमो दिम्चोकै थारेउ ।

चिग्रोदी

अ चिताखुरये व्वादिखुर, अ नेवार
लिपु ये चिलिपु अ ख्यल्चोकै, सिब्बाम्
स्यलेकै खामामी, बान्दाम् दिम्चोकै
निन्दामौ, लिमो दिम्चोकै, थारेउ,

कुर्चो दि

अ पुतेन्जीये धोरेन्जी, पुदिका दिम्चोकै
जिल्दीकौ, चक्दिक्का दिम्चोकै, थ्यक्दिक्कौ,
जिल्दिक्का दिम्चोकै, पुदिकौ, बान्दाम्
दिम्चोकै, निन्दामौ, लिमो दिम्चोकै,
थारेउ ।

लाप्चोदी

अ लाफेन्दुये, बुफेन्दु, सिब्बाम् बनेना
ख्यप्चोकै, खामाम् बनेना ख्यप्चोकै,
सुंकारमी बनेना ख्यप्चोकै, वांकारमी
बनेना ख्यप्चोकै, नासिम्मी बनेना
ख्यप्चोकै, नायेम् बनेना ख्यप्चोकै,
पियामोम बनेना ख्यपचकै, धयामोम
बनेना ख्यप्चोकै, कार्चीमोम बनेना
ख्यप्चोकै, भ्ल्यक्चिमोम बनेना ख्यप्चोकै,
पोक्चीमो बनेना ख्यप्चोकै, न्याक्सीमोम
बनेना ख्यप्चोकै, थिमोम बनेना
ख्यप्चोकै, जेमोम बनेना ख्यप्चोकै, जुसारा
मबनेना ख्यप्चोकै, कासारा मबनेना
ख्यप्चोकै, गुसिरिम् बनेना ख्यप्चोकै,
मायारिम् बनेना ख्यप्चोकै, जेकोम् बनेना
ख्यप्चोकै, पेकोम् बनेना ख्यप्चोकै,
लादिमोम् बनेना ख्यप्चोकै, मुक्दयल्मोम्
बनेना ख्यप्चोकै, तोक्सिम् बनेना
ख्यप्चोकै, फेरोम् बनेना ख्यप्चोकै,

आलामोम् बनेना ख्यज्चोकै, गंगुमोम् बनेना ख्यज्चोकै, जुथोमोम् बनेना ख्यज्चोकै, त्वक्थोमोम् बनेना ख्यज्चोकै, हिलिजुम् बनेना ख्यज्चोकै, बुलिजुम् बनेना ख्यज्चोकै, डाकुजुम् बनेना ख्यज्चोकै, डालेजुम् बनेना ख्यज्चोकै, अम्बनेना हल्चोकै, फुलाम्मी बनेना हल्चोकै, दोलाम्मी बनेना हल्चोकै, लालिखाम् बनेना हल्चोकै, बुलिखाम् बनेना हल्चोकै, कुर्मालाम्मी बनेना हल्चोकै, कुर्सीलाम्दी बनेना हल्चोकै, आमृलाम् बनेना हल्चोकै, आम्सिलाम् बनेना हल्चोकै, तापसालाम् बनेना हल्चोकै, येदुवालाम् बनेना हल्चोकै, चक्चिकुलाम्मी बनेना हल्चोकै, बुरीकुलाम् बनेना हल्चोकै, जाउमालाम्मी बनेना हल्चोकै, ख्खिउलाम्मी बनेना हल्चोकै, अदि म्चोकै, बान्दामो, बान्दाम् दिम्चोकै, निन्दामौ, लिमो दिम्चोकै, थारेउ ।

आतला

अः धिर्सिमाये येलिखा, अःद्यम्बुलीये ह्यताला, अःचिरीये खःसी, अःताखुरीये तिखुरी, अपिःना तिक्चोकै, जुथोमो पिःना तिक्चोकै, त्वक्थोमो पिःना तिक्चोकै,

हिलिजु पिःना तिक्चोकै, बुलिजु पिःना तिक्चोकै, डाकुजु पिःना तिक्चोकै, डालेजु पिःना तिक्चोकै, जेजीजु पिःना तिक्चोकै, ओम्फुजु पिःना तिक्चोकै, अःदिम्चोकै, बान्दामो, बान्दाम् दिम्चोकै निन्दामौ, लिमो दिम्चोकै थारेउ ।

धिमा ब्राचोम्

माराका पास्तामे ? माराका येत्तामे ? दाःसो दाःनादा मोको, फुलाम् दोःलाम्दी आमृलाम्, आम्सी लाम्दी, लालिखा लाम्दी, बुलिखा लाम्दी, तापासा लाम्दी, येदुवा लाम्दी, कुर्मालाम्दी कुर्सीलाम्दी, चक्चिकु लाम्दी, बरिकु लाम्दी, जाउमालाम्दी, ख्खिउमालाम्दी, म्रन्वक्स बक्सो, बाना बक्सो, डाबुचा बक्सो, नोक्पेचा बक्सो, पेरो जुम्रो बक्सो मामी सारी त्यम्चो, रेरी त्यम्चो तपु त्यम्चो, धिपु त्यम्चो, पाक्ताकुनादा मोको, एकेदा सिःसी क्वरा रान्तानीम स्यम् ? ज्वालंमा, को क्तिमो, रान्तानी स्यम् ? को सेःआ सेःआ मोःद, हारे हारे लाने । को हिवाचा, त्वल्बचा, ममंहमी, कक्तहंमी, आज्यक्चाद, रान्तानिम् बखादा तक्सोजानेको हारेहारे लानेकै ।

निक्सी दुनारी निवारी वार्चोम
ची प्रक्चोम

लु मोको गदा सिब्बा नाये, खामा
नाये, माइसाम्ची, भाराची, व्यल्जाम्ची,
फोरोची नाये, कक्चि मुनाफुं नाये,
तिकुभारा फुंनाये, मारादिका, याम्स्तीमि
? मारादिका पन्तीमी ? दाःसो दानेनादा
मोको, फुंलाम दोलाम्दी, लालिखालाम्दी,
बुलिखालाम्दी, कुर्मालाम्दी, कुर्सी लाम्दी,
आमृलाम्दी, आम्सीलाम्दी, तामसालाम्दी,
येदुवालाम्दी, चक्कीकुलाम्दी,
बुरीकुलाम्दी, जाउमालाम्दी,
ख्लिउमालाम्दी, सारी तेम्चो, रेरी तेमचो,
पाक्ताकु नादा, सुंकार वांकारमी जेको

पेकोमी सिलगालमि माखुतेलाको,
एक्सोडा थोचे नेरिदी, फुंलाम दोलाम्दी,
आमृलाम आम्सीलामदी लालिखालाम
बुलीखा लाम्दी कुर्मालाम्दी,
कुर्सीमालाम्दी, आमृलाम्दी, आम्सीलाम्दी,
तापासालाम्दी, येदुवालाम्दी,
चक्कीकुलाम्दी, बुरीकुलाम्दी,
जाउमालाम्दी, ख्लिउमालाम्दी, सारी
तेम्चोम, रेरी तेम्चोम, तपु तेम्चोम धिपु
तेम्चोम, पाआ तेम्चोम, दिमोको, गुकिम
याम्का पन्तीकना नेंगुखे
माराकिम्लाको, फुंदिमो, दोदिमो, कक्चि
मुना फुंदिमो, तिकु भाराफुं दिमोकै, ग
बेल्लाम फुंनाये, फोरो फुंनाये ।

थिम्स्ता

आमृलाल थो:चे नागले सारी

हृपा हन्सी

लु मको सारीद रेरीद, तपुद, भिपुद, इनिचाचा वारिम्दा मोको लालिखालाम् पास्तामे, बुलिखालाम् पास्तामे, कुर्मालाम् पास्तामे, कुर्सीलाम् पास्तामे, आमृलाम् पास्तामे, आम्सीलाम् पास्तामे, तापासालाम् पास्तामे, येदुवालाम् पास्तामे, चक्वीकुलाम् पास्तामे, बुरि कुलाम् पास्तामे, जाउमालाम् पास्तामे, ख्लिउमालाम् पास्तामे, दा:सो दानिना इनिकेदा निंका मा:वो, या:का मा:वो, खार्माका मा:वो, खार्सीका मा:वो, इलोता माल्वेथी, वालोता माल्वेथी, ह्यंमाला माल्वेथी, ह्य ताला माल्वेथी, सेरिम् माचो:थी, को:खुम् माचो:थी, सेलेवा माचो:थी, लिंमावा माचो:दी, माइसाम्ची माचो:थी, भाराची माचो:थी, फोरोची माचो:थी, व्यल्जाम्ची माचो:थी, योनिक् माचो:थी, फुनिकु मा चो:थी, ग्यवाक् माचो:थी, स्वाबक् माचो:थी, दिबुजिम् माचो:थी, धोरोजिम् माचो:थी, भक्पाजिम् माचो:थी, -वासाजिम् माचो:थी, हादीजिम् माचो:थी, भाराजिम् माचो:थी,

सिताम्से माचो:थी, वालासे माचो:थी, पिरिम्ले माचो:थी, फ्रेमुले माचो:थी, सिफाग्रो माचो:थी, मायाग्रो माचो:थी, सिम्दीरि माचो:थी, बाथारी माचो:थी, स्वारुवा माचो:थी, मालेवा माचो:थी, खावाखिम् माचो:थी, वालाखिम् माचो:थी, दा:सो दा:निनादा, मोको, सारी दासो, रेरी दासो, तपु दासो, धिपु दासो, इनि खार्मा खार्सीदा मोको यीलोता ल्वेस्ता, वालोता ल्वेस्ता, ह्यंमाला ल्वेस्ता, ह्यताला बेस्ता, सेरिम् चोस्ता, कोखुम् चोस्ता, सेलेवा चोस्ता लिंमावा चोस्ता, माइसाम्ची चोस्ता, भारराची चोस्ता, फोरोची चोस्ता, व्यल्जाम्ची चोस्ता, यीनीक् चोस्ता, फूनिक् चोस्ता, ग्यवाक् चोस्ता, स्वाबक् चोस्ता, दिबुजिम् चोस्ता, धोरोजिम् चोस्ता, भक्पाजिम् चोस्ता, -वासावजिम् चोस्ता, हादीजिम् चोस्ता, भाराजिम् चोस्ता, सिताम्से चोस्ता, वालासे चोस्ता, पिरिम्ले चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिफाग्रो चोस्ता, मायाग्रो चोस्ता, सिम्दीरी चोस्ता, बाथारी चोस्ता,

सरुवा चोस्ता, मालेवा चोस्ता,
खाबाखिम् चोस्ता, वालाखिम् चोस्ताको,
सारीसे भृःने, रेरिसे भृःने, तःपुसे भृःने,
धिपुसे भृःने, खाउमारी पासिने, खासेमरी
पासिनेको,

तोरक्पा दाब्सिनिं

मुनारी तोलचा दाब्सिनिं,
लुरिपासाडाका तंदुसे वालेखा सिबिसे
धोनिता, फ, दाब्सिनिड नुं फ, दाब्सिनिं
नुं सारी ख्याम बोबो ख्याम दिम्ता-३
खेप सोचो दिम ।

मुनारी दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे रिडमाबु ।

जैलुं दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंखुमा ।

तोनिमी दाबसीनिड

लुरिपा साडाका लिन्दीसे याखेपा ।

हलिन्दी दाब्सिनीं

लुरिपासाडाका सिबीसे फियुमा ।

सुस्तो दासीनिड

लुरिपा साडाका बराले हिड्मा
पिछले नाम्रिडमा ।

सारिसेभृःने, रेरिसे भृःने, तपुसेभृःने,
धिपुसेभृःने, खाउमारी पाःसिने, खासेमरी
पासिनेको ।

साम्लामी दाब्सिनिड,

लुरि पासाडाका, देवानाने
रिडमारानी, मातानाने साम्नीरानी,
अंमालीमा नाम्सीमीद, एलेरीने एडखे
रीद, सालेरीने तोक्पेरीने, ओम्बीरीद
फोक्दरीद, जाल्खीरीद पुर्जारीद, सिकीमीद
परीमीद, सेनामीद सा खिमीद,
डालीमीद ताखीमीद, अंमालीमा,
नाम्सीमिद, अअंमाद अलंमाद, अअंम
सारीद, अलंमासारीद ।

इनि चाचा वारिम्दा माको,
लालिखालाम् पाम्तामे, बुलिखालाम्
पाम्तामे, कुर्मालाम् पाम्तामे, कुर्सीलाम्
पाम्तामे, आमृलाम् पामतामे,
आम्सीलाम् पामतामे, तापासालाम्
पाम्तामे, येदुवालाम् पाम्तामे,
चक्चकुलाम् पाम्तामे, बुरीकुलाम्
पाम्तामे, जाउमालाम् पाम्तामे,
ख्लीउमालाम् पामतामे, फ दाब्सिनिड
फ दाब्सिनिड सारीख्याम पाम्तामे,
बोबोख्याम पाम्तामे, दानिनादा, इनिकेदा
खार्मा खार्सिदा, यीलोता ब्लेस्ता, वालोता
ल्वेस्ता, ह्यंमाला ल्वेस्ता, ह्याताला
ल्वेस्ता. सेरिम् चोस्ता, कोखुम् चोस्ता,
सेलेवा चोस्ता, लिडमावा चोस्ता,

माइसाम्ची चोस्ता, भाराची चोस्ता,
 फोरोची चोस्ता, व्यल्जाम्ची चोस्ता,
 यीनिकु चोस्ता, फुनिकू चोस्ता, ग्यवाकू
 चोस्ता, स्वाबकू चोस्ता, दिबुजिम् चोस्ता,
 धोरोजिम् चोस्ता, भक्पाजिम् चोस्चा, रसा
 जिम् चोस्ता, हादिजिम् चास्ता, भाराजिम्
 चोस्ता, सिताम्से चोस्ता, वालासे चोस्ता,
 पिरिम्ले चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिफाग्रो
 चोस्ता, मायाग्रो चोस्ता, सिम्दीरी चोस्ता,
 बाथारी चोस्ता, स्वारुवा चोस्ता, मालेवा
 चोस्ता, खाबाखिम् चोस्ता, वालाखिम्
 चोस्ताको सारिसे भृःने, रेरिसेभृःने,
 तपुसेभृःने, धिपुसेभृःने, अलसे भृःने, अ
 सेभृःने, खाउमारी पाःसिने, खासेमरी
 पाःसिनको ।

ह्यज्चो ,सुङ्कार ह्यज्चो, वाङ्कार
 ह्यज्चो, नासिम् ह्यज्चो, नाये ह्यज्चो,
 पियामो ह्यज्चो धयामो ह्यज्चो,
 कार्चीमो ह्यज्चो, भ्ल्यक्चिमो ह्यज्चो,
 पोक्चिमो ह्यज्चो, न्यक्सचो ह्यज्चो,
 थिमो ह्यज्चो, जेमो ह्यज्चो, जुसारा
 ह्यज्चो, कासारा ह्यज्चो, गुसिरी ह्यज्चो,
 मायारी ह्यज्चो, जेको ह्यज्चो, पेको
 ह्यज्चो, लादीमो ह्यज्चो, मुक्दयल्मो
 ह्यज्चो, तोक्सी ह्यज्चो, फेःरो ह्यज्चो,

आलामो ह्यज्चो, गंगुमो ह्यज्चो, जुथोमो
 ह्यज्चो, ल्वक्थोमो ह्यज्चो, बाजीमो
 ह्यज्चो, थारीमा ह्यज्चो, खिन्चीमो
 ह्यज्चो, प्राप्चामो ह्यज्चो, लिचामो
 ह्यज्चो, थोःमो ह्यज्चो, नेपाल्मो ह्यज्चो,
 न्यावाल्मो ह्यज्चो, अअंमासारिम् ह्यज्चो,
 अलंमासारिम् ह्यज्चो को ।

चिःबु खृम्चो, व्वाःबु खृम्चो,
 दुक्तिकुंमा खृम्चो, खाबुलो खृम्चोको.
 सोक्से तिल्चो, रोःरे तिल्चोको. लिम्चो
 सिबुकु लिम्चो, माबुकु लिम्चो, चारी
 लिम्चो, द्यर्भु लिम्चो, वालेकू लिम्चो,
 ब्रोसोकू लिम्चो, रुस्ते लिम्चो, पुस्ते लिम्चो
 को.

थोःचो चापुनि थोःचो, होमेला
 थोःचो, होलिप्जा थोःचो, फ्रेमुजा थोःचो,
 खोसिम्जा थोःचो, मोसिम्जा थोःचो,
 ध्यवाजा थोचो, माताजा थोःचो, नक्सजा
 थोःचो, बानाजा थोःचो, सिफाग्रो थोःचा,
 मायाग्रो थोःचो, सिम्दीरी थोःचो, बाथारी
 थोःचो, फोक्सिरी थोःचो, व्वाम्मुरी थोःचो,
 दिलिबुरी थोचो, नामुला थोःचो,
 चिकचिरी थोःचो, बेल्मारी थोःचो, हादिरी
 थोःचो, रदिरि थोःचो, सेनारी थोःचो,
 तंकारी थोःचो, खाव्वाबु थोःचो, नाम्सोबु

थोःचोको, स्यल्चो वोलोगा स्यल्चो,
बोलोगा स्यल्चो, खिकागो स्यल्चो,
खाम्लागो स्याल्चो, प्लेसी स्यल्चो, येदुवा
स्यल्चो, लाध स्यल्चो, तल्ध स्यल्चो
चिनीग्वा स्वल्चो, ब्रेम्नीग्वा स्यल्चा,
चोक्चीलि प्ल्यन्चो, मुनाली प्ल्यन्चो,
डइसाचा येःचो, मेमेचा येःचो,को. च्यन्चो
डालिला माजोकआ डालिला च्यन्चो,
ताखिला माजोकआ ताखिला च्यन्चो,
सिकिला माजोकआ सिकिला च्यन्चो,
प्वारिला माजोकआ प्वारिला च्यन्चो,
स्यज्यम्ला माओकआ स्यज्यम्ला च्यन्चो.
त्यज्यम्ला माजोकआ त्यज्यम्ला च्यन्चो,
मुलिला माजोकआ मुलीला च्यन्चो,
उदीला माजोकआ उदिला च्यन्चो,
दिबुला माजोकआ दिबुला च्यन्चो, धोरोला
माजोकआ धोरोला च्यन्चो, डामुला
माजोकआ डामुला च्यन्चो, सेमुला
माजोकआ सेमुला च्यन्चो, खार्तेला
माज्योकआ खार्तेला च्यन्चो, यीप्तेला
माजोकआ इप्तेला च्यन्चो, अअंमासारिम्
च्यन्चो. आलंमासारिम् च्यन्चोको ।

इनिकेदा सिबे माबनेम्, बुबे
माबनेम् , डाबुचाम् बक्सो नोक्पेचाम्
बक्सो, इनि खार्माखार्सी गिना च्यन्नादिदा,

अःतो मापाने, द्यर्खा मापाने, च्यप्खा
मापाने, रिप्खा मापाने, सोक्सो मापाने,
मःमः मापाने, को, सिबे केने, बुबे केने,
डामुला पातिने, सेमुला पातिने, सेचिंमो
कुतिने, रोलंमो कुतिने, यीजोथार कुतिने,
वाजोथार कुतिने, स्वाकपादयल् कुतिने,
लवादयल् कुतिने, सिबेलो ह्वल्ने, बुबेलो
ह्वल्ने, यासारी भाःतिने, साप्तिमारी
पाःतिनेको, गिआ च्यन्चा, पानेको गनी
तक्सोजाआ दिम्नेहै, सारीद, रेरीद, तपुद,
धिपुद, अअंमासारीद, अलंमासारीदमी ।

भक्पा सेम्दी

गेई मोको गदा स्वारुवा नाये,
मालेवा नाये, आना मारादिका साम्तीमी
? मारादिका त्यर्तिमी ? दाःसो मानेनादा
मोको, गदा साती खलिदिं कुतेनादा मोको
निने नाप्चा भक्पा -वासामी कुर्ने
माचाम्ना कोरा ब्लार्ई कुत्तीमे नेको,
आना एकेदी पुंलाम दोलाम्दी
लालिखालाम्दी, बुलिखालाम्दी,
कुर्मालाम्दी, कुर्सीलाम्दी, आमृलाम
आम्सिलाम, तापासालाम्दी, येदुवालाम्दी,
चक्चिकुलाम बुरिकुलामदी
जाउमालाम्दी, खिलउमोलाम्दी सारी
त्यम्चो रेरीत्यम्चो तपुत्यम्चो धिपुत्यम्चो

पाक्ताकुना सुंकारचा वांकारचा
नासिम्चा नायेचा नाम्सिर्चा स्यक्कार्चा
बासिरीख्यब्जा रास्तामेको, सुंकार वांकार
नासिम नाये खालिकु रिचिकु नेल्लीरि
प्लीक्तीरि जेत्तामेम बखादायो, इ
बालामोरमी फोक्ती का:तेको हाई वालेकु
ब्रोसोकु खार्ते यीप्ते कुरिखा ततेर्खा
सिबुकु माबुकु सदु रेन्जी गुलोकु सफ्रेकु
रंकालुं पंकालुं डाकुलुं बृंकुलुं मलाम्लु
सिसाम्लु सयाखा न्यवाला खा:तिकातेको,
इव्यक्सीवा तेसिवा नि:पातेको न्यंगुखो
मारावोको माखाते माजिरेको स्यम्दी
पाइवाते कै, ग स्वारुवा नाये मालेवा
नाये नामसोआ नाये नायेका नाये ।

व्वाला सो:चोम्

से:व्वाला ला:तानिम्, गो:व्वाला
ला:तानिम्, निनाव्वाला ला:तानिम्,
नाप्चा व्वाला ला:तानिम्, तावा व्वाला
ला:तानिम्, चाइमी व्वाला ला:तानिम्,
चाचा व्वाला ला:निम्, वारी व्वाला ला:ता
निम्, तामी व्वाला ला:तानिम्, सामी
व्वाला ला:तानिम् रि:चा व्वाला
ला:तानिम्, गो:चा व्वाला ला:तानिम्,
रिमी व्वाला ला:तानिम्, प्वामीव्वाला
ला:तानिम्, खोसिम् व्वाला ला:तानिम्,

मोसिम् व्वाला ला: तानिम्, ध्यावा व्वाला
ला:तानिम्, माता व्वाला ला:तानिम्,
न्वक्स व्वाला ला:तानिम्, बाना व्वाला
ला:तानिम् डाबुचा व्वाला ला:तानिम्,
नोक्पेचा व्वाला ला:तानिम्, सिबे व्वाला
ला:तानिम्, बुबे व्वाला:तानिम्, खिदि
व्वाला ला:तानिम्, कोपे व्वाला
ला:तानिम्, चापुनी व्वाला ला:तानिम्,
होमेला व्वाला ला:तानिम्, होलिब्जा
व्वाला ला:तानिम्, फ्रेमुजाव्वाला ला:ता
निम्, फोक्सिरि व्वाला ला:तानिम्,
व्वाम्मुरी व्वाला ला:तानिम्, दिलिबुरी
व्वाला ला:तानिम्, नामुला
व्वाला:तानिम्, चिक्चिचरी व्वाला
ला:तानिम्, बेल्मारी व्वाला ला:तानिम्,
हादिरि व्वाला ला:तानिम्, -वादिरि व्वाला
ला:तानिम्, सिफाग्रो व्वाला ला:तानिम्,
मायाग्रो व्वाला ला:तानिम्, सिम्दीरि
व्वाला ला:तानिम्, बाथारी व्वाला
ला:तानिम्, सेनारी व्वाला ला:तानिम्,
तंकारी व्वाला ला:तानिम्, खाव्वागु
व्वाला ला:तानिम्, नाम्सोबु व्वाला
ला:तानिम्, वालेकुदी ला:तानिम्,
ब्रोसोकुदी ला:तानिम् खार्तेदी ला:तानिम्,
यीप्तेदी ला:तानिम्, व्वुरीखादी

लाःतानिम्, त्वत्यर्खादी लाःतानिम्,
 सिबुकूदी लाःतानिम्, माबुकूदी
 लाःतानिम्, स्वादुदी लाःतानिम्,
 न्यन्जिदी लाःतानिम्, गुलोकूदी
 लाःतानिम्, स्वाफ्रेकूदी लाःतानिम्, -
 वांकालुं लाःतानिम्, पंकालुं लाःतानिम्,
 डाकुलूड लाःतानिम्, बृडकुलूड
 लाःतानिम्, मलाम्लु लाःतानिम्, सिसाम्लु
 लाःतानिम्, स्वायाखा लाःतानिम्,
 न्यवाला लातानिम्, कोरोग्वा लाःतानिम्,
 नाग्लेदी लाःतानिम्, लुह्वर्दी लाःतानिम्,
 सिंहवादी लाःतानिम्, ध्यक्सिदि
 लाःतानिम्, धिमादी लाःतानिम्, सोबुदी
 लाःतानिम्, मालेदी लाःता निम्, जेजीदी
 लाःतानिम्, ओम्फूदी लाःतानिम्, डार्मुदु
 लाःतानिम्, लिप्खादु लाःतानिम्, चुक्सिंदु
 लाःता निम्, रिक्सिडदु लाःतानिम्, रिलुदु
 लाःतानिम्, दफ्रेदु लाःतानिम्, सिबेथ्यम्
 लाःतानिम्, बुबेथ्यम् लाःतानिम्, सार्सीदु
 लाःतानिम्, धिरीदु लाःतानिम्, कुक्स्यग्वा
 लाःतानिम्, जोबुग्वा लाःतानिम्, खा
 त्यल्वा लाःतानि म्, रित्त्यल्वा
 लाःतानिम्, बुल्यम्बिम् लाःतानिम्,
 याल्यम्बिम् लाःतानिम्, सारीबिम्
 लाःतानिम्, रेरीबिम् लाःतानिम्, तःपुखिम्

लाःतानिम्, धिःपुखिम् लाःतानिम्,
 स्यःतीदी लाः तानिम्, तःपुदि लाःतानिम्,
 अःतदी लाःतानिम्, द्यर्खादी लाःतानिम्,
 च्यप्खादी लाःतानिम्, रिप्खादी
 लाःतानिम्, सोक्सोदी लाःतानिम्,
 मःमःदी लाःतानिम्, खालिकुदी लाःतानिम्,
 रिचिकुदी लाःतानिम्, रिव्वीसिदी
 लाःतानिम्, दालामोदी लाःतानिम्,
 बखादायो ।

गुकिम्दा डाबुचाम् बक्सो,
 नोक्पेचाम् बक्सो, इनिखार्मा खार्सीदा,
 यीलोतामी ल्वाक्ताकू, वालोतामी
 ल्वाक्ताकू, ह्यंडमालामी ल्वाक्ताकू,
 ह्यतालामी ल्वाक्ताकू, सेरिम्मी
 ल्वाक्ताकू, कोखुमम्मी ल्वाक्ताकू,
 सेलेवामी ल्वाक्ताकू, लिडमावामी
 ल्वाक्ताकू, माइसा म्चीमी ल्वाक्ताकू,
 भाराचीमी ल्वाक्ताकू, फोरोचीमी ल्वा
 क्ताकू व्यल्जाम्चीमी ल्वाक्ताकू,
 यिनिकुमी ल्वाक्ताकू, पुनिकुमी
 ल्वाक्ताकू, ग्यवाकुमी ल्वाक्ताकू,
 स्वाबकुमी ल्वाक्ताकू, दिबुजिम्मी
 ल्वाक्ताकू, धोरोजिम्मी ल्वाक्ताकू,
 भक्पाजिम्मी ल्वाक्ताकू, -वासाजिम्मी
 ल्वाक्ताकू, हादिजिम्मी

लबाक्ताकु, भाराजिम्मी लबाक्ताकु,
सिताम्सेमी लबाक्ताकु, वालासेमी
लबाक्ताकु, पिरिम्लेमी लबाक्ताकु फ्रेमुलेमी
लबाक्ताकु, सिफाग्रोमी लबाक्ताकु,
मायाग्रोमी लबाक्ताकु, सिम्दीरीमी
लबाक्ताकु बाधारीमी लबाक्ताकु, स्वारुवा
ही:मी लबाक्ताकु, मालेवा ही:मी
लबाक्ताकु, खाबा खिम्मी लबाक्ताकु,
वालाखिम्मी लबाक्ताकु, खार्मामी
लबाक्ताकु, खार्सिमी लबाक्ताकु, सारीथार्माम्
लबाक्ताकु, कोकुथार्माम् लबाक्ताकु,
हारिमिङ् लबाक्ताकु, बुरिमिङ् लबाक्ताकु,
गिजोमिङ् लबाक्ताकु वाजोमिङ् लबाक्ताकु,
प्ल्यन्नेकै, सारीद, रेरीद, तपुद, धिपुद,
अअंमासारीद, अलंमासारीदमीको ।

यकेदा मोको इनिकेदा सिबे
माबनेम्, बुबेमा. माबनेम्, डाबुचाम्
बक्सो. नोक्पेचाम् बक्सो इनि खार्मा
खार्सीदा गिना च्यन्ना दीदा, अ:त मापाने
.द्यर्खा मापाने, च्याखा मापमने, रिप्खा
मापाने, सोक्सो मापाने, म:म: मापाने.को
इनिके गिआ: च्यन्ना: सिबेक्रेने: बुवे क्रेने:
डामुला पातीने, सेमुला पातिने,
सक्पाद्यल् कुतिने लवाद्यल् कूतिने.
सिलुडमा रापीने, मालुंमो रापीने,

सेचिडमो कुतिने, रोलुडमा कुतिने, म:बुरी
ह्यप्तिने, का:बुरी ह्यप्तिने, या:सारी
भा:तिने साप्तीमारी पा:तिनेको, थो:चे
नेरीदी गिआ च्यन्ना पानेको, गनि तक्सो
जाआ दिम्नेहै सारीद रेरीद, तपुद, धिपुद,
अअंमासारीद अलंमासारीदमी ।

आतल लेखोली भक्पा सेम्दी पा:सो
ब्लामी आप्सो सा:चो दिम् ।

मिङ्आमी खार्मा साम्थी

सारीद, रेरीद, तकुद, धिपुद, इनि
चाचा, वारिम्दा, लालिखालाम पाम्तामे,
बुलिखालाम पाम्तामे, कुर्मालाम
पाम्तामे, कुर्सीलाम पाम्तामे, आमृलाम
पाम्तामे, आम्सीलाम पाम्तामे,
तापासालाम पाम्तामे, येदुवालाम्
पाम्तामे, चक्कीकुलाम पाम्तामे,
बुरीकुलाम पाम्तामे, जाउमालाम
पाम्तामे, ख्लिउमलाम पाम्तामे दानिना
इनिके निंका मा:बो, याका मा:बो,
खार्माका मा:बो, खार्सीका मा:बो,
यीलोता माल्वेथी, वालोता माल्वेथी,
ह्यंमाला माल्वेथी, ह्यताला माल्वेथी,
सारीग्वाल माचो:थी, रेरीग्वल, माचो:थी,
तपुग्वाल माचो:थी, धिपुग्वाल माचो:थी,
सेकुता मा चो:थी, माकुता माचो:थी,

नाज्ची माचोःथी, बेलुवा माचोःथी,
 पिसुता माचोःथी, मासुता माचोःथी,
 सेलेवा माचोःथी, लिंमावा माचोःथी,
 माइसाम्ची माचोःथी, भाराची माचोःथी,
 फोरोची माचोःथी, ब्यल्जाम्ची माचोःथी,
 यीनीकु माचोःथी, फूनिकु माचोःथी,
 ग्यवाकु माचोःथी, स्वाबकु माचोःथी,
 दिबुजिम् माचोःथी, धोरोजिम् माचोःथी,
 भक्पाजिम् माचोःथी, -वासाजिम्
 माचोःथी, हादीजिम् माचोःथी, भाराजिम्
 माचोःथी, सिताम्से माचोःथी, वालासे
 माचोःथी, पिरिम्ले माचोःथी, फ्रेमुले
 माचोःथी, सिफाग्रो माचोःथी, मायाग्रो
 माचोःथी, सिम्दिरी माचोःथी, बाथारी
 माचोःथी, स्वारुवासेकु माचोःथी,
 मालेवासेकु माचोःथी, यीकुसे माचोःथी,
 यींमासे माचोःथी, खाबाखिम् माचोःथी,
 वालाखिम् माचोःथी, दानिना, इनिखार्मा
 खार्सीदा, यीलोता ल्वेस्ता, वालोता
 ल्वेस्ता, ह्यंमाला ल्वेस्ता, ह्यताला
 ल्वेस्ता, सारीग्वाल चोस्ता, रेरीग्वाल
 चोस्ता, सेकुता चोस्ता, माकुता चोस्ता,
 नाज्ची चोस्ता, बेलुवा चोस्ता, पिसुता
 चोस्ता, मासुता चोस्ता, सेलेवा चोस्ता,
 लिंमावा चोस्ता, माइसाम्ची चोस्ता,

भाराची चोस्ता, फोरोची चोस्ता,
 ब्यल्जाम्ची चोस्ता, यीनिकु चोस्ता,
 फुनिकु चोस्ता, ग्यवाकु चोस्ता, स्वाबकु
 चोस्ता, सिताम्से चोस्ता, वालासे चोस्ता,
 पिरिम्ले चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिफाग्रो
 चोस्ता, मायाग्रो चोस्ता, सिम्दीरी
 चोस्ता, बाथारी चोस्ता, स्वारुवासेकु
 चोस्ता, मालेवासेकु चेस्ता, यीकुसे
 चोस्ता, यींमासे चोस्ता, खाबाखिम्
 चोस्ता, वालाखिम् चोस्ता ।

तोरक्पा दाब्सिनिङ्

मुनारी तोलचा दाब्सिनिङ्

लुरिपा साडाका, तंदुसेवालेखा
 सिबिसे धोनिता ।

मुनारी दाब्सिनिङ्

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंमाबु ।

जैलुं दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका तंदुसे रिंखुंबु ।

तोनिमी दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका लिन्दिस याखेपा ।

ह्वालिनीदी दाब्सिनि

लुरिपा साडाका सिबिसे फियुंमा ।

सुस्तो दाब्सिनिं

लुरिपा साडाका बाराले हिमा पिछले

नामिंमा ।

सारिसेभृःने, रेरिसे भृःने, तपुसेभृःने,
धि पुसेभृःने, खाउमारी पासिने, खासेमरी
पाःसिनेको ।

साम्प्लामी दाबिसनिं ।

लुरिपा साडाका, देवानाने
रिमरानी, मातानाने साम्नीरानी,
अंमालिमा नाम्सीमिद, एलेरीने एंखेरिद,
सालेरिने तोक्पेरिद, तानामाने ह्यर्नामाद,
ग्यार्नामाने स्यम्नामाद, अम्बीरिद
फोक्दरीद, सिकिमीने प्वारिमीद,
जाख्लीरिने पुर्जारिद, सेनामीने साखिमीद,
डालिमीने ताखिमिद, अअंमा सारीद,
अलंमासारीद ।

इनी चाचा वारि मिदा आमृलाम,
पाम्तामे, आम्सीलाम पाम्तामे,
लालीखालाम पाम्तामे, बुलिखालाम
पाम्तामे, कुर्मालाम पाम्तामे, कुर्सीलाम
पाम्तामे, तापासालाम् पाम्तामे,
येदुवालाम पाम्तामे, चक्कीकुलाम
पाम्तामे, बुरीकुलाम पाम्तामे,
जाउमालाम् पाम्तामे, ख्लिउमालाम्
पाम्तामे, फ दाब्सीनिड फ दाब्सीनिड
सारी ख्याम पाम्तामे, बोबोख्याम पाम्तामे
दानीना दासो-३ खेप दाचोम्, इनिखार्मा
खार्सीदा मेको यीलोता ल्वेस्ता, वालोता

ल्वेस्ता, ह्यंमाला ल्वेस्ता, ह्यताला
ल्वेस्ता, अअंमाग्वाल चोस्ता, अलंमग्वाल
चोस्ता, सेकुता चोस्ता, माकुता चोस्ता,
नाप्ची चोस्ता, बेलुवा चोस्ता, पिसुता
चोस्ता, मासुता चोस्ता सेलेवा चोस्त,
लिंमावा चोस्ता, माइसाम्ची चोस्ता,
भाराची चोस्ता, फोरोची चोस्ता,
व्यल्जाम्ची चोस्ता, यीनिकु चोस्ता,
फुनिकु चोस्ता, ग्यवाकु चोस्ता, स्वबकु
चोस्ता, दिबुजिम् चोस्ता, धोरोजिम्
चोस्ता, भक्साजिम् चोस्ता, -वासाजिम्
चोस्ता, हादिजिम् चोस्ता, भाराजिम्
चोस्ता, सिताम्से चोस्ता, वालासे चोस्ता,
पिरिम्ले चोस्ता, फ्रेमुले चोस्ता, सिफाग्रो
चोस्ता, मायाग्रो चोस्ता, सिम्दिरी
चोस्ता, बाथारी चोस्ता, स्वारुवासेकु
चोस्ता, मालेवासेकु चोस्ता, यीकुसे
चोस्ता, यींमासे चोस्ता, खाबाखिम्
चोस्ता, वालाखिम् चोस्ता, को, सारीसे
भृःने, रेरिसे भृःने, तपुसे भृःने, धिपुसे
भृःने, अलसे भृःने, अःसे भृःने, खाउमारी
पाःसिने, खासेमरी पाःसिने को ।

सुंकार ह्यज्चो, वांकार ह्यज्चो,
नासिम् ह्यज्चो, नाये ह्यज्चो, पियामो
ह्यज्चो, धयामो ह्यज्चो, कार्चीमो

ह्यज्चो, भ्यक्चिमो ह्यज्चो, पोक्चिमो ह्यज्चो, न्यक्सिमो ह्यज्चो, थिमो ह्यज्चो, जेमो ह्यज्चो, जुसारा ह्यज्चो, कासारा ह्यज्चो, गुसिरी ह्यज्चो, मायारी ह्यज्चो, जेको ह्यज्चो, पेको ह्यज्चो, लादिमो ह्यज्चो, मुक्दयल्मो ह्यज्चो, तोक्सि ह्यज्चो, फेरो ह्यज्चो, आलामो ह्यज्चो, गगुमो ह्यज्चो, जुथोमो ह्यज्चो, ल्वक्थोमो ह्यज्चो, बाजिमो ह्यज्चो, थारिमो ह्यज्चो, खिन्चिमो ह्यज्चो, प्रच्चामो ह्यज्चो, लिचामो ह्यज्चो, थोमो ह्यज्चो नेपाल्मो ह्यज्चो, न्यवाल्मो ह्यज्चोको । चिबु खृमचो, व्वाबु खृमचो, दुक्तिकुमा खृमचो, खाबुलो खृमचो, सोक्से तिल्चो, रोरे तिल्चोको, सिबुकु लिमचो, माबुकु लिमचो, चारी लिमचो, दयर्भु लिमचो, वालेकु लिमचो, ब्रोसोकु लिमचो, रुस्ते लिमचो, पुस्ते लिमचोको ।

चापुनी थोःचो, होमेला थोःचो, होलिब्जा थोःचो, फ्रेमुजा थोःचो, खोसिम्जा थोःचो, मोसिम्जा थोःचो, ध्यवाजा थोःचो, माताजा थोःचो, नक्सजा थोःचो, बानाजा थोःचो, सिफाग्रो थोःचो, मायाग्रो थोःचो, सिमिदरी थोःचो, बाथारी थोःचो, फोक्सिरी थोःचो, व्वाम्मुरी थोःचो, दिलिबुरी थोःचो,

नामुला थोःचो, चिक्चिरी थोःचो, बेल्मारी थोःचो, हादिरी थोःचो, रदिरी थोःचो, को । वोलोगा स्यल्चो, बोलोगा स्यल्चो, खिकागो स्यल्चो, खाम्लागो स्यल्चो, ल्पेसी स्यल्चो, येदुवा स्यल्चो, लाध स्यल्चो, तल्ध स्यल्चो, चिनिग स्यल्चो, ब्यम्निग स्यल्चो, चोक्चिली ण्ल्यन्चो, मुनाली ण्ल्यन्चोको, डइसाचा येचो, मेमेचा येचो, को, डालिला माजोकआ डालिला च्यन्चो, ताखिला माजोकआ ताखिला च्यन्चो, सिकिला माजोकआ सिकिला च्यन्चो, परिला माजोकआ परिलाच्यन्चो, स्यजयम्ला माजोकआ स्यज्यम्ला च्यन्चो, ल्यज्यम्ला माजोकआ ल्यज्यम्ला च्यन्चो, दिबुला माजोकआ दिबुला च्यन्चो, धोरोला माजोकआ धोरोलाच्यन्चो, डामुला माजोकआ डामुला च्यन्चो, सेमुला माजोकआ सेमुला च्यन्चो, मुलिला माजोकआ मुलिला च्यन्चो, उदिला माजोकआ उदिला च्यन्चो, अअंमासारिम् च्यन्चो, अलंमासारिम् च्यन्चो, को ।

यीनिकेदा सिबे माबनेम्, बुबे माबनेम्, डाबुचाम् बक्सो, नोक्पेचाम् बक्सो, इनि खार्मा खार्सीदा गिना च्यन्ना

दिदा, अःतो मापाने, द्यर्खा मापाने,
 सोक्सो मापाने, मःम मापाने, च्यप्खा
 मापाने, रिप्खा मापाने, को, सिबे केने,
 बुबे केनेको, डाकुलु कुतिने, बृकुलु कुतिने,
 तोसिरी कुतिने, सालाम्री कुतिने,
 यीजोधर कुतिने, वाजोधर कुतिने,
 डामुला पातिने, सेमुला पातिने, सिबेलो
 ह्वाल्ले, बुबेलो ह्वाल्ले, स्वाक्पाद्यल्
 कुतिने, लवादयल् कुतिने, सिलुंमो रापिने,
 मालुंमो रापिने, सेचिंमा कुतिने, रेलुंमा कुतिने,
 मबुरी ह्यप्तिने, काबुरी ह्यप्तिने, यासारी
 भातिने, साप्तिमारी पाःतिनेको ।

इनिलाई थोचे नेरीदि गिआ, च्यन्आ,
 पानेको, गनी तक्सोजाआ दिम्नेकै,
 सासारीद, रेरीद, तपुद, धिपुद,
 अअंमासारीद, अलंमासारी दःमीको ।

व्वाला सोःचोम्

सेःव्वाला लाःतानिम्, गेःव्वाला
 लाःतानिम्, निनाव्वाला लाःतानिम्, नाप्वा
 व्वाला लाःतानिम्, तावाव्वाला लाःतानिम्,
 चाइमीव्वाला लाःतानिम्, चाचाव्वाला
 लाःतानिम्, वारीव्वाला लाःतानिम्,
 तामीव्वाला लाःतानिम्, सामिव्वाला
 लाःतानिम्, रिचाव्वाला लाःतानिम्,
 गोःचाव्वाला लाःतानिम्, रिमिव्वाला

लाःतानिम्, पमिव्वाला लाःतानिम्, खोसिम्
 व्वाला लाःताीम्, मोसिम्व्वाला
 लाःतानिम्, ध्यवाव्वाला लाःतानिम्,
 माताव्वाला लाःतानिम्, नक्सव्वाला
 लाःतानिम्, बानाव्वाला लाःतानिम्,
 डाबुचाव्वाला लाःतानिम्, नोक्पेचाव्वाला
 लाःतानिम्, सिबेव्वाला लाःतानिम्,
 बुबेव्वाला लाःतानिम्, खिदिव्वाला
 लाःतानिम्, कोपेव्वाला लाःतानिम्,
 चापुनिव्वाला लाःतानिम्, होमेलाव्वाला
 लाःतानिम्, होलिब्जाव्वाला लाःतानिम्,
 फ्रेमुजाव्वाला लाःतानिम्, सिफाग्रोव्वाला
 लाःतानिम्, मायाग्रोव्वाला लाःतानिम्,
 सिमिदरीव्वाला लाःतानिम्, बाथारीव्वाला
 लाःतानिम्, फोक्सिरी व्वाला लाःतानिम्,
 व्वाम्मुरी व्वाला लाःतानिम्, दिरिबुरीव्वाला
 लाःतानिम्, नामुलाव्वाला लाःतानिम्,
 चिक्चिरीव्वाला लाःतानिम्, बेल्लमारीव्वाला
 लाःतानिम्, हादिरीव्वाला लाःतानिम्,
 रदिरिव्वाला लाःतानिम्, सेनारीव्वाला
 लाःतानिम्, तंकारीव्वाला लाःतानिम्,
 खाव्वागुव्वाला लाःतानिम्, नाम्सोबुव्वाला
 लाःतानिम्, वालेकुदी लाःतानिम्, ब्रोसोकुदी
 लाःवानिम्, खार्तेदी लाःतानिम्, यीप्तेदी
 लाःतानिम्, व्वुरिखादी लाःतानिम्,

तत्यर्खादी लाःतानिम्, सिबुदी लाःतानिम्,
 माबुकुदी लाःतानिम्, स्वादुदी लाःतानिम्,
 रेन्जिदी लाःतानिम्, गुलोकुदी लाःतानिम्,
 स्वाफ्रेकुदी लाःतानिम्, रंकालुं लाःतानिम्,
 पंकालुं लाःतानिम्, डाकुलुं लाःतानिम्, बंकुलुं
 लाःतानिम्, मलाम्लो लाःतानिम्, सिम्लो
 लाःतानिम्, सयाखा लाःतानिम्, न्यवाला
 लाःतानिम्, कोरोग लाःतानिम्, नाग्लेग
 लाःतानिम्, लुंहरदी लाःतानिम्, सिंहर्दी
 लाःतानिम्, ध्यक्सिदी लाःतानिम्, धिमादी
 लाःतानिम्, सोबुदी लाःतानिम्, मालेदी
 लाःतानिम्, जेजीदी लाःतानिम्, ओम्फुदी
 लाःतानिम्, डार्मुदु लाःतानिम्, लिप्खादु
 लाःतानिम्, चुक्सिंदु लाःतानिमे, रिक्सिंदु
 लाःतानिम्, रिलुदु लाःतानिम्, दफ्रेदु
 लाःतानिम्, सिबेथ्यम् लाःतानिम्, बुबेथ्यम्
 लाःतानिम्, सार्सीदु लाःतानिम्, धिरिदु
 लाःतानिम्, कुक्स्यल्ग लाःतानिम्, जोबुग
 लाःतानिम्, खात्त्यल्ग लाःतानिम्,
 रिक्तयल्ग लाःतानिम्, बुल्यम्बिखम्
 लाःतानिम्, याल्यम्बिखम् लाःतानिम्,
 सारिखम् लाःता निम्, रेरीखिम् लाःतानिम्,
 तपुखिम् लाःतानिम्, धिपुखिम् लाःतानिम्,
 स्यतिदी लाःतानिम्, तपुदी लाःतानिम्,
 अःतदी लाःतानिम्, द्यर्खादी लाःतानिम्,

च्यप्खादी लाःतानिम्, रिप्खादी लाःतानिम्,
 सोक्सोदी लाःतानिम्, मःमःदी लाःतानिम्,
 रिक्विसिदी लाःतानिम्, दालामोदी
 लाःतानिम्, बखादायो ।

व्वाला ल्वाःचोम

इनि खार्मा खार्सीखा यीलोतामी
 ल्वाक्ताकु, वालोतामी ल्वाक्ताकु,
 हेंमालामी ल्वाक्ताकु, हेतालामी
 ल्वाक्ताकु, अअंमा गलम् ल्वाक्ताकु,
 अलंमागलम् ल्वाक्ताकु, सेकुतामी
 ल्वाक्ताकु, माकुतामी ल्वाक्ताकु,
 नाप्चिमी ल्वाक्ताकु, बेलुवामी ल्वाक्ताकु,
 पिसुतामी ल्वाक्ताकु, मासुतामी
 ल्वाक्ताकु, सेलेवामी ल्वाक्ताकु,
 लिंमावामी ल्वाक्ताकु, माइसाम्बिमी
 ल्वाक्ताकु, भाराचिमी ल्वाक्ताकु,
 फोरोचिमी ल्वाक्ताकु, व्यल्जाम्बिमी
 ल्वाक्ताकु, यीनिकुमी ल्वाक्ताकु,
 पुनिकुमी ल्वाक्ताकु, ग्यवाकुमी
 ल्वाक्ताकु, स्वाबकुमी ल्वाक्ताकु,
 दिबुजिम्मी ल्वाक्ताकु, धोजिम्मी ल्वाक्ताकु,
 भक्पाजिम्मी ल्वाक्ताकु, -वासाजिम्मी
 ल्वाक्ताकु, हादिजिम्मी ल्वाक्ताकु,
 भाराजिम्मी ल्वाक्ताकु, पिरिम्लेमी
 ल्वाक्ताकु, फ्रेमुलेमी ल्वाक्ताकु,

सिफाग्रोमी ल्वाक्ताकु, माया ग्रोमी ल्वाक्ताकु, सिम्दिरिमी ल्वाक्ताकु, बाथारिमी ल्बक्ताकु, सरुवासेकुम ल्वाक्ताकु, मालेवा सेकुम ल्वाक्ताकु, यीकुसेमी ल्वाक्ताकु, यीमासेमी ल्वाक्ताकु, खावाखिम्मि ल्वाक्ताकु, वालाखिम्मि ल्वाक्ताकु, खार्मामी ल्बक्ताकु, खासीमी ल्वाक्ताकु, हारिमिडा ल्वाक्ताकु, बुरिमिडा ल्वाक्ताकु, गिजोमिडा ल्वाक्ताकु, वाजोमिडा ल्वाक्ताकु, प्ल्यन्नेकै । सारीद रेरीद तपुद धिपुद अअंमा सारीद, अलंमा सारीदमी ।

निवारी वार्चोम्

चिः प्रक्चोम्

गदा सिब्खा नाये, खामा नाये, माइसाम्ची, भाराची, फोरोची, ब्यल्जाम्ची नाये, मारादिका याम्तिमी, मारादिका पन्तीमी ? दाःसो दानेनादा, एकेदा फुंलाम दोलाम्दी, लालीखालाम्दी, बुलीखालाम्दी, कुर्मालाम्दी, कुर्सीलाम्दी, आमृलाम आम्रसीलाम, पापासालाम्दी, येदुवालाम्दी, चक्कीकुलाम्दी, बुरिकुलाम्दी जाउमालाम, ख्लिउमालाम,

सारी तेम्चो, रेरी तेम्चो, तपु तेम्चो, धिपु तेम्चो, पाक्ताकुना, सुंकार वांकार, नासिम नायेम, जेको पेकोन, माखुतेला को, एक्सोडा फुंलाम दोलाम, आमृलाम, आम्रसीलाम्दी, लालिखा लाम्दी, बुलिखालाम्दी, कुर्मालाम्दी, कुर्सीलाम्दी, तापासालाम्दी, येदुवालाम्दी, चक्कीकुलाम्दी, बुरीकुलाम्दी, जाउमालाम्दी, ख्लिउमालाम्दी, सारी तेम्चो रेरी तेम्चो पाक्ताकुना, सुङ्कार वाङ्कारमी नासिम नायम माखुतेलको येक्सोड फुडलाम दोलाम आमृलाम आम्रिसलाम्दी, लालीखालाम्दी, बुलीखालाम्दी, कुर्मालाम्दी, कुर्सीलाम्दी, तापासालाम्दी, येदुवालाम्दी, चक्कीकुलाम्दी, बुरिकालाम्दी, जाउमालाम्दी, ख्लिउमालाम्दी, सारी तेम्आ रेरी तेम्आ, तपु तेम्आ, धिपु तेम्आ, दिमोको, गुकिम याम्का पनतीकाना नेंगुखो माराकिम्ला को, फुंदिमो, दोदिमो, तिकु भाराफुं कक्चि मुनाफुं दिमोकै, ग ब्यल्जाम फुंनाये, फोरोफुं नाये । थिम्ता

बाहिङ -वादी फुब्दिम तुम्लो

आमूलाम् थोःचे लालिखा स्यम्दी

लालोमीकालाङ

साम्लामी नुङ तोरोक्पा, एःमोको, अक्केदा मोको आमामा, चिनिमाके आडलेग्वादी क्वां, साम्नामी ब्यल्सामी मुन्तामे बक्ता । सिकिमी परिमीखोमे मोआबक्ता, आनाआना दिल्लादिल्ला दाःचोमोखों, आगुर्सा कुसोंलाआ बक्ता । सिं, व्वःकु, पाआबक्ता, मेखोपासो मोखों, सोली ब्यक्ति ककु दक्ति कोती गिआ दिम्आ बक्ता । दिखा चालोद, पाआ बक्ता होपोद । कोदामोको, व्वेकेवा, एखोवा, ख्लाआ दिम्आ, बक्ता । क्वानाम्फादा आकेल्बेन्चे खुम्चोदी मान्देली खुम्चोदी भक्मारावाने । कोदामोको, आःके, आमामा चिनिमा आपापा चादोपोमी आवाचागीद आदिरिमीदलाई हिलो हिसि पास्तामेना, आवाचा दःमियो माताकावां, दाःसो दाःतामेने । कोदा मोको, हाल्हा एसेला हाइला हातिला हपे हिलो हिसि पास्तामे

नायो सिकालांयो आजेआख मादो कावाने । मेकेंदा जमालायो स्वाप्पा लाइपाने माचाम्मेवा को, आमामा चिनिमा आपापाचादोपो आसी मुलिदिस्तानेको, एमोको इसिकेदा मोको द्यल्पोबमे, मुलिपो बमे, आम्दका मोःसोम हाबु लाम्यानाका, थियाखी दाःसोम गुकी द्यल्पोलाई मोताकिमको, गुकिमियो आःके व्वःकु दिदिका लाम्, सिं दिदिकालाम्, लाक्ताकु, खार्ते, यीप्ते दिका, जिल्वास्ताखी दाःसो, मेकेयो, लाक्ताकु, मेकेई, आजे आख्या तोंने माचाप्कावा । हपेला हिलो हिसि पाचोनायो थिःने मादिमावा । मारांका एकसो, इक्के सामीकेदा मोको, आसांमांका जाम्ता मोको ? दाःसोमी, मोको जलंमा कोक्तीमोम्का, निनेहान्मा बानाहान्मा साया हान्मा, बानाहान्मा, पास्तामे, खी दासोमी, एखोवा मेरेमिची थिआ कातीताआ, कुरिमी, मुक्तीलाई, एखोवा, रिबु, कोपात्ताकु नादामोको, कुरिमिम्दा मोको गुदामेखोंदा

जलंमा कोक्तीमो खिमदा मेखोंदा
 भंनेमाचाबु दाःताको, चापुनी चाम्नीसेरी,
 होमेला रिंमासेरी, सिम्नी सालासेरी
 सिम्नीव्वाके सालाव्वाके व्वागु, सिसों,
 होलोरीनुं, छाम्छारिनुं, हाइधोले, धिवाधोले,
 स्वाक्पाधोले, लवाधोले, भिसिधोल्नुं,
 धिरिधोल्नुं, भक्पा कोत्ते साकाकिन्सो,
 पेरोजुम्रो, पामोसोम्, जालंमो कोक्ति
 मोखिम् लाताकोदा, ए मोको इनि सामीदा
 मोको, गुकिम्दा निनेहान्मा सायेहान्मादा
 मापाकावा, दाःतामेनेको, इककेसामीदा
 निनेनाप्चाके आनीस्वाम्दिका ब दाःसो
 दाताको, गुकिदा दःनी कंख्यल् खिन्ची
 व्वारीदयल्, मुर्मी गंगुदयल्, लिचा
 थोःमोदयल्, चेचेलुं खेरेता, भक्ताकु,
 आजेआख मारायो तोंने माचाप्कावा, को
 हिसो आनाई मुलीओदी पाक्ताकु, आना
 गई, गेक्सोखाई आजेआख तोक्चोडा दिम्
 मोको दाःसो दाःताकु को, गेक्सोखाई,
 आमामा चिनिमाके आःथिम् निःपाचोदिम्
 दाःसोमी, आनाइ दःनीद बमेदाःसे,
 कोदामोको, एमोको, निनाग्वाला
 बानीग्वालाका, लेनि लात्ताकी, दाःसो
 मी, ख्रम्नीदु, ख्रम्सीदु, भक्ताकु, मेकेयो
 आःजेआख्या, माराःयो, तोंने माचाप्कावा,

को, स्वाक्पा थ्यक्सो, लवा थ्यक्सो, गुकिदा
 मोको, दाम्से दाम्सो, डाकु ख्वाक्सो,
 डालेख्वाक्सो, हाम्बादयल् तिम्बा दयल्
 लाक्ता कुको, हिलोहिसि, पाक्ताकु,
 म्यखनायो आजे आख्या, मारायो तोंने
 माचाप्कावा । मेकेंदा, गुकीदा, नेपालदुने,
 न्यवाल्दुने, लाक्ताकु कोदामोको, म्यकारेदा
 मोको, ह्वाड्, होपो, बक्आदस्यम्, कोदा,
 आनिकेदा, मोको, चालोचाद, कोलोचाद,
 बक्आदका सा, आम्दम्दा गुकिदालाईदा,
 ग्यलालानिम् ? दाःसोमी हिलो पात्ताकिम्,
 कोदा, गुकिम् दामोको, अक्केदा, सामी
 जाम्नेम्, तामी जाम्नेम्, पाचोनाका एके
 राकाम्, दाताकुना, आम्दमिदा याम्दीहारे
 सिःयो लाआमाबमे, गनियो लानेमातानी,
 दाःसो दातामे को, गुकियो चिम्फ्रेदु वाम्फ्रेदु
 चुक्सींदु रिक्सिंदु साल्नेदु वालमेदु फल्ताकु,
 आजेआख मारायो तोंने माचाप्कावा,
 कोदा मोको सायाम् सायाम्वा
 डिन्नाबत्ता, मुमु यामो लादीकादी
 लोकआयामो लाःनेदाना डिन्ना बक्ता, कोदा
 एतिकें लेःसो लायाखादा, लाचोना कुली
 डुने, राचोना चिं डुने, दानाखों, आना
 दाब्सिनिं, सोचोदिम् गुकिम्दा एकेदा सिम्नी
 कुनिखोम्, साला कुनिखोम्, मुलीकुनि ओदि

कुनिखोम् ताक्ताकुसामी जाम्नेम् तामी
जाम्नेम्, पाचोना, गुकिदा नाम्रिकजी
तिम्रिकजी तिकुम्ची व्वइरिब्जी दिम्ताकु,
को, एखोवा, लेपहर खुम्चो (बास) का
पुन्काम् होपोद हउ ।

लालोचा कालाड्

साम्लामी नुड तोरोक्पा, एमोको
गनिदा सामी जाम्नेम्, तामी जाम्नेम्,
सोबु फल्तानी, माले फल्तानी, जेजी
लक्तानी, ओम्फु लक्तानी स्यम्, दःनि
फल्तानी, कंख्यल् फल्तानी, खिन्ची व्वारी
द्यल् मुमी गंगुद्यल् लिचाथोमो द्यल्
फल्तानी स्यम्, कोदामोको क्वा
मास्यन्ता साम्लामी ब्यल्सामी अक्के
ख्वाम्दी ब, दिल्ला नाम् सोःको, ह्वाह्वा
दिम्को साप्सानाम् धाम्को, नाम्छेमा
छेमाकु कुःको, कोःनेको, स्यन्तिनिको,
इनिकें सामी तामीखादा, स्यन्तीनेको
लाःसोलाने कै होपोद ।

लालोमी कालाड्

एमोको त्यंचि लाःको ग्रानामी लिंसेने,
दाःमे बाः दिल्ला निनाल्यम्का माःदिम्बी ?
नाप्चा ल्यम्का मादिम् खादा ? बुसा ल्यम्
ब्रल्यम्का दिम्खादानी ?

लालोचाकालां

निनाल्यमडादिम्, नाप्चाल्यम्डा
दिम्, बुसाल्यम् ब्रल्यम् माःदिम् । गु
किम् मेखो मापाकाकै होपोद ।

लालोमीकालां

मेखो दाःनिखादा गुकिमियो
थिर्दायाप्चो दिम्, गुकिम् इनीकेतरे
थिरयाप्ताकु, दिल्लाथिं लाम कोकाको
मोको ।

लालोमिकालां

एमोको सातिदा मोको, निनाल्यम्
पाका, नाप्चाल्यम्का मादिम्को बुसाल्यम्
ब्रल्यम् दिम्खा ? दाःचोना, निना ल्यम्डा
पाका नाप्चाल्यम्डा पाका, दाःतानिम् बक्ता,
बुसाल्यम् ब्रल्यम्दा मापाका दाःतानिमे
बक्ता ।

कोदा आनादा मोको कोचोनादा
मोको बकालुवायो वांगुमाखोमेका ताका,
खाम्ती बोबुवाखोम् स्वाक्पाछिरी
आम्फारुंमाके मुलिवाम्फ्रेना जलेकपाल्
खोमेकाताका, सिम्नीसाला क्वापाल,
खोम्का ताका, छिम्नी छामाया, तुकुनी
तामाया, खोम्का ताका, मःसिखान्
बुःसिखान्, खोम्का ताका, तिमुवा तामुवा,
डासीबुम् बुसिबुम्, स्वाक्पासिं के लवा

कोत्स्का खोमे ताका, सिम्नी साला -
याम्पा खोमे, फोक्सीखुली जिनाखोमे
ताका, व्वागुखोली जिनाखोमे ताका,
खोमे च्यइसेखोमे बुइसेखोमे ताका,
सेलेवा लिंमावा सिब्बा खामाखोमेका
ताका, एखोम्चामीदा गुकिदा मादार्सिआ
बक्ताकु । सिकेदी मेसेदिम् आकेदिका
तिज्चोमे कोक्चो दिम्ने, आग्यम्केदी
व्वोलीधेनेम् दिम्, वायेम्तुंखो ब,
आकेदिका थाज्चोमे थाब्थावादा दिम्ने ।
आग्यम्चामी तावा किगा, म्यम्चामिंका
निं जिल्ने, निंपादाने, दाःना सायाम्
सायाम्वा डिन्ना बक्ता । को गुकिदा
सिन्दीस्यप् व्वाकु उम्ना बःनाखो दिम्ताकु,
पियादिं मिसा, डोःलोपासो कोःचोनायो
स्यन्ने माचाप्कावा, मिसादिं सामा डोःलो
पाचोनायो दाःने माचाप्कावा, याम्के
आनिं माराका ? आनिं पात्तीगिचोम्
दिम्ता कै डाचाद ।

लालोचाकालां, एमोको गनिदा
सामी जाम्नेम्, तामी जाम्नेम्, सामी
डिःमाम्, तामी डिःमाम्, पाचोना, सोबु
फल्तानी, माले फल्तानी जेजी ओम्फु
लक्तानी, दःनीकंख्यल् फल्तानी, स्याम्,
अक्केदी कंसाम्लामी राआबक्ता, गुकियो

कं मिरा तोरक्पा थिक्ताकु, को आम्दसिका
दःल दक्सी दिम्तासेको, आःकेदा सीःसी
क्वाःराद हिलोहिसि पाथा रामेनादा मोको,
ह्वां खोमे, होपो खोमे, ध्यवा माताखोम
खान् बुःसिखान् कापाचोने, यीनिकु
फुनिकु कापाचोने, ग्यवाकु स्वाबकु
कापाचोने, फोक्सी खुलिजिक्सो
व्वागुखुलि जिक्सो कापाचोने, आनि
डाल्लालाम्दी पाचोने, च्यइसे कापाचोने,
बुइसे पाचोने कोका आनी गःलेःने, आनी
थिम् निःने । कोआनी सामी तामी
गिसोमीने, दासोमी दाःना, सायाम्
सायाम्वा डिन्ना बक्ता । को याम्दा गुकिम्दा
इनिके साम्थिरिंमा च्यइसे कापाचोने,
दासोमी जिल्लाकुम्कै होपोद ।

लालोमीकालाड

गनिम्दा सातीदा दाःतानिम् थ्वालादिं
गुकिम्दा इनिकेत्वारे थिर्याप्सोमी लोहोरो
के थिम्सीचि स्यर्त्यके कुचु पासो
बक्ताकुमेबक्ता डाचाद, आनादा
मोकोगनिम्दा ग्यमालाका जेको फात्तानी
? अक्के सामिदा आफाम् कोचोनादा
मि-याम् त-याम् माम्थीम् स्यज्यम्
ल्यज्यम् मान्थीमे खादाई, आमामा
चिनिमा नुड आपापा चादुपाके आःकोसि

दिदा जे:जीखादा आला:आखामे
 ध्यक्सीखादा आखुक्खाखोमे, लुंखादा
 फुम्लुखोमे, च्यंमाखाखादा आध्यब्धेखोमे,
 व्वाकुखादा आवाम्माखोमे, ल्धिम्माखोमेका,
 सिकिमी परेमी खोमे व, गुकिम्दा
 सिस्को:को सा:सो लाने माचाप्का, आनायो
 गुकिम्दा अक्केगुदिं पा:तीगिकि दा:सोमी
 लाम्कोसों बक्का कै होपोद ।

लालोचा कालाड्

एखोवा सामीखोमें तोरक्पाखोमें
 साम्लामीखोमें सातीने सिंखेव्वा
 मुंखेव्वाद:ने, बुसाने रक्जने निनाखोमे,
 नाप्चाखोमे, बक्तानादा, हिलिजु बुलिजुला
 धिरजि मुक्व्वाजुलां आनी जेको
 फिलमोम्तामेने, मुलिओदी पाम्तामेने,
 म्यखनादा हप्पेदिंथे व्वक्कादा पुंल्वोव्वाका
 बक्ताने, आम्चामी आफादलाई मुलि
 गिप्ता:मीने, नाम्नामी दिरिमी बुम्या
 पा:सिया, मुलि ओदी ददबखो ताताक्खोवा
 पाया, दा:सो दा:ताने, कोदा आजेसो:ताखी
 लिमोसो:ता दासोमी मुलिओदी पाम्तामे
 नादा, आनिमुलिओदी मादि:सेवाने, को,
 आनिकेदी च्यक्च्यवा फक्फवाका दिम्ताने,
 कोदा याम्चामी कलिंसो:ता दा:सोमी
 दा:तामेने, को आपिया खा:मी हो:ती

गिस्तामेने कोदा अनाई पुंल्लो काके
 आपिया खामी च्यारती गिस्तामेने ।
 कोआनायी पुंल्लोके आपीयादी लालाव
 खाके आकार तासे । कोदामोको,
 क्वालव्वा बक्ताने आम्चामीका नाम्नामी
 दिरिमी ताताक्खोवा पा:सिया, मुलिओदी
 कं पाया दा:सो दा:ताने, मेकेंका आनिकेदी
 च्याक्च्यावा फक्फवा मादिमावाने, को
 क्वालव्वामी आजेसो:ता दा:सोमी
 सलिंसोता दा:सोमी क:लव्वाके आसिन्दीदि
 सेनारिमि चुक्ती गिस्तामेने कोआनायी
 कल काके आसिन्दीदी अम् अम् मे
 सेनारीमी चुंता ता:से । म्यखनादिडा
 निनाक्वाप्सी नाप्चाक्वाप्सी सिङ्खे क्वप्सी,
 मुङ्खे क्वप्सी, भक्पा क्वप्सी, दिम्सों
 पिताम्ने,कोदा नेसे किकि रेचाकुपा (
 कक्तीसाला) रिनाह्वं द:सीमी निना
 क्वाप्सी पातासे मेदिं दिम्सोंपिआ तुम्लो,
 नो:लाम् थो:चेदी को साती किकि खालिवा
 आ:ता ह्वासालीमी नम्नामी दिरिमी
 दाम्स्ताना, किकि खालिवा नुं रंबु द:सिमी
 पातासेम् तुम्लो,को आसिके चैरोदिं खुतिम्
 खुतिम् दिम्सों पिआ तुम्लो, पापाचादुपोके
 मामाचिनिमोके तामी सि:सि क्वारा दके
 ध्यवामातादके साम्थीरिंमा दा:सो,

लालिखालाम् दाःसो बुलिखालाम् दाःसोमी
जिल्नाकागेई, डाचाद, होपोद ।

च्यइसे रिक्वोम् तुम्लो

हप्पे खार्मा चक्सोमी, निम्फोलाम
स्यम्दिचा दिम्सोमी निम्फोमी कंखं
स्यम्दी पाचोदिम् । मादीसिमे खादा
कफालाम्चामीडा पायानायोनी । सैइ
निम्फोलाम् दाब्बिसनिं, दाःचोदिम्,
पुंलाम्दी दोलाम्दी, आम्लाम्दी
आम्सीलाम्दी लालिखालाम पानाना
लालिखालाम दिम्चो, बुलिखालाम
पानाना बलिखालाम दिम्चो, कुर्मालाम्मी
पानाना कुर्मालाम दिम्चो, कुर्सीलाम्मी
पानाना कुर्सीलाम् दिम्चो, फोक्सी च्यइसे
पानाना फोक्सि च्यइसे दिम्चो,
कागुच्यइसे पानाना व्वागु च्यइसे दिम्चो,
जाउमालाम्मी पानाना जाउमालाम
दिम्चो, लिखउमा लाम्मी पानाना
लिखउमालाम दिम्चो, तापासालाम्मी
पानाना तापासालाम दिम्चो,
येदुवालाम्मी पानाना येदुवालाम
दिम्चो, चक्किचकुलाम्मी पननाना
चक्किचकुलाम दिम्चो, बुरिकुलाम्मी
पानाना बुरिकुलाम दिम्चो, सिब्खाम
पानाना खामाम पानाना सिब्खाम

दिम्चो, खामाम दिम्चो, मसिखानमी
पानाना बुसिखानमी पानाना
मसिखानमी पाना दिम्चो, बुसिखानमी
पाना दिम्चो, सेलेवाम् पानाना लिंमावा
पानाना सेलेवाम् पानादिम्चो, लिंमावाम्
पाना दिम्चो, फुंलाम दिम्चो, दोलाम
दिम्चो, सैई तो, सैई तो, सैई तो,
निम्फोलाम दाब्बिसनिं, पिरिम्मी चिमी
ह्याम्चो, फ्रेमुले चिमी ह्याम्चो, च्यइसेमी
ह्याम्चो, बुइसेमी ह्याम्चो, बाती चीमी,
गल चिमी, बकालु खुंसिनेकै, सुंकार
ह्यचो, वांकार ह्याम्चो, डासीबम्मी,
ह्याम्चो, स्वाक्पासिंमी ह्याम्चो, मी-
यम् मानीखा मि-यम निनेकै, त-यम्
मानिखा त-यम् निनेकै, अःतिल्ले कै,
सुंकार ह्याम्चो, वांकार ह्याम्चो, नासिम
ह्याम्चो, नाये ह्याम्चो पियामो तिल्लेकै,
धयामो ह्याम्चो, जुसारा ह्याम्चो, कासारा
ह्याम्चो, थिमो जेमो, ह्याम्चो, लादिमो,
ह्याम्चो, मुकदेल्मो, खालिकु, रिचिकु,
सेचेमी, ह्याम्चो, लालोचा, लालोमी,
निम्फोके दाब्बिसनिं, निने सारी रोंसेकै,
नाप्चासारी रोंसेकै, गुब्सापा सारी रोंसेकै,
भुवापा सारी रोंसेकै, फुक्सी च्यइसे
धोस्त, कागु च्यइसे धोस्त, भक्पा सारी

रोस्त, -वासा सारी रोस्त, मःसी खान्मी
धोस्त, बुसीखान्मी धोस्त, सिंखे सारी
रोंसेकै, मुखे सारी रोंसेकै, याडा सारी
रोंसेकै, माडा सारी रोंसेकै, सिब्खामी
भृनेकै, खामामी भृनेकै, सैई, तो, सैई,
तो, सैई, तो ।

गइम आना इके सामी गीयामको
दाचम ।

लु गियामोको,

आना गुकिम गिआ दिम्ताकु,
द्यल्चामी इःके रिमिपमि डोब्सीलोकआ
स्यन्पाते, व्वक्चो दाःचो च्यन्दे, गक्चो
येःचो च्यन्दे, यीके वालेकु ब्रोसोकु
स्यन्पाते, माजोगामे मातितामे च्यन्दे,
ल्वागुम् ल्वासी गिसि फिक्सी जोको,
तेःसी हुःसी जोको, मेक्सोमी साम्थीरिंमा
सेती तेःतिको, पाइनायो क्वागिसेली
ल्बेचेखुम्चोके निक्सी ल्बन्चेखुम्चो
पावाखादा इःके १० (क्वदेम्) धार्नीके
गिजो बेथो रोंसे, अक्केदी सोःथारावो ।
सामी नानीमियो द्यल्चाके सोली ब्यक्ती
व्वाकु दक्ती रिम्मोखो कोःती गिवो, आःके
वालेकु ब्रोसोकु स्यन्सी जोको, आके
डोब्सी लक्आ रिमी पमीदलाई कोःसी
तेसी जोको, रिम्मोखो आसाम्थीरिंमा

जिल्लीगिवो, मेखो पाइमोखोयो द्यल्चामी
लाम्हाइला हातिला पासेको क्वगिसेली
ल्बेन्चेखुम्चोके निक्सी ल्बेन्चेखुम्चो
पावाखादा इकेयो १० (क्वदेम्) धार्नीके
गुयो गिजोरोंसे, कोआना ग मःदी यीम्पी,
तोंमा, इमामा चिनिमाके डेलेग्वादी
मुन्तेना तोरक्पा दिम्सोमी मुन्तेवाम् खादा
म्बसिके आक्का पक्सो, कक्साके आक्का
यात्सो इके लोकआ याक्सा ताइवामे
बक्ता, कोग मुन्तेनाडां सेःसोमी साम्लामी
दिम्सो मुन्ते सा । साम्लामी दिम्सो
मुन्तामेको, दःनिके खिम्दी लाचोम्
दाःनानेसेदिं दिम्सों पिआतुम्लोका, गुकिम
चान्नामा, च्यल्पोपोःमी मात्यईमिवा,
मादाने, इथिम् निपासो दःनिखिमदी
पाआ जाआदिमो । आना गुकिम्
गिक्ताकु, लुमो आनादिं निक्सी
ल्बेन्चेखुम्चोके क्वाल्बेन्चे खुम्चो दिम्ता,
निक्सीधुंग्रोदिम् हुसी क्वः धुरोदि दिम्ता,
निक्सी जाबिदिम् से क जाबि दिम्ता,
निम्फोलाम ,फ, दाब्बिसनिंदिं, फ,
दाब्बिसनिंदी, गिक्ताकुम्ब, लातेम्ब,
आनागुकिम् मि-यम् गिक्ताकु आसाम्
मागिकावा, आसे गिक्ताकु आरेसे
मागिकावा, क्वा गिक्ता, निक् गिक्ताकु,

साम् गिक्ताकु, गिक्ताकु गिक्ताकु ।
आमरी (साइनो) स्याकचमको सेवा
च्यान्वम् ।

ग्रो लुक्चोम्

ग्रो लुक्चोम्, तंदुसेयो, लिन्दीसेयो
छालिन्देयो

सिबिसेयो, मारासिलाम्दी ? मारातलाम्दी
? लालिखा लाम्दी, बुलिखालाम्दी,
कुर्मालाम्दी कुर्सीलाम्दी, जाउमालाम्दी
ल्लिखउमालाम्दी, तापासालाम्दी

येदुवाला म्दी, चक्कीकुलाम्दी,
बुरिकुलाम्दी, १ तंदुसे २ लिन्दीसे, ३
छालिन्दे, ४ सिबिसे, माराका

सिल् थ्यप्चोम् ,

जापेसिल् रातेमे, तुपेसिल् रातेमे,
डालिसिल् रातेमे, ताखिसिल् रातेमे,
ल्वागुम्सिल् रातेमे, लसिरीसिल् रातेमे,
स्यज्याम सिल रातेमे, लेज्याम सिल
रातेमे, मोःसिल् रातेमे, पोःसिल् रातेमे,
कुरोसिल् रातेमे, करमीसिल् रातेमे, जापे
सिल फिःनो, तुपे सिल फिःनो, गिजोमी
फिःनो, वाजोमी फिःनो, स्वाक्पामी
फिःनो, लवामी फिःनो, वाफुलिम्मी

फिःनो, स्वाफुमी फिःनो, पिरिम्लेमी
फिःनो, फ्रेमुलेमी फिःनो, दःनि सिल
फिःनो, रिमि सिल फिःनो, फ, नक्स
साःना, फः नक्स साःना, फः नक्स
साःना, वालेकुलाड लाःना, ब्रोसोलां
लाःना, खार्तेलां लाःना, यीप्तेलां लाःना,
स्वादुलां लाःना, रेन्जीलां लाःना, गुलोकुलां
लाःना, स्वाफ्रेकुलां लाःना, रंकालुलां लःना,
पंकालुलां लाःना, पुखुन्दी खाःना ।

आमृलाम् दलकुम्

दोदै दलरसी दलकुम् दो, दोःदै
आना दके दोलकुम् दो, दोःदै दनी
सारी दोलकुम् दो, दोःदै फुंलामदोलाम
दोलकुम् दो, दोःदै कुसियाला निसीयाला
दोलकुम्दो, दोःदै जाउमालाम
ल्लिखउमालाम्दी दोलकुम्दो, दोःदै
कुर्मालाम कुर्सीलाम्दी दोलकुम्दो, दोःदै
लालिखालाम बुलिखालाम्दी दोलकुम्दो,
दोःदै चक्कीकुलाम बुरिकुलाम्दी
दोलकुम्दो, दोःदै तापासालाम
येदुवालाम्दी दोलकुम्दो, दोःदै सिमापाया
नियालाकै, दोलकुम्दो, दोःदै दोःदै
जियालाकै कल्यालाकै दोलकुम् दो, दोःदै
दाब्सिनि दलकुम्दो, दोदै आमृलाम्दी
दलकुम्दो, दोदै, आम्सीलाम्दी दोलकुम्दो,

बाहिंड दाबिसनिं नुं बुल्लेम खिम्

बाहिंडके सेसा पायाना, दःनि आम्
पायाना, बकाल धेयाना मान्थिमानिआ
दाबिसनिं, ओंखोलुखोरोपु बुम्था,
मुनारी तोलचा दाबिसनिं, पुंकु द्यल् निपने,
सोलु, फिदिम, धरान चकरघटी,
रुम्जाटतर,

मुनारी तोलचा दाबिसनिं
ओंखोलुखोरोपु लुरिपासाडाका तंदुसेवालेखा
सिबिसे धोनिता,

मुनारी तोलचा दाबिसनिं
ओंखोलुखोरोपु लुरिपा साडाका तंदुसे रिंमाबु,
तोसिआद,

जैलं तोलचा दाबिसनिं:
पुंकुद्यल्, दिल्ला (मोली)धरान, उदयपुर,
सिन्धुली,

ओंखोलुखोरोपु लुरिपा साडाका तंदुसे रिंखुमा,

तोनिमी दाबिसनिं
पुंकु द्यल् रावागुलो, चकरघटी,
ओंखोलुखोरोपु लुरिपा साडाका लिन्दीसे
याखेपा,

ह्वलिन्दी दाबिसनिं
पुंकु द्यल् मोप्लोद्यल्, पथ्री, भगलपुर,
ओंखोलुखोरोपु लुरिपासाडाका सिबिसे

फियुंमा,
सुस्तो दाबिसनीं
जेःरे, ओंखोलुखोरोपु लुरिपासाडाका
बाराले हिंमा पिछले नाम्निंमा,
ह्वंगुचा दाबिसनिं: ओंखोलुखोरोपु ह्वंदुलु
सोबुखा तेपाबं नायुंमा मुन्तालु
दाब्थोंवा रिथालु

रिथोंवा,
रिनाम्साचा दाबिसनिं: रिनाम्साचा
दाबिसनिं: ओंखोलु खोरोपु लोतेसा
पाइवा दुंमोवा लालुवा
रिम्मावा लेसावा साखावा लुखावा,
मोप्लोचा दाबिसनिं: ओंओलु खोरोपु
लुरिपा साडाका ।

रिपोचा दाबिसनिं: खोंखोलु खोरोपु बानुसे
लुनिसा रिदुलीसुपुरमा ।

रुम्दाली बुम्था दाबिसनिं: तंदुसे तमोका
ह्वंदुलु हमोका हाहारीहारिवा
भक्पालुसिरिसा ।

खारा दिबुर्चा खाराह्व प्लिलीह्व तयोह्व
तपुह्व ।

थाम्रोचा दाबिसनिं, थाम्नीवा, वालाका
रिम्नीमा नाम्बोमा ।

हजुपाचा, जुम्नीसे ह्वनरसे भक्पालु
सिरिक्सा ।

दुमोचा दाब्सनिं, दुनिसे साडाका भक्पालु
सिरिक्सा ।

युम्बुचा दाब्सनिं, दाम्निवा दारिवा लोनिवा
लोनुता ।

नेचा दाब्सनिं, मामायो लुनायो सासलयो
साप्लायो ।

नाम्बेर्साचा दाबिसनिं, नाम्दालु हवःखा दुन्दुलु
दुलेता ।

रोके दाब्सनिं, रकह्व नकह्व खोतिंवा
रोतिंवा ,

खाराहिल्वा दाब्सनिं, तंदिसे तमोका तुन्दीसे
तिरिका खाराह्व लिप्लिह्वा ।

म्यर्साचा दाबिसनिं, हुन्दुलु दुलेता मेर्दुलु
सिरिक्साबेनेसे लुरिक्सा ।

तार्कासे दाब्सनिं, बुदुलु हारिता सिबिसे
मुब्दालु सेल्नीता ।

सेचोचा दाब्सनिं, तंदिसे तमोका तिंदिसे
तिरिका ।

रल्लेचा दाब्सनिं, रोनिसे साडाका दुनिसे
हवःखा ।

देंपाचा, तंदुसे ह्वनिसे जिम्नीसे ।

निथाला नाम्बेर्साचा, त.दुसे तमोका लुनायो
राब्दायो ।

दिलिंवाचा, देम्नीवा दोरिवा वामुलु वायुमा ।
खाल्से, बुदुलु हारिता खारिते वायेलोंमा
मुन्तालु मुलुता ।

निथाला रिपोचा, ह्वनिसे तिनसे जुम्निसे ।
निथाला मुलुवा, ह्वतुरी हिमुखा रिमुखा ।
प्रोंमोचा दाब्सनिं, प्रोंदलु हारिता जेप्देले
सेलेता ।

प्रोरचाःप्रोंमोचा मोमोचा हुमोचा रेममोचा ।

लेरेद के बुलनेम खीम रावो खोला दाह्नी
गौडा, दिबुर्चा दके बुलनेम खीम, बुलनेम
खीम ।

लुना दके बुलनेम खीम जेजिमो पम्फुमो
तु हिलाजे थामाजे तु बबबुं ।

तोलचा दके बुलनेम खिम गैरी भाज्जङ्ग
सितापातल चिमालड ।

बाहिङ -चादी मुन्ती तुम्लो

निङजील्

इपापाचादुपोके इमामा चिनिमोके,
आडेलेग्वादी मुन्तेको, च्यंमाखादी
तिस्तेको, याखनाथिं दामोको गदा,
चिनिबडे, चादो बेडे, हहलेबने, थ्यम्यले
बडे, लालाक् बडे, लुलुक् बडे, तिम्ते
मा:बो, ताम्तेमा:बो, यीप्तीमा:बो,
स्यप्तीमा:बो, गुकिमि चालो
पाकाना,वालो पाकाना, लोव्वाक्काना,
सो व्वाक्काना, ह्वातीखो मापानेला,
च्यप्तिखो मापानेला, को गुसिरि मादिमो,
मायारि मादिमो, सिलिलिम् माखुतेला,
गालिलिम् माखुतेला, को सिलुंमो राप्चो,
मालुंमो राप्चो, तोसिरी कु:चो, सालाम्री
कु:चो, बार्सिवा निला, कुसिवा निला,
जासिवा निला, तुसिवा निआ दिम्चोकै ।

जाचो मोक्चोम्,

लु गदामोको आनाथिंदा मोको
चिनि बक्ते,चादो बक्ते, को गलाई
आनादिं गुकिम्दा निने पाक्ताकु, नाप्चा
पाक्ताकु,को आना बुम्सा गिनाब, उम्सा
गिनाब, गुसिरिम् माखुतेला, मायारि

माखुतेला, सुंकारमी माखुतेला, वांकारमी
माखुतेला, सिलिलिम् गालिलिम्
माखुतेलाको सिलुंमो राप्चो, मालुंमो
राप्चो, तोसिरि कु:चो, सालाम्री कु:चो,
जासिवा निआ, तुसिवा निआ, बार्सिवा
कु:सिवा निआ दिम्चो कै ।

मदी लगुम नुं चामखर्चोम

लु मोको आना इकेदा मोको दुवाबे
ते पाना ब, लगुम गिनाब, ल:सी गिनाब,
याम इके दुवाबे तेमी लगुम ल:सिमी
इके गुसिरी मायारी हायी डाकु डालेम
यान पादालाको लादा लाको, आगेथा
जुथोमोमी ब्यर्पादालाको चेचेलुं खेरेता
लंपालाको, सुंकार वांकारमी माखुतेला,
जेकोपेकोमी माखुतेलाको, कुसिआ
निसिआ दिमोको, सिलुंम राप्चो, मालुंम
राप्चो तोसिरी कु:चो, सालाम्री
कु:चोको, गेकसोमी इकुपिदी याम
ह्वह्ववा दहिनुं सेरी तासिआब,
मेक्सोडा ज्ञनाखादायो ह्वह्ववा
दिम्सोमी गक्आ येआ दिम्चोकै ।

लोरो. लुना. रिला नुं लो

रेन्दोक्पा,
सेचोचा, नामबेसाचा, रोल्लेचा, लुतिचा,
रुंबु, आता थामतिक्सा हजिपाचा,
तामातक्सा
थाम्रोचा, युमातिक्सा दिलिंबाचा,
युतिक्सा
दिबुर्चा,
युतिक्सा ,
कास्तो,
सातो,
उमापति,
राजाउर,
हंदिउर,
माथु,
देसराम,
ल्येसराम,
चामुजित,
पुक्तिमुखी,फागो,
बाहिड लो, प्ले लो,
बाहिड लो
आमरी (मो:माचोम) निं
सि:सि, (किकि) रुखु पुर्खा, सिम्दी साल

(सोबु, साआला)
खातेल, (बाखायुंमा) चुकुम (नांम) सोबु
(वन)
चुंमाया (तोसाला) -वांतेल (सोरु) गुलो
(खोला)
रुवापा (सोरु) सिलापा (सोरु) स्वादु
(घारी)
चिनि चादो (मामा पापा) खायेतो
(च्यंमाखा) सिबेथ्यम (लहरा)
चिनिमो, (मामा यामा) चादुपो (यापा
पापा) स्यल्भेस्व (लहरा)
चा: (बेत) चा:तोक्खा -बेबाचा किक्खा)
कोंको (डाडाँ)
मामा, यामा (मो) पापा, यापा (पो)
कोफे (पाखा)
वा: (दाजु, दिदि) लोक्खा -भाई, बहिनी)
स्यर्कु (भिरालो)
तावा (छोरा) तामी (छोरी) स्यम्ल्फी
(भित्ता)
याचा (भतिजो) यामी (भतिज्नी) चोंखु
(ठाडो)
छप (देवोर, साला) छपमा (देउरेनी,

साली) केलु (पखेरु)

मुमु (यामो) मुम्पो (यापो) ह्वह्व
(उज्यलो) नाम्नामी (मिड)

नाम्नाचा (वान्चा) साम्लामी (मिन्चा)
सेलेवा (पुपुम)

नाम्नामी (मिं) तोरक्पा (डइसा) यीलोता
(ल्बोचो) मुलिफ्रे (कपाल)

सिम्दी (तासे) बाथा (ताबो) यीनिकु
(धुप) जेको (कुरा) हेडमाला (ग्रामुची
साफ) होलिब्जा (गंहु)

सेम्दी रुखु (चोक्खा) जिम (मसाला)

यिनिकु (धुप) कुरुवो (कसी) यीकुसे
(अमृत)

सेकु (भोल) ही (निक्से) युसा (दोसन)
नेनाम (पाप) नेता (असुभो) खाखिम
(छारी)

बाबाद्यवा (माबिस्चो) बाचिम
(खापृत्यक्चो) हदी (उपद्र)

जेको (स्यम्दी) स्वक्पाछिरी (गुरी)
छाम्छारी (भ्यम्टा)

वांगुमा (चक्तिलुं)

नाम्ची (फेला), पिसुता (तासे),
याडाजिम (ड), दिवुजिम (कसी),
सिफाग्रो (मानीमो), फोक्सीरी (का),
दिलीबुरी (बिड), सिम्दीरी (काँसा), बाथार

(ताव), चिक्चीरि (मूल्य), सेनारी (सुन)
खाक्कागु (लिङ्खी), कुरुवो (धोकोसी),
यीकुसे, सेकु (भोल), हि (निक्से),
छाम्छारी (भयाली), खिकागो
(मास्यन्सिआ), ओलोगा (ग्राम्जी), प्लेसी,
न्याला, ग्लध (सापे), टल्ध (मम्बुला),
चोक्चीली (चोक्खा), सिक्किला
(क्क्चोदाचो), परिला (काम्तेचो),
स्यव्यम (सरस्वती) खार्ते (खेती), गल
(जाचो), धिरसिङ्मा (सिक्कुवा), लाफेन्दु
(लाप्चो), सफ्ले (गाहो), पुक्तेन्जी
(सरङ्ग), दाम्दीरी (क्रेसीङ्ग) , पुक्तेन्जी
(छाना), टोकोरी (तल), जेजी (कङ्को)
, ते (काम),

खाकु दिकु तुम्लो

मुरिके आसाम् लानोःसो, नाग्लेदी
लाःसोमी ल्वेचोदिम्, आलगुम बखादा
फातीगिचोदिम्, को नमरिकआ बखादा
द्वयलपोद कासोमी त्यँची हपेमी रिम्चोदिम्
। नामरिकआ माबोखादा हपे दिम्सोमी -
वागुम्चोदिम्, -वागुम्था लाःचोना, हपे
कलिं पासो, थोक्थो पासो, ग्राना ककुमी
आकुली चिक्सो, आल्पुन्तोडा वा फिक्सो
थोक्थोमी प्यसो, खुवा लाप्का पासो, बुरा
पासो, आबालाम् प्यप्सो, पुपुम पासो,
सिलो, गिचोदिम्, लिंखा, चार्जा, पासाको
बुल्सी कुर्आ डाल्ला को खुवालाप्का कुर्आ
चिक्क्यक्ती गक्चोदिम्, को जिल्दीकादी
चक्सोमी बुरा नुं सिब्बा ब्रासोवा वालेकु
पुन्चोदिम्,

खाकुदिकु दिम्ताको वालेकु कुन्नाव
चङ्गका पंका माध्युडकै

सिलिम् धेचोदिम्, सिलिम धेने
थिम्सेको, हेर्वा लुड ब्लेचोदिम्, च्याचोदिम्,
को सिलिम गरे मारामारा काला
ओतामेखी दासोम् काला ल्धिन्चोदिम्,
बखादा खबाचिके क्रेसिं आसेलीलाई ७

खटासलिं, ब्यक्आलाई ८ खटाकेकलिं क्रेसिं
पासोमि, सिरुसफ नुंपासो आधा सिलिम्दी
पिक्चोदिम्, आधा आसेलिके आतला
घ्याप्चो दिम्, ब्याक्आके आगला पिक्चो
दिम् कोदिं डाल्ला सिलो दाम्लो
गिचोदिम्को कोदिड रगुम्चो दिम्,
। वागुम्दीयाना डाल्ला सिलो दाम्लो
गिचोदिम्को, ब्यक्आलाई ३ साम् खिर्वा
खिर्चो दिम्को सिलिम्दी पिक्चोदिम्, मेकें
लाम् खर्चा ग्रोक्सो गिचोदिम्, मेकें अम्बक्
सफके आरिम् माप्रेथी त्यल्सो म्यम्दी
पेरोगुमी कलिंलाडा तुम्लो व्वकु तिन्चोदिम्,
को तुम्लो खापी गिचोदिम् च्याम्पाचेसो
काला थ्याप्पोदिम् ।

सिलो गिचोदिम्

लु, गदामोको इःके इमामा
चिनिमाके डेलेग्वादी मुन्तेको,
च्यंमाखादी तिस्तेम नाम्तीम्
कोकोरेंमामी -यक्तीगितेम् ताइपित्तीमे
एत्तिडा सा, को इःके भाःका खावा
जक्काता स्यम्को, गुसिरि दिम्ते, मायारी
दिम्ते, मोको गुकिम्दा कुरिमि मुक्तीमी

लाईपाक्ताकुनायो, अक्केला मापा
 सेवाको, मोको इकेदा जाआ ग्लतामे
 तुआ ग्लतामे मोलो -याम्स्ते, कालो -
 याम्स्ते, खाकुदिम्ते, दिकुदिम्ते, तावादिं
 ह्वास्ते, चाइ मीदिं ह्वास्ते, खिम्दीम्
 मुरिनुं ह्वास्ते, बकालदिङ ह्वास्ते,
 नेवालुदिङ ह्वास्ते, द्यल्पोनुं हल्स्ते,
 कोदामोको आना इकेदा स्यज्यम् फास्ता,
 ल्यज्यम् फास्ता, डाली फास्ता, ताखी
 फास्ता, व्वल फास्ता, दल फास्ता, लगुम्
 फास्ता, लःसी फास्ता, मी-यम् फास्ता,
 त-यम् फास्ता, इसामा जाम्ता, मिसा
 जाम्ता, कोदा मोको, गदा एकेदा आना
 डाबुचा बक्सो, नोक्पेचा बक्सो, सेलेवा
 पासो, लिमावा पासो, सिब्खापासो
 खामापासो, बुरापासो, खावा पासो, इलाई
 तुम्लो पानाब, यालो पानाब, को ग
 आबो सारी लामखोते
 रेरी लाम खोते गुसीरी मायारी बखादा
 इडाल्लाला पाइलातेको लाउको
 सारीदिमो, रेरी दिमो, तपुदिमो,
 धिपुदिमोको, हाती आमाइसाम् सारीदनुं
 लावोकोबको, आमाइसाम् सारीदके
 आनी बालामो चियारदी बको,
 आमाइसाम् सारीद ग्यलाबमे, दानेखादा,

हाती, छितापातल् छिमालुं (गैरी
 भान्ज्यंदी) बःमे मेके लावोको आम्दनुं बःने
 । लाम्दी लाएना मारा मारा हिवाचा
 ल्वल्वचा ममहंमी कक्तहंमी आज्य
 क्चादमी, हान्तेमी फान्तेमी खादा, गुदा
 डाबुचा बक्सो, नोक्पेचा बक्सो, सिलो
 दाम्लो पात्तीमीको ल्फिःतिमिमका, गुदा
 तुम्लोनुं यालोनुंका कुतिम्ब, गुदा
 किचाआःता पोचाआःताका, दानेको,
 हारिबुरि पाःसेको, गुदा जी दीमसो मो
 दीमसो, कुतिम्ब दानेको लावो,
 आमाइसाम् सारीदके आनी बलाममो
 चियारदि बको आमाइसाम् सारिदमियो
 माग्राम्दीने माछेतिने, यिनि चाचा कोमे
 लाई चाचाकोमे तावा तामीलाई चाइमी
 इनिबालामो चियारदी पानेको जिल्ले,
 थोचेनेरिदी, अम्ला अम्सी दिम्ना गुकिम्
 इःतिं पुक्काना, यीलोदी निस्था, नारलेदी
 थास्थ्या रावो, इमामा चिनिमाके
 आडेलगेदी मुन्तेको च्यमाखादी तिस्तेना
 कोकोरेंमाम् रेक्तिगितेम्, ताइपिप्तिम्
 येत्तिं सा, आनाइ आके याक्सा ब
 दाःसामी, यामा याम्सी मापावोकै ।

लिब्दे व्वाला ल्धिन्चोम् यामपामी
 सेव्वाला गेव्वाला निनाव्वाला

नाच्चाव्वाला तावाव्वाला चाइमीव्वाला
चाचाव्वाला वारीव्वाला रिचाव्वाला
गोचाव्वाला रिमिव्वाला पमिव्वाला
डाबुचाव्वाला नोक्पेचाव्वाला मारामारा
व्वाला बनि धलुनेकै, धलुने । याम्दा-
रङ्का खिम पंका खिम मोखिमका

खाकुदिम्आके सासेपामेनाम

क कुन्चापो तुलिमी तिप्सो
सा:चोदिम, चेसोमी आमेरीपु कोक्सो
ध्याक्सीरी चाचोदिम, द्यन्बुलिदी ३ साम
चुला पाचोदिम, डोब्सिमी रा:ना कफाला
द:निमी रा:ना कफाला किचोदिम, कोदिं
डोब्सिकालाम डाल्ला ब्राचोदिम । को
द:निकालाम नोला ब्राचोदिम ।

को गदा मोको इमामाके
आडेलेगदी मुन्तोके, च्यंमाखादी तिस्तेम
नाम्ती कोकोच्यंमाम न्यक्तीगितेम
ताइपित्तीमे इयाक्सा एत्तीडा सा, को
इके भाका खावा भक्काता रेसाको, गदा
मोको गुसिरी दिम्ते मायारी दिम्ते, गुकिम
कुरिम मुक्तिमी लाइपाक्ताकुनायो ग
अक्केला मापासेवाको जाआ लातामे
तुआ लातामे, मोलो न्यम्स्ते, कालो
न्यम्स्ते, खाकु दिम्ते, दिकुदिम्ते, को, आना
इक्के कल फास्ता, दल फास्ता, डाली

फास्ता, ताखी फास्ता, स्यज्यम फास्ता,
त्यज्यम फास्ता, लगुम फास्ता, लसी
फास्ता, मि-यम फासता, त-यम
फास्ता, सामा जाम्ता, मिन्याम जाम्ता
तन्याम जाम्ता, मिसा जाम्ता, को सोली
व्यक्ता, ककु दक्ता, दा:सोमी को:ती
गिआ सिओ माबमे दा:सो दानेना, डोब्सि
लक्आद बक्तामे, को बुरा पासो, चिवा
पासो, सिप्खा कुन्चापोपासो, खामा,
पासो, खावा पासो, गिनाव ल्बावोको
सारी दिमो रेरीदिमो, तपुदिमो, धिपु
दिमोको, आमाइसा सारीद बक्दीकादी
लावोको आनी बालामो चियारदी बको,
आमाइसाम सारीद ग्यला बमे दाने खादा
हाती (गैरी भान्ज्यं)छितापातल छिमालुंदी
बमे, मेकेलावोको बको, लाम्दी लायेना
हान्आ फान्आ थिदिमी खादा गुदा
डाबुचा बकसो, नोक्पेचा बकसो, तुम्लो
यालोनुंका ल्फितीमिम ब, गुदा किचा
आताका पोचा आताका, मोतेको,
हारीबुरीनुं लावो, आमाइसाम सारीद
मियो माग्राम्दीने माछेतिने, यीनिकोमे
चाइमीका, कोमे चाचाका, अम्ला अम्सी
दिम्ना गुकिम फ, दा:सो इनिं पुक्कान
यीलोदी निस्था, नागलेदी थास्थ्या रावो,

आनायो अके याक्साब दाःसोमी यामा
याम्सी मापावो कै ।

दनी कालाड, साःचम यो क्वड्डा,
दःदिन बत्तामेसाको दाना फासे मेतिड
आफा कंडादिम

लिम लुक्था रामेनाम

क ब्रेम्ची सेरीके जाचो किचोदिम
डा सेः किचोको गलनुं लाज्चोदी ब्राचोदिम
। को आकाची गलचाई हारे लाःसोमी
घेज्चोदिम ।

आते (आसासे) पाचोदिम ।

लिम लुक्था रामेनाम

गदामोको इके इमामा चिनिमाके
आडेलेगदी मुन्तेको, च्यमाखादी तिस्तेना
कोकोरेमाम् रेक्ती गितेम् ताइपित्तीम्
इयाक्सा एत्तीं सा को, इके भाका खावा
भक्काताका, गुसिरी दिम्ते, मायारी दिम्ते,
को गुकिम कुरिमीमुक्तिमी लाइपाक्ताकु
नायो, ग अक्केला मापासेवाको, मोलो
रेम्स्ते, कालो रेम्स्ते, खाकु दिम्ते,
दिक्कुदिम्ते, को, इके सोली ब्यक्ती,
कोथाराआ सिःयोका माबःमे दाःतेनादा
मोको मिनाद रास्तामे सा, को इलाई
बुरापासो खावापासो, गिनाब, च्यन्नाब,
ल्वावाको लावोको सारि दिमो, रेरिदिमो,

तपु धिपु दिमोको, आमाइसाम् सारिद
बक्दीका हाती गैरी भान्ज्यं छितापातल्
चिमालुंदी बःमे, मेक लावोको,
आनीबालामो चियारदि बको,
आमाइसाम् सारिदमियो माछेतिने
माग्राम्दिने, थोःचे नेरिदी अम्ला अम्सी,
दिम्ना, फ, दाःसोमी, इनिंपुक्काना
आमाइसाम् सारिदके आःलेदी दिम्सो
ह्वाह्वा च्यम्च्याम् दिम्सो यीलोदी
निस्था नागलेदी थास्था रावो, इके याक्सा
एत्तीं सा, आनाइयाक्सा ब दासोमी
यामा याम्सी मापावोकै ।

निनेनाप्या मुन्ती दिडा खाकुथिडमे किम्सी

आजेडा दायाना मिन्चा डाल्ला मुन्ताखी ? उइसा डाल्ला मुन्ता ? बेबाचा डाल्ला मुन्ताखी ? आडाचा डाल्ला मुन्ता ? बेबाचा डाल्ला मुन्ता दायखादा सिमी मुन्ता, आडाचा डाल्ला मुन्ता दायखादा गेक्सो आडाचा मुन्ता, बेबाचा मान्थी आडाचा मादिमावा, आडाचा मान्थी बेबाचा मादिमावा । मेम्चामी पाचोना एकेदी हिलो पाचोमेडाःडा तासेमे ब ।

को मुरी मुन्ता कोदिडा डाल्ला बेबाचाके आसिपुम कृःचोदिम, को आवार्चा पुपुम खादाई धुरोदी खादाई पासोमी पुलुंमी फुःसो काके आकागु रुक्सोमी पिक्सो, आनिची हिआ धेक्सीदीके आकेक्सिदी चाःसोमी जिल्चोदिम् । बेचामुन्सेको, बेबाचा मुन्आ कोलोमी साम नाम्ती थिड खुसिमानी । बेबाचा मुन्तामे साम नाम्ती दिम्को निजिल पाचोदिम । निजिल पायाना साम्नाम्ती दिम्को

चब्रा, तोरक्पा, मुन्आ बखादा गुर्था, ब्ला, हलो, जुवा, ख्लीचा, तेकल, आमाइसाम वाके तुप्लुं, आनिन्ता कोकोरो, साले रेन्सोमी, चुरा, कन्धनी, पासोमी कोकोरोदी पिक्सोमी मिमुसो चब्रा चेतो कोकोरोदी हप्पेकर चुक्सो येचोदिम हासोमी कोकोदी येचोदिम, लापचोदी चाःचोदिम, वा बेबाचालाई फिक्चो दिम । मेकेडा डामी चेमी दमी निंपादिमे । मेकेडा कोलोमी खुसिनी । मिन्चाके खादा कुचो, फेफेक्चो, पान्तसी, तोब्लो, पासोमी चब्रा चेतोमी, हासो कोकोरोदी येसोमी, लापचोदी जिल्चोदिम । मिन्चा खाँदा चन्कामो उइसावखादा सरुवा साचोदिम जाचो मोक्चोमे पातिया मेकें आपियो पाःसीनी, आपी पाल्याना सेसा पायाना क पुपुम ची तोक्तीदी ची, तोरक्पाके खादा सरुवा, साम्नामीके खादा चंकामो, जाचो गल, लेखोली बखादा यीकुसे, पिरिम, पिरिम फुं,

आही, पासोमी आपी पाःचोदिम । आपी
पाचोलाई तुम्लो पाना दिम्चोदिम ।

जाचो मोक्चोना पायाना, ६
हे मिन्दा भंको, अनिन्ता बुबुमोआ
वाके हुतिल्पा, बोखुलुपा, फिक्सोमी, डासी,
गल, पोसे, दही, पासोमी कंलाई
फेम्पाःसोमी दहि सेरीके तिका पासोमी
सेम्दी पासोमी डासि गल तिन्सोमी जाचो
मोक्सो, जाचो मोक्चोमे पाचोदिम ।

चाम खर्चोम पायाना ३ नेरी
भंकोदिडा वा दासुमा, बोखलुपा, ताकी,
पोसे, डासी, गल, पासोमी, आकुकुलाई
चाम खर्पाःचोदिम को सफादी पासो
ब्रेवाचिके आपुम्दी लासोमि जिल्चोदिम्
। मेकेडा तिका, सेम्दी, पाःसोमी लगुम
लसी गिनाब मोःसोमी मोचोदिम ।
मिन्चाब खादा मदिलगुम दासुमा,
किप्सारी गिसोमी तिका सेम्दी
पाःचोदिम ।

मक्जेम पातियाना तोरक्पाके
आकाकाम फासिआ दिम्चोदिम । सेसा
पायाना ची प्रक्सोमी निक्सी तोरक्पा
पासोमी मोकाजिम मोक्सोमी सेम्दी

पाःसोमी मोका जिम मोक्सो, पिरिम
फुं बानपाःसोमी मक्जेम पाःचोदिम ।

आःचा बनाडा खाकु दिक्
दिम खादा, जाचो मोना माबोखादा,
जम ? कोकोरोदी चालो पाःनाब
मेमेदिडा डामी चेमी, डावा रिक्पामी,
लाःसोमी पुखुन्दी आजेक्चा डःचा,
दाःसोमी, जिल्चोदिम । आडाचाडा
खादायो भ्लिसोमी हुसिमी थोंलुक्सोमी
खाकु दिम्आलाई मेमेलाई जाम्चामीडा
मो पासोमी लाम लाई पावा । आफा
मारायो पाचो मादिम । आदुम लाःआ,
गुसिरी दिम्सोमी गिसो खाकु दिम्आलाई
खाकु दिम्आ बखादा मेमेलाई डाबुचा,
नोकपेचा बक्सोमी -वागम्चोदिम, सिलो
दाम्लो गिचो दिम । -वागुम्दीय ना
निक्सी पालाम्दी आप्लुन्तोडा वामी
तेल्सो, पालाम्के थोकथोवामी सिकसोमी,
पुपुम, चि, पासो, बुरा, पासो, आबाला
प्लेप्सो, सिलो पाःसो दामलो पाःसो,
खुवा लाप्का किसो, साम बुल्सी चुक्सो
डाल्ला डाल्ला, नोला नोला खाकु
दिमआलाई लासोमी, चि नुडा बुरा

ब्रासोडा वालेकु पुन्सो, सिलिम धेसोमी
 खबाचिके बेकआलाई ८ खटे,
 आसेलीलाई ७ खटे, केसिं सिरु पासो,
 बेकआके आगला घेप्सो दिम, आसेलिलाई
 आतला घेज्चो दिम । सिलिम्दी काला
 बा ओतामेखी दाःसोमी काला थेक्चो
 दिम, सिलो दाम्लो पाःसोमी, सिलिमदी
 साम खिर्वा खाकु दिम्आलाई खिसो,
 डइसा खादा नेवाला आपिया पाचोदिम,
 मिन्चाखादा सोयेखाला आपिया
 पाचोदिम, सिलिम्दी पिक्सोमी लाम
 खर्चा गिचोदिम, अम्बक सफदी पुपुम
 दिमे तुम्लो ककु पासोमी पेरोगुम
 कलिंलाडा तिन्यो दिम, को सिलिमदी
 थिम्चोदिम । मेकें लेःसोमी रायाना
 गुलोदिमे ककुमी रिम्मोखो राम भृश्चो
 दिम । मेम खिम लिक्था रायाना
 देम्बुलिदी भुम्नो (दिनिमी) चेसोमी
 जिल्ना दिम मेमेदी निम्फो खोलिमी
 खुःचोदिम, हाःचोदिम । मेकें लाज्चोलाडा
 आगला ओःसोमी खुतिखुतिम मानिस्थी
 जस्केल लाडा आतला ल्घुचोदिम ।
 संक्राती, मसन्ता, औंसी, पुर्ने, थिःआ

बखादा डाल्लाडा खाकु दिमआके आःते
 (आसासे) पाःती गिचोदिम ।
 मसन्तानाम्ती बखादा मेमेनाम्तीडा
 हप्पे आःते थिम्ती गिचोदिम । आसासे
 पाःती गियाना क भक्पा तुलिमी
 तिप्सोमी साःचोदिम । देम्बुलिदी साम
 चोक्ती चुला पाचोदिम । दःनिके
 कफाला, डोब्सीके कफाला, पासोमी
 डोब्सीके डाल्ला ब्राचोदिम, चरोमी
 दःनिके ब्राचोदीम, मेक्सो खाकु दिम्आके
 आते पाःती गिचोदिम । लिम लुक्था
 रामेना बुरा, से, बकालदिडा किसोमी
 खादायो लाज्चोदी बेकआलाई कासोमी
 कासोमी गिचोदिम ।

सेःसा पाचो दिडा डाल्लाडा
 खाकु दिम्आ बखादा, मुलि पासोमी मेमेडा
 थोःचेदिडा गाम्चो दिम । सेःसा पाने
 थिम्सोमी नोला जाम्आ बखादा, थिआ
 वाआ बमेखादा, आनिन्ता थोचे लेनोःसो
 गाम्चोदिम । दिखाचा खामाचा बमेखादा,
 आमाता अम्ला अम्सी दिम्को, गाम्चोदिम
 । गाम्दीयाना हप्पेखार्मापुंलाम थिंचक्चेदिम,
 हेज्चोना क्यामा हेज्चो, धयामा हेज्चो, दाःना

नुं माईसाम सारीदके आनी निंके आलेदी
दिम्पाःसोमी, बेक्काके आनिं साम खेप् पुक्चो
दिम (रोक्चो) । मेकेडा मेमे क्युयामा खिम्दीमे
सारी थार्मा कायेमी ब्रसी मापायम थिड, पुं
लाम खिमदी लाःया खादा नेतादिम दाःसोमी
लाःसी मानी ।

भ्लिसो हुसिमी लुक्सो, बेबाचानां
जाचो मामोक्थी जाम्आ, मेमेयो आजेक्वा
लामडा दिम मेमेयो जाम्चामिड लामलाई
पावा । रिसोमी खाकु दिम्आ, आदुमी
लाःआलाई जाम्चा मियो लामलाई पावा,
खादायो डाब्सा चाई डाबुचा नोक्पेचा
दमी लामलाई पावे ।

दःनी आमृ लालिखा पाःती गिचोना
आसिलाम दाःमे, आसाम्थी रिंमा सेःती
पुन्सोमी, कुसोमी, लेम्सोमी, भ्लाचिप्सोमी,
हति चेप्तीदी, हक्सीड खाले लालिखा
पासी दिम । आसिलाम्दी, साम्थीरिंमानुं
पायाना पुन्सोमी, पुन्तीरी मोया, पुन्तीरी
पायाना डाल्ला २ निक मिरा फुच्चालाई
निक्सी बुल्सी थुक्चोमे तोक्ती गल,
निक्सी तोक्ती गल, लालोमी खिम्दी
पासोमी ४ ले तोक्ती गल लाःसोमी

लाचोदिम । को नोला गेखोमे थःल रासे
मेमेडा थल खोडा पासोमी खिदि दसि
ल्फिचोसी दिम । नोला आतुम्लो लाःचोना
डाब्जेम, फुब्जे, सालिम्फा, फर्नेउली,
दुधौली, साभिके, तुम्लो, चिप्चोमे, १४
तोक्ती गल, सायामुदी ११ याफिमा,
थैलिदी मुक्तेसफरी पासोमी, नित्ती
गिचोमी दिम । तोरक्पाके लालिखादी
पोके ४ ले आखोली, पाचोदिम, आतला
क भक्पा गुर्थामी आप्सो साःचोदिम ।
आगला क सरुवामी आफाना पानादिडा
आकाची फासोमी, सारी फेर्चोदिम ।
लालोचा कालां चक्तीलुं, सिंकोन,
मसिखान, तोक्ती, चेइसे, दाभादी ची,
सफ, सिन्का, कपाल, बेथो, यीकुसे,
पासोमी लालुमी आच्यालपोपो दलाई
नित्ती गिचोमीदिम । लालुमी आच्याल्पो
दलाई कुनि गिसोडा सेवा चेन्पाःचोदिम,
लालोमी कालां हिलोपाआ भक्कामे नोःसो
गलची तिन्वोमी दिम । आदिल्ला आमोरी
सेक्चोदिम, सेवाचेन्वो दिम, भक्पा आम्ना
ब्ला वाफु, पिरिम, गल पासोमी
लालोमीके चेल्योकालां सिल फिक्चोदिम

। को ले तासेदी गल पिक्सोमी ग्रो
सेमदी पाःसोमी लुक्चोदिम ।

सेःसा पाचोनाम

फुलाम थोःचेदी सारी लेयाना
आफाना खों पासोमी खादायो सारी
लेयाना नी । कयामा लाम सारी दाःना
लेखोलीमीडा सारी लेसो, खाकु दिम्आ
लाई गाम्चोदिम । आमृलाम सारी दाःना
डल्ला आमृलाम मोसिम सारी लेचोदिम
, को लालिखा पाचोना सरुवा पाःसोमी
सारी लेयाना, कसर पासोमी मिंआमी
लेन्तीयाना आतला लालिखा लाई
दाःसोमी साःना लेखोलिके यीकुसे १
क्वम आजुम्रो लामे आकरं मोकालाई
दाःसोमी प्लोःचोदिम । क्वा तुना पियासे
खोड पासो चाचोदिम आफा खार्मा
चाई गेखोम आफा थोचेदी पासो पिनाबच
मेत्तीडा प्लोःचोदिम । साथीथार्मा प्लोचो
मादिम लालिखा नाग्ले सारी लेयाना
मोसिम्का लायो मासोःया, बालाम्कायो
माकेक्तीया । मोसिम फुःयाना नुं
लालिखादी सारी फेर्याना जस्केल्लाडा
खाःचो मादिम ।

जाहुमो पुन्था रामेनाम सिब्खा
प्रक्चोम सेम्दी

जाहुमो दाःना (केटी दाःमे) मेमे
दाःना मारा दाःया खादा, दःनीमी सामी,
तामी, पुन्था रामेम लाइ जाहुमो पुन्था
रामेम दाःया, को मेक्सो जाहुमो पुन्था
रामेना, हप्पे रिप् सिल्, थःल, थःसी,
पाने थिम्सोमी दनिमि राःना सिब्खा
येक्सोमी डाब्सा डाब्सा मुरिमी तासेदी
पासोमी बकालदी प्रक्चो दिम । मेखना
हन्चोमे सेम्दी आँ ।

जाहुमो पुन्था रामेनाम सिब्खा
प्रक्चोम सेम्दी

गदा मोको सिब्खानाये, खामानाये,
मारासिलाम्दी रातेपिते, मारातलाम्दी र
तेपित ? दाःसो दानेनादा मोको फुंदलामदी
दोलामदी, लालिखा लाम्दी रातेपिते
बुलीखालाम्दी रातेपिते, कुर्मा लाम, कुर्सि
लाम्दीराते, जाउमो लाम, खिलउमो
लाम्दीपिते, तापासा लाम, येदुवा लाम,
चक्चिक्कु लाम, बुरिक्कु लामदी, राते सा,
पिते सा, कोदा मोकोसिल गालमी माखेत्तेला,
जेको पेकोम माखुतेलाको, गडेना इखोली

मादुलाको, सिम्खे कप्सी मुडखे कप्सी,
भप्का , कप्सी, रसा कप्सी, दिमोको,
गुकिम याम्का पन्तीकाना पुं दिमो, दोदिमो,
तिकु भारा फुं दिमो, कक्चि मुना फुं दिमो,
ग सिब्बा नाये, खामा नाये, फोरो फुं नाये,
बेल्लाम फुं नाये ।

आलेदिम खाकु

आलेदिमे खाकु दाःना गेखोमे दाया
खादा, सेःसा पाने (सारी लेने) प्रेइसियाको
मेमे कं तोल् ग्वरे सारी लेसों बयाना
दब गरे खाकु दिक्कु (बेख्वा) दिम्था भं
खादा, मेमलाई आलेदिमे खाकु मोःया,
मेखोमे यापेला (घटना) दिम्ना सिबे
हन्सी खादायो, हुपा हन्सी खादायो,
मोसोःसों बक्काददिडा सिबे बखादा
सिबेलाई आधा वार्चा पाःआ बक्सोमी,
आधा येस्सोमी खाकुदिम्था खिमदी
लासोमी मेमे बेक्का लाई रगुम्था लाचोदिम
। मेमे खाकु दिम्था नोल (लास)लाई
रगुम्चो दिम । मेमे रगुमसोमी लेसोमी
राआ दःमी मेमे मो सोःसोडा बक्कादलाई
मो सोःचो ख्लास्सी मानी । हुपा हन्सी
बखादा आधामी मो सोःसों पाचो दिम ।

आधा येस्सोमी बेख्वा दिम्था खिमदी
लासो मेमे खाकु दिम्थालाई रगुम्चो दिम
। को मेमदयो रगुम्सो लेसो रासोमी मो
सोःसों बक्कादनुं ख्लास्सी माःनी । सिसि
मो सोचो दाःसोमी फसिना दिम मेमदमिडा
मेमे थोचेदी मो सोःने थिम्चोदिम ।

यामे हप्पे सेन्दा खुज्चोना

ख्लाआद के निड

भिम बहादुर मुनारी तोलचा
: सिबे (नक्स) पंखु देल् ५
चितामन मुनारी तोलचा
: चोयेचा पंखु आले देल् ६
गुनाजोर तोनिमी
: सिबे (नक्स) पंखु देल् कोलपुम ६
छबिरे हलिन्दी
: सिबे (नक्स) पंखु कोंको देल् ५
गोपी लाल मुनारी तोलचा
पंखु देल् ६ पोलाम्
मनिलाल मुनारी तोलचा
पंखु देल् ६ वाबारापुम्
सुबेदार मेजर कम्पुधन
तोलचा, गंगाराज मुनारी, टंकप्रसाद
तोनिमी ।

भिग्ग्सी पासी

बाहिङ -वादिमी खिम्दीमे सारी रेरी सेसा पाचोना डाल्ला खार्मा भिग्ग्चोना, लेखोलिमी पाचोम् ब खादा, चापो रेचोम बखादा भदौदिं रेचोदिम् । मंसिरदिडा लिंखाम कोक्चोदिम । को से:सा पाचोलाई ब्रा:तियानायो माघ रा:नोसो प्यँस्चोदिम । सेसा थिम्से नोसो लालिखा पाआम डइसाके लालिखा पाआम चिब्बा खाचोदिम । को आतेलादा फागुन रामेकें हड बोआम हड बो:ने प्रेइसिमेम दिम । हड बोने पेंइसिमे मेकें नोलामे थो:चे मालेथिं आफा सेसा पासि मा:नी । मेम्चामी पाचोना लिंखाम कोक्सोमी द:ब ग्व:रे मुली ओदी पासोमी मोसिम नुं सरुवाम पाआम १२ कदेमनिक ब्रेम्ची से:आ चार्जाके क्वलिपु, लेखोली बखादा ३ साम थापे से:आ चार्जाके निक्सी लिपुदी चिप्खा खा:चोदिम् । को डाल्ला मोसिम फुआम मोसिम फुदिमे । मोसिम फुदिमेम नाम्ती नागले पाआकेदी दोरीदिम । दोरीपाना नाम्ती बुरा हुम्सोमी हम्सारा चिचोदिम । नामफा सिताम चेचोसोमी चिक्प्रोदी ची लक्चोसोमी पुलुंमी निक्से पा:चोदिम । नाम्फा जी ध्लिम्चोदिम् मेकें आदिल्लादिडा नागले प्रेंस्चद्धोदिम् । नागले सारी पायाना ले खोली सरुवा निक्से पाचोदिमको खुल्सो आगला वाङ्चोको जस्केल पुम्दी पाचोदिम, सिवे बखादा बकाल्दिडा प्रेइसेमेदिम । हप्पे सो:सोडा लादाको भक्पालाई सेम्दी पा:सोमी त्याचोदिम, सिवे मावो खादा, डाबुचा, नोक्पेचा दिम्सो हुपा, हंसी, पाचोदिमको काला ब्लाचोदिम, को काला ब्लासोमि भक्पाके आडाल्ला लाडा स्याल्सो लासोमी बकाल्दी सरुवा बखाद आखोदी चेतो क्लेती गिचो दिम्, सेल्सों बकाल्दीला:सोमी सरुवा बखादा लेखोली आसिन्दीदी चेतो ल्केचोदिम । को आखोलिलामा स्यालसो आतला लासोमी चेचोदिम । आगला आहुसी व्वकुमी साम्चोदिम । कोदिडा कसर थिम्से । को नोलायो मिंआमी पाचोना बकालदिडा प्रेस्चोदिम । को नागलेदी थिम्सेको मोसिम्काला मो पाचो दिम् । मोसिम्कादी थिम्सेको डाल्ला बालाम्का केक्चो दिम् । बालाम्का केंने थिम्सेको नोलायो बकालदिडा प्रेंस्सोडा, थाम, केंसिं, चिग्रो,

कुर्चो, लाप्चो, सिकुवा, देम्बुली, चिःरी, ताखुरीलाडा धिमा ब्राचोदिम् । कोदिडा
आगला ओःसोमी जस्कयल्लाडा खाःचोदिम । को निवारी वार्चोदिम् । को ची
प्रक्सोमी मक्जेम पाःचोमे बःखादा मक्जेम पाःचोदिम् । मेकेडा ची ब्रङ्को हिक्सी
थाम्चो सेलिमा येक्चोदिम् । मोका जिम यामसी निआमी याम्चोदिम । सेलिमाचाई
सिखाई गिसि नी । मोका याम्आमी मोका याम्मे । मोका चाई रिचादमीयो
याम्सीनी । मोका मायाम्आमी आयाम्का याम्मे । मोका याम्सी मानिआ दाःना,
देल्वा, मिन्चा, बेबाच, आफा प्रोःचा, गिसिमाःनी । कोदिडा बालाम्का याम्आमी
याम्मे । आपी बखादा पाचोसोमी याम्आमी याम्मे । संक्रान्ती मसन्ता नेन्था
कको माभिम्स्चोमे खोमे बखादा मेम् नामफाडा कायेमी (कजेरी) ब्रःसी
पाचोदिम । माखादा आदिल्लामी कायेमी ब्रःसी पाचोदिम् । अनिमखला

बाहिङ चादी फृब्दिम वालेकु पंखु तलुवा गडि

बाहिङ किरात ऐतिहासिक भुमि पंखु तलुवागढी

कक्ती सल (कली)

किरात हङ यलम्बर

लेखक तथा प्रकाशकः
कुमार धन मुनारी तोलचा
केतुके-६, पंखु, ओखलढुङ्गा

जन्म

२०१४ असार १४ गते

पिताको नाम

स्व. बमबहादुर मुनारी तोलचा

आमाको नाम

स्व. हर्कमाया मुनारी तोलचा

श्रीमतीको नाम

सुन्तली मुनारी तोलचा

अनुभव

मेकानिक्स

संलग्नता

संस्थापक कोषाध्यक्ष- बाहिङ किरात मुलुखिम

संस्थापक सचिव- जनमैत्रि विकास मञ्च केतुके-६, पंखु

आर्थिक सहयोग

नेपाल सरकार

आदिवासी जनजाती उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान

केन्द्रीय कार्यालय: जावलाखेल, ललितपुर

ISBN 9937-2-6706-4

9 789937 267064